

№ 6 (184) Червень 2011

Здано до друку 31.05.2011 р.

Засновник і видавець:
Національний банк України

Адреса: вул. Інститутська, 9,
Київ-8, 01008, Україна

Журнал зареєстровано Держкомвидавом України
09.06.1994 р., свідоцтво KB № 691

Постановою президії ВАК України
від 10.02.2010 р. № 1-05/1
журнал "Вісник Національного банку України"
внесено до "Переліку
наукових фахових видань України,
в яких можуть публікуватися результати дисертаційних
робіт на здобуття наукових ступенів доктора
і кандидата наук" (економічні науки)

Журнал рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного економічного
університету ім. Вадима Гетьмана та
Вченою радою Університету банківської справи
Національного банку України (м. Київ)

Видається у комплекті з електронною версією
на CD-диску додатка "Законодавчі
і нормативні акти з банківської діяльності"

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

просп. Науки, 7, Київ-28, 03028, Україна
тел./факс: (044) 524-96-25
тел.: (044) 527-39-44, 527-38-06, 525-38-25
E-mail: litvinova@bank.gov.ua
http: //www.bank.gov.ua

Передплатний індекс 74132

© Вісник Національного банку України, 2011

ВІСНИК

Національного банку України

Щомісячний науково-практичний журнал
Національного банку України

Видається з березня 1995 року

ЗМІСТ

МАКРОЕКОНОМІКА

О.Петрик

Перспективи забезпечення цінової стабільності в Україні 3

Т.Савченко

Циклічність економічних процесів та вплив Національного банку України
на фази економічних циклів 38

ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК

М.Пацера

Як приймали Основний Закон України 6

А.Папуша

Подарунок до свята..... 10

Р.Підвисоцький

Ніхто не забутий, ніщо не забуто! 19

БАНКИ, ПРАВО, КОНСУЛЬТАЦІЇ

В.Новіков

Останні зміни у банківському законодавстві 7

БАНКИ УКРАЇНИ

Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у квітні 2011 року..... 9

Основні показники діяльності банків України на 1 травня 2011 року..... 27

І.Волошин

Ціноутворення роздрібних вкладів з урахуванням ризику перевкладення..... 32

Структура активів банків України за станом на 01.04.2011 р. (у розрізі банків)..... 46

Структура зобов'язань банків України

за станом на 01.04.2011 р. (у розрізі банків) 52

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

КІРЄЄВ О.І. (голова)	ПАТРИКАЦ Л.М.
БАЖАЛ Ю.М.	ПЕТРИК О.І.
БАРАНОВСЬКИЙ О.І.	РАЙЗЕР Мартін
БОРОВЕЦЬКИЙ Ришард	РАЄВСЬКИЙ К.Є.
ВОЖЖОВ А.П.	РИЧАКІВСЬКА В.І.
ГАЛЬЧИНСЬКИЙ А.С.	САВЛУК М.І.
ГЕЄЦЬ В.М.	СЕНИЩ П.М.
ГРУШКО В.І.	СМОВЖЕНКО Т.С.
КОЗЬМЕНКО С.М.	СТЕЛЬМАХ В.С.
КРОТЮК В.Л.	СТЕПАНЕНКО А.І.
КРУГЛИК С.В.	ТРИДІД О.М.
ЛЮТИЙ І.О.	ШАРОВ О.М.
МІТТНІК Стефан	ШЕВЧУК А.В.
МІЩЕНКО В.І.	ШУЛЬГА Н.П.
МОРОЗ А.М.	ШУМИЛО І.А.

РЕДАКЦІЯ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ НБУ

Головний редактор	ПАТРИКАЦ Л.М.
Заступник головного редактора	КРОХМАЛЮК Д.І.
Начальник відділу з випуску журналу "Вісник НБУ"	ПАПУША А.В.
Заступник начальника відділу	ЗАЄЦЬ О.С.
Редактори:	ПАЦЕРА М.М., ПІДВИСОЦЬКИЙ Р.В.
Відповідальний секретар	ЛІПІНСЬКА С.М.
Головний художник	КОЗИЦЬКА С.Г.
Дизайнер	ХАРУК О.В.
Коректор	ТРИФОНОВА О.М.
Оператор	ЛИТВИНОВА Н.В.
Реклама:	ГРИЦЕНКО М.Р.
Розповсюдження:	НЕВСЬКИЙ Д.О.
Фото:	НЕГРЕБЕЦЬКИЙ В.С.,
Черговий редактор	ЗАЄЦЬ О.С.

Дизайн: редакція періодичних видань НБУ
Надруковано з готового оригінал-макета
відділом забезпечення
друкованою продукцією
головного управління
господарського забезпечення
та організації будівництва Національного банку України

Адреса друкарні:
просп. Науки, 7, Київ-28, 03028, Україна

Формат 60 × 90 / 8
Друк на цифровому обладнанні
Фіз. друк. арк. 9.0
Умовн. друк. арк. 9.0
Обл.-вид. арк. 11.2

При передруку матеріалів, опублікованих у журналі,
посилання на "Вісник Національного банку України"
обов'язкове.

Редакція може публікувати матеріали
в порядку обговорення, не поділяючи думку автора.
Відповідальність за точність викладених фактів
несе автор, а за зміст рекламних матеріалів –
рекламодавець.

Структура власного капіталу банків України
за станом на 01.04.2011 р. (у розрізі банків) 58

Фінансові результати діяльності банків України
за станом на 01.04.2011 р. (у розрізі банків) 64

МІЖДЕРЖАВНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

С.Круглик, О.Єременко

Перегляд квот у Міжнародному валютному фонді..... 11

БАНКНОТИ І МОНЕТИ

Ю.Кожуховський, М.Стародуб, О.Нога, В.Шуміхін, В.Ляхненко

Особливості процесу карбування монет на Банкнотно-монетному дворі
Національного банку України 15

Про введення в обіг пам'ятної монети "Георгій Береговий" 31

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

С.Козьменко, К.Багмет

Розвиток регіональних ринків банківського страхування: закордонний досвід..... 20

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється
Національним банком України один раз на місяць (за квітень 2011 року) 35

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється
Національним банком України щоденно (за квітень 2011 року) 36

Заборгованість за довгостроковими кредитами в іноземній валюті
від нерезидентів (за станом на 31.03.2011 р.) 44

Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України
у квітні 2011 року 70

Ринок державних цінних паперів України у квітні 2011 року 71

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

Р.Підвисоцький

Банкіри-практики проаналізували сучасні стандарти фінансової звітності..... 26

БЕЗГОТІВКОВІ РОЗРАХУНКИ

К.Кірсєва

Підвищення ефективності використання державних коштів
за рахунок впровадження соціальних платіжних карток в Україні 28

ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА

М.Пацера

Слово – молодим дослідникам 45

АНОТАЦІЇ 72

До 15-річчя Конституції України/

Олександр Петрик

Заступник директора Генерального економічного департаменту – директор департаменту економічного аналізу та прогнозування Національного банку України, доктор економічних наук, заслужений економіст України.

Перспективи забезпечення цінової стабільності в Україні

Конституція – Основний Закон країни, фундаментальна угода всіх членів суспільства про державний устрій в країні, порядок і принципи функціонування органів влади, права й обов'язки держави, суспільства та кожного громадянина зокрема. Як і саме суспільство, Основний Закон з часом теж змінюється, удосконалюється, набуває відповідності новим реаліям життя. Одним із прикладів цього може бути удосконалення передбаченої Конституцією основної функції Національного банку України (забезпечення стабільності грошової одиниці України), яку оптимізовано шляхом внесення змін до Закону України “Про Національний банк України”. Згідно з цими змінами “при виконанні своєї основної функції Національний банк має виходити із пріоритетності досягнення та підтримки цінової стабільності в державі”. У статті йдеться про особливості проведення монетарної політики в Україні з урахуванням зазначеного уточнення основної функції центрального банку. Зроблені висновки та узагальнення відображають суто авторську точку зору.

Закон України “Про Національний банк України”

Стаття 6. Основна функція

Відповідно до Конституції України основною функцією Національного банку є забезпечення стабільності грошової одиниці України.

При виконанні своєї основної функції Національний банк має виходити із пріоритетності досягнення та підтримки цінової стабільності в державі.

Національний банк у межах своїх повноважень сприяє стабільності банківської системи за умови, що це не перешкоджає досягненню цілі, визначеної у частині другій цієї статті.

Національний банк також сприяє додержанню стійких темпів економічного зростання та підтримує економічну політику Кабінету Міністрів України за умови, що це не перешкоджає досягненню цілей, визначених у частинах другій та третій цієї статті.

(Частину другу статті 6 замінено трьома частинами згідно із Законом України від 09.07.2010 р. № 2478-VI).

бути такими, щоб, з одного боку, не провокувати зростання інфляційних очікувань населення та бізнесу, а з другого – не перешкоджати економічному зростанню. Така точка зору була сформульована як парадигма цінової стабільності, тобто як умова, за якою пріоритетною ціллю монетарної політики центральних банків при взаємодії із урядами повинно бути досягнення та підтримання рівня інфляції на низькому та стабільному рівні у довгостроковому періоді.

У 2010 році парламентом України були схвалені зміни до Закону “Про Національний банк України”, в яких, зокрема, визначено, що досягнення та підтримка цінової стабільності є пріоритетною ціллю монетарної політики. Завданням на сьогодні в Україні є практична реалізація норми цього закону.

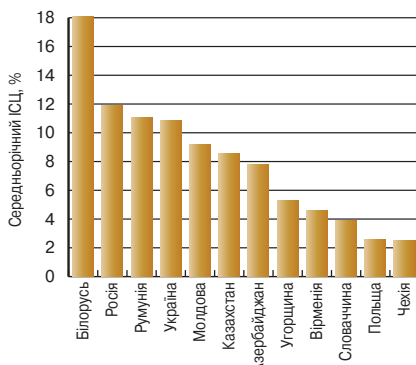
ПЕРСПЕКТИВИ

Світовий досвід і нинішній розвиток вітчизняної фінансової системи доводить, що найприйнятнішим з точки зору забезпечення цінової стабільності зокрема

Протягом останнього двадцятиріччя відбулося кардинальне зниження темпів інфляції практично в усіх країнах світу – як економічно розвинутих, так і тих, що розвиваються. Це стало результатом консенсусу щодо основоположної тези: низька та стабільна інфляція є необхідною умовою забезпечен-

ня сталого економічного зростання та підвищення рівня життя. У зв'язку з цим було переглянуто і роль центральних банків як основних державних інституцій, які разом із урядами мають опікуватися цінами, тобто ставлять собі за мету підтримувати невеликі і стабільні рівні інфляції. Темпи інфляції мають

Графік 1. Середня інфляція в 2001–2010 рр. у країнах з перехідними економіками

Джерело: дані МВФ.

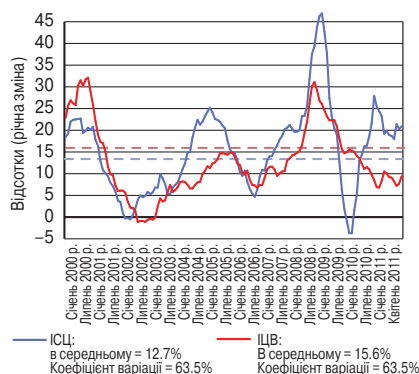
та забезпечення макроекономічної стабільності в цілому, зменшення залежності від зовнішніх факторів і підвищення довіри суспільства до влади є поступовий рух у напрямі впровадження інфляційного таргетування в Україні. Це передбачає активнішу монетарну політику з чітко визначеною середньостроковою метою щодо інфляції з використанням ключової процентної ставки як основного інструменту і відмову від прив'язки гривні до долара США.

Тому детально проаналізуємо: причини, які спонукають Україну розпочати перехід до інфляційного таргетування; основні умови для успішного функціонування цього монетарного режиму; проблеми, які можуть виникнути, якщо діючий нині монетарний режим залишиться незмінним.

Отже, головними мотивами переходу до режиму інфляційного таргетування в Україні за результатами наших досліджень української економіки та міжнародного досвіду впровадження інфляційного таргетування є:

- потреба подолання високої і нестабільної інфляції для підтримки довгострокового інноваційного зростання та розвитку і справедливого розподілу доходів;
- бажання проводити незалежну, антициклічну монетарну політику, яка абсорбує шоки;
- необхідність підвищити стабільність економіки, надавши їй стійкості в умовах валютних і фінансових криз, потреба в лібералізації фінансового рахунку платіжного балансу та інтеграції у світове господарство;
- підтримання цінової конкурентоспроможності економіки;
- запозичення кращого досвіду дедалі більшої кількості країн, які запровадили інфляційне таргетування і

Графік 2. Динаміка індексів споживчих цін та цін виробників в Україні

Джерело: дані Держкомстату України та власні розрахунки.

демонструють його ефективність.

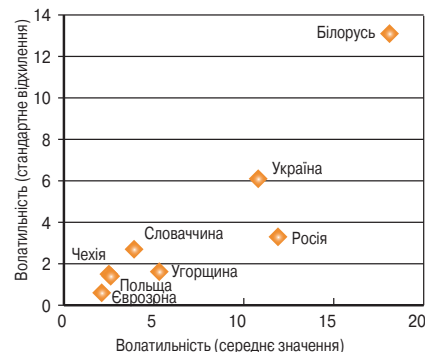
Розглянемо кожен з цих мотивів. Висока і нестабільна інфляція перешкоджає нарощуванню інвестицій та стабільному зростанню, а також підтримує цінову конкурентоспроможність економіки і є “податком з бідних”.

Середній показник інфляції в Україні, починаючи з другої половини 2000 року, перебував у межах 10–12% і був протягом цього періоду одним із найвищих серед усіх країн із перехідними економіками (див. графік 1).

Основним наслідком інфляції є неможливість забезпечення високої довгострокової економічної динаміки і справедливого розподілу доходів. Адже нестабільна, висока, а тим більше зростаюча інфляція разом із непрозорим та недосконалим законодавством спричиняє невизначеність у момент прийняття економічних і фінансових рішень (передусім ухвал щодо кредитування та інвестування на тривалу перспективу) усіма учасниками економічних відносин. Як результат — обсяг інвестицій у реальний сектор економіки залишається на низькому рівні; кредитна активність, зорієнтована на тривалі терміни погашення кредитів, недостатня для підтримки стійкого економічного зростання.

Нестабільне макроекономічне середовище і невизначеність щодо того, в якому напрямку буде змінюватися інфляція в тривалій перспективі, позначаються і на структурі банківських кредитів за видами економічної діяльності. Так, якщо в Україні попит на кредитні кошти значною мірою генерується галузями швидкого обороту, а саме підприємствами оптової і роздрібною торгівлі, то в країнах, де інфляцію знижено до 2–4% за рік і створено стабільну законодавчу базу для захисту прав кредиторів, попит на кредитні

Графік 3. Волатильність інфляції в Україні та інших країнах у 2001–2008 роках (у відсотках)

Джерело: дані МВФ та власні розрахунки.

ресурси більшою мірою формують сфери, відповідальні за розвиток основного капіталу, і так званого людського капіталу (освіта, охорона здоров'я, комунікації).

В Україні внаслідок серйозних ризиків, у тому числі і через значну невизначеність із майбутніми рівнями інфляції, не відбувається суттєвих зрушень у нарощуванні обсягів інвестиційних та інноваційних кредитів.

Висока інфляція вкрай несприятлива і з соціальної точки зору, оскільки є додатковим податком на тих, чий дохід або активи деноміновані у національній валюті. Як правило, це люди з низьким рівнем доходів, найменш захищені від зниження купівельної спроможності національної валюти.

Потреба в незалежній, антициклічній монетарній політиці, здатній абсорбувати шоки, не може реалізуватися при фактичній прив'язці до долара США. Згортання в сприятливий період участі НБУ у валютному ринку не означає, що так буде завжди. Політика прив'язки гривні до долара США, навіть за умови незначних коливань курсу, не дає змоги ефективно використовувати процентну політику і визначати ринкову вартість національної валюти. Висока і особливо нестабільна інфляція також не дає змоги знижувати рівень процентних ставок комерційним банкам навіть у періоди зниження інфляції, оскільки інфляційні очікування залишаються високими. Внаслідок цього не тільки підвищується вартість грошових (фінансових) ресурсів, а й виникають додаткові витрати бюджету на обслуговування боргу, зростають валютні ризики для економіки.

Через значну різницю між відсотковими ставками в Україні та за кордоном існує **загроза припливу спекуля-**

тивного капіталу з подальшою його втечею. Це, у свою чергу, — основний фактор валютних і фінансових криз в економіках із фіксованим курсом.

Якщо, незважаючи на проголошення майбутнього зниження індексу цін, інфляційні очікування суспільства значні, уряд потрапляє у своєрідну пастку, намагаючись розмістити свої цінні папери за ставками, які відповідають проголошеним інфляційним орієнтирам в урядових програмах на майбутнє. Але через високі інфляційні очікування макроекономічні агенти не зацікавлені у придбанні державних паперів з такою прибутковістю. Вони не довіряють прогнозам уряду. З іншого боку, підвищення прибутковості за державними цінними паперами з метою фінансування дефіциту бюджету стає дуже витратним, якщо уряд і НБУ справді мають намір домогтися нижчих рівнів інфляції в майбутньому. Тому питання довіри до політики влади, зокрема і щодо зниження інфляції, стає визначальним.

Загроза втрати цінової конкурентоспроможності економіки значною мірою визначається динамікою реального ефективного обмінного курсу (РЕОК), який, у свою чергу, визначається шляхом порівняння з номінальними обмінними курсами гривні щодо валют країн — торговельних партнерів, а також рівнів інфляції в Україні і в цих державах. Якщо ж інфляція в Україні вища від середньозваженого її рівня у наших партнерів, то (за інших рівних умов) навіть при незмінному номінальному обмінному курсі це є втратою цінової конкурентоспроможності економіки. Тому закономірний процес ревальвації реального обмінного курсу в довгостроковій перспективі може ефективніше реалізуватися для економіки шляхом комбінування номінального зміцнення і низької інфляції, а не завдяки високому рівню інфляції.

Поступове зростання гнучкості обмінного курсу буде сигналом для банківської системи про необхідність запровадження інструментів хеджування від валютного ризику і стимулом розвитку форвардного ринку, оскільки вже не можна буде покладатися на те, що НБУ буде завжди утримувати на певному рівні обмінний курс гривні щодо долара.

Багато країн, які запровадили режим інфляційного таргетування, в основному вирішили проблеми, що виникають в економіці внаслідок ви-

сокої і стійкої інфляції. Разом із тим процес переходу від одного монетарного режиму до іншого повинен супроводжуватися створенням цілої низки умов, які б давали змогу в найкоротший період адаптуватися як центральному банку, так і населенню та суб'єктам господарської діяльності до роботи за новими правилами. Слід зауважити, що в країнах, які розвиваються, і країнах з перехідними економіками в процесі переходу до інфляційного таргетування ключову роль відіграє саме уряд у взаємодії з центральним банком. Відсутність фіскального домінування, розвиток фінансового ринку, розумне управління зростанням цін (більшою мірою цін на адміністративні послуги та цін природних монополій), що перебувають у безпосередній сфері впливу уряду, є запорукою успіху при впровадженні інфляційного таргетування. Принциповим є також визнання і законодавче закріплення інструментальної та політичної незалежності центрального банку. З цією метою зазвичай формується "План дій", тобто план переходу до режиму повного таргетування інфляції, який складається, як правило, з послідовних фаз і включає в себе заходи, що впроваджуються в інституційній, валютній і монетарній політиці, у фінансовій системі і на фінансових ринках. Один із цих заходів — посилення підзвітності та прозорості в процесі прийняття рішень щодо політики.

Враховуючи все вищевикладене, можна зробити висновок про необхідність досягнення для економіки і населення саме низької і стабільної інфляції, тобто забезпечення цінової стабільності.

ВИСНОВКИ

Остання світова криза засвідчила, що центральні банки повинні мати два пріоритети у своїй діяльності — забезпечення цінової (1) та фінансової (2) стабільності. І якщо необхідність досягнення першого пріоритету у світі не підлягає сумніву, то усвідомлення пріоритетності другого завдання приходить повною мірою тільки зараз. Аналіз останньої світової кризи показав, що лише підтримання низької інфляції як цілі монетарної політики центральних банків при одночасному ігноруванні зростання "бульбашок" на ринках фінансових активів та нерухомості не було достатнім і призвело до обвалу світової фінансової системи.

Тому підтримання фінансової стабільності як де-юре, так і де-факто стає другим пріоритетним завданням діяльності НБУ (разом із забезпеченням цінової стабільності), як це вже задекларували і здійснюють переважна більшість центральних банків. При цьому необхідною умовою успішного виконання цього завдання є взаємодія центрального банку та уряду. Механізмом реалізації такої стратегії в Україні може стати перехід до інфляційного таргетування, здійснений у багатьох економіках світу — як розвинутих, так і тих, що розвиваються. Серед основних елементів цього підходу, які НБУ має взяти до уваги, такі:

1. Стимулювання економічного зростання, зниження рівня безробіття та інші цілі, які може переслідувати монетарна політика, не повинні вступати у суперечність із дотриманням цінової стабільності. Треба розуміти, що цінова стабільність не є стабільністю цін, вона допускає їх невелике зростання (у розвинутих країнах це 2—3 відсотки на рік, у країнах, що розвиваються, зазначений показник може бути більшим, але він, як правило, не перевищує 5%);

2. Потрібно відмовитися від ситуативного регулювання окремо на грошовому та на валютному ринках; спростити існуючу систему інструментів монетарної політики, зосередившись на одному — ключовій процентній ставці; сприяти розвитку фінансового ринку (визначальну роль на початковому етапі тут може відіграти уряд, активізувавши ринок державних цінних паперів); зміцнити контроль над усім спектром процентних ставок грошового ринку України і поступово переходити до режиму з плаваючим курсом;

3. Особливо важливу роль відіграє інфляційний прогноз. Монетарні інструменти застосовуються у відповідності з тим, наскільки прогноз інфляції відповідає інфляційній меті;

4. Серед ключових передумов успішного застосування режиму — відсутність фіскального домінування і координація фіскальної та монетарної політики щодо контролю над інфляцією;

5. Режим інфляційного таргетування базується на високому рівні прозорості та підзвітності і передбачає як основне завдання "заякорення" інфляційних очікувань на рівні, близькому до цільових параметрів інфляції.

З метою ефективної підтримки другого пріоритету, а саме — забезпе-

чення фінансової стабільності, НБУ необхідно на постійній основі вирішувати двоєдине завдання:

1. Здійснювати макропруденційний нагляд (тобто нагляд і регулювання фінансової системи в цілому), який полягає у моніторингу та аналізі майбутнього можливого “тиску” як у фінансовій системі в цілому, так і в банківській сфері зокрема. Це стосується, в першу чергу, показника “поганих” кредитів у кредитному портфелі банків, валютних і строкових дисбалансів (тобто невідповідності активів і пасивів

як за структурою валют, так і за термінами платежів за кредитами, виданими банками, і депозитами вкладників у банківській системі);

2. Розробляти і постійно оновлювати план дій зі стабілізації фінансової системи як з метою запобігання небажаного розвитку ситуації, так і у випадку, коли потенційні загрози фінансовій стабільності реалізуються.

Література

1. Петрик О.І. Шлях до цінової стабільності: світовий досвід та перспек-

тиви для України: монографія / О.І. Петрик. — К: НАН України, Інститут економіки та прогнозування; Університет банківської справи НБУ, 2008. — 372 с.

2. Петрик О. Фінансова криза в Україні та заходи щодо її подолання // Вісник НБУ. — 2009. — № 8. — С. 3–10.

3. Петрик О.І. Система індикаторів стабільності фінансової системи // Інновації. — 2010. — № 12. — С. 176–179.

4. Веб-сайт МВФ: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2011/update/01/pdf/0111.pdf>.

До 15-річчя Конституції України/

Як приймали Основний Закон України

Вночі 28 червня 1996 року в результаті гострих дискусій народних депутатів Верховна Рада прийняла першу Конституцію незалежної України. Відзначаючи цю важливу дату в нашій історії, “Вісник Національного банку України” пропонує читачам коротенький огляд того, як регулюється Конституцією вітчизняна банківська система, а також спогади одного із розробників цього Основного Закону та учасника його прийняття – відомого економіста, банкіра, політика Вадима Петровича Гетьмана, життя якого у квітні 1998 року трагічно обірвала безжальна рука вбивці.

Конституція України — це Основний Закон нашої країни, який регулює майже всі сфери суспільного та державного життя. Вітчизняна банківська система також базується на принципах і правовому порядку функціонування грошово-кредитної та фінансової сфери, основні принципи якої закріплені в Конституції. Так, відповідно до статті 92 Основного Закону виключно законами України встановлюються засади створення і функціонування фінансового, грошового, кредитного та інвестиційного ринків; статус національної та іноземних валют на території України; порядок утворення і погашення державного внутрішнього і зовнішнього боргу; порядок випуску та обігу державних цінних паперів.

Конституція нашої держави регламентує також діяльність Національного банку України. Згідно зі статтею 85 цього документа до повноважень Верховної Ради України відноситься призначення на посаду та звільнення з посади Голови Національного банку України за поданням Президента України, а також призначення та звільнення половини складу Ради НБУ. Другу половину членів Ради (ст.106) призначає Президент України. За статтею 100 Конституції України Рада Національного банку України розробляє основні засади грошово-кредитної політики та

здійснює контроль за її проведенням.

Відповідно до статті 99 Основного Закону грошовою одиницею України є гривня, а забезпечення її стабільності — головна функція центрального банку держави, яким є Національний банк України.

Слід зазначити, що відмітною рисою Національного банку як особливого центрального органу державного управління є наявність у нього згідно з Конституцією України (ст. 93) права законодавчої ініціативи, тобто права офіційно вносити до Верховної Ради України пропозиції щодо прийняття чи скасування законів, внесення до них змін. Такі повноваження головного банку, закріплені у Конституції 1996 року, неоднозначно сприймалися політиками, державними чиновниками та народними депутатами. Це призвело до прийняття 8 грудня 2004 року Закону України “Про внесення змін до Конституції України”, в якому статтю 93 було викладено в новій редакції — Національний банк України позбавлявся права законодавчої ініціативи. Ці зміни набрали чинності з 1 січня 2006 року. І лише восени минулого року, з відновленням Конституції 1996 року на основі рішення Конституційного Суду, НБУ знову одержав це право.

Один лише цей факт свідчить про непросту ситуацію в нашому суспіль-

стві навколо конституційного принципу розподілу функцій та повноважень між державними органами — Кабінетом Міністрів, Верховною Радою, Президентом і Національним банком України. Нині НБУ може відігравати роль центру банківської системи з власними нормативно-правовими засадами та досягати головної мети — забезпечення стабільності національної валюти. Головний банк став “одним із найважливіших атрибутів державності”. Така його характеристика ввійшла у науковий вжиток за висловом В.П.Гетьмана — одного з розробників Конституції України 1996 року та активного фундатора вітчизняної банківської системи. Він був прихильником ідеї повного конституційного статусу Національного банку України і вважав, що центральний банк має бути незалежним від уряду — за європейською моделлю.

Тож Вадим Гетьман брав активну участь у розробці Конституції України, в якій закріплено шість визначальних принципів статусу Національного банку України: забезпечення стабільності грошової одиниці — гривні; висока значимість посади Голови НБУ, призначення та звільнення якого здійснює Верховна Рада за поданням Президента (пункт 18 ст. 85 Конституції України); паритетність Верховної Ради України та Президента щодо підбо-

ру й призначення на посаду Голови Національного банку України, а також складу Ради; створення й функціонування керівного органу НБУ — Ради банку, відповідальної за розробку Основних засад грошово-кредитної політики та здійснення контролю за її проведенням; Національний банк України є суб'єктом законодавчої ініціативи, а також — єдиним органом державної влади, наділеним правом управляти грошима і валютною системою в Україні.

Як народний депутат відомий банкір Вадим Гетьман був не лише розробником, а й безпосереднім учасником прийняття першої Конституції незалежної України у сесійній залі Верховної Ради. Ось як пригадував він ту знакову для нашої держави ніч, коли народні обранці голосували за цей Основний Закон.

“...Вируючий зал Верховної Ради України. 23 години. Завершується важкий день 27 червня 1996 року, а консенсусу нема. Натомість чергова тупикова ситуація. Хтось вже виходить із залу, хтось роздратовано шепоче своєму су-

сідові: “Я вже ситий цим по зав’язку!”. Мені здалося, що якщо цієї миті щодо статті №10 про мову проекту Конституції, підготовленої Тимчасовою спеціальною комісією, не буде знайдено влаштовуючого всіх рішення, то все раніше зроблене перетвориться на непотрібний фарс. Високі спостерігачі з президентської команди, що знаходилися в урядовій ложі, напевне, подумали: “І цього разу у них нічого не вийде. Цей парламент не здатний на серйозні речі. Президент таки прийняв правильне рішення, підписавши сьогодні Указ про призначення на 25 вересня референдуму з питань Конституції”.

І тут, як це вже не раз бувало, знову “знайшовся” О.Мороз. Видавши з себе лагідну усмішку, він звернувся до кінця наелектризованого, натомленого залу: “Шановні депутати, заспокойтеся. Вихід ми обов’язково знайдемо. Як сказав Саахов із відомого кінофільму, у нас із вами звідси лише два шляхи: або в прокуратуру, або в ЗАГС”.

Зал вщух, розмірковуючи, куди веде хитрий Мороз? Хвилинною пау-

зою скористався Олександр Ткаченко, щоб повідомити, що в приміщенні Верховної Ради цілодобово працюватимуть буфети і підготовлено транспорт, щоб при нагоді вночі розвезти депутатів по домівках. Тож поспішати нема чого...

Так, замість завершення роботи опівночі ще з більшою силою розгорілися дебати навколо кожного речення майбутньої Конституції... О 9.30 ранку, вже 28 червня 1996 року, під скляним куполом сесійного залу Верховної Ради України велично пролунала знайома з дня проголошення Незалежності України мелодія М.Вербицького, що лише декілька годин тому, вже конституційно, набула статусу Державного гімну України. Це знаменувало, що щойно в цьому залі Україна — єдина держава на терені колишнього Радянського Союзу — парламентським шляхом отримала свою нову демократичну Конституцію!..”

Підготував **Микола Пацера**,
“Вісник НБУ”.

Компетентно/

Віктор Новіков

Директор юридичного
департаменту, член Правління
Національного банку України

Останні зміни у банківському законодавстві

Зміни до законів України, що регулюють діяльність банків, зазвичай викликають великий резонанс як у колах банківської спільноти, так і серед парламентаріїв. Не став винятком і Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання діяльності банків”, обговорення якого викликало жваві та тяжкі дискусії. Редакція звернулася до директора юридичного департаменту, члена Правління Національного банку України Віктора Новікова з проханням розповісти про особливості підготовки та розгляду цього важливого документа в парламенті.

Незабаром набирає чинності Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання діяльності банків” (надалі — Закон), прийняття якого в

парламенті зволікається котрий рік.

Цей документ неоднозначно сприймається банківською спільнотою, а тому ще на стадії його проходження у Верховній Раді України навколо нього

велися гострі дискусії. Проте, прийняття саме цього Закону стало першим за останні роки кроком у напрямі суттєвого вдосконалення банківського законодавства та наближення його по-

ложень до міжнародної практики, до законодавства Євросоюзу. Наступними очікуваними змінами стане визначення на законодавчому рівні особливостей корпоративного управління у банках та запровадження нагляду на консолідованій основі за групами, до складу яких входять фінансові установи, зокрема й банки.

Коротко щодо підстав розроблення цього Закону.

Внесення змін до банківського законодавства з питань забезпечення розкриття інформації про реальних власників банків продиктоване міжнародними зобов'язаннями української сторони, передбаченими Меморандумом про економічну та фінансову політику, укладеним у рамках спільної з Міжнародним валютним фондом програми “Стенд-бай” та системним проектом Світового банку “Друга програмна позиція на реабілітацію фінансового сектору”. До підготовки законопроекту до другого читання залучались експерти Міжнародного валютного фонду та Світового банку. З огляду на це можна констатувати, що прийнятий Закон повністю узгоджений з положеннями Базельських принципів і Директиви ЄС про кредитні установи 2006/48/ЄС, враховує коментарі та рекомендації цих міжнародних фінансових установ та був погоджений з ними.

Окрім того, з часу ухвалення парламентом Закону України “Про банки і банківську діяльність” минуло вже 10 років. За цей період до закону вносилися зміни понад 30 разів, проте всі вони були фрагментарними, врегульовували окремі проблемні питання або узгоджували певні положення закону з новим законодавством.

Законом України “Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання діяльності банків” запроваджується низка нових принципів щодо правового регулювання банківської діяльності. Вони в основному стосуються:

- запровадження механізму виявлення реальних власників банків та встановлення до них спеціальних вимог;
 - розширення обсягу інформації про власників істотної участі у банку, яка має надаватися клієнтам;
 - посилення відповідальності власників банків за приховування інформації про себе;
 - зміни процедури набуття та збільшення істотної участі у банку.
- До того ж в основу цих змін покла-

дено систематизований підхід щодо створення та діяльності банків з урахуванням положень чинного на сьогодні законодавства України, міжнародних стандартів та практики регулювання банківської діяльності.

Зупинимося на основних положеннях цього Закону, яким:

1. Запроваджується механізм та процедури виявлення реальних власників банків. Зокрема, при створенні банку центральний банк отримуватиме повну інформацію від усіх засновників банку щодо їх структури власності, ділової репутації, фінансового стану;

2. Встановлюються вимоги щодо оприлюднення інформації про власників істотної участі у банку. Зокрема, банки зобов'язуються оприлюднювати актуалізовану інформацію про своїх власників істотної участі на веб-сайті банку. Національний банк України також наділяється повноваженнями щодо розміщення на своєму офіційному веб-сайті такої інформації;

3. Змінюється процедура набуття та збільшення істотної участі у банку. Відповідно до чинного Закону України “Про банки і банківську діяльність” Національний банк, за наявності відповідного пакета документів, надає дозвіл на придбання або збільшення істотної участі у банку.

Прийнятий Закон передбачає зміну цього порядку на повідомчий, за яким особа, яка має намір набутти або збільшити істотну участь у банку, за 3 місяці до набуття або збільшення істотної участі зобов'язана повідомити про це банк і Національний банк України. Разом із повідомленням подається повний пакет документів, що дає змогу ідентифікувати заявника та зробити висновок про його ділову репутацію і фінансовий стан. Подаються також відомості про структуру власності юридичної особи та асоційованих осіб фізичної особи.

Відповідно, зважаючи на спрощення цієї процедури та з метою підвищення відповідальності потенційних набувачів істотної участі у банку, запроваджуються санкції за порушення порядку набуття або збільшення істотної участі в банку (передбачено накладення штрафів у розмірі до 10 відсотків від придбаної (збільшеної) частки);

4. Удосконалюється організація зовнішнього аудиту банків.

Передбачається, що аудит банків здійснюватиметься виключно аудиторськими фірмами. Сертифікацію

аудиторів, які здійснюють аудит банків, має провадити Аудиторська палата України після відповідного навчання за програмами, погодженими з Національним банком. Реєстр аудиторських фірм, що мають право здійснювати аудит банків, складатиме Національний банк;

5. У відповідність до спеціального законодавства у сфері державної реєстрації приводиться порядок державної реєстрації банків. До того ж, як це і передбачено Законом України “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців”, враховуються особливості державної реєстрації банків, які полягають у необхідності попереднього погодження з Національним банком України статуту банку. На цьому етапі Національний банк України здійснюватиме ідентифікацію осіб, які створюють банк, перевірятиме їх фінансовий/майновий стан, ділову репутацію тощо. Основні вимоги – на фінансовий ринок України повинні виходити особи, здатні забезпечувати діяльність банку, надавати йому, у разі необхідності, фінансову допомогу, бути відповідальними перед клієнтами свого банку. Неприпустимо, щоб ці особи використовували фінансову систему з метою відмивання коштів та фінансування тероризму. Все це і буде перевіряти Національний банк України перед державною реєстрацією банку, що створюється.

Варто коротко зупинитися також на питаннях, які викликали найбільше суперечок та дискусій.

Насамперед це стосується підвищення вимог до мінімального розміру статутного капіталу банку. Прийнятим Законом вимоги щодо мінімального розміру статутного капіталу на день реєстрації банку збільшуються. Вважаємо ці законодавчі зміни цілком логічними, оскільки вони сприятимуть підвищенню рівня капіталізації банків, та, відповідно, зниженню для вкладників ризиків, які притаманні в цілому банківській діяльності.

Чимало дискусій викликали пропозиції щодо розширення сфери аудиторських перевірок та обов'язкова вимога перед аудиторською фірмою повідомляти Національний банк України про виявлені під час проведення аудиторської перевірки порушення в роботі банку.

Ці законодавчі новели запроваджуються з метою створення правових умов для належного виконання

центрального банку своїх законодавчих визначених функцій. Крім того, вони сприятимуть імплементації у законодавство України Основних принципів ефективного банківського нагляду Базельського комітету та положень Директиви 2006/48/ЄС.

Мета перевірки Національного банку України як наглядового органу – визначити рівень безпеки і стабільності операцій банку, достовірність його звітності та дотримання банківського законодавства України, а також нормативно-правових актів Національного банку.

Оскільки перевірка банку з боку

зовнішнього аудитора та наглядового органу є єдиною, розкриття інформації зовнішнім аудитором банку, що здійснює нагляд за банком, є доцільним та цілком логічним.

Не менш дискусійними були положення Закону про наділення уповноважених Національним банком України осіб правом вилучати копії документів, що свідчать про порушення законодавства України. Проте ці норми ґрунтуються на відповідних вимогах Базельського комітету з питань банківського нагляду і також мають на меті забезпечення належного нагляду за банками з боку цен-

трального банку країни, щоб захистити інтереси його вкладників та інших кредиторів.

Насамкінець ще раз акцентуємо: закон про реальних власників банків слід розглядати не у площині безпідставного підвищення вимог до банків та значного розширення повноважень регулятора, а з позицій удосконалення банківського законодавства та створення правових передумов для функціонування в Україні стабільної банківської системи, яка враховує інтереси клієнтів та має довіру з їхнього боку.

Інформація з першоджерел/

Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у квітні 2011 р.¹

Назва банку	Вид товариства	Зареєстрований статутний капітал, грн.	Дата реєстрації банку	Реєстраційний номер	Юридична адреса
м. Київ і Київська область					
Публічне акціонерне товариство "РОДОВІД БАНК"	ПАТ	12 359 298 999.6	07.10.1991 р.	16	м. Київ, вул. Північно-Сирецька, 1–3
Публічне акціонерне товариство "БРОКБІЗНЕСБАНК"	ПАТ	2 030 400 000	07.10.1991 р.	18	м. Київ, просп. Перемоги, 41
Публічне акціонерне товариство "Європейський банк раціонального фінансування" (колишня назва – Відкрите акціонерне товариство "Європейський банк раціонального фінансування")	ПАТ	153 000 000	24.11.1993 р.	214	м. Київ, вул. Володимирська / пров. Рильський, 18 / 2
Публічне акціонерне товариство "Банк Перший" (колишня назва – ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БГ БАНК")	ПАТ	265 000 000	26.01.1994 р.	229	м. Київ, вул. Дегтярівська, 48
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БАНК ФОРУМ"	ПАТ	5 934 618 920	31.01.1994 р.	231	м. Київ, бульвар Верховної Ради, 7
Публічне акціонерне товариство "Дельта Банк"	ПАТ	827 000 000	15.02.2006 р.	304	м. Київ, вул. Щорса, 36-б
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КРЕДИТ ОПТИМА БАНК" (колишня назва – Відкрите акціонерне товариство "Кредит Оптима Банк")	ПАТ	63 000 000	29.12.2006 р.	314	м. Київ, вул. Дмитрівська, 69
Дніпропетровська область					
Публічне акціонерне товариство "Банк Восток" (колишня назва – ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ХОУМ КРЕДИТ БАНК")	ПАТ	307 350 000	17.10.2002 р.	283	м. Дніпропетровськ, вул. Курсантська, 24
Луганська область					
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРАЇНСЬКИЙ КОМУНАЛЬНИЙ БАНК" (колишня назва – АКЦІОНЕРНИЙ БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КОМУНАЛЬНИЙ БАНК")	ПАТ	56 700 000	10.08.1993 р.	187	м. Луганськ, вул. Шевченка В.В., 18-а
Одеська область					
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ІМЕКСБАНК"	ПАТ	940 000 000	29.03.1994 р.	241	м. Одеса, просп. Гагаріна, 12-а
Полтавська область					
Публічне акціонерне товариство "Полтава-банк" (колишня назва – ПОЛТАВСЬКИЙ АКЦІОНЕРНИЙ БАНК "ПОЛТАВА-БАНК")	ПАТ	70 500 000	16.10.1991 р.	37	м. Полтава, вул. Паризької Комуні, 40-а
Харківська область					
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО БАНК "МЕРКУРІЙ"	ПАТ	141 500 000	18.11.1992 р.	129	м. Харків, вул. Петровського, 23

¹ "Перелік банків України, включених до Державного реєстру банків" опубліковано у "Віснику НБУ" № 2, 2011 р. Зміни і доповнення, внесені до Державного реєстру банків, виділено червоним кольором. Назви банків подаються за орфографією статутів.

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготувала головний економіст департаменту реєстрації, ліцензування та реорганізації банків Національного банку України Олена Сілецька.

Таким був Громадський банк м. Чернігова на початку ХХ століття.

У більшості обласних центрів України, в тому числі в Чернігові, територіальні управління Національного банку розміщуються у пристосованих або в побудованих десятки років тому будівлях. Зокрема управління Національного банку України в Чернігівській області займає споруду одного з найстаріших в Україні громадських

Загальний вигляд сучасної будівлі управління НБУ в Чернігівській області.

банків, який діяв у цих краях сотню років тому. А самому будинку невдовзі виповниться 200.

Ясна річ, не лише 200, а навіть 20 років тому, коли банківська система України робила свої перші кроки, вітчизняні банкіри, працівники управлінської сфери могли лише мріяти про спеціально обладнані приміщення банківських установ, які б відповідали специфіці банківської справи, її стрімкому розвитку на початку ХХІ століття.

Нині ці мрії збуваються. Передусім у тих людей, які не лише хочуть змін на краще, а й роблять конкретні справи, втілюючи намічені плани в життя.

Серед обласних управлінь НБУ, які кілька років тому розробили проекти капітального ремонту й рекон-

струкції своїх приміщень з урахуванням сучасних вимог і, головне, вчас-

Пам'ятну стрічку на вході в управління перерізають: (зліва направо) начальник головного управління господарського забезпечення та організації будівництва НБУ К.Ю.Тверітін, голова міста Чернігова О.В.Соколов, начальник управління НБУ в Чернігівській області Л.П.Волошок і директор департаменту готівково-грошового обігу НБУ Р.В.Кисельов.

но та з високою якістю виконали ці роботи, — Чернігівське.

Згідно з проектом будівництво мало завершитися у серпні 2011 року. Однак колективу управління, будівельникам вдалося справити новосілля у травні.

Гостям, запрошеним на урочистості, а серед них — голова міста **О.В.Соколов**, журналісти, які неодноразово бували в управлінні, важко було впізнати ще не так давно стандартну радянську установу з пофарбованими “казенним” кольором панелями. Нині внутрішнє оздоблення приміщення, планування та оснащення службових кабінетів відповідають сучасним офісним стандартам цивілізованої країни.

Дизайн, умеблювання — це те, на що звертає увагу кожен відвідувач установи. Однак не це є основною метою здійсненої реконструкції. Її було проведено для вирішення найгострішої інфраструктурної проблеми управління — будівництва сучасного грошового сховища та відповідної реконструкції касового вузла. І ці надзвичайно складні з інженерної точки зору роботи успішно виконано. Відтепер в управлінні Національного банку України в Чернігівській області діє друге за ліком у нашій країні підземне грошове сховище 13 класу опору та обладнаний за

всіма вимогами бокс інкасації.

Вітаючи колег по роботі з Днем банківських працівників України та із завершенням ремонтно-будівельних робіт, начальник управління Національного банку України в Чернігівській області **Л.П.Волошок** висловив впевненість у тому, що поліпшені умови праці сприятимуть підвищенню її ефективності.

— Спільними зусиллями дбатимемо про зміцнення і розквіт банківської системи України на благо нашої Батьківщини, — сказав, вручаючи колективу управління символічний ключ від оновленого приміщення установи, директор департаменту готівково-грошового обігу Національного банку України **Р.В.Кисельов**.

В урочистостях з нагоди здачі в експлуатацію оновленого приміщення

Працівники управління під час урочистостей з нагоди здачі в експлуатацію оновленого приміщення установи.

управління взяли також участь будівельники — працівники Державного підприємства “УкрСіверБуд” (генеральний директор **В.Ф.Вереша**) та представники Національного банку України — начальник головного управління господарського забезпечення та організації будівництва **К.Ю.Тверітін**, його заступник **Д.О.Пойманов** і начальник управління організації будівництва головного управління господарського забезпечення та організації будівництва **Ю.Є.Онисьченко**.

Андрій Папуша,
“Вісник НБУ”.

Фото **Владислава Негребецького**.

Один із відремонтованих холів.

Зал засідань.

Сергій Круглик

Директор департаменту
зовнішньоекономічних відносин
Національного банку України,
кандидат економічних наук

Олексій Єременко

Головний науковий експерт
Інституту незалежних експертів,
кандидат економічних наук, доцент

Перегляд квот у Міжнародному валютному фонді

Наприкінці 2010 та на початку нинішнього року в Міжнародному валютному фонді (надалі – МВФ, Фонд) відбулися дві важливі події. У грудні 2010 року Рада керуючих Фонду запропонувала нові заходи щодо реформування квот та прав голосу держав-членів. А 3-го березня 2011 року набув чинності пакет реформ квот та прав голосу, ухвалений Радою ще в 2008 році. Отже, очікувані реформи починають поступово здійснюватися. У чому полягає їх суть? Які зміни у розмірах квот та у співвідношенні голосів держав-членів відбудуться в результаті запровадження реформ? Як вони позначатимуться на позиції України в Міжнародному валютному фонді? Над цим розмірковують автори статті.

КВОТИ У МІЖНАРОДНОМУ ВАЛЮТНОМУ ФОНДІ

МВФ є установою, заснованою на системі квот. Для кожної держави-члена визначається квота, яка виражається в спеціальних правах запозичення. Розраховується квота на основі спеціальної формули, ухваленої Радою керуючих¹. Формула враховує відносне становище держав у світовій економіці. На практиці при визначенні квоти країни, що набуває членства в установі, беруться до уваги також квоти держав-членів,

які загалом співставні з нею за масштабами і характеристиками економіки. Кожна держава, вступаючи до Фонду, має зробити внесок відповідно до визначеної для неї квоти: три чверті у національній валюті й одну чверть у вільно використовуваній валюті або в СПЗ. Загальна сума квот держав-членів — це ресурси, які є основним джерелом для фінансових операцій Фонду. Зазначені ресурси доповнюються запозиченнями на валютних ринках за спеціальними угодами з державами-членами.

Квоти держав-членів виконують низку важливих функцій. Вони визначають основні аспекти їхніх фінансових та організаційних відносин з МВФ, у тому числі: квота визначає

максимальну суму фінансових ресурсів, яку держава-член має надати Фонду; кількість голосів держави-члена; суму фінансування, яку держава-член може отримувати від Фонду. З огляду на це держави-члени об'єктивно зацікавлені в тому, щоб мати більшу квоту. Тому в процесі визначення та перегляду квот приділяють цьому питанню пильну увагу. Загальна сума квот у Фонді зростає:

- а) в результаті вступу до Фонду нових держав;
- б) в результаті збільшення квот окремим державам-членам або групам держав-членів за спеціальним рішенням Ради керуючих;
- в) шляхом загального перегляду квот.

¹ Детальніше див.: С.Круглик, О.Єременко. Проблеми реформування управління Міжнародним валютним фондом// Вісник Національного банку України. — 2009. — № 1. — С. 50—53.

Таблиця 1. Загальні перегляди квот у Міжнародному валютному фонді

Перегляд квот	Дата завершення перегляду	Загальне збільшення квот, %
Перший п'ятирічний		Рекомендації щодо збільшення не надавалися
Другий п'ятирічний		Рекомендації щодо збільшення не надавалися
1958–1959 рр.	Лютий і квітень 1959 р.	60.7
Третій п'ятирічний		Рекомендації щодо збільшення не надавалися
Четвертий п'ятирічний	Березень 1965 р.	30.7
П'ятий загальний	Лютий 1970 р.	35.4
Шостий загальний	Березень 1976 р.	33.6
Сьомий загальний	Грудень 1978 р.	50.9
Восьмий загальний	Березень 1983 р.	47.5
Дев'ятий загальний	Червень 1990 р.	50.0
Десятий загальний		Рекомендації щодо збільшення не надавалися
Одинадцятий загальний	Січень 1998 р.	45.0
Дванадцятий загальний		Рекомендації щодо збільшення не надавалися
Тринадцятий загальний		Рекомендації щодо збільшення не надавалися
Чотирнадцятий загальний	Грудень 2009 р.	100.0

Джерело: офіційний веб-сайт МВФ: www.imf.org

Найістотніше зростання загальної суми квот відбувається за загальним переглядом квот.

ЧЛЕНСЬКИЙ СКЛАД І ЗАГАЛЬНА СУМА КВОТ

Членський склад МВФ постійно поповнюється новими державами. В останні роки членство у Фонді набули Косово (червень 2009 р.) і Туvalu (червень 2010 р.). Вступ кожної держави до Фонду супроводжується відповідним збільшенням загальної суми квот. Наразі членство у Фонді мають 187 держав. На кінець 2000 року сукупна сума квот становила 210.2 млрд. СПЗ, а на початок 2011 року сягнула 217.4 млрд. СПЗ, що є результатом як зростання членського складу Фонду, так і переглядів квот.

СПЕЦІАЛЬНІ ЗБІЛЬШЕННЯ КВОТ

Пакет реформ квот і управління Міжнародним валютним фондом, запропонований у квітні 2008 року, передбачив зростання загальної суми квот держав-членів Фонду до приблизно 238.4 млрд. СПЗ (майже на 11.5%) за рахунок:

1) спеціального збільшення квот Китаю, Мексики, Республіки Корея та Туреччини (воно відбулося в 2008–2009 роках);

2) збільшення квот 54-х держав-членів, які за новою формулою розрахунку квот недостатньо представлені у Фонді (зазначені вище чотири держави-члени також включені до їх числа, оскільки вони навіть після спеціального збільшення квот теж вважаються ще недостатньо представленими у Фонді).

Реалізація цього завдання була по-

ставлена в залежність від ратифікації державами-членами поправок до Статуту Фонду щодо збільшення кількості базових голосів держав-членів (з 250 до 750) та призначення додаткових заступників виконавчих директорів. Процедура ратифікації країнами-членами зазначених поправок до Статуту дуже затягнулася. Лише 3 березня 2011 року вони набули чинності. Поправки підтримали 117 держав-членів, на яких припадає 85 відсотків загальної кількості голосів у Фонді. Однак це не означає негайного збільшення квот зазначених держав-членів, включених до списку 54-х. Згідно зі Статутом МВФ кожна країна-член, якій запропоновано збільшення її квоти, має офіційно повідомити Фонд про свою згоду на таке збільшення і зробити внесок у розмірі цього збільшення (три чверті у національній валюті і одна чверть – у вільно використовуваній або в СПЗ). Оскільки такий крок держави-члена має бути законодавчо оформлений, то цей процес потребує певного часу. До його завершення Фонд повідомлятиме про зміну загальної суми квот в міру здійснення державами-членами зазначених процедур. Ці зміни вже відбуваються. Вони не вплинули на розмір квоти України, але її частка у загальній сумі квот дещо зменшилася.

ЗАГАЛЬНІ ПЕРЕГЛЯДИ КВОТ

Відповідно до Статуту у Фонді періодично, з інтервалами не більше п'яти років, мають здійснюватися загальні перегляди квот. Усього проведено чотирнадцять таких переглядів (див. таблицю 1). У процесі загальних переглядів вивчаються і вирішуються два питання: про достатність чи недостатність для ефектив-

ної діяльності установи загального обсягу квот на момент перегляду та про їх розподіл серед держав-членів. У шести (із чотирнадцяти) випадках загальний перегляд не завершувався рекомендаціями щодо збільшення загального обсягу квот.

5 листопада 2010 р. Виконавча рада Фонду рекомендувала Раді керуючих Фонду ухвалити резолюцію, яка містить новий пакет реформ квот та управління Фондом. Цю резолюцію Рада остаточно схвалила 15 грудня 2010 р. Цим завершився 14-й загальний перегляд квот.

ЧОТИРНАДЦЯТИЙ ЗАГАЛЬНИЙ ПЕРЕГЛЯД

Зазначена резолюція Ради керуючих Фонду передбачила безпрецедентне збільшення (подвоєння) загальної суми квот (до приблизно 476.8 млрд. СПЗ) і певний перерозподіл часток квот між державами-членами. Знову, як і у випадку з реалізацією попереднього пакета реформ, набуття чинності новими рішеннями обумовлене схваленням державами-членами нової поправки до Статуту. Запропонована поправка скасовує положення Статуту, за яким п'ять держав-членів з найбільшими квотами призначають своїх директорів у Виконавчій раді. Така процедура потребує багато часу, і тому зрозумілий заклик керівництва Фонду до держав-членів “невідкладно здійснити необхідні кроки для запровадження в життя цього пакета заходів протягом узгоджених термінів”². У Фонді сподіваються, що завершити цей процес можливо до щорічних зборів Ради керуючих у жовтні 2012 року.

ВИСНОВКИ. ПОЗИЦІЯ УКРАЇНИ В МВФ

Запропоновані у зазначеній резолюції Ради керуючих зміни кваліфікуються Фондом як “далекосяжні реформи квот і управління”. Безперечно, значне збільшення квот відіграє позитивну роль, оскільки може розширити фінансову базу Фонду, необхідність у чому стала особливо очевидною в умовах глобальної фінансової кризи. Може відбутися також істотний перерозподіл часток квот на користь країн з ринком, що динамічно формується, та країн, що розвиваються, за рахунок

² Прес-реліз МВФ № 10/477 від 16.12.2010 р.

держав із “надмірним представництвом”. І все-таки навряд чи є підстави запропоновані зміни оцінювати як “далекосяжні реформи”³. Очевидно мова йде про корегування в певних межах механізму управління Фондом, пов’язане зі змінами становища держав у світовій економіці. В результаті зміниться співвідношення між частками квот ряду країн. До складу десятки держав-членів з найбільшими частками голосів увійдуть поряд з промислово розвинутими країнами також Китай, Індія, Бразилія та Російська Федерація. Але кардинальної зміни механізму управління Фондом не станеться. Як і раніше, більшість квот і, відповідно, голосів залишається в розпорядженні США та інших промислово розвинутих країн (див. таблицю 2)

Квота України в результаті реалізації пропозицій за чотирнадцятим загальним переглядом істотно збільшиться — з 1 372.0 млн. СПЗ до 2 011.8 млн., що, зрозуміло, розширить межі її доступу до фінансових ресурсів Фонду, хоча питома вага української

³ Див.: С.Круглик, О.Єременко. Реформування управління Міжнародним валютним фондом затримуватиметься? // Вісник Національного банку України. — 2010. — №5. — С. 53—57.

Таблиця 2. Розподіл голосів у Міжнародному валютному фонді

Відсотки

Групи країн та регіони*	Частка голосів за станом на серпень 2006 р.	Частка голосів за станом на 1 грудня 2008 р.	Запропоновані частки голосів у контексті реформ
Країни з розвинутою економікою	60.6	57.9	55.3
Країни Великої сімки	45.1	43.0	41.2
Зокрема США	17.0	16.7	16.5
Решта країн з розвинутою економікою	15.4	14.9	14.1
Країни, що розвиваються, та країни з ринком, що формується	39.4	42.1	44.7
Країни, що розвиваються	31.7	34.5	37.0
Азія	10.4	12.8	16.1
Африка	6.0	6.2	5.6
Близький Схід, Мальта і Туреччина	7.6	7.3	6.8
Латинська Америка	7.7	8.2	8.4
Країни з перехідною економікою	7.7	7.6	7.7
Усього	100.0	100.0	100.0

*За класифікацією Міжнародного валютного фонду.

Джерело: офіційний веб-сайт МВФ: www.imf.org

квоти в загальній сумі квот зменшиться (див. додаток, позицію 171).

Враховуючи динамізм змін у світовій економіці, Виконавча рада Фонду запропонувала перенести термін завершення чергового 15-го загального перегляду квот приблизно на два роки раніше, а саме — на січень 2014 року. Формула розрахунку квот, на основі якої здійснювався 14-й загальний перегляд, підлягає комплексному до-

опрацюванню. Це впливає з набутого досвіду її використання. Перегляд має завершитись до січня 2013 року. В результаті очікується збільшення часток квот країн, що динамічно розвиваються, відповідно до їх відносного становища у світовій економіці.

Статистичний матеріал щодо розглянутої вище проблеми подано у додатку.

Додаток. Зміна квот у МВФ						
№ п/п	Держави — члени МВФ	Квоти за станом на 1 лютого 2011 р.		Квоти, передбачені пакетом реформ у квітні 2008 р., млн. СПЗ	Квоти, запропоновані за 14-им загальним переглядом	
		млн. СПЗ	% від загальної кількості		млн. СПЗ	% від загальної кількості
1	2	3	4	5	6	7
	Усього	217 433.5	100.000**	238 400.0*	476 800.0*	100.000**
1	Австралія	3 236.4	1.488	3 236.4	6 572.4	1.379
2	Австрія***	1 872.3	0.861	2 113.9	3 932.0	0.825
3	Азербайджан	160.9	0.074	160.9	391.7	0.082
4	Албанія***	48.7	0.022	60.0	139.3	0.029
5	Алжир	1 254.7	0.577	1 254.7	1 959.9	0.411
6	Ангола	286.3	0.132	286.3	740.1	0.155
7	Антигуа і Барбуда	13.5	0.006	13.5	20.0	0.0042
8	Аргентина	2 117.1	0.973	2 117.1	3 187.3	0.668
9	Афганістан	161.9	0.074	161.9	323.8	0.068
10	Багамські Острови	130.3	0.060	130.3	182.4	0.038
11	Бангладеш	533.3	0.245	533.3	1 066.6	0.224
12	Барбадос	67.5	0.031	67.5	94.5	0.020
13	Бахрейн***	135.0	0.062	176.4	395.0	0.083
14	Беліз	18.8	0.009	18.8	26.7	0.006
15	Бельгія	4 605.2	2.118	4 605.2	6 410.7	1.345
16	Бенін	61.9	0.028	61.9	123.8	0.026
17	Білорусь	386.4	0.178	386.4	681.5	0.143
18	Болгарія	640.2	0.294	640.2	896.3	0.188
19	Болівія	171.5	0.079	171.5	240.1	0.050
20	Боснія і Герцеговина	169.1	0.078	169.1	265.2	0.056
21	Ботсвана***	63.0	0.029	87.8	197.2	0.041

1	2	3	4	5	6	7
22	Бразилія***	3 036.1	1.396	4 250.5	11 042.0	2.316
23	Бруней-Даруссалам	215.2	0.099	215.2	301.3	0.063
24	Буркіна-Фасо	60.2	0.028	60.2	120.4	0.025
25	Бурунді	77.0	0.035	77.0	154.0	0.032
26	Бутан***	6.3	0.0029	8.5	20.4	0.0043
27	Вануату	17.0	0.008	17.0	23.8	0.005
28	Великобританія	10 738.5	4.939	10 738.5	20 155.1	4.227
29	Венесуела	2 659.1	1.223	2 659.1	3 722.7	0.781
30	В'єтнам***	329.1	0.151	460.7	1 153.1	0.242
31	Вірменія	92.0	0.042	92.0	128.8	0.027
32	Габон	154.3	0.071	154.3	216.0	0.045
33	Гаїті	81.9	0.038	81.9	163.8	0.034
34	Гайана	90.9	0.042	90.9	181.8	0.038
35	Гамбія	31.1	0.014	31.1	62.2	0.013
36	Гана	369.0	0.170	369.0	738.0	0.155
37	Гватемала	210.2	0.097	210.2	428.6	0.090
38	Гвінея	107.1	0.049	107.1	214.2	0.045
39	Гвінея-Бісау	14.2	0.007	14.2	28.4	0.006
40	Гондурас	129.5	0.060	129.5	249.8	0.052
41	Гренада	11.7	0.005	11.7	16.4	0.003
42	Греція***	823.0	0.379	1 101.8	2 428.9	0.509
43	Грузія	150.3	0.06970	150.3	210.4	0.044
44	Данія***	1 642.8	0.756	1 891.4	3 439.4	0.721
45	Джибуті	15.9	0.007	15.9	31.8	0.007
46	Домініка	8.2	0.0038	8.2	11.5	0.0024
47	Домініканська Республіка	218.9	0.101	218.9	477.4	0.100
48	Еквадор***	302.3	0.139	347.8	697.7	0.146
49	Екваторіальна Гвінея***	32.6	0.015	52.3	157.5	0.033

1	2	3	4	5	6	7
50	Еритрея***	15.9	0.007	18.3	36.6	0.008
51	Естонія***	65.2	0.0301	93.9	243.6	0.051
52	Ефіопія	133.7	0.061	133.7	300.7	0.063
53	Єгипет	943.7	0.434	943.7	2 037.1	0.427
54	Ємен	243.5	0.112	243.5	487.0	0.102
55	Замбія	489.1	0.225	489.1	978.2	0.205
56	Зімбабве	353.4	0.163	353.4	706.8	0.148
57	Ізраїль***	928.2	0.427	1 061.1	1 920.9	0.403
58	Індія***	4 158.2	1.912	5 821.5	13 114.4	2.751
59	Індонезія	2 079.3	0.956	2 079.3	4 648.4	0.975
60	Ірак	1 188.4	0.547	1 188.4	1 663.8	0.349
61	Іран	1 497.2	0.689	1 497.2	3 567.1	0.748
62	Ірландія***	838.4	0.386	1 251.6	3 449.9	0.724
63	Ісландія	117.6	0.054	117.6	321.8	0.067
64	Іспанія***	3 048.9	1.402	4 023.4	9 535.5	2.000
65	Італія***	7 055.5	3.245	7 882.3	15 070.0	3.161
66	Йорданія	170.5	0.078	170.5	343.1	0.072
67	Кабо-Верде***	9.6	0.004	11.2	23.7	0.005
68	Казахстан***	365.7	0.168	427.8	1 158.4	0.243
69	Камбоджа	87.5	0.040	87.5	175.0	0.037
70	Камерун	185.7	0.085	185.7	276.0	0.058
71	Канада	6 369.2	2.929	6 369.2	1 023.9	2.312
72	Катар***	263.8	0.121	302.6	735.1	0.154
73	Кенія	271.4	0.125	271.4	542.8	0.114
74	Киргизстан	88.8	0.041	88.8	177.6	0.037
75	Китай***	8 090.1	3.721	9 525.9	30 482.9	6.394
76	Кіпр***	139.6	0.064	158.2	303.8	0.064
77	Кірибаті	5.6	0.0026	5.6	11.2	0.0023
78	Колумбія	774.0	0.356	774.0	2 044.5	0.429
79	Коморські Острови	8.9	0.004	8.9	17.8	0.0037
80	Конго (Дем. Республіка)	533.0	0.245	533.0	1 066.0	0.224
81	Конго (Республіка)	84.6	0.039	84.6	162.0	0.034
82	Корея (Республіка)***	2 927.3	1.346	3 366.4	8 582.7	1.800
83	Косово	59.0	0.027	59.0	82.6	0.017
84	Коста-Ріка***	164.1	0.075	187.1	369.4	0.077
85	Кот-д'Івуар	325.2	0.1509	325.2	650.4	0.136
86	Кувейт	1 381.1	0.635	1 381.1	1 933.5	0.406
87	Лаос	52.9	0.024	52.9	105.8	0.022
88	Латвія***	126.8	0.058	142.1	332.3	0.070
89	Лесото	34.9	0.016	34.9	69.8	0.015
90	Литва***	144.2	0.066	183.9	441.6	0.093
91	Ліберія	129.2	0.059	129.2	258.4	0.054
92	Ліван***	203.0	0.093	266.4	633.5	0.133
93	Лівія	1 123.7	0.517	1 123.7	1 573.2	0.330
94	Люксембург***	279.1	0.128	418.7	1 321.8	0.277
95	Маврикій	101.6	0.047	101.6	142.2	0.030
96	Мавританія	64.4	0.030	64.4	128.8	0.027
97	Мадагаскар	122.2	0.056	122.2	244.4	0.051
98	Македонія (кол. Югославська респ.)	68.9	0.032	68.9	140.3	0.029
99	Малаві	69.4	0.032	69.4	138.8	0.029
100	Малайзія***	1 486.6	0.684	1 773.9	3 633.8	0.762
101	Малі	93.3	0.043	93.3	186.6	0.039
102	Мальдіви***	8.2	0.004	10.0	21.2	0.004
103	Мальта	102.0	0.047	102.0	168.3	0.035
104	Марокко	588.2	0.271	588.2	894.4	0.188
105	Маршаллові Острови	3.5	0.0016	3.5	4.9	0.0010
106	Мексика***	3 152.8	1.450	3 625.7	8 912.7	1.869

1	2	3	4	5	6	7
107	Мікронезія. Федеративні Штати	5.1	0.0023	5.1	7.2	0.0015
108	Мозамбік	113.6	0.052	113.6	227.2	0.048
109	Молдова	123.2	0.057	123.2	172.5	0.036
110	Монголія	51.1	0.023	51.1	72.3	0.015
111	М'янма	258.4	0.119	258.4	516.8	0.108
112	Намібія	136.5	0.063	136.5	191.1	0.040
113	Непал	71.3	0.033	71.3	156.9	0.033
114	Нігер	65.8	0.030	65.8	131.6	0.028
115	Нігерія	1 753.2	0.806	1 753.2	2 454.5	0.515
116	Нідерланди	5 162.4	2.374	5 162.4	8 736.5	1.832
117	Нікарагуа	130.0	0.060	130.0	260.0	0.055
118	Німеччина***	13 008.2	5.983	14 565.5	26 634.4	5.586
119	Нова Зеландія	894.6	0.411	894.6	1 252.1	0.263
120	Норвегія***	1 671.7	0.769	1 883.7	3 754.7	0.788
121	Об'єднані Арабські Емірати**	611.7	0.281	752.5	2 311.2	0.485
122	Оман***	194.0	0.089	237.0	544.4	0.114
123	Пакистан	1 033.7	0.475	1 033.7	2 031.0	0.426
124	Палау***	3.1	0.0014	3.5	4.9	0.0010
125	Панама	206.6	0.095	206.6	376.8	0.079
126	Папуа-Нова Гвінея	131.6	0.061	131.6	263.2	0.055
127	Парагвай	99.9	0.046	99.9	201.4	0.042
128	Перу	638.4	0.294	638.4	1 334.5	0.280
129	Південно-Африканська Республіка	1 868.5	0.859	1 868.5	3 051.2	0.640
130	Польща***	1 369.0	0.630	1 688.4	4 095.4	0.859
131	Португалія***	867.4	0.399	1 029.7	2 060.1	0.432
132	Російська Федерація	5 945.4	2.734	5 945.4	12 903.7	2.706
133	Руанда	80.1	0.037	80.1	160.2	0.034
134	Румунія	1 030.2	0.474	1 030.2	1 811.4	0.380
135	Сальвадор	171.3	0.079	171.3	287.2	0.060
136	Самоа	11.6	0.005	11.6	16.2	0.003
137	Сан-Маріно***	17.0	0.008	22.4	49.2	0.010
138	Сан-Томе і Принсіпі	7.4	0.0034	7.4	14.8	0.0031
139	Саудівська Аравія	6 985.5	3.213	6 985.5	9 992.6	2.096
140	Свазіленд	50.7	0.023	50.7	78.5	0.016
141	Сейшельські Острови***	8.8	0.004	10.9	22.9	0.005
142	Сенегал	161.8	0.074	161.8	323.6	0.068
143	Сент-Вінсент і Гренадини	8.3	0.0038	8.3	11.7	0.0025
144	Сент-Кітс і Невіс	8.9	0.0041	8.9	12.5	0.0026
145	Сент-Люсія	15.3	0.007	15.3	21.4	0.004
146	Сербія	467.7	0.215	467.7	654.8	0.137
147	Сирія***	293.6	0.135	346.8	1 109.8	0.233
148	Сінгапур***	862.5	0.397	1 408.0	3 891.9	0.816
149	Словаччина***	357.5	0.164	427.5	1 001.0	0.210
150	Словенія***	231.7	0.107	275.0	586.5	0.123
151	Соломонові Острови	10.4	0.005	10.4	20.8	0.004
152	Сомалі	44.2	0.020	44.2	163.4	0.034
153	Сполучені Штати Америки***	37 149.3	17.086	42 122.4	82 994.2	17.407
154	Судан	169.7	0.078	169.7	630.2	0.132
155	Сурінам	92.1	0.042	92.1	128.9	0.027
156	Сьєрра-Леоне	103.7	0.048	103.7	207.4	0.044
157	Таджикистан	87.0	0.040	87.0	174.0	0.036
158	Таїланд***	1 081.9	0.498	1 440.5	3 211.9	0.674
159	Танзанія	198.9	0.091	198.9	397.8	0.083
160	Тимор-Лесте***	8.2	0.004	10.8	25.6	0.005
161	Того	73.4	0.034	73.4	146.8	0.031

1	2	3	4	5	6	7
162	Тонга	6.9	0.0032	6.9	13.8	0.0029
163	Тринідад і Тобаго	335.6	0.154	335.6	469.8	0.099
164	Тувалу	1.8	0.0008	1.8	2.5	0.0005
165	Туніс	286.5	0.132	286.5	545.2	0.114
166	Туреччина***	1 191.3	0.548	1 455.8	4 658.6	0.977
167	Туркменістан***	75.2	0.035	98.6	238.6	0.050
168	Уганда	180.5	0.083	180.5	361.0	0.076
169	Угорщина	1 038.4	0.478	1 038.4	1 940.0	0.407
170	Узбекистан	275.6	0.127	275.6	551.2	0.116
171	Україна	1 372.0	0.631	1 372.0	2 011.8	0.422
172	Уругвай	306.5	0.141	306.5	429.1	0.090
173	Фіджі	70.3	0.032	70.3	98.4	0.021
174	Філіппіни***	879.9	0.405	1 019.3	2 042.9	0.428
175	Фінляндія	1 263.8	0.581	1 263.8	2 410.6	0.506
176	Франція	10 738.5	4.939	10 738.5	20 155.1	4.227

1	2	3	4	5	6	7
177	Хорватія	365.1	0.168	365.1	717.4	0.150
178	Центрально-африканська Республіка	55.7	0.026	55.7	111.4	0.023
179	Чад***	56.0	0.026	66.8	140.2	0.029
180	Чехія***	819.3	0.377	1 002.2	2 180.2	0.457
181	Чилі	856.1	0.394	856.1	1 744.3	0.366
182	Чорногорія	27.5	0.013	27.5	60.5	0.013
183	Швейцарія	3 458.5	1.591	3 458.5	5 771.1	1.210
184	Швеція	2 395.5	1.102	2 395.5	4 430.0	0.929
185	Шрі-Ланка	413.4	0.190	413.4	578.8	0.121
186	Ямайка	273.5	0.126	273.5	382.9	0.080
187	Японія***	13 312.8	6.123	15 628.5	30 820.5	6.464

* В документах МВФ цей показник визначається як приблизний.

** Сумарний показник може не збігатися з підсумком у зв'язку з округленням даних за країнами.

*** Країни, яким згідно з пакетом реформ передбачене збільшення квот (54 країни).

Дослідження/

Юрій Кожуховський

Головний інженер Банкотно-монетного двору Національного банку України

Микола Стародуб

Директор Центру розвитку технологій Банкотно-монетного двору Національного банку України, доктор технічних наук, професор

Олександр Нога

Головний спеціаліст Центру розвитку технологій Банкотно-монетного двору Національного банку України

Володимир Шуміхін

Головний науковий співробітник Фізико-технологічного інституту металів та сплавів Національної академії наук України, доктор технічних наук, професор

Володимир Ляхненко

Старший науковий співробітник Фізико-технологічного інституту металів та сплавів Національної академії наук України, кандидат технічних наук

Особливості процесу карбування монет на Банкотно-монетному дворі Національного банку України

Якість карбування розмінних монет на високошвидкісних пресах та ефективність цього виробництва значною мірою залежать від низки технологічних параметрів. Основні серед них – шорсткість та пластичність заготовок для монет, властивості сплавів, технічні характеристики штемплів, частота ударних навантажень. Аналізуючи комплекс відповідних досліджень, автори статті виявляють закономірності впливу технологічних факторів карбувального процесу на якість монет. Зокрема визначають оптимальні параметри заготовок для монет із алюмінієвої бронзи, необхідні для забезпечення продуктивності роботи карбувального преса, досліджують взаємозалежність продуктивності преса та стійкості карбувального інструменту для виготовлення монет різних номіналів.

З набуттям Україною державної незалежності виникла проблема створення власного виробництва грошових знаків, зокрема – монет. До її вирішення приступили вже у 1991 році, визначивши перших вітчизняних виробників монет. Ними стали Артемівський завод із обробки кольорових сплавів, якому було доручено виготовлення спеціального точного прокату, та Луганський верста-

тобудівний завод, що взявся за створення потужностей для виробництва заготовок та карбування монет. Розпорядженням Національного банку України № 7 від 11.02.1992 р. Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України призначено головною організацією з розробки монетних сплавів, технології їх виготовлення та впровадження у металургійному й карбувальному вироб-

ництві. Спільними зусиллями НБУ і зазначених вище організацій у стислі строки було створено відповідну технічну базу та технології й забезпечено виготовлення металевих грошових знаків у обсязі, необхідному для здійснення грошової реформи, що передбачала запровадження національної валюти у формі банкнот і монет.

Спочатку для виготовлення монет

низьких номіналів було використано нержавіючу сталь феритного класу 08X17T, яка широко застосовувалася в промисловості багатьох країн, зокрема для виготовлення монет. Із метою надійнішого захисту від підробки для монет середніх номіналів розробили економнолегований сплав ЛН63-2, питома електропровідність якого (21% IACS) відповідала вимогам автоматизованих торговельних мереж. Крім того, цей сплав є технологічним, має приємний світло-жовтий колір, достатньо стійкий у різноманітних корозійних середовищах (серед них — піт, слина, вологе повітря, морська атмосфера) та при довготривалому (понад 10 років) зберіганні. Точкова корозія, спричинена дією іонів сірки, яка набуває інтенсивності у вологому повітрі, в міському середовищі, на автомагістралях, виникає на сплаві ЛН63-2 у вигляді щільної плівки, схожої на зубний цемент, що загальмовує корозійний процес. Ця плівка легко відділяється від поверхні, завдяки чому монети очищаються. Перші вітчизняні розмінні монети з економнолегованого сплаву ЛН63-2 досі перебувають в обігу і не втратили своїх функціональних властивостей.

Однак через економічні проблеми, які виникли в країні в період гіперінфляції 1990-х років, прокатне виробництво на Артемівському заводі фактично згорнулося, що спонукало перейти до закупівлі заготовок для карбування монет за кордоном, а також до використання з метою виготовлення монет середніх номіналів алюмінієвої бронзи БрАН6-2, яка є поширеним у промисловості сплавом, що використовується для дуже розгалуженої номенклатури виробів. Тобто через економічні проблеми від оригінального монетного сплаву довелося відмовитися, проте було набуто практичного досвіду роботи з ним.

Накопичений досвід використано у процесі розробки технологій, логістики, комплектації обладнання, інструментального виробництва під час створення Монетного двору Національного банку України в Києві, першу чергу якого введено в дію 23 квітня 1998 року.

Нині це одне з кращих спеціалізованих підприємств континенту. Однак деякі проблеми залишаються актуальними й сьогодні. Одна з них — створення власного виробництва заготовок для карбування монет. Її вирішення сприяло б зменшенню ви-

трат на виробництво монет, підвищенню його ефективності. Зокрема це розширило б можливості Монетного двору щодо виготовлення заготовок зі сплавів із заданою питомою електропровідністю, яка є одним із основних параметрів ідентифікації монет в торговельних автоматах. Крім того, може бути реалізована можливість виготовлення обігових монет високих номіналів (2 та 5 гривень) типу “бікolor”, використання яких в обігу замість банкнот може дати значний економічний ефект завдяки їх довговічності (15–20 років). Отже, створення власного виробництва монетних заготовок може суттєво поліпшити і технічні, й економічні можливості Банкотно-монетного двору, колектив якого є високопрофесійним, щорічно здійснює низку досліджень, спрямованих на підвищення якості продукції та ефективності виробництва, й спроможний втілити сміливі ідеї в конкретні справи.

Лише останнім часом для виготовлення монет середніх і високих номіналів розроблено нові перспективні сплави з питомою електропровідністю 17.8 та 19.0% IACS, яка є найпридатнішою для ідентифікації монет, оскільки, як відомо, найменша кількість винайдених людством сплавів перебуває саме в інтервалі питомої електропровідності від 17 до 20% IACS. Нові сплави високопластичні (це дає змогу чітко відтворювати на монеті дрібні деталі) і водночас міцні (добре загартовуються під час карбування). До того ж вони на 12–15% дешевші за алюмінієву бронзу.

Ще одним прикладом успішних досліджень, спрямованих на підвищення ефективності виробництва, може бути вивчення впливу технологічних факторів діючого виробництва на якість монет з алюмінієвої бронзи, про яке піде мова далі.

МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ

Карбування обігових та розмінних монет — типовий приклад масового виробництва, адже обсяги виготовлення розмінних монет в Україні сягають мільярда штук на рік. З огляду на це під час розроблення засад оптимізації процесу їх виробництва необхідно застосовувати статистичні методи.

Метою одного з останніх досліджень була оптимізація процесу виготовлення монет за результатами вивчення впливу технологічних параме-

трів карбування на якість монет і стійкість карбувального інструменту.

В ході експерименту варіювали такі технологічні параметри: шорсткість поверхні монетних заготовок, твердість заготовок і продуктивність карбувального преса. Для цього під час карбування дослідних зразків монет використовували як стандартні заготовки, так і заготовки, що відрізнялися від них за шорсткістю. Інші технологічні параметри залишалися незмінними.

Карбувалися дослідні монети на виробничих пресах MPU-156 фірми Гребенер (Gräbener) та MRH-100 фірми Шулер (Schuler). Зусилля пресування для монет номіналами 10, 25 та 50 коп. становило відповідно 270, 540 та 660 кілоньютонів.

Для карбування дослідних партій монет з варіюванням продуктивності преса використовувалися монетні заготовки з шорсткістю поверхні $Ra \leq 0.63$ мікрона та штемпелі однакової якості з шорсткістю $Ra \leq 0.20$ мкм, виготовлені з інструментальної сталі K455 фірми Бюлер (Böhler). Усього було виготовлено 27 дослідних партій монет номіналами 10, 25 та 50 копійок (по 9 партій монет кожного номіналу; див. таблицю 1).

Якість відкарбованих монет оцінювалася за такими критеріями: шорсткість поверхні, висота рельєфного зображення, чіткість відтворення дрібних деталей зображення, його відповідність еталонному зразку.

Накопичення статистичних даних, необхідних для оцінки середньої стійкості карбувального інструменту в процесі виробництва монет різних номіналів, тривало протягом року. При цьому фіксувалася кількість монет, відкарбованих одним комплектом штемпелів. Таким чином було зібрано дані щодо стійкості штемпелів у процесі карбування монет різних номіналів із різною продуктивністю. Стійкість інструменту визначалася середньою кількістю відкарбованих монет одним комплектом штемпелів.

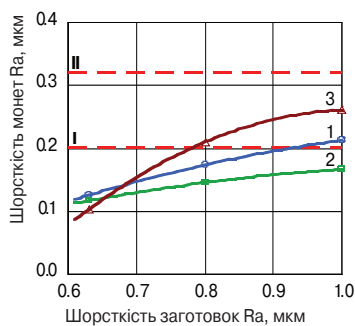
РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вихідна шорсткість монетних заготовок суттєво впливає на шорсткість відкарбованих монет та майже не впливає на висоту рельєфного зображення. Якість поверхні монет, відкарбованих зі стандартних заготовок (шорсткість поверхні ($Ra \leq 0.63$), значно перевищує вимоги, що висуваються до них

Таблиця 1. Параметри карбування дослідних партій монет

Номер партії монет	Номінали монет	Шорсткість заготовки Ra, мкм	Твердість заготовки HV, 30/10	Продуктивність преса, штук за хвилину
100	10 коп.	0.63	80	450
101				550
102				650
103				700
104				750
111		0.80	80	450
112				
121				
122				
200		1.00		
201	25 коп.	0.63	80	400
202				500
203				600
204				700
211		0.80	80	500
212				
221				
222				
300		1.00		
301	50 коп.	0.63	80	300
302				420
303				500
304				600
311		0.80	80	420
312				
321				
322				

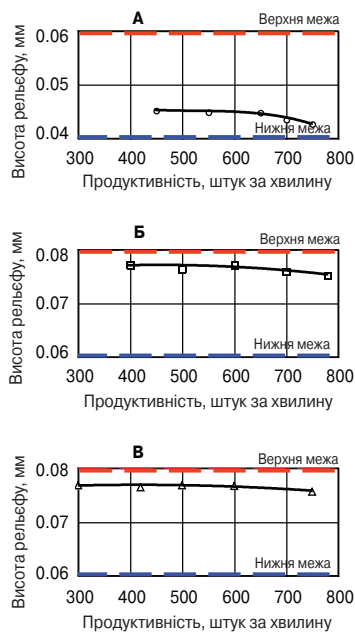
Графік 1. Вплив вихідної шорсткості поверхні монетних заготовок на середню шорсткість монет після карбування

- 1 — монети номіналом 10 копійок
2 — монети номіналом 25 копійок
3 — монети номіналом 50 копійок
I — верхня межа шорсткості для монет номіналом 10 та 25 копійок
II — верхня межа шорсткості для монет номіналом 50 копійок

діючою конструкторською документацією (див. графік 1). При збільшенні вихідної шорсткості поверхні заготовок для монет (Ra) з 0.63 до 0.8 мкм шорсткість поверхні монет також збільшується, але залишається в допустимих межах, передбачених конструкторською документацією. Подальше збільшення шорсткості поверхні заготовок (Ra) до 1.0 мкм призводить до підвищення шор-

Графік 2. Вплив продуктивності карбування на висоту рельєфного зображення на монетах різних номіналів

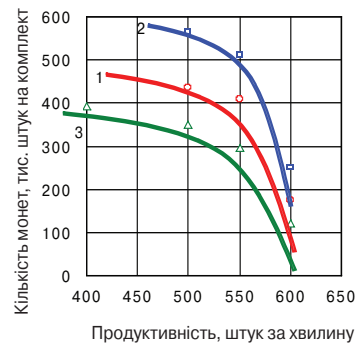

- А — монети номіналом 10 копійок
Б — монети номіналом 25 копійок
В — монети номіналом 50 копійок

сткості поверхні монет до гранично допустимих значень.

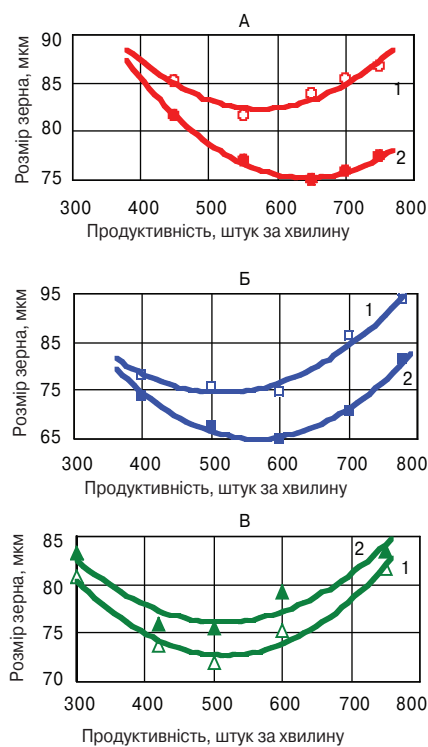
Дослідження залежності якості поверхні монет від вихідної твердості

Графік 3. Середня кількість відкарбованих монет на один комплект штемпелів за різної продуктивності карбування

- 1 — монети номіналом 10 копійок
2 — монети номіналом 25 копійок
3 — монети номіналом 50 копійок

Графік 4. Вплив продуктивності карбування монет номіналами 10, 25 та 50 копійок на середній розмір зерна в структурі монетного сплаву біля ранта та в середині монети

- 1 — вплив продуктивності карбування монет номіналами 10, 25 та 50 копійок на середній розмір зерна в структурі монетного сплаву біля ранта
2 — вплив продуктивності карбування монет номіналами 10, 25 та 50 копійок на середній розмір зерна в структурі монетного сплаву в середині монети
А — номінал 10 копійок, питоме навантаження 1270 МПа
Б — номінал 25 копійок, питоме навантаження 1560 МПа
В — номінал 50 копійок, питоме навантаження 1560 МПа

заготовок (HV10/30) в діапазоні від 70 до 85 одиниць засвідчили відсутність суттєвого її впливу на якість поверхні монет. Слід зазначити, що збільшення твердості заготовок до ступеня, що виходить за межі зазначеного діапазону, призводить до підвищення зусилля карбування монет і як наслідок — до зменшення стійкості карбувального інструменту.

Узагальнення накопичених статистичних даних щодо карбування монет дає підстави стверджувати, що шорсткість монет при збільшенні продуктивності карбування дещо підвищується, а при продуктивності понад 600 штук за хвилину висота рельєфного зображення на монетах усіх номіналів помітно знижується (див. графік 2).

Зростання продуктивності карбування найістотніше позначається на стійкості карбувального інструменту. На графіку 3 відображено вплив продуктивності карбування на середню кількість монет, відкарбованих одним комплектом інструменту. Видно, що при підвищенні продуктивності до рівня понад 550 штук за хвилину стійкість інструменту помітно зменшується.

Металографічні дослідження монет виявили залежність середнього розміру зерна в структурі монетного сплаву від продуктивності карбування (див. графік 4). Щодо монет номіналами 10 та 25 копійок спостерігається помітна різниця в розмірі зерна в центральній частині монети та біля ранту. Збільшення розміру зерна в структурі монетного сплаву як в центральній, так і в периферійній частинах монет відбувається при підвищенні продуктивності карбування до

рівня у понад 600 штук за хвилину, що свідчить про зменшення ступеня деформації сплаву за умови досягнення зазначеної продуктивності. Монетний сплав заповнює внутрішню порожнину штемпеля не на всю його висоту. Це проявляється у зменшенні висоти рельєфного зображення на монетах. Процес карбування відбувається в несприятливому режимі, що призводить до підвищеного зношування карбувальних штемпелів та погіршення якості монет.

Залежність розміру зерна від продуктивності преса підтверджує також наявність екстремуму. Збільшення швидкості карбування до певної оптимальної величини спочатку сприяє подрібненню зерна, а потім (після її перевищення) призводить до виникнення ефекту демпфірування матеріалу та розсіювання енергії. Подрібнення зерна при цьому зменшується, якість рельєфного зображення на монеті погіршується. Оптимальною можна вважати продуктивність преса в інтервалі 500–550 штук за хвилину. Безумовно, це стосується лише дослідженого монетного сплаву БрАН6-2, щодо іншого матеріалу оптимальна продуктивність карбування може бути іншою.

ВИСНОВКИ

Проведені дослідження дають підстави зробити такі висновки щодо оптимізації процесу виробництва монет з алюмінієвої бронзи:

1. Розмінні монети рекомендується карбувати з продуктивністю 500–550 штук за хвилину, оскільки такий технологічний режим є оптимальним. Подальше збільшення швидко-

сті карбування монет призводитиме до зменшення стійкості карбувального інструменту, підвищення шорсткості поверхні монет та погіршення якості рельєфного зображення;

2. З метою підтримання сприятливих умов карбування необхідно, щоб твердість заготовок була не вищою $HV10/30 \leq 85 \text{ МПа}$;

3. Розмір зерна в структурі відкарбованого сплаву має екстремальну залежність від швидкості деформації: збільшення цієї швидкості до визначеної величини подрібнює зерно, подальше збільшення призводить до демпфірування ударного навантаження та зменшення впливу на розмір зерна;

4. З урахуванням вимог до якості поверхні монет можна використовувати заготовки з шорсткістю поверхні $Ra \leq 0.80 \text{ мкм}$ щодо монет середніх номіналів (10, 25 та 50 копійок). Нині використовуються заготовки з шорсткістю поверхні $Ra \leq 0.63 \text{ мкм}$, що потребує більших витрат;

5. Встановлено основні закономірності впливу технологічних факторів (шорсткості поверхні заготовок, розміру заготовок та продуктивності преса) на якість відкарбованих монет з алюмінієвої бронзи. Характер залежностей та взаємозв'язок факторів при використанні інших однофазних сплавів на основі міді будуть подібними до описаних у цій статті;

6. Зважаючи на великий обсяг виробництва монет в Україні (близько 1 млрд. штук на рік), економічну та технічну доцільність, актуальним є створення власного виробництва монетних заготовок.

Центр іноземних мов «Golden Staff»

Фінансова англійська для фахівців усіх напрямів роботи з фінансами: банківська справа, корпоративні фінанси, бухгалтерія, МФСЗ та ін.

Інші спеціалізовані програми: юридична англійська, для фахівців з маркетингу, логістики, HR, IT-технологій та ін.

Практичні бізнес-навички: ділова кореспонденція, переговори, презентації, ділові зустрічі та ін.

Корпоративне навчання. Дистанційні програми. Організація занять у Києві та регіонах України.

Наші клієнти:

«Укрсоцбанк», «Райффайзен БАНК АВАЛЬ», «Правексбанк», «Укрсиббанк», «ПУМБ», «PricewaterhouseCoopers», «Ernst & Young», «Deloitte», «BAKER TILLY», «Lafarge», «TNT», «Danone», «Страховые традиции», «Radisson SAS», «Nestle» та інші

Київ, вул. Шота Руставелі, 39/41, 13-й поверх. Тел.: (044) 289-38-06, 289-32-72, www.staff.ua

Солдатів Перемоги вшанували квітами і подарунками.

З нагоди 66-ї річниці Великої Перемоги за дорученням Голови НБУ Сергія Арбузова та Правління НБУ ветеранів привітала заступник Голови НБУ Віра Ричаківська, котра наголосила, що День Перемоги — одне з найбільших свят. “Вшановуючи ветеранів, ми також згадуємо всіх героїв, котрі полягли у важких боях, тих, хто у часи війни не дожили до світлого Дня

Ветеран Олександр Ченцов у цьому році святкуватиме столітній ювілей.

Перемоги. Війна була жертвовною, і ціна перемоги вимірювалася мільйонами людських життів. Сьогодні ми схилиємо голову перед подвигом усіх народів, які здобули перемогу. Обов'язок сучасного та всіх наступних поколінь полягає у збереженні пам'яті про цей подвиг, а також у турботі про всіх учасників і героїв тієї війни. Найкращим подарунком для них має бути наша самовіддана праця для розбудови економіки держави, її процвітання

і зростання. У наступних поколіннях має бути збережена світла пам'ять про людей, які здобули для нас перемогу і свободу”, — наголосила Віра Ричаківська і побажала ветеранам міцного здоров'я, довголіття, благополуччя, сімейного затишку, уваги і турботи близьких і рідних людей.

Ветеранів привітали також артисти Київського театру пісні “Славія”, які виконали чимало відомих пісень воєнного часу, зокрема, це були: “Катюша”, “Смуглянка”, “Тёмная ночь”, “Майскими короткими ночами”, “Синий платочек”, “В землянке”, “Ты ждешь, Лизавета”, “Путь-дорожка фронтовая”, “Пора в путь-дорогу”.

Розчулені до глибини душі гості щиро подякували керівництву і працівникам Національного банку України за піклування і підтримку, за надану можливість зустрітися і відзначити День Перемоги, побажали, щоб пам'ять про всіх солдатів-переможців плекали і зберігали для прийдешніх поколінь.

Один із ветеранів, які взяли участь в урочистому відзначенні Великої Перемоги, — Віктор Прокопович Кісь. Під час війни він був радистом, начальником радіостанції РСБ “Двина”, що використовувалася в авіації. На фронтах у складі 330-ї стрілецької дивізії був двічі поранений, тож зустріти 9 травня 1945 року довелося в госпіталі 2-го Білоруського фронту, розташованому у Німеччині поблизу Одера. В.П.Кісь згадує, що всі військовослужбовці, які перебували на лікуванні, з великим піднесенням та радістю зустріли звістку про закінчення війни і довгоочікуваний мир — лунали постріли в повітря, радісні вигуки, солдати й офіцери вітали один одного, обіймали. У багатьох загартованих у горнілі війни бійців у той день в очах бриніли сльози радос-

Хроніка/

Ніхто не забутий, ніщо не забуто!

За доброю традицією щороку в Національному банку України напередодні 9 травня вшановують ветеранів Великої Вітчизняної війни — колишніх працівників банківської системи. Для них це нагода згадати буремні роки війни, бойових побратимів, поспілкуватися та відчувати, що, незважаючи на плин часу, сьогодні про них не забувають, пам'ятають їхні подвиги й з глибокою вдячністю вшановують їхню вірність обов'язку та самовіддане служіння народу.

ті й смутку, адже не всі фронтовики змогли розділити цю велику радість із ними, чимало бойових побратимів віддали життя, заплативши найвищу ціну за Перемогу. “Для мене це найбільше свято, воно справді зі сльоза-

Пісенне привітання для ветеранів у виконанні артистів театру “Славія”.

ми на очах. Важливо, щоб молоді люди знали і пам'ятали про ту війну, пам'ятали і вшановували її звитяжців”, — підкреслив він.

Іншому ветерану, кавалеру чотирьох бойових орденів Олександрові Васильовичу Ченцову у серпні цього року виповнюється 100 років, з майбутнім ювілеєм його привітали фронтові побратими та всі учасники урочистого заходу, побажавши ювіляру міцного здоров'я і довголіття.

Насамкінець ветеранів вшанували святковими подарунками та сувенірами.

Роман Підвисоцький,

“Вісник НБУ”.

Фото Владислава Негребецького.

Дослідження/

Сергій Козьменко

Проректор Української академії банківської справи Національного банку України, доктор економічних наук, професор

Ксенія Багмет

Аспірант кафедри менеджменту Української академії банківської справи Національного банку України

Розвиток регіональних ринків банківського страхування: закордонний досвід

Сучасною тенденцією розвитку світового господарства є суттєва зміна структури світової фінансової архітектури, пов'язана з масштабними інтеграційними процесами між банками та страховими компаніями. У статті систематизовано критерії виокремлення класичних моделей банківського страхування, зроблено порівняльний аналіз організації банківсько-страхової взаємодії в різних регіонах світу, досліджено сучасний стан і перспективи розвитку ринку банківського страхування в європейському регіоні на базі застосування гармонійного аналізу даних.

Аналіз стану світового фінансового ринку та сучасних тенденцій його розвитку свідчить про певну трансформацію фінансових відносин під впливом глобалізаційних та інтеграційних процесів. Численні теоретико-методологічні та прикладні дослідження науковців доводять можливість формування нової моделі розвитку фінансового ринку, зокрема набуває поширення думка про те, що банкоцентрична та фондова моделі поступово трансформуються у нову — “конвергентну” модель. Це пов'язують із новими тенденціями на фінансовому ринку, головною ознакою яких стала універсалізація діяльності майже всіх фінансових посеред-

ників. Особливо посилюються інтеграційні процеси та поглиблюються взаємозв'язки між банками і страховими компаніями, які нині вважаються найпотужнішими суб'єктами фінансового ринку.

Банківське страхування є найпоширенішою формою банківсько-страхової інтеграції, хоча рівень його розвитку в окремих країнах (географічних регіонах) різний, що зумовлено історичними традиціями організації фінансових відносин, національними законодавчими обмеженнями, умовами функціонування банків та страховиків. Нині прискорений розвиток консолідації банківського та страхового бізнесу спосте-

рігається не лише у таких економічно розвинутих регіонах, як Північна Америка і Західна Європа та окремих країнах Азії (Японія, Сінгапур, Гонконг, Таїланд, Малайзія), а й у Південній Америці, Східній Азії, Південній Африці, країнах Центральної та Східної Європи.

Дослідженням іноземного досвіду організації банківського страхування займалися такі вітчизняні і закордонні вчені, як І.Школьник [1], А.Єрмошенко [2], Ю.Клапків, В.Тринчук [3], С.Девіс (S.Davis) [4], А.Гарсія-Херреро (A.Garcia-Herrego), Ф.Вуллідж (Ph.Woolridge) [5], Ж.Даніель (J. Daniel) [6], Е.Стадлер (E.Stadler) [7] та інші. Проте лише

деякі науковці акцентували увагу на моделях організації банківського страхування. До того ж, дослідники часто ототожнюють моделі та форми організації банківського страхування. Тому метою нашого дослідження є аналіз закордонного досвіду організації банківсько-страхової інтеграції на основі врахування різноманітних моделей банківського страхування, що використовуються у країнах, які розглядаються.

У світовій практиці організації банківського страхування найчастіше застосовуються три класичних її моделі: європейська, північноамериканська, азійсько-океанійська. В аналітичних дослідженнях окремі вчені [8] розглядають також латиноамериканську, південноафриканську, східноєвропейську, центральноєвропейську моделі та моделі країн постсоціалістичного простору, виокремлення яких вважаємо необґрунтованим. На нашу думку, це, швидше, нові регіональні (національні) ринки банківського страхування, а не “моделі” у широкому розумінні цього терміна.

У контексті нашого дослідження саме поняття “модель” можна трактувати як науковий опис певного процесу чи явища з метою вивчення його властивостей [1]. Розглядати моделі організації банківсько-страхової взаємодії слід через призму теоретичних конструкцій, що відображають специфічні характеристики складних об’єктів — соціально-економічних систем, явищ, процесів та склалися в результаті дії довгострокових, суттєвих за впливом чинників [1]. На нашу думку, модель банківського страхування може розглядатися як опис усталених методологічних положень і організаційного механізму банківсько-страхової взаємодії, притаманних певній країні чи географічному регіону.

З огляду на це, у геоekonomічному аспекті, як уже зазначалося, основними моделями є європейська (континентальна), північноамериканська та азійсько-океанійська. Деякі країни використовують європейську модель організації банківського страхування (країни СНД, Центральної та Східної Європи), інші — північноамериканську (застосовується в Австралії, країнах Північної та Латинської Америки). У деяких країнах Південної Африки (особливо у Південно-Африканській Республіці), починаючи з 2000 року, банківське страхування впроваджувалося на основі активного використання основних параметрів

як європейської, так і північноамериканської моделей [8].

Досліджуючи практичний досвід організації банківського страхування як найпоширенішої форми банківсько-страхової інтеграції, зазначимо, що виокремлення цих моделей певною мірою умовне. Адже чітко виділити головні ознаки моделі, на базі якої побудовані банківсько-страхові відносини, доволі складно, тому що відбувається поступова трансформація однієї моделі банківського страхування в іншу, поєднання ознак кількох моделей в одній змішаній. Цей процес здебільшого зумовлений існуючими глобалізаційними та інтеграційними явищами у світовій фінансовій системі, що створюють умови для конвергенції діяльності банків і страхових компаній майже в усіх географічних регіонах. Тому на фоні поступового формування нової конвергентної моделі розвитку фінансового

ринку відбувається взаємоперетворення моделей банківського страхування, їх інтеграція та поглиблення взаємозв’язків.

КРИТЕРІЇ ВИОКРЕМЛЕННЯ МОДЕЛЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОГО СТРАХУВАННЯ

Дослідження характерних ознак трьох класичних моделей організації банківського страхування потребує детального розгляду головних критеріїв їх виокремлення. З цієї метою деякі науковці обирають різні ключові параметри (класифікаційні ознаки). Так, в аналітичному дослідженні видання Сігма (Sigma) розглядається 6 критеріїв, які лежать в основі формування європейської, північноамериканської та азійсько-океанійської моделей [9, с. 6]: місце застосування спільних фінансових продуктів; рівень їх інтегрованості

Таблиця 1. Систематизація критеріїв для виокремлення моделей банківського страхування

№ п/п	Критерій	Поділ відповідно до обраного критерію
1	Вид державного регулювання банківського страхування	– жорстке державне регулювання; – лібералізоване державне регулювання
2	Рівень розвитку та потенціал ринку банківського страхування	– високий – частка банківського страхування у загальному обсязі премій страхування життя в країні становить понад 60%; – середній – 40 – 60%; – низький – менше 40 %; – практично відсутній – менше 10%
3	Вид ринку банківського страхування	– розвинутий, зрілий (mature market) – не буває різких змін тенденцій, ринок насичений; – ринок, що розвивається (developing market) – перспективний; – слабо розвинутий (emerging market) – ринок, що тільки формується; – нерозвинутий ринок банківського страхування
4	Місце реалізації спільних фінансових продуктів (Point of sales)	– страхові агенти працюють у відділеннях банку; – банк діє як ліцензований (акредитований) брокер; – банківські працівники виконують роль професійних страхових агентів; – змішані канали
5	Рівень інтегрованості і технологічної складності фінансових продуктів	– прості продукти, продаж яких має ознаки авантюри (високоризиковий продаж); – консультативні послуги, максимально наближені до потреб клієнтів (advice-intensive product tailored to customer needs); – високоінтегровані фінансові продукти, пристосовані до життєвих циклів (ключових подій) клієнтів
6	Відкритість клієнтської бази банку	– обмежене використання клієнтської бази банку страховиком; – спільне використання клієнтської бази банківської установи
7	Постачальник фінансових продуктів	– комплексні фінансові продукти розробляються спільною компанією (“bancassurer”); – банк відповідає виключно за реалізацію продуктів
8	Стратегія управління	– здійснюється страховиком; – реалізується дочірніми страховими компаніями банку; – аутсорсинг
9	Вид права власності (форма взаємодії)	– спільне підприємство; – дочірні компанії; – незалежне існування (independent operation)
10	Основні гравці (учасники)	– вітчизняні банківські та страхові установи; – іноземні фінансові компанії; – змішана участь
11	Інноваційний досвід та рішення	– учасники банківського страхування є генераторами ідей; – банки та страховики користуються наявним досвідом

Таблиця 2. Порівняльна характеристика моделей банківського страхування

№ п/п	Критерій	Європейська модель	Північноамериканська модель	Азійсько-океанійська модель
1	Країни застосування моделі	Франція, Німеччина, Великобританія, Італія, Іспанія, Бельгія, Туреччина, Польща, Білорусь, Росія, Україна	США, Канада, Австралія.	Японія, Китай, Таїланд, Індонезія, Гонконг, Сінгапур, Індія, Малайзія
2	Вид регулювання банківсько-страхової взаємодії	Лібералізоване державне регулювання. Наявні податкові пільги щодо сплачених премій щодо страхування життя. Проте існує податкове навантаження на розмір банківської маржі	Північна Америка – перехід від жорсткого регулювання до лібералізації (крім Канади). Латинська Америка – фінансова лібералізація: знято бар'єри, страховим агентам дозволений продаж страхових продуктів у філіях банків	Перехід від лібералізованого до жорсткого регулювання. Жорсткі вимоги законодавчої бази щодо перехресного володіння фінансовою установою, спільних фінансових продуктів. Обтяження податками маржі банків
3	Рівень розвитку банківського страхування	Західно- та Північноєвропейський регіони – високий. Центральний та Східноєвропейський регіони – низький	Північна Америка – низький. Латинська Америка – середній	Низький
4	Вид і потенціал зростання ринку банківського страхування	Західно- та Північноєвропейський регіони – зрілий ринок, проте пенсійні реформи спонукають до ще більшого зростання в секторі страхування життя. Центральний та Східноєвропейський регіони – ринки, що слабо розвиваються, проте є значний потенціал	Ринок, що розвивається. Існуючий потенціал зростання банківсько-страхової взаємодії до 2008 року був пов'язаний зі сприятливим макроекономічним середовищем, приходом іноземних фінансових груп зі значним досвідом взаємодії. Після кризи 2008 року ринок лише починає відновлюватися	Ринок, що розвивається. Високий потенціал зростання, особливо в Китаї, Таїланді, Індії
5	Форми банківського страхування	Високі рівні інтегрованості й автоматизації процесу обміну даними між установами	Альянси щодо збуту, спільні компанії, високоінтегровані форми взаємодії	Альянси щодо збуту і спільні компанії (здебільшого тимчасові)
6	Асортимент послуг щодо банківського страхування	Центральний та Східноєвропейський регіони – КАСКО, іпотечне страхування, страхування життя позичальника (перехресний продаж банківських кредитних продуктів і ризикового страхування життя)	Середньострокові та довгострокові інвестиційні продукти, що користуються пільговим податковим режимом. Страхові продукти зі страхування життя повністю інтегровані до асортименту ощадних і інвестиційних продуктів банку	Переважно пакетні продукти: страхування життя у поєднанні з банківськими послугами – управлінням депозитами
7	Система збуту	До 2000 року – змішані канали дистрибуції, з 2001-го – банківські відділення	Здебільшого основним каналом збуту є працівники банків та банківська філіальна мережа	Починаючи з 2007 року основним каналом збуту стають відділення банків
8	Основні гравці	Вітчизняні та іноземні банки і страхові компанії	Переважно банки та страховики США	Іноземні компанії відіграють вирішальну роль
9	Інноваційний досвід та рішення	Іноватори, генератори нових ідей щодо послуг	Використання існуючого досвіду організації банківського страхування (європейського)	Переважно запозичують досвід, самостійно здійснюють розробки
10	Ступінь відкритості інформації щодо клієнтської бази банку	Західноєвропейський регіон – рівень відкритості інформації щодо клієнтів вищий за середній. У країнах Східної та Центральної Європи це питання остаточно законодавчо не врегульоване	Заборонено обмін клієнтською інформацією між банками та страховиками (у Бразилії, Чилі, Канаді)	Заборонено страховим компаніям та іншим небанківським установам використовувати клієнтську базу даних

Джерело: складено авторами на основі [1–10].

й технологічної складності; ступінь відкритості інформації щодо клієнтської бази банку; інформація про постачальника фінансових продуктів; форма банківсько-страхової взаємодії (тип права власності); стратегія управління. І цей перелік неповний – він потребує уточнення та розширення. Систематизація існуючих науково-теоретичних та практичних підходів щодо формування критеріїв виокремлення регіональних моделей організації банківського страхування, викладених у наукових працях [3 – 6, 9], дає змогу вдосконалити вже наявний комплекс критеріїв, доповнивши його власними (див. таблицю 1).

Залежно від комбінації параметрів певної групи критеріїв може бути формалізована та виділена окрема модель організації банківського страхування. Необхідно звернути увагу на те, що із часом відбувається як кількісна, так і якісна зміна наведених вище критеріїв. Це передусім

пов'язано зі швидким розвитком банківсько-страхових інтеграційних процесів. Тому, безсумнівно, в майбутньому виокремлення моделей організації банківського страхування в геоелементному контексті базуватиметься на дещо інших критеріях (параметрах).

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МОДЕЛЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОГО СТРАХУВАННЯ

Дослідження визначених традиційних моделей потребує розгляду не лише трьох головних національних ринків банківського страхування (північноамериканського, європейського, азійського), а й латиноамериканського та азійсько-океанійського. Необхідно зазначити, що існують винятки, коли організація банківського страхування у різних країнах з одного географічного регіону буде різною за абсолютно різними

моделями, або навпаки – органічно поєднує ключові критерії всіх трьох моделей.

Порівняльний аналіз специфічних відмінностей європейської, північноамериканської та азійсько-океанійської моделей організації банківського страхування за комплексом систематизованих ключових параметрів наведено в таблиці 2.

Порівняльний аналіз досліджуваних моделей свідчить про те, що відмінності в організації банківського страхування в кожній окремій країні пов'язані як із історичними традиціями ведення бізнесу, так і з регіональними особливостями функціонування провідних фінансових посередників – банківських та страхових установ. Проте, є і винятки. Наприклад, організація банківського страхування у Великобританії має в основному всі ознаки європейської моделі, хоча розвиток фінансового ринку в цілому відбувається відповідно до фондової,

Таблиця 3. Частка банківського страхування в загальному обсязі премій за видами страхування у 2006 та 2009 роках по країнах

Регіон	Країна	Вид ринку	Страхування життя		Ризикове страхування	
			2006 р.	2009 р.	2006 р.	2009 р.
Північна та Латинська Америка	США	Нерозвинутий	2.00	2.00	0.00	0.00
	Канада		1.00	0.05	0.05	0.05
	Мексика	Слабко розвинутий	10.00	12.00	10.00	10.00
	Чилі		13.00	13.00	18.80	18.50
	Бразилія	Розвивається	55.00	53.60	13.30	13.70
Азійсько-океанійський регіон	Японія	Нерозвинутий	5.00	6.00	0.05	1.00
	Південна Корея		8.50	9.00	4.00	4.50
	Китай	Слабко розвинутий	16.30	18.00	0.03	0.05
	Тайвань	Розвивається	33.00	34.20	0.00	0.03
	Малайзія		45.30	44.80	10.00	10.00
	Австралія		43.00	42.00	0.01	0.05
	Таїланд		22.00	35.00	9.35	10.96
Європейський регіон	Великобританія	Слабко розвинутий	20.3	0.05	10.00	10.00
	Німеччина		28.00	21.5	7.00	6.8
	Польща	Розвивається	14.4	22.00	0.60	1.80
	Бельгія		48.00	42.00	6.10	6.00
	Італія	Розвинутий	59.00	61.20	1.70	2.60
	Португалія		88.30	86.70	10.00	10.00
	Туреччина		23.00	61.50	10.00	11.60
	Франція		62.00	62.00	9.00	9.00
	Іспанія		72.00	62.00	11.00	8.00

а не банкоцентричної моделі. Тому домінуючі канали збуту банківсько-страхових продуктів, що використовуються, нехарактерні для європейської моделі.

Фінансовий ринок Великобританії з початку 1990-х років характеризується найвищим рівнем розвитку інфраструктури фінансових посередників, складною організацією, високим рівнем конкуренції порівняно з іншими регіональними ринками фінансових послуг. Специфічною особливістю організації банківського страхування у цій країні є використання послуг брокерів та незалежних фінансових консультантів (Independent Financial Adviser — IFA). Це пов'язано з дією певних законодавчих обмежень, за яких більшість інвестиційних страхових продуктів може реалізовуватися лише спеціалізованими фінансовими консультантами, а тому частка використання банківських відділень залишається незначною.

Характерною тенденцією банківського страхування у 2006–2009 роках є суттєве зниження рівня використання банківських установ як каналу збуту комплексних фінансових продуктів (див. таблицю 3).

Ще одним винятком із наведеної класифікації ринків банківського страхування є Канада. Канадський національний фінансовий ринок — єди-

ний розвинутий ринок, на якому банки не мають права офіційно продавати продукти страхового походження своїм клієнтам. Лише у 1992 році в Канаді вступили в силу нормативно-правові акти, що давали змогу банкам вкладати інвестиційні кошти у страхові компанії та інші банки, які мають значні фінансові ресурси, сучасне інформаційно-технологічне забезпечення, розгалужену філіальну мережу у світі [4]. Проте з цього моменту банки перетворилися на серйозних конкурентів для страхових компаній, адже мали змогу обслуговувати споживачів не лише банківських, а й страхових послуг. Це зумовило необхідність підвищення контролю за діяльністю фінансових установ.

Із 2006 року банкам Канади було заборонено здійснювати будь-які операції щодо продажу продуктів страхування життя та не-лайфового страхування (див. таблицю 3). Провідною універсальною фінансовою установою з банківського страхування ("bancassurer") є лише Роел Бенк оф Кенеді (Royal Bank of Canada), що використовує для продажу комплексних фінансових продуктів 1700 незалежних брокерів та 650 осіб, які займаються безпосередньо прямим продажем [3, 4]. Крім цього, банківським установам забороняється використовувати будь-яку інформацію

щодо своїх клієнтів з метою просування страхових продуктів та надання послуг зі страхового захисту [5].

Розвиток банківсько-страхової взаємодії в рамках концепції бенк аш'юренс (bancassurance)¹ у країнах Центральної та Східної Європи відбувається на базі європейської моделі. Проте з приходом на цей ринок іноземних банків та страхових компаній зі США, Японії, Китаю, Австралії спостерігається трансформація базових умов організації банківського страхування за рахунок використання північноамериканського та азійського досвіду.

Розглядаючи європейський ринок банківського страхування, зазначимо, що рівень його розвитку відрізняється в окремих групах країн цього регіону. Розподіл країн за таким критерієм, запропонований нами на базі праці [7], відображений на схемі.

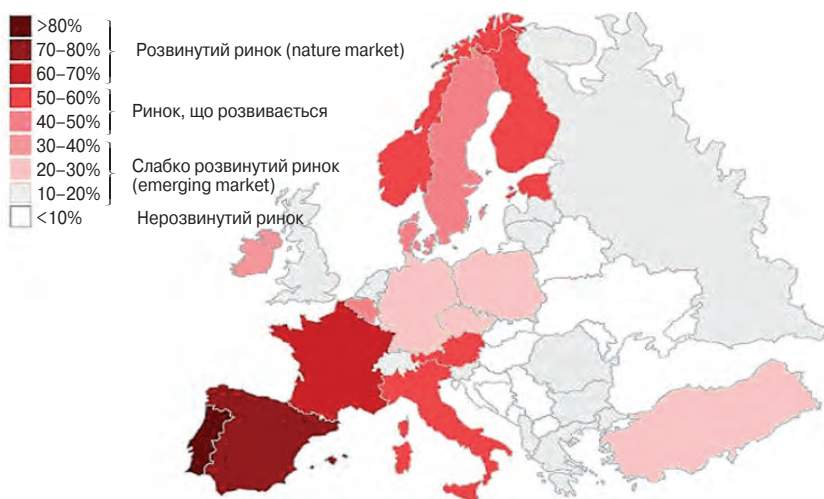
У більшості країн Західної та Північної Європи ринок банківського страхування є слабко розвиненим або розвивається — частка банківського страхування в загальному обсязі премій за страхуванням життя коливається в межах 15–50%. Лише у Франції аналізований показник протягом останніх чотирьох років перевищував 60%.

У країнах Південної Європи ринок банківського страхування можна охарактеризувати як розвинутий. Найвищий рівень використання банків як провідних каналів збуту продуктів зі страхування життя спостерігається у Португалії (в середньому 88% протягом 2006–2009 років), Іспанії (70%), Італії (60%) — див. таблицю 3. Як бачимо, Україна належить до групи країн із часткою банківського страхування в структурі загальних премій за страхуванням життя нижче 10%, тобто цей ринок ще нерозвинутий. Крім цього, практично відсутні дані офіційних статистичних джерел щодо обсягів та видів банківського страхування, яке здійснюється в Україні.

Ринок банківського страхування в Американському та Азійсько-океанійському регіонах загалом можна охарактеризувати як слабко розвинутий або нерозвинутий (див. таблицю 3). При цьому банківське страхування у Бразилії, Китаї, Тайвані, Малайзії, Австралії, Таїланді має

¹ Детальніше про розвиток концепції банк аш'юренс (bancassurance) див. зокрема: О.Лилик. Bancassurance та перспективи його розвитку в Україні. — Вісник Національного банку України. — 2007. — №2. — С. 32–37.

Рівень розвитку банківського страхування в Європейському регіоні

значний потенціал для зростання, якщо врахувати наявну законодавчу базу, адаптовану до потреб банківсько-страхової інтеграції та тенденції до прискореного розвитку фінансового ринку в цілому.

(MathCad plus), що дало змогу представити висхідний (фактичний або емпіричний) ряд даних $Y(t)$ для кожної країни в межах певного виду страхування як суму трендової та циклічної складових теоретичного ряду

даних, що відображає загальну тенденцію зміни аналізованого показника в часі.

Розрахунок циклічної компоненти здійснювався за допомогою прямого та зворотного перетворення рядів Фур'є. Це дало змогу отримати досить ефективний інструмент статистичного аналізу рядів із певним рівнем циклічності.

Аналіз показав, що трендова складова загального рівняння часових рядів залежно від виду страхування може бути виражена так:

— частка банківського страхування у страхуванні життя (у Німеччині часовий ряд описується лінійною залежністю, у Франції — поліномом другого порядку, в Іспанії — поліномом третього порядку);

— частка банківського страхування у ризиковому страхуванні (у Великобританії, Франції, Іспанії часовий ряд описується лінійною функцією).

Сформовані моделі — якісні й можуть використовуватися для прогно-

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ЧАСТКИ БАНКІВСЬКОГО СТРАХУВАННЯ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ РЕГІОНІ

з запропонованих вище десяти критеріїв формалізації моделей організації банківського страхування детальніше зупинимось на дослідженні рівня розвитку ринку банківського страхування в європейському регіоні. Головними, найбільш інформативними та доступними кількісними показниками, що його характеризують, є питома вага банківського страхування в структурі операцій із “life” та “non-life” страхування, а також динаміка обсягів валових страхових премій, зібраних банками.

Європейський ринок банківського страхування ми проаналізували на прикладі чотирьох країн — осередків банківсько-страхової інтеграції: Франції, Німеччини, Іспанії, Великобританії.

Для аналізу сучасного стану та прогнозування майбутнього рівня розвитку ринку банківського страхування нами проведено формалізацію тенденцій, характерних для динамічних рядів, які описують частку банківського страхування в загальному обсязі страхових премій.

Гармонійний аналіз рядів даних проводився з використанням пакета прикладних програм Мет Кедплас

Таблиця 4. Параметри моделей для часових рядів, що описують частку банківського страхування на європейському фінансовому ринку

Країна	Середня помилка апроксимації, %	Рівняння
Страхування життя		
Німеччина	6.22	$Y(t) = 4.647 + 1.119 \times t + 1.063 \times \cos\left(2 \times \pi \times t \times \frac{1}{16} + (-1) \times 2.51\right)$
Франція	4.06	$Y(t) = 23.046 + 3.634 \times t - 0.072 \times t^2 + 0.974 \times \cos\left(2 \times \pi \times t \times \frac{1}{16} + (-1) \times (-0.532)\right)$
Іспанія	3.84	$Y(t) = 65.194 - 11.767 \times t + 1.554 \times t^2 - 0.049 \times t^3 + 4.05 \times \cos\left(2 \times \pi \times t \times \frac{1}{16} + (-1) \times (-2.286)\right) + 4.195 \times \cos\left(2 \times \pi \times t \times \frac{2}{16} + (-1) \times 2.677\right) + 2.361 \times \cos\left(2 \times \pi \times t \times \frac{5}{16} + (-1) \times (-3.135)\right)$
Ризикове страхування		
Великобританія	4.44	$Y(t) = 6.584 + 0.536 \times t + 0.263 \times \cos\left(2 \times \pi \times t \times \frac{2}{16} + (-1) \times (-1.686)\right) + 0.190 \times \cos\left(2 \times \pi \times t \times \frac{3}{16} + (-1) \times 0.858\right)$
Франція	2.51	$Y(t) = 7.792 + 0.202 \times t + 0.146 \times \cos\left(2 \times \pi \times t \times \frac{2}{16} + (-1) \times 1.178\right)$
Іспанія	5.70	$Y(t) = 5.858 + 0.882 \times t + 0.199 \times \cos\left(2 \times \pi \times t \times \frac{2}{16} + (-1) \times (-1.593)\right) + 0.324 \times \cos\left(2 \times \pi \times t \times \frac{8}{16}\right)$

Таблиця 5. Прогнозні та фактичні значення частки банківського страхування у ризиковому страхуванні та страхуванні життя за побудованими моделями

Рік	Страхування життя			Ризикове страхування		
	Німеччина	Франція	Іспанія	Велико-британія	Франція	Іспанія
2009 (факт.)	21.50	60.00	61.00	10.00	8.00	9.00
2009 (прогноз)	32.36	67.95	64.49	11.02	9.74	13.53
2010 (прогноз)	33.17	68.31	60.13	11.67	9.95	14.71
2011 (прогноз)	33.90	68.61	51.31	12.49	10.07	15.72

зування майбутніх значень числових рядів, адже значення середньої помилки апроксимації ($\bar{A}$) для кожної країни в розрізі видів страхування не перевищує 8–10% (див. таблицю 4).

Наочно показати сформовані моделі можна за допомогою графічного зображення фактичного і теоретичного (після апроксимації) рядів даних (див. графіки 1–6).

Отримані прогнозні значення свідчать про можливе зростання частки банківського страхування в загальному страхуванні життя та ризиковому страхуванні у Німеччині,

Франції, Великобританії. Винятком є Іспанія, адже, відповідно до побудованої моделі, значення частки банківського страхування в загальному страхуванні життя в цій країні, за прогнозом, буде зменшуватись і досягне за підсумками 2011 року 51.31 % (див. таблицю 5).

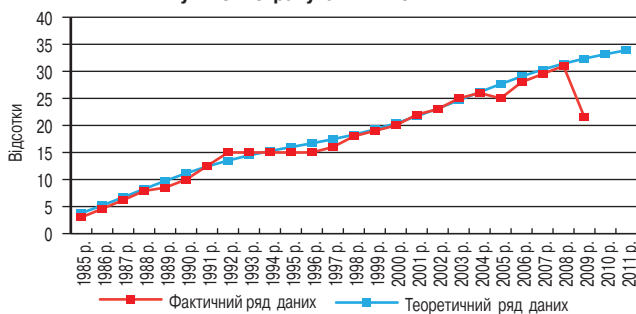
Оскільки український фінансовий ринок розвивається за банкоцентричною моделлю, то й організація банківського страхування в нашій державі побудована на основних принципах європейської (континентальної) моделі. Отже, дослідження

динаміки частки банківського страхування у загальному обсязі страхування в країнах Європи дасть змогу в перспективі спрогнозувати подальший розвиток такої форми банківсько-страхової інтеграції і в Україні.

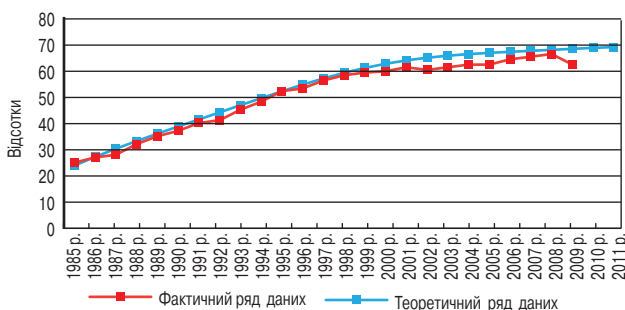
ВИСНОВКИ

При формуванні змішаної (конвергентної) моделі фінансового ринку відбувається трансформація моделей організації банківського страхування в гео економічному аспекті. Дослідження регіональних ринків банківського страхування свідчить про те, що найрозвинутішим є європейський ринок. Прискореними темпами відбувається розвиток банківсько-страхових інтеграційних процесів у Франції, Іспанії, Італії, Португалії. Слабо розвинутими і такими, що розвиваються, є ринки банківського страхування у Азійсько-океанійському та Американському регіонах.

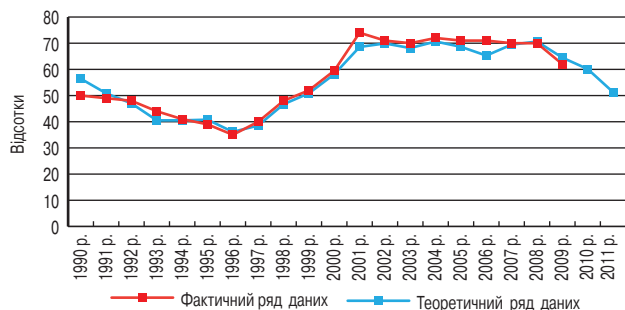
Графік 1. Частка банківського страхування у "life"-страхуванні Німеччини

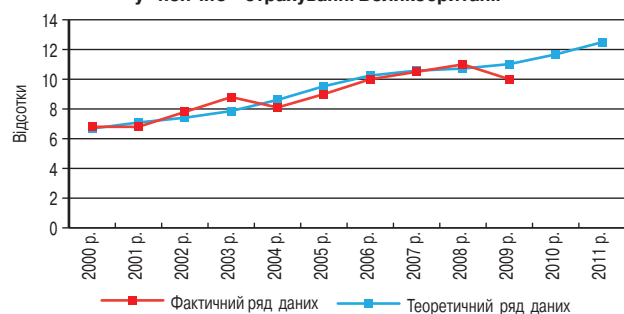
Графік 2. Частка банківського страхування у "life"-страхуванні Франції

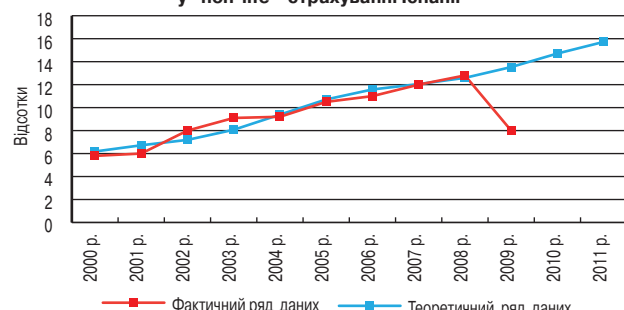
Графік 3. Частка банківського страхування у "life"-страхуванні Іспанії

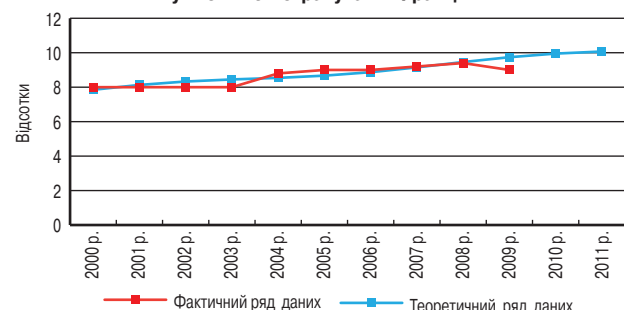
Графік 4. Частка банківського страхування у "non-life"-страхуванні Великобританії

Графік 5. Частка банківського страхування у "non-life"-страхуванні Іспанії

Графік 6. Частка банківського страхування у "non-life"-страхуванні Франції

Новими осередками банківсько-страхової інтеграції поступово стають Тайвань, Малайзія, Австралія, Таїланд, Бразилія. Ці ринки характеризуються доволі високим потенціалом для подальшого розвитку.

Україна бере безпосередню участь у глобалізаційних та інтеграційних процесах світової економічної системи, тому поступова конвергенція діяльності банків та страхових компаній майже в усіх географічних регіонах неминуче вплине і на функціонування вітчизняних фінансових посередників. Тож урахування досвіду взаємодії ключових учасників світового фінансового ринку, перспектив розвитку банківського страхування в європейському регіоні дасть змогу побудувати раціональні та адекватні ринковим умовам взаємовідносини між банками та страховими компаніями в Україні.

Література

1. Школьник І.О. Фінансовий ринок України: сучасний стан і стратегія роз-

витку: Монографія / І.О.Школьник. — Суми: Мрія: УАБС НБУ, 2008. — 348 с.

2. Єрмошенко А.М. Bancassurance як форма взаємодії страхових компаній-банківських установ / А.М.Єрмошенко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. Т. 20. — С. 265—269.

3. Кланків Ю. Банкострахування: нові виклики та можливості / Ю.Кланків, В.Тринчук // Український науково-практичний журнал "Страхова справа". — 2008. — № 3. — С. 55—59.

4. Davis S. Bancassurance: The Lessons of Global Experience in Banking and Insurance Collaboration [Electronic resource] / S. Davis // VRL KnowledgeBank — 2007. — 152 p. — Access mode: http://www.atmia.com/ClassLibrary/Page/Information/DataInstances/1762/Files/821/bancassurance_report_final.pdf.

5. Garcia-Herrero A. Global and regional financial integration: progress in emerging markets / A.Garcia-Herrero, P.Woolridge // BIS Quarterly Review. — September 2007. — P. 57—70.

6. Daniel J. The Integration of Fi-

nancial Services in Europe / J.Daniel // North American Actuarial Journal. — 2000. — № 4 (July). — P. 53—63.

7. Stadler E. Bancassurance in CEE: The Value Proposition [Electronic resource] / E.Stadler // Central European L&H Leadreship Forum, Vienna, May 12th 2010. — 18 p. — Access mode: http://www.in-sure.ru/images/lib/files/Elisabeth_Stadler.pdf.

8. Зайцев О. Альянс банків і страхових компаній в нових ринкових умовах / О.Зайцев // Банківська практика за рубежом. — 2004. — № 5. — С. 48—53.

9. Bancassurance: emerging trends, opportunities and challenges [Electronic resource] / Swiss Re // Sigma. — № 5. — 2007. — 39 p. — Access mode: http://media.swissre.com/documents/sigma5_2007_en.pdf.

10. Reed R. Bancassurance: a winning formula [Electronic resource] / R.Reed, C.Read // Ernst&Young. — July 2010. — Access mode: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Bancassurance_a_winning_formula/\\$FILE/EY_Bancassurance_winning_formula_July2010.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Bancassurance_a_winning_formula/$FILE/EY_Bancassurance_winning_formula_July2010.pdf).

Хроніка/

Банкіри-практики проаналізували сучасні стандарти фінансової звітності

У Києві на базі Університету банківської справи впродовж 16–20 травня відбувся міжнародний семінар “Бухгалтерський облік цінних паперів”. У роботі науково-практичного форуму, який проходив під егідою Національного банку України та Світового банку, взяли участь представники НБУ, центральних банків Азербайджану, Болгарії, Вірменії, Грузії, Молдови, Монголії, Росії, Румунії, а також фахівці Казначейства Світового банку.

Відкриваючи міжнародний семінар, заступник Голови Національного банку України Віра Ричаківська та старший фінансист Казначейства Світового банку Коен Стюарт привітали учасників заходу, окреслили сучасний стан Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), перспективи і пріоритети розвитку бухгалтерського обліку цінних паперів, а також коло найактуальніших проблем і питань для обговорення та обміну досвідом.

У рамках семінару представники центральних банків країн, які брали в ньому участь, презентували національні системи бухгалтерського обліку та звітності, акцентувавши увагу на їх сумісності та відповідності МСФЗ, а також порушили питання про необхідність удосконалення і запровадження

нових стандартів, які враховуватимуть сучасний стан глобальної та національних фінансових систем. У цьому контексті було розглянуто підходи до розробки нових міжнародних стандартів фінансової звітності. Учасники міжнародного семінару також розглянули проблеми обліку валютних резервів та забезпечення прозорості фінансової звітності центральних банків країн, основні концепції бухгалтерського обліку цінних паперів і ф'ючерсів, методи управління ними.

Серед актуальних питань, винесених для обговорення учасниками форуму, були способи визначення операційного ризику з метою якісного бухгалтерського обліку, сучасні методи встановлення справедливої вартості і здійснення щоденної оцінки портфеля

цінних паперів, методи ринкової переоцінки цінних паперів, управління інвестиціями у рамках різних видів портфелів (внутрішнього та зовнішнього).

Під час обміну досвідом експерти та банкіри-практики обговорили нагальні проблеми запровадження МСФЗ в центральних банках та фінансових системах країн, ознайомилися із сучасними методами визначення та управління ризиками. Учасники форуму проаналізували хід виконання Програми з надання консультативної допомоги й управління резервами (Reserves Advisory and Management Program, RAMP), яку здійснює Казначейство Світового банку, підтвердили її корисність і ефективність.

Роман Підвисоцький,
“Вісник НБУ”.

Ексклюзив/

Основні показники діяльності банків України на 1 травня 2011 року

№ п/п	Назва показника	01.01. 2006 р.	01.01. 2007 р.	01.01. 2008 р.	01.01. 2009 р.	01.01. 2010 р.	01.01. 2011 р.	01.05. 2011 р.
1	Кількість зареєстрованих банків	186	193	198	198	197	194	195
2	Вилучено з Державного реєстру банків (з початку року)	1	6	1	7	6	6	0
3	Кількість банків, що перебувають у стадії ліквідації	20	19	19	13	14	18	18
4	Кількість діючих банків	165	170	175	184	182	176	177
4.1	Із них: з іноземним капіталом;	23	35	47	53	51	55	54
4.1.1	у тому числі зі 100-відсотковим іноземним капіталом	9	13	17	17	18	20	20
5	Частка іноземного капіталу в статутному капіталі банків, %	19.5	27.6	35.0	36.7	35.8	40.6	39.9
Активи, млн. грн.								
1	Активи, всього	213 878	340 179	599 396	926 086	880 302	942 088	1 018 716
1.1	Загальні активи (не скориговані на резерви під активні операції)	223 024	353 086	619 004	973 332	1 001 626	1 090 248	1 176 272
2	Готівкові кошти та банківські метали	7 628	11 430	18 313	20 668	21 725	26 749	27 966
3	Кошти в Національному банку України	17 382	15 280	19 120	18 768	23 337	26 190	27 547
4	Кореспондентські рахунки, відкриті в інших банках	11 589	18 535	26 293	40 406	51 323	67 596	85 843
5	Кредити надані	156 268	269 294	485 368	792 244	747 348	755 030	779 545
5.1	У тому числі: кредити, надані суб'єктам господарювання;	109 020	167 661	276 184	472 584	474 991	508 288	536 142
5.2	кредити, надані фізичним особам	33 156	77 755	153 633	268 857	222 538	186 540	183 123
6	Довгострокові кредити	86 227	157 224	291 963	507 715	441 778	420 061	429 440
6.1	Із них: довгострокові кредити, надані суб'єктам господарювання	58 528	90 576	156 355	266 204	244 412	262 199	280 469
7	Прострочена заборгованість за кредитами	3 379	4 456	6 357	18 015	69 935	84 851	86 269
8	Вкладення в цінні папери	14 338	14 466	28 693	40 610	39 335	83 559	102 140
9	Резерви під активні операції банків	9 370	13 289	20 188	48 409	122 433	148 839	158 163
9.1	Відсоток виконання формування резерву	100.1	100.1	100.04	100.1	100.05	100.01	100.03
9.2	У тому числі резерв на відшкодування можливих втрат за кредитними операціями	8 328	12 246	18 477	44 502	99 238	112 965	120 169
Пасиви, млн. грн.								
1	Пасиви, всього	213 878	340 179	599 396	926 086	880 302	942 088	1 018 716
2	Власний капітал	25 451	42 566	69 578	119 263	115 175	137 725	143 681
2.1	У тому числі: сплачений зареєстрований статутний капітал	16 144	26 266	42 873	82 454	119 189	145 857	152 996
2.2	Частка капіталу в пасажах, %	11.9	12.5	11.6	12.9	13.1	14.6	14.1
3	Зобов'язання банків	188 427	297 613	529 818	806 823	765 127	804 363	875 035
3.1	У тому числі кошти суб'єктів господарювання;	61 214	76 898	111 995	143 928	115 204	144 038	174 256
3.1.1	із них строкові кошти суб'єктів господарювання	26 807	37 675	54 189	73 352	50 511	55 276	57 055
3.2	Кошти фізичних осіб;	72 542	106 078	163 482	213 219	210 006	270 733	290 073
3.2.1	із них строкові кошти фізичних осіб	55 257	81 850	125 625	175 142	155 201	206 630	219 293
Довідково								
1	Регулятивний капітал, млн. грн.	26 373	41 148	72 265	123 066	135 802	160 897	162 699
2	Адекватність регулятивного капіталу (H2)	14.95	14.19	13.92	14.01	18.08	20.83	19.98
3	Доходи, млн. грн.	27 537	41 645	68 185	122 580	142 995	136 848	45 903
4	Витрати, млн. грн.	25 367	37 501	61 565	115 276	181 445	149 875	46 368
5	Результат діяльності, млн. грн.	2 170	4 144	6 620	7 304	-38 450	-13 027	-465
6	Рентабельність активів, %	1.31	1.61	1.50	1.03	-4.38	-1.45	-0.14
7	Рентабельність капіталу, %	10.39	13.52	12.67	8.51	-32.52	-10.19	-1.02
8	Чиста процентна маржа, %	4.90	5.30	5.03	5.30	6.21	5.79	5.61
9	Чистий спред, %	5.78	5.76	5.31	5.18	5.29	4.84	4.85

На замовлення "Вісника НБУ" матеріал підготовлено працівниками управління аналізу діяльності системи банків департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду Національного банку України.

Дослідження/

Катерина Кірсєва

Кандидат економічних наук,
доцент кафедри банківської
справи Київського національного
економічного університету
імені Вадима Гетьмана

Підвищення ефективності використання державних коштів за рахунок впровадження соціальних платіжних карток в Україні

У статті порушується проблема вдосконалення практики використання державних коштів у рамках програм соціальних виплат в Україні. Автор пропонує за рахунок опосередкованого впливу на уподобання співвітчизників здійснювати безготівкові розрахунки з використанням соціальних чіпових платіжних карток. У дослідженні обґрунтовано доцільність масового запровадження різноманітних соціальних чіпових платіжних карток та сприяння їх широкому використанню для збільшення частки безготівкових розрахунків населення України в загальному обсязі всіх розрахунків. Також доведено можливість підвищення ефективності використання державних коштів, призначених для соціальних виплат, шляхом здійснення Державним казначейством контролю за цими коштами від часу їх перерахування на відкриті рахунки в банках фізичним особам, яким призначені соціальні виплати, до початку використання за призначенням.

ПЕРЕДУМОВИ ШИРОКОГО ВПРОВАДЖЕННЯ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Щороку в Україні бюджетами різних рівнів та фондами, що формуються за рахунок державних коштів, витрачаються мільярди гривень на соціальні виплати відповідно до державної політики підтримки соціально найвразливіших прошарків населення: учнів, студентів, пенсіонерів, працівників галузей освіти, науки, культури, медицини, бюджетної сфери тощо. Державним органом, який по суті виконує роль бюджетного банку, є Державне казначейство України, на рахунках якого акумулюються бюджетні кошти [1]. Потім ці кошти з рахунків розпорядників державних коштів через Державне казначейство спрямовуються на виплати вищезначеним категоріям населення соціальної допомоги, дотацій тощо. Законодавство України не передбачає,

щоб Державне казначейство безпосередньо відкривало і вело рахунки тих фізичних осіб, яким призначені бюджетні кошти [2]. Цю функцію виконують вітчизняні банки, до яких звертаються фізичні особи щодо відкриття рахунків і отримання належних їм державних соціальних виплат. Надалі банки, прийнявши заяви фізичних осіб щодо перерахування на їх користь бюджетних коштів, надсилають ці заяви до відповідних державних органів. У результаті, здійснюється зарахування бюджетних коштів на банківські рахунки фізичних осіб, яким призначені соціальні виплати. На нашу думку, Державне казначейство за таких умов втрачає можливість контролювати подальший рух бюджетних коштів після того, як вони були перераховані на рахунки в банках. А це призводить до того, що органи казначейства не можуть контролювати їх використання.

На жаль, український бюджет за обсягом не такий, як, наприклад, бю-

джет Об'єднаних Арабських Еміратів (ОАЕ), що забезпечений від дефіциту величезними запасами нафти в надрах країни ще на довгі роки. Тому для бюджету такої країни, як ОАЕ, сучасна світова фінансово-економічна криза проходить непоміченою. Натомість бюджет України для розрахунків за отриманим кредити міжнародних організацій потребує коштів, а також створення резервів для врахування наслідків інфляційних процесів у країні і покриття бюджетного дефіциту загалом.

Водночас українські банки мають змогу використовувати кошти бюджету для здійснення кредитної діяльності в період з часу від їх перерахування Державним казначейством на відкриті рахунки в банках фізичним особам, яким призначені соціальні виплати, і аж до початку використання цих коштів адресатами. Оскільки використання цих державних коштів фізичними особами є тривалим у часі, виникає можливість використання Державним казначейством цих коштів

для тимчасового покриття бюджетного дефіциту. Фактично, державні кошти бюджетів різних рівнів додатково можуть використовуватися для потреб бюджету з моменту їх перерахування на відкриті в банках рахунки фізичних осіб, яким призначені соціальні виплати, і до моменту їх використання цими особами на власні потреби.

Державне казначейство може розраховувати середнє значення обсягу та середній проміжок часу, протягом якого кошти, про які йдеться, залишаються в розпорядженні банків, і планувати на відповідні термін і суму тимчасове покриття бюджетного дефіциту. Державне казначейство додатково може отримувати проценти від банків за користування цими коштами в період з часу перерахування коштів казначейством на відкриті рахунки в банках фізичним особам, яким призначені соціальні виплати, доти, доки адресати не використовують ці кошти на власні потреби. Однак цей процент не повинен перевищувати відсоткові ставки за короткостроковими кредитами банків, що підтримуватимуть зацікавленість ефективно обслуговувати ті прошарки населення, яким призначені бюджетні кошти.

На нашу думку, ще важливішим для вирішення порушеної проблеми є збільшення періоду часу, протягом якого бюджетні кошти залишатимуться на рахунках у банках і не використовуватимуться фізичними особами в повній сумі одразу. Якщо населення користуватиметься сучасними банківськими послугами за допомогою платіжних карток, воно залишатиме ці гроші в банку протягом тривалого часу, і Державне казначейство України зможе розраховувати на більші суми коштів для тимчасового покриття бюджетного дефіциту. Звичайно й економіку країни такі заходи виведуть на вищий рівень розвитку, наблизивши його до рівня країн, де безготівкові розрахунки стали звичним способом розрахунків, майже витіснивши готівкові.

ОСНОВНІ ПЕРЕВАГИ ЧІПОВИХ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК

Н а жаль, сьогодні, як і впродовж 2010 року, в Україні обсяг операцій з отримання готівки за платіжними картками становив 93% від загальної суми операцій, тоді як безготівкові платежі населення з використанням платіжних карток стано-

вили тільки 7% [3, с. 10]. Головними причинами використання населенням готівки в розрахунках є висока вартість безготівкових розрахунків порівняно з готівковими, нерозвинутість інфраструктури роздрібних безготівкових розрахунків платіжними картками в Україні, недостатній рівень обізнаності переважної більшості українського населення з перевагами безготівкових розрахунків платіжними картками.

Крім того, розвиток інфляційного процесу в 2011 році нагадує економічним суб'єктам про негативний досвід інфляційного процесу 90-х років ХХ ст. і можливі ризики зберігання грошей на рахунках у банках, що стимулює їх до зняття готівкових грошей у повній сумі й одразу. У такій ситуації населення не поспішає змінювати свої звички й уподобання. Та якщо вітчизняна банківська система буде успішно розвиватися, постійно підвищуватиме якість обслуговування клієнтів, використовуючи досвід економічно розвинутих країн світу, якщо центральний банк країни буде на практиці доводити, що підтримання стабільності банківської системи — його першочергове завдання, населення не зніматиме готівку з рахунків у банках одразу. Натомість воно користуватиметься коштами лише при необхідності, знаючи, що банк завжди матиме гроші для виконання доручення клієнта, а здійснення безготівкових розрахунків із використанням платіжних карток не завдасть йому збитків чи незручностей [4, с. 561–573].

Питання удосконалення безготівкових розрахунків в Україні досліджували такі вчені та фахівці банківської справи, як А.Журков, Р.Капранов, С.Козьменко, В.Кравець, В.Мищенко, С.Піріг, В.Попова, А.Савченко, В.Харченко та інші.

Дослідники звернули увагу на те, що банківська криза в Україні у 2008–2009 роках довела необхідність контролю з боку державних органів за фактичним отриманням фізичними особами призначених їм державних коштів. Якщо такого контролю не здійснювати, це може спровокувати повторення ситуації, коли окремі великі банки України навмисно притримували державні кошти, призначені для соціальних виплат, на своїх рахунках і несвоєчасно їх зараховували та виплачували населенню. Такі дії змушували Національний банк вводити тимчасову адміністра-

цію в цих банках, щоб вирішити проблеми повернення грошей вкладникам і кредиторам. Зважаючи на такі обставини актуальним питанням, на нашу думку, стає запровадження контролю за ризиками втрати або затримки одержання державних коштів населенням, оскільки вони є неприпустимими в цивілізованому суспільстві.

Метою нашого дослідження є обґрунтування ефективності для держави в цілому і кожного громадянина масового впровадження соціальних чіпових платіжних карток і широкого використання їх неплатіжних додатків населенням України. Проаналізуємо та обґрунтуємо переваги і недоліки застосування соціальних платіжних карток та доцільність їх впровадження, розглянемо функції неплатіжних додатків, передбачених соціальними платіжними картками із чіпами.

Найдосконалішими в багатьох економічно розвинутих країнах світу нині вважаються платіжні картки, які використовуються не тільки для безготівкових розрахунків та отримання готівки, а й для посвідчення особи, отримання соціальних пільг у рамках соціальних програм державного значення, знижок, страхових, медичних послуг та інших додаткових можливостей.

Соціальні платіжні картки, які сьогодні доступні населенню України, мають такі переваги:

- вони можуть використовуватися як платіжні картки і як “Соціальна картка”, “Медична картка”, “Пенсійна картка”, “Електронний студентський квиток”, інтегровані проїзні квитки у метро, посередники “Системи митних платежів”, “Системи виплати вкладів”, картки з інформацією про страхівку, картки бонусних програм різних магазинів і ресторанів тощо;

- дають змогу цінувати і економити свій час за рахунок найшвидших, найзручніших, найефективніших способів здійснення розрахунків;

- надають високий рівень захисту власних коштів і здійснюваних розрахунків;

- дають змогу отримувати готівку в будь-якому банкоматі країни чи за її межами, незалежно від графіку роботи відділення банку, здійснювати безготівкову оплату комунальних послуг, безготівкове придбання товарів у торговельній мережі або через Інтернет, оплату послуг мобільного

зв'язку, періодичне зняття кредитних грошей з картки, погашення кредиту через депозитний банкомат, зняття відсотків та основної суми вкладу тощо [5, с. 164–185].

СОЦІАЛЬНІ ПЛАТІЖНІ КАРТКИ НСМЕП

В Україні соціальні платіжні картки представлені тільки чіповими платіжними картками Національної системи масових електронних платежів (надалі – НСМЕП), в які вмонтовано мікрочип, що спроможний зберігати інформацію про залишок коштів на картковому рахунку, про її держателя, пільги, які він може отримувати, бонуси, які йому належать, засвідчувати послуги, якими він може користуватися [6].

Неплатіжні додатки соціальних чіпових платіжних карток НСМЕП представлені у форматі “Соціальної картки”, “Електронного студентського/учнівського квитка”, “Пенсійної картки”, “Медичної картки”, “Транспортної картки”, “Митної картки” тощо.

В основі використання всіх неплатіжних додатків соціальних чіпових платіжних карток лежить пришвидшення і спрощення процесу розрахунків з урахуванням пільг, дотацій деяким категоріям населення.

Неплатіжний додаток “Соціальна картка” запроваджений у рамках здійснення державної програми соціальної допомоги малозабезпеченим категоріям населення з метою удосконалення системи соціальних виплат. Передбачається, що платіжна картка з таким додатком дасть змогу одержувати соціальні пільги не тільки за місцем постійного проживання, а й у разі тимчасового переїзду в інший регіон, вона забезпечуватиме рівні умови надання соціальної допомоги для кожного громадянина України, що має на це право.

Проблемою використання соціальної чіпової платіжної картки з таким неплатіжним додатком є відсутність єдиної бази даних пільговиків в Україні. Спростити процес створення цієї бази і знизити витрати на її впровадження допоможе розвинута банківська інфраструктура та банківські технології з використанням чіпових платіжних карток. Сучасна національна банківська соціальна картка має бути інтелектуальним інструментом, що включає в себе технологію платіжної картки та соціальну ін-

формацію, яка ідентифікує пільговика, його картку, пільгу, її розмір тощо, а отже, повинна бути чіповою платіжною карткою.

Неплатіжний додаток “Електронний студентський/учнівський квиток” передбачає використання його студентами вищих навчальних закладів або учнями професійно-технічних училищ. Він дає змогу отримувати стипендію та пільги, що надаються студентам і учням навчальних закладів України, зокрема при проїзді на транспорті. Такий електронний квиток може використовуватися як проїзний документ, що надає студенту або учню право на пільговий проїзд у міському пасажирському, залізничному транспорті, міжміських автобусах, а також у метрополітені. Він засвідчує особу студента, містить основні дані про вищий навчальний заклад, у якому він навчається, а також дає можливість розраховуватися за покупки в торговельній мережі та через Інтернет, є перепусткою в корпуси вищого навчального закладу та гуртожиток, у якому мешкає студент, може бути читачим квитком у бібліотеках. Електронний студентський/учнівський квиток видається студенту або учню після вступу до вищого навчального закладу або професійно-технічного училища на весь період навчання. Під час навчання передбачено продовження терміну дії електронного квитка після закінчення кожної екзаменаційної сесії. Якщо студент виключений з вишу або якщо його анкети немає в базі даних, продовження терміну дії квитка скасовується. Використання електронного квитка оперативно блокується в разі його втрати або крадіжки.

Неплатіжний додаток “Пенсійна картка” дає можливість отримувати пенсію як з Пенсійного фонду України, так і з недержавного пенсійного фонду, користуватися нею як посвідченням особи на транспорті та в інших закладах, де передбачені пільгові умови обслуговування пенсіонерів тощо.

Неплатіжний додаток “Медична картка” дає змогу ідентифікувати власника картки, зберігати інформацію для надання невідкладної медичної допомоги, керувати доступом до персональної інформації, підтримувати системи лояльності та передплачених послуг за безконтактною технологією.

Неплатіжний додаток “Транспортна картка” розроблена для автоматизації оплати проїзду в міському пасажирському транспорті з урахуванням гро-

мадян пільгових категорій. Оскільки міський пасажирський транспорт традиційно в усіх країнах світу, як і в Україні, є дотаційним, компенсація надається транспортним підприємствам за перевезення пасажирів пільгових категорій і за регульований тариф вартості проїзду. Неплатіжний додаток “Транспортна картка” сприяє поетапному впровадженню в міському пасажирському транспорті сучасної системи оплати проїзду з використанням безконтактних електронних платіжних карток і може бути застосований у метрополітені, автобусах, трамваях, тролейбусах, в таксі та маршрутних таксі.

Практика підтверджує, що в країнах з розвинутою ринковою економікою здійснення платежів, в тому числі і на транспорті, за допомогою електронних платіжних карток спрощує та пришвидшує розрахунки як для платника, так і для отримувача. У зв'язку з цим, розрахунки у метрополітені, автобусах, трамваях, тролейбусах, в таксі та маршрутних таксі чіповими платіжними картками з неплатіжними додатками є найбільш досконалими порівняно із платежами за допомогою наперед сплачених спеціалізованих транспортних карток.

Широкий спектр функцій підтверджує спроможність чіпової платіжної картки НСМЕП та неплатіжних додатків до неї забезпечувати одержання адресної соціальної допомоги цільового призначення в грошовому еквіваленті. За допомогою цих карток та додатків до них можна також отримувати готівку, проценти за депозитом, сплачувати за кредит, за покупки в Інтернеті та торговельній мережі тощо [5, с. 164–185].

Європейські економічно розвинуті країни, зважаючи на суттєві переваги чіпових платіжних карток, прийняли у 2005 році рішення про заміну платіжних карток з магнітної смугою на чіпові платіжні картки. Впродовж двох–трьох років із того часу були повністю переобладнані банкомати і платіжні термінали цих країн для забезпечення можливості використовувати в них платіжні картки із чіпами [7, с. 32–37].

ВИСНОВКИ

Факхівці наголошують, що в Україні розвиток банківських операцій з платіжними картками гальмується багатьма факторами, серед яких приналежність українських банків до банків-членів міжнарод-

них платіжних систем — фактичних монополістів ВІЗА (VISA) та МастерКард (MasterCard). Ці міжнародні платіжні системи своїми правилами та численними вимогами до банків — членів системи щодо ліцензування та сертифікації продукту не дозволяють поєднувати національні та міжнародні платіжні технології на чіпових платіжних картках, поєднувати ці технології з неплатіжними додатками, насамперед соціальними, студентськими, транспортними, бонусними тощо. Такі жорсткі вимоги спонукають українські банки відмовлятися емітувати чіпові платіжні картки, які хоча й дорожчі, однак визнані найкращими за багатьма параметрами в усьому світі [8]. Вища вартість цих карток виправдана, оскільки гарантує їх держателю високий рівень захисту інформації, що на ній зберігається, надає можливість користуватися широким переліком зручних, необхідних неплатіжних додатків [7, с. 32–37].

Саме з метою активізації діяльності українських банків у сфері впровадження чіпових платіжних карток для розрахунків з економічними суб'єктами Національний банк України ініціював створення НСМЕП, яка забезпечує здійснення розрахунків із викорис-

танням чіпових платіжних карток в Україні та сприяє розвитку і застосуванню їх неплатіжних додатків [6].

Використання соціальних чіпових платіжних карток в безготівкових розрахунках переважної більшості населення України удосконалив процес надання соціальної допомоги держави і контролю за її одержанням громадянами, підвищить ефективність використання державних коштів та створить додатковий потенціал для тимчасового покриття бюджетного дефіциту, сприятиме зменшенню негативних наслідків готівкових розрахунків для економіки країни.

З метою вирішення питання подальшого розвитку соціальних чіпових платіжних карток в Україні у 2011 році, українським банкам насамперед необхідно замінити платіжні картки з магнітною смугою на чіпові платіжні картки, переобладнати власну інфраструктуру для приймання платіжних карток із чіпами, зокрема адаптувати банкомати і платіжні термінали, запровадити бонусні, соціальні, транспортні, митні, страхові, медичні та інші проекти на базі чіпових платіжних карток.

Література

1. Офіційний сайт Державного каз-

начейства України // <http://www.treasury.gov.ua>.

2. Закон України “Про платіжні системи та переказ грошей в Україні” від 05.04.2001 р. № 2346/Ш.

3. Харченко В. Підсумки діяльності банків України на ринку платіжних карток у 2010 році // Вісник Національного банку України. — 2011. — № 4. — С. 7–11.

4. Савлук М.І., Мороз А.М., Лазенко І.М. та ін. — Гроші та кредит: підручник. — 4-те вид., перероб. і доп. / За заг. ред. М.І.Савлука. — К.: КНЕУ, 2006. — С. 561–573.

5. Мороз А.М., Савлук М.І., Пуховкіна М.Ф. та ін. — Банківські операції: підручник. — 3-тє видання, перероб. і доп. / за заг. ред. А.М.Мороза. — К.: КНЕУ, 2008. — С. 164–185.

6. Офіційний сайт Національного банку України // http://bank.gov.ua/Pl_syst/.

7. Харченко В., Капралов Р. Банківські платіжні картки: передумови створення Єдиного національного платіжного простору в Україні // Вісник Національного банку України. — 2009. — № 2. — С. 32–37.

8. Ринок платіжних карток: Україні є куди прагнути // <http://finance.tochka.net/ua/6708-rynok-platezhnykh-kart-ukraine-est-kuda-stremitsya>.

Монети України/

Про введення в обіг пам'ятної монети “Георгій Береговий”

Національний банк України, продовжуючи серію “Видатні особистості України”, 8 квітня 2011 року ввів в обіг пам'ятну монету номіналом 5 гривень, присвячену льотчику-космонавту СРСР Георгію Береговому, який здійснив політ на космічному кораблі “Союз-3” з першою в історії космонавтики спробою стикування з безпілотним кораблем, двічі Герою Радянського Союзу, заслуженому льотчику-випробувачу СРСР, начальнику Центру підготовки космонавтів імені Ю.О.Гагаріна.

Монету виготовлено зі срібла 925 проби. Категорія якості карбування — пруф, маса дорогоцінного металу в чистоті — 15.55 г, діаметр — 33.0 мм, тираж — 5 000 штук. Гурт монети — гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу — **Ag 925**, масу дорогоцінного металу в чистоті — **15.55**, на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

На аверсі розміщено: угорі — малий Державний герб України та напис півколом:

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ, стилізовану композицію запуску космічного корабля “Союз-3”, ліворуч від якого напис — “Союз-3” / **26–30.10.1968**, що летить назустріч безпілотному космічному кораблю “Союз-2” для здійснення стикування в тині Землі; праворуч рік карбування монети — **2011**, унизу номінал — **5 / ГРИВЕНЬ**.

На реверсі зображено портрет Георгія Берегового, на тлі якого — факсиміле, праворуч — стилізований запуск ракети та роки життя: **1921– / 1995**, угорі півколом розміщено напис — **ГЕОРГІЙ БЕРЕГОВИЙ**.

Художник і скульптор — Володимир Атаманчук.

Пам'ятна монета номіналом 5 гривень “Георгій Береговий” є дійсним платіжним засобом України та обов'язкова до приймання без будь-яких обмежень за її номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

Управління ризиками/

Ігор Волошин

Директор департаменту
з управління фінансовими
ризиками ПАТ "Кредитпромбанк",
кандидат технічних наук

Ціноутворення роздрібних вкладів з урахуванням ризику перевкладення

Світова фінансова криза 2007–2008 років, окрім іншого, висвітлює важливу роль, яку відіграє у процесі виживання банків у форс-мажорних умовах ризик ролл-овер (roll-over; одна з українських версій терміна – ризик перевкладення). Його сутність полягає в тому, що кредитно-фінансові установи в разі несприятливої зміни економічної кон'юнктури можуть виявитися неспроможними повторно, по-новому залучити зобов'язання, що погашаються. До речі, саме труднощі з повторним залученням боргів, термін погашення яких сплив, стали основною причиною краху банків Біє Стйорнз (Bear Stearns) та Лезман Бразерз (Lehman Brothers) [1]. Це спонукало багатьох аналітиків зосередитися на дослідженні впливу ризику ролл-овер на банкрутство фінансових інститутів [2–4]. Однак практична сторона питання – "Як компенсувати втрати, спричинені ризиком ролл-овер?" – досі залишається без відповіді.

В українських умовах ризик ролл-овер найчіткіше проявляється у процесі залучення роздрібних вкладів. З огляду на це у статті пропонується авторський підхід до ціноутворення саме роздрібних вкладів, яким найбільшою мірою притаманний зазначений ризик.

Роздрібні вклади за своєю природою є короткостроковими зобов'язаннями банку і здебільшого потребують перевкладення. До того ж кошти фізичних осіб характеризуються великою кількістю дрібних вкладів. Ризик перевкладення (за іншими джерелами – перекладення вкладів, ролл-овер) полягає в тому, що вкладник може відмовитися перевкладати свої гроші на наступний термін.

Поміркуємо над підходами до ціноутворення роздрібних вкладів, яким в Україні найбільшою мірою притаманний ризик перевкладення. Вирішення цієї проблеми життєво важливе для банків маркет-мейкерів, тобто для банківських установ, які формують ціни на депозитному ринку.

Для того, щоб зосередитися саме на особливостях урахування ризику перевкладення, знехтуємо:

- ризиком дострокового погашення вкладів;
- кредитним ризиком та ризиком зміни відсоткової ставки, на які наражаються вкладники;
- валютним ризиком вкладника;
- його трансакційними витратами;

- залежністю пропозиції вкладів від рівня ставок.

ЙМОВІРНІСТЬ ВІДМОВИ ВКЛАДНИКА ПЕРЕВКЛАСТИ ВКЛАД, ЩО ПОГАШАЄТЬСЯ

Наявність або відсутність ризику перевкладення є умовною та залежить від співвідношення вибраного періоду управління і строку розміщення вкладу. Так, вклади за умови, що їх строк погашення дорівнює або перевищує період управління, є вільними від ризику перевкладення. Вкладники тримають ці вклади до терміну погашення. Їм не треба приймати рішення щодо перевкладення. Відповідно, ставка за такими вкладками є вільною від ризику. Тому цю ставку на строк, що дорівнює періоду управління (максимальний строк розміщення), доцільно взяти за базу для розрахунку ставок за ризиковими вкладками.

Вклади, строк погашення яких менший за період управління, є ризиковими. Вони наражаються на ризик перевкладення. Вкладник у мо-

мент погашення вкладу може вирішити не перевкладати його знову. Кількість прийнятих рішень щодо перевкладення залежить від співвідношення строку розміщення та періоду управління.

Звернемо увагу на суттєву різницю у виборі бази для розрахунку ставок за ризиковими зобов'язаннями за запропонованим підходом та за підходом, що базується на теоріях чистих очікувань і першості ліквідності [5]. У теоріях чистих очікувань та першості ліквідності як базову використовують короткострокову ставку, а довгострокові розраховують за допомогою премій за ліквідність (ліквідіті преміум – liquidity premium). Отже, за теоріями чистих очікувань та першості ліквідності криву дохідності розраховують від короткострокової ставки, а в запропонованому підході – від довгострокової. Проте короткострокова ставка включає в себе ризик перевкладення і тому не може бути взята за базу для розрахунку ставок з урахуванням ризику перевкладення.

Важливою характеристикою процесу перевкладення є кількість рі-

шень вкладника щодо перевкладення. Наприклад, щодо вкладів, розміщених на один місяць, вкладник упродовж одного року повинен приймати одинадцять рішень. Щодо вкладів, розміщених на один квартал, – три рішення і т. д. Процес перевкладення відображено на схемі 1.

Нехай усі вкладники мають однакову ймовірність p рішення про те, чи розмішувати свій вклад, чи ні після його погашення. Впродовж усього періоду управління кумулятивна ймовірність відмови від перевкладення дорівнюватиме:

$$\delta(m) = 1 - (1-p)^{M/m-1}, \quad (1)$$

де $\delta(m)$ – умовна кумулятивна ймовірність відмови від перевкладення на кінець періоду управління;

p – ймовірність відмови від перевкладення після настання події погашення вкладу;

M – період управління, місяць;

m – строк розміщення (погашення), місяць.

Природно, що перевкладення можливе, якщо $m < M$.

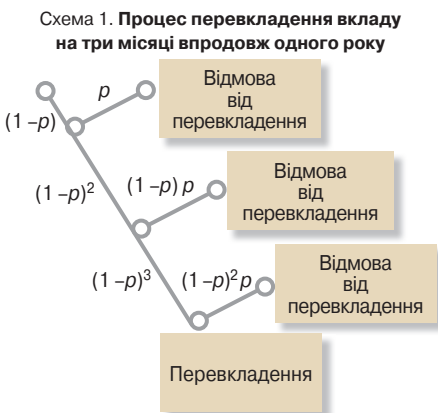
Ступінь $M/m-1$ у формулі (1) є кількістю рішень, які треба приймати вкладнику щодо перевкладення упродовж усього періоду управління після кожного погашення вкладу.

Величина $\delta(m)$ показує, яка частина вкладів зі строком погашення m не буде перевкладена на кінець періоду управління.

КРИВА ДОХІДНОСТІ, ВІЛЬНА ВІД АРБІТРАЖУ ЗА СТРОКАМИ ПОГАШЕННЯ

Розглянемо задачу знаходження кривої дохідності, вільної від арбітражу за строками погашення. Вона тісно пов'язана з поставленою нами задачею.

Під арбітражем за строками пога-

Джерело: розроблено автором.

Таблиця 1. Грошові потоки, які породжує короткостроковий вклад, розміщений на один місяць, що перекладається впродовж одного року з приєднанням сплачених банком відсотків

Момент часу, місяць	$t = 0$	$t = 1$	$t = 2$	...	$M = 12$
Вхідний потік	$+B_m$	$+B_m \times (1+r(1)/12)$	$+B_m \times (1+r(1)/12)^2$	...	
Вихідний потік		$-B_0 \times (1+r(1)/12)$	$-B_m \times (1+r(1)/12)^2$	...	$-B_m \times (1+r(1)/12)^{12}$
Результуючий потік	$+B_m$	0	0	0	$-B_m \times (1+r(1)/12)^{12}$

Джерело: розроблено автором.

Таблиця 2. Грошові потоки, які породжує довгостроковий вклад, розміщений на один рік зі сплатою відсотків у кінці строку

Момент часу, місяць	$t = 0$	$t = 1$	$t = 2$	...	$M = 12$
Вхідний потік	$+B_m$			...	
Вихідний потік				...	$-B_m \times (1+r(12))$
Результуючий потік	$+B_m$	0	0	0	$-B_m \times (1+r(12))$

Джерело: розроблено автором.

шення розумітимемо можливість вкладника отримати додатковий дохід упродовж вибраного періоду управління шляхом розміщення відносно короткострокових вкладів (які багаторазово перевкладаються протягом усього періоду управління) з приєднанням сплачених відсотків порівняно з відсотковим доходом від простого розміщення довгострокового вкладу на термін, що дорівнює періоду управління, зі сплатою відсотків у кінці строку.

Можливість арбітражу призводить до того, що, наприклад, відсотковий дохід від перевкладення вкладів зі строком погашення один місяць упродовж одного року з приєднанням сплачених відсотків може за певних умов бути вищим, ніж дохід від річного вкладу зі сплатою відсотків у кінці строку.

Надалі вважатимемо, що закладами на будь-який строк банк сплачує відсотки в кінці строку погашення. Такі вклади є ідентичними облігаціям із нульовим купоном (зіроу купон бонд – zero coupon bond). Відповідно крива дохідності за такимикладами є кривою дохідності з нульовим купоном (зіроу купон йелд керв – zero coupon yield curve).

Крива дохідності, що забезпечує рівність відсоткових доходів, отриманих за період управління від вкладу, який перекладається з приєднанням сплачених банком відсотків, та від вкладу, розміщеного на строк, що дорівнює періоду управління зі сплатою відсотків у кінці строку, є кривою дохідності, вільною від арбітражу за строками погашення (абітрейдж екрос метьюрітіз – arbitrage across maturities).

Для того, щоб побудувати криву дохідності, порівняємо грошові потоки, які породжує вклад, розміще-

ний на один місяць, що перекладається впродовж одного року з приєднанням відсотків, та грошові потоки, які породжує вклад, розміщений на один рік із сплатою відсотків у кінці строку (див. таблиці 1 та 2).

У таблицях 1 та 2 використано такі позначки:

B_m – залишки вкладів, розміщених на строк m ;

$r(1)$ – відсоткова ставка за вкладом на один місяць;

$r(12)$ – відсоткова базова ставка за вкладом на один рік.

Як видно з таблиць 1 та 2, структура грошових потоків короткострокового вкладу, що перекладається, та довгострокового вкладу зі сплатою відсотків у кінці строку – однакова. Для того, щоб і результуючі потоки у кінці строку $M = 12$ від цих вкладів були однакові, необхідно:

$$B_m \times (1+r(1)/12)^{12} = B_m \times (1+r(12)). \quad (2)$$

Із формули (2) знайдемо ставку, вільну від арбітражу зі строком погашення один місяць:

$$r(1) = 12 \times ((1+r(12))^{1/12} - 1). \quad (3)$$

Таким чином, процес перевкладення фактично перетворює просту ставку за вкладом на складну. За умови зростання депозитного портфеля банку певну частку приросту цього портфеля можна розглядати як таку, що спричинена перевкладенням. При цьому внаслідок того, що перевкладення перетворює прості ставки на складні, банк фактично несе додаткові, “приховані” відсоткові витрати.

Формула (3) відображає еквівалентність складних та простих ставок [6]. Новим тут є те, що формула (3) використовується для пошуку зв'язку ставок з різними строками погашення, тобто для побудови кривої дохідності.

Зауважимо, що незважаючи на

подібність формули (3) до формули для еквівалентної ставки за вкладом зі щомісячною капіталізацією відсотків, останній не має ризику перевкладення. Адже у даному випадку він розміщується на один рік.

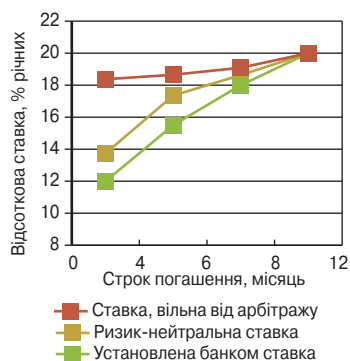
Узагальнимо формулу (3) для розрахунку ставок, вільних від арбітражу, на довільні строк погашення m та період управління M , що виражені у місяцях:

$$r_{f-a}(m) = \frac{12}{m} \times \left[(1 + r(M) \times M/12)^{m/M} - 1 \right] \quad (4)$$

Крива дохідності, вільна від арбітражу за строками погашення (формула (4)) та крива дохідності за вкладами, що встановлена банком, наведені на графіку. Криві побудовано за даними таблиці 3.

Як видно на графіку, крива дохід-

Крива дохідності, вільна від арбітражу за строками погашення, ризик-нейтральна крива дохідності та крива дохідності за вкладами, що встановлена банком

Джерело: розроблено автором.

ності, вільна від арбітражу за строками погашення, є зростаючою, або нормальною. Плоска, горбата і інверсна криві дохідності допускають існування арбітражу за строками погашення.

РИЗИК-НЕЙТРАЛЬНА КРИВА ДОХІДНОСТІ

Надалі постає питання, як компенсувати ризик перевкладення? Зауважимо, що він є одним із різновидів ризику ліквідності і виявляє, скільки коштів не перевкладеться, тобто скільки коштів відпливе з банку внаслідок ризику перевкладення, а саме:

$$\Delta B(m) = B_m \times \delta(m), \quad (5)$$

де ΔB_m — відплив коштів, розміщених на строк m за період управління;

B_m — залишок вкладів, розміщених на строк m на початку періоду управління.

Якщо за ризиковими активами

ставка більша за ставку, вільну від ризику, то для ризикових зобов'язань логічно вважати, що ставка за ними повинна бути меншою, ніж ставка за зобов'язанням, вільним від ризику.

Для того, щоб визначити, якою мірою треба зменшувати ставку, вільну від ризику, пропонується такий підхід.

Ймовірний відплив коштів, спричинений ризиком перевкладення, повинен нейтралізуватися зменшенням потоку відсотків, що сплачуються вкладнику. Потік відсотків скорочують шляхом зниження ставки за ризиковим вкладом порівняно зі ставкою за вкладом, вільним від ризику. Таким чином, відплив коштів через відмову клієнтів перекласти свої вклади повинен дорівнювати різниці відсоткових витрат між вкладом, вільним від ризику перевкладення, і ризиковим (із ризиком перевкладення) (див. схему 2), а саме:

$$\Delta B(m) = IE_{free-risk}(M) - IE_{risk}(m), \quad (6)$$

де $IE_{free-risk}(M) = B_m \times r(M) \times M/12$ (7) — відсоткові витрати за вкладом, вільним від ризику, зі строком погашення M ;

$$IE_{risk}(m) = B_m \times \left((1 + r(m) \times m/12)^{M/m} - 1 \right) \quad (8)$$

— відсоткові витрати за ризиковим вкладом зі строком погашення m , строк перевкладення якого дорівнює періоду управління;

B_m — залишки ризикових вкладів зі строком погашення m на початок періоду управління.

Із рівняння (6) з урахуванням формул (5), (7) та (8) визначимо ризик-нейтральну ставку:

$$r_{risk}(m) = \frac{12}{m} \times \left[(1 - \delta(m) + r(M) \times M/12)^{m/M} - 1 \right] \quad (9)$$

Зауважимо, що з умови позитивності ризик-нейтральної ставки (формула (9)) випливає таке обмеження:

$$r(M) \geq \delta(m) \times 12/M. \quad (10)$$

Це обмеження фактично визначає рівень найбільшої ставки на найбільший строк погашення (що дорівнює періоду управління) залежно від ризику перевкладення. Так, за умови кризи ризик перевкладення зростає, що, природно, вимагає підвищення загального рівня ставок.

Із формули (6) знайдемо припустимі рівні ризику перевкладення за відомою ставкою щодо ризикових вкладів:

$$\delta(m) = 1 + r(M) \times M/12 - (1 + r(m) \times m/12)^{M/m}. \quad (11)$$

Порівнюючи припустимі і фактичні рівні ризику перевкладення, можна одержати відповідь на запитання — чи покривають ставки за вкладами ризик перевкладення?

Результати розрахунків відобра-

жено на графіку та у таблиці 3.

Для прикладу, наведеного у таблиці 3, фактичний рівень ризику перевкладення нижчий, ніж припустимий, розрахований за формулою (11).

Схема 2. Компенсація відпливу коштів, спричиненого ризиком перевкладення, за рахунок зниження відсоткових ставок за вкладами з ризиком перевкладення

	Відсоткові витрати за ризиковими вкладами	Відсоткові витрати за вкладом, що не має ризику перевкладення
Відплив коштів через ризик перевкладення	Компенсація відпливу коштів за рахунок зменшення ставок за ризиковими вкладами	
Перевкладені вклади		

Джерело: розроблено автором.

Тому для банку ризик перевкладення нейтралізується зниженням ставки за короткостроковими вкладами порівняно з довгостроковим вкладом на 12 місяців. Як наслідок, крива дохідності, встановлена банком, нижча за ризик-нейтральну криву дохідності (див. графік). Слід зауважити, що не завжди можливо компенсувати ризик перевкладення через те, що базова ставка за безризиковим вкладом занадто низька. Вочевидь така ситуація характерніша для банків маркет-тейкерів, які беруть ставки з ринку. Їм потрібно підлаштовуватися під умови, які ставлять на ринку банки маркет-мейкери. Як наслідок вони можуть опинитися у ситуації, коли будуть змушені переплачувати за короткострокові кошти.

СТАВКА ЗА ВКЛАДОМ, ЩО БЕЗПЕРЕРВНО ПЕРЕВКЛАДАЄТЬСЯ

Ставка за вкладом зі строком погашення, що прямує до нуля ($m \rightarrow 0$) відіграє важливу роль у моделях відсоткових ставок [7]. За її допомогою прогнозують динаміку відсоткових ставок у часі. Таку ставку називають *шорт рейт* (short rate).

Вклад зі строком погашення, що прямує до нуля, має найбільший ризик перевкладення. Адже вкладнику щомиті треба приймати рішення щодо перевкладення. Проте і дохід за таким вкладом сплачується безперервно.

Знайдемо ставку за таким вкладом, використовуючи запропонова-

ний підхід (6) та переходячи до безперервного представлення. У безперервному представленні рівняння (1) має таку форму:

$$\delta(0) = 1 - \exp(-u \times M), \quad (12)$$

де u — коефіцієнт, що характеризує ймовірність відмови вкладника перевкласти свій вклад, що погашається; $\exp(x)$ — експоненціальна функція.

Тоді формула (9) для ризик-нейтральної ставки з урахуванням виразу (12) та безперервного нарахування відсотків перетворюється на таку:

$$r(0) = \frac{1}{M} \times \ln(r(M) \times M + \exp(-u \times M)), \quad (13)$$

де $\ln(x)$ — функція натурального логарифма.

Наведемо конкретний приклад. Так, якщо коефіцієнт, що характеризує відмову вкладника перевкласти свій вклад, що погашається, дорівнює $u = 20\%$, період управління $-M = 12$, а ставка, вільна від ризику $-r(12) = 20\%$, то відповідно до формули (13) ставка за вкладом зі строком погашення, що прямує до нуля, або шот рейт, дорівнюватиме:

$$r(0) = \frac{1}{12} \times \ln(20\% \times 12 + \exp(-20\% \times 12)) = 7.6\%.$$

Накопичуючи історію зміни ставки за вкладом з безперервним перевклянням, можна у подальшому будувати моделі для прогнозу відсоткових ставок за вкладами на майбутнє.

ВИСНОВКИ

Отже, нами запропоновано підхід для визначення такої важливої складової ризику ліквідності, як ризик перевкляння, або ролл-овер. На основі аналізу ризику перевкляння запропоновано класифікацію вкладів на ризикові та вклади, вільні від ризику. Дано визначення арбітражу за строками погашення. За базу для розрахунку кривої дохідності, вільної від арбітражу за строками погашення, запропоновано брати ставку за вкладом зі строком, що дорівнює періоду управління. Доведено, що лише зростаючі криві дохідності є кривими дохідності, вільними від арбітражу. Запропоновано ризик впливу коштів унаслідок ризику відмови вкладника перевкласти вклад, що погашається, нейтралізувати зменшенням відсоткової ставки по-

рівняно зі ставкою за вкладом, вільним від ризику. На основі цього підходу побудовано ризик-нейтральні криві дохідності.

Подальші дослідження доцільно спрямувати:

- на вивчення питання про те, які фактори (у тому числі макроекономічні) впливають на рішення вкладника щодо перевкляння вкладу, який погашається;
- на одночасному врахуванні ризику перевкляння та ризику зміни відсоткової ставки.

Література

1. Zhiguo Hey, Wei Xiong. Rollover Risk and Credit Risk // January 2010 P. 49. // Інтернет-джерело: <http://www.princeton.edu/~wxiong/papers/rollover.pdf>.
2. Morris Stephen, Hyun Song Shin. Illiquidity component of credit risk // Working paper, Princeton University. — 2009.
3. He Zhiguo, Wei Xiong. Dynamic debt runs, Working paper, University of Chicago and Princeton University. — 2009.
4. Viral Acharya, Douglas Gale, Tanju Yorulmazer // Rollover Risk and Market Freezes // Oktober 2008 // Інтернет-джерело: <http://econ.as.nyu.edu/docs/IO/9451/083m-acharya.pdf>.
5. Шарп У., Александер Г., Бэйлі Дж. Инвестиции. — М.: ИНФРА-М, 1997. — 1024 с.
6. Четыркин Е.М. Финансовая математика: Учебник. — М.: Дело, 2005. — 400 с.
7. James J., Webber N. Interest rate modelling. — Chichester: John Wiley, 2000. — 654 p.

Таблиця 3. Результати розрахунків відсоткових ставок та рівнів ризику перевкляння за умови: $M = 12$, $r(12) = 20\%$, $p = 0.5\%$

№ з/п	Строк погашення, місяць	Ставка, вільна від арбітражу: формула (4)	Установлена банком ставка	Припустимий рівень ризику: формула (11)	Фактичний рівень ризику: формула (1)	Фактичний рівень нижчий припустимого	Ризик-нейтральна ставка: формула (9)
1	1	18.37%	12.00%	7.3%	5.4%	Так	13.74%
2	3	18.65%	15.50%	3.6%	1.5%	Так	17.35%
3	6	19.09%	18.00%	1.2%	0.5%	Так	18.63%
4	12	20.00%	20.00%	0.0%	0.0%	Так	20.00%

Джерело: розроблено автором.

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за квітень 2011 року)*

№ п/п	Код валюти	Назва валюти	Офіційний курс	№ п/п	Код валюти	Назва валюти	Офіційний курс
1	100 BGL	100 левів (Болгарія)	573.4554	16	434 LYD	100 лівійських динарів	657.8512
2	986 BRL	100 бразильських реалів	480.3862	17	484 MXN	100 мексиканських нових песо	66.4668
3	051 AMD	10000 вірменських драмів	215.6539	18	496 MNT	10000 монгольських тугриків	66.5552
4	410 KRW	1000 вонів Республіки Корея	7.2311	19	554 NZD	100 новозеландських доларів	604.8123
5	704 VND	10000 в'єтнамських донгів	3.8123	20	586 PKR	100 пакистанських рупій	9.3263
6	981 GEL	100 грузинських ларі	468.8973	21	604 PEN	100 перуанських нових сол	283.0222
7	344 HKD	100 доларів Гонконгу	102.2429	22	642 ROL	100 румунських лейв	273.3189
8	818 EGP	100 єгипетських фунтів	133.8152	23	682 SAR	100 саудівських ріялів	212.2553
9	376 ILS	100 ізраїльських нових шекелів	225.6236	24	760 SYP	100 сирійських фунтів	17.0267
10	356 INR	1000 індійських рупій	177.8572	25	901 TWD	100 нових тайванських доларів	27.0073
11	364 IRR	1000 іранських ріалів	0.7647	26	972 TJS	100 таджицьких сомоні	178.2835
12	368 IQD	100 іракських динарів	0.6829	27	952 XOF	1000 франків КФА	17.0721
13	417 KGS	100 киргизьких сомів	16.8501	28	152 CLP	1000 чилійських песо	16.5162
14	414 KWD	100 кувейтських динарів	2868.4685	29	191 HRK	100 хорватських кун	152.0249
15	422 LBP	1000 ліванських фунтів	5.3014	30	255	100 доларів США за розр. із Індією	636.8000

* Курс встановлено з 01.04.2011 року.

Підготовлено департаментом аналізу та прогнозування грошово-кредитного ринку Національного банку України.

Офіційний курс гривні який встановлюється Національним банком

№ п/п	Код валюти	Назва валюти						
			01.04.2011 р.	02.04.2011 р.	03.04.2011 р.	04.04.2011 р.	05.04.2011 р.	
1	036 AUD	100 австралійських доларів	823.2944	823.2944	823.2944	824.6931	826.2977	
2	826 GBP	100 англійських фунтів стерлінгів	1279.7071	1279.7071	1279.7071	1276.9411	1287.0716	
3	031 AZM	100 азербайджанських манатів	1004.1630	1004.1630	1004.1630	1004.2897	1004.5925	
4	974 BYR	10 білоруських рублів	0.0261	0.0261	0.0261	0.0261	0.0261	
5	208 DKK	100 датських крон	151.6592	151.6592	151.6592	150.9607	152.0573	
6	840 USD	100 доларів США	796.0000	796.0000	796.0000	796.0000	796.2400	
7	352 ISK	100 ісландських крон	3.8996	3.8996	3.8996	3.8815	3.9098	
8	124 CAD	100 канадських доларів	820.3679	820.3679	820.3679	822.4635	826.4784	
9	398 KZT	100 казахстанських тенге	5.4633	5.4633	5.4633	5.4640	5.4608	
10	428 LVL	100 латвійських латів	1593.9073	1593.9073	1593.9073	1587.1737	1598.7673	
11	440 LTL	100 литовських літів	327.5247	327.5247	327.5247	326.0031	328.3844	
12	498 MDL	100 молдовських лейв	66.8368	66.8368	66.8368	66.8166	66.8104	
13	578 NOK	100 норвезьких крон	144.3734	144.3734	144.3734	144.2090	144.9838	
14	985 PLN	100 польських злотих	281.9721	281.9721	281.9721	278.6335	281.1769	
15	643 RUB	10 російських рублів	2.7914	2.7914	2.7914	2.8059	2.8208	
16	702 SGD	100 сингапурських доларів	631.7044	631.7044	631.7044	630.8842	631.8449	
17	792 TRL	100 турецьких лір	515.2764	515.2764	515.2764	517.1477	518.9700	
18	795 TMM	100 туркменських манатів	279.2982	279.2982	279.2982	279.2982	279.3825	
19	348 HUF	1000 угорських форинтів	42.5590	42.5590	42.5590	42.2754	42.7221	
20	860 UZS	100 узбецьких сумів	0.4735	0.4735	0.4735	0.4735	0.4737	
21	203 CZK	100 чеських крон	46.0774	46.0774	46.0774	45.9213	46.3437	
22	752 SEK	100 шведських крон	126.5969	126.5969	126.5969	125.9340	126.1511	
23	756 CHF	100 швейцарських франків	869.5711	869.5711	869.5711	861.9524	863.5535	
24	156 CNY	100 юанів женьміньбі (Китай)	121.5526	121.5526	121.5526	121.5681	121.7958	
25	392 JPY	1000 японських єн	96.1549	96.1549	96.1549	94.9413	94.8349	
26	978 EUR	100 євро	1130.8772	1130.8772	1130.8772	1125.6236	1133.8458	
27	960 XDR	100 СПЗ	1262.0617	1262.0617	1262.0617	1258.5498	1261.6341	
			16.04.2011 р.	17.04.2011 р.	18.04.2011 р.	19.04.2011 р.	20.04.2011 р.	
1	036 AUD	100 австралійських доларів	836.4485	836.4485	838.4999	838.0135	836.3027	
2	826 GBP	100 англійських фунтів стерлінгів	1300.1206	1300.1206	1302.6255	1296.4140	1297.5074	
3	031 AZM	100 азербайджанських манатів	1006.2137	1006.2137	1006.3408	1006.5934	1005.9864	
4	974 BYR	10 білоруських рублів	0.0261	0.0261	0.0261	0.0260	0.0259	
5	208 DKK	100 датських крон	153.8300	153.8300	154.3638	152.5285	152.7585	
6	840 USD	100 доларів США	796.7200	796.7200	796.7200	796.9200	796.5400	
7	352 ISK	100 ісландських крон	3.9564	3.9564	3.9699	3.9228	3.9283	
8	124 CAD	100 канадських доларів	825.0802	825.0802	826.2239	826.0862	831.9056	
9	398 KZT	100 казахстанських тенге	5.4829	5.4829	5.4840	5.4847	5.4749	
10	428 LVL	100 латвійських латів	1617.8179	1617.8179	1623.3226	1604.0656	1606.1067	
11	440 LTL	100 литовських літів	332.2974	332.2974	333.4281	329.4727	329.9385	
12	498 MDL	100 молдовських лейв	68.4491	68.4491	68.6053	68.7842	68.8596	
13	578 NOK	100 норвезьких крон	146.0113	146.0113	147.4463	146.0713	146.7394	
14	985 PLN	100 польських злотих	290.2789	290.2789	291.7020	286.6727	286.3420	
15	643 RUB	10 російських рублів	2.8264	2.8264	2.8231	2.8296	2.8026	
16	702 SGD	100 сингапурських доларів	637.4203	637.4203	640.3006	638.1350	638.7505	
17	792 TRL	100 турецьких лір	522.7851	522.7851	524.9227	522.1238	519.3342	
18	795 TMM	100 туркменських манатів	279.5509	279.5509	279.5509	279.6211	279.4877	
19	348 HUF	1000 угорських форинтів	42.8950	42.8950	43.0893	42.5527	42.6863	
20	860 UZS	100 узбецьких сумів	0.4725	0.4725	0.4725	0.4718	0.4715	
21	203 CZK	100 чеських крон	47.2766	47.2766	47.5472	47.0317	47.2212	
22	752 SEK	100 шведських крон	127.0704	127.0704	128.4029	127.3170	127.7000	
23	756 CHF	100 швейцарських франків	890.8739	890.8739	892.6575	887.2969	887.0982	
24	156 CNY	100 юанів женьміньбі (Китай)	121.9619	121.9619	121.9698	122.0617	121.9726	
25	392 JPY	1000 японських єн	95.7327	95.7327	95.6435	96.2032	96.3555	
26	978 EUR	100 євро	1147.3565	1147.3565	1151.2604	1137.6033	1139.2115	
27	960 XDR	100 СПЗ	1270.7912	1270.7912	1273.1427	1268.2862	1267.6128	

щодо іноземних валют, України щоденно (за квітень 2011 року)

Офіційний курс

	06.04.2011 р.	07.04.2011 р.	08.04.2011 р.	09.04.2011 р.	10.04.2011 р.	11.04.2011 р.	12.04.2011 р.	13.04.2011 р.	14.04.2011 р.	15.04.2011 р.
	821.7621	827.3660	835.6090	835.6090	835.6090	838.0189	839.0474	836.4527	836.1015	836.4485
	1292.6384	1297.9511	1298.7762	1298.7762	1298.7762	1301.9995	1300.9222	1297.6338	1298.0340	1300.1206
	1004.8827	1005.1363	1005.2632	1005.2632	1005.2632	1005.2632	1005.4034	1005.9848	1006.2247	1006.2137
	0.0261	0.0261	0.0261	0.0261	0.0261	0.0261	0.0261	0.0261	0.0261	0.0261
	151.2986	152.7380	152.5523	152.5523	152.5523	153.8106	154.1415	154.5751	154.8577	153.8300
	796.4700	796.4700	796.4700	796.4700	796.4700	796.4700	796.3800	796.7400	796.9300	796.7200
	3.8906	3.9274	3.9228	3.9228	3.9228	3.9552	3.9638	3.9755	3.9827	3.9564
	825.0069	830.5032	830.6667	830.6667	830.6667	834.7256	832.2436	831.5658	828.6631	825.0802
	5.4695	5.4767	5.4763	5.4763	5.4763	5.4778	5.4772	5.4808	5.4817	5.4829
	1591.8163	1606.4205	1603.8321	1603.8321	1603.8321	1617.7665	1621.0618	1625.3811	1628.8121	1617.8179
	326.7723	329.8633	329.4712	329.4712	329.4712	332.1931	332.9167	333.8979	334.5084	332.2974
	66.8651	67.0283	67.1469	67.1469	67.1469	67.3519	67.6596	67.8683	68.2964	68.4491
	144.8183	146.3008	145.5194	145.5194	145.5194	147.0131	147.1353	146.3606	146.9080	146.0113
	281.0860	277.7593	286.1522	286.1522	286.1522	289.9384	288.9993	290.1575	291.7822	290.2789
	2.8133	2.8227	2.8215	2.8215	2.8215	2.8323	2.8467	2.8308	2.8346	2.8264
	631.6293	632.0138	631.9287	631.9287	631.9287	633.5247	633.7495	634.0094	634.7149	637.4203
	519.4417	523.3674	526.1786	526.1786	526.1786	529.8884	525.9643	525.5186	526.8878	522.7851
	279.4632	279.4632	279.4632	279.4632	279.4632	279.4632	279.4316	279.5579	279.6246	279.5509
	42.6667	43.2667	43.0452	43.0452	43.0452	43.4320	43.3363	43.2845	43.3930	42.8950
	0.4730	0.4730	0.4730	0.4730	0.4730	0.4730	0.4723	0.4725	0.4726	0.4725
	46.1596	46.6287	46.5561	46.5561	46.5561	46.9503	47.0430	47.1565	47.3551	47.2766
	125.5108	126.3761	125.7640	125.7640	125.7640	127.5929	127.5445	126.9387	127.9059	127.0704
	861.8741	869.6282	867.2039	867.2039	867.2039	871.3792	875.5388	885.6747	888.7962	890.8739
	121.7734	121.7102	121.7438	121.7438	121.7438	121.8718	121.8021	121.8203	121.9799	121.9619
	94.4958	93.4947	93.4756	93.4756	93.4756	93.4036	94.0205	94.5994	94.7957	95.7327
	1128.2794	1138.9521	1137.5981	1137.5981	1137.5981	1146.9964	1149.4949	1152.8828	1154.9906	1147.3565
	1260.7380	1264.9911	1264.3344	1264.3344	1264.3344	1268.5673	1271.1045	1271.4863	1273.6859	1270.7912
	21.04.2011 р.	22.04.2011 р.	23.04.2011 р.	24.04.2011 р.	25.04.2011 р.	26.04.2011 р.	27.04.2011 р.	28.04.2011 р.	29.04.2011 р.	30.04.2011 р.
	849.4437	856.5654	856.5654	856.5654	856.5654	856.5654	856.6717	861.4354	867.3644	867.3644
	1303.9109	1318.1368	1318.1368	1318.1368	1318.1368	1318.1368	1312.4077	1318.1012	1325.8340	1325.8340
	1005.9864	1006.1134	1006.1134	1006.1134	1006.1134	1006.1134	1006.3677	1006.4948	1006.4948	1006.4948
	0.0261	0.0262	0.0262	0.0262	0.0262	0.0261	0.0262	0.0263	0.0264	0.0264
	155.0335	155.7767	155.7767	155.7767	155.7767	155.7767	156.1439	156.7055	158.0177	158.0177
	796.5400	796.5400	796.5400	796.5400	796.5400	796.5400	796.5400	796.5400	796.5400	796.5400
	3.9868	4.0058	4.0058	4.0058	4.0058	4.0058	4.0148	4.0288	4.0635	4.0635
	837.3246	840.2097	840.2097	840.2097	840.2097	840.2097	835.8838	836.4582	837.8253	837.8253
	5.4734	5.4817	5.4817	5.4817	5.4817	5.4824	5.4760	5.4786	5.4719	5.4719
	1630.0265	1637.7752	1637.7752	1637.7752	1637.7752	1637.7752	1641.4811	1647.2083	1661.3581	1661.3581
	334.8522	336.4440	336.4440	336.4440	336.4440	336.4440	337.2053	338.3819	341.2886	341.2886
	68.9174	68.8917	68.8917	68.8917	68.8917	68.8233	68.8126	68.9168	68.9603	68.9603
	148.4277	149.2349	149.2349	149.2349	149.2349	149.2349	149.6533	150.0115	150.9030	150.9030
	291.0600	294.1468	294.1468	294.1468	294.1468	294.1468	295.9590	297.3393	299.1398	299.1398
	2.8301	2.8509	2.8509	2.8509	2.8509	2.8509	2.8554	2.8741	2.8968	2.8968
	642.7495	644.6939	644.6939	644.6939	644.6939	644.6939	645.5079	646.2195	647.7936	647.7936
	524.2010	525.5967	525.5967	525.5967	525.5967	525.5967	522.3664	523.2500	524.0367	524.0367
	279.4877	279.4877	279.4877	279.4877	279.4877	279.4877	279.4877	279.4877	279.4877	279.4877
	43.7863	44.0362	44.0362	44.0362	44.0362	44.0362	44.0223	44.1242	44.5554	44.5554
	0.4715	0.4715	0.4715	0.4715	0.4715	0.4715	0.4709	0.4709	0.4709	0.4709
	47.8273	48.0428	48.0428	48.0428	48.0428	48.0428	48.3113	48.4076	48.8477	48.8477
	129.8916	130.6940	130.6940	130.6940	130.6940	130.6940	130.4438	130.7422	131.9894	131.9894
	893.2152	903.9561	903.9561	903.9561	903.9561	903.9561	907.4844	906.6932	909.6814	909.6814
	122.0678	122.6585	122.6585	122.6585	122.6585	122.6585	122.0213	122.3316	122.5446	122.5446
	96.2439	97.1949	97.1949	97.1949	97.1949	97.1949	97.4883	96.8312	97.4127	97.4127
	1156.1778	1161.6739	1161.6739	1161.6739	1161.6739	1161.6739	1164.3025	1168.3649	1178.4013	1178.4013
	1276.4144	1281.9568	1281.9568	1281.9568	1281.9568	1281.9568	1282.0723	1283.9364	1291.1582	1291.1582

Підготовлено департаментом аналізу та прогнозування грошово-кредитного ринку Національного банку України.

Дослідження/

Тарас Савченко

Кандидат економічних наук,
доцент Української академії
банківської справи
Національного банку України

Циклічність економічних процесів та вплив Національного банку України на фази економічних циклів

Аналізуючи підходи до визначення фаз економічних циклів у економічно розвинутих країнах, автор наводить результати дослідження таких циклів в Україні та інших країнах СНД, а також здійснює їх порівняльний аналіз. У дослідженні розкрито результати ретроспективного аналізу впливу грошово-кредитної політики Національного банку України на фази економічних циклів. За його результатами зроблено висновок щодо доцільності врахування параметрів економічних циклів у процесі розробки та реалізації грошово-кредитної політики в межах, що не суперечать виконанню регулятором своєї основної функції – забезпечення стабільності національної валюти.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЕКОНОМІЧНИХ ЦИКЛІВ У ЕКОНОМІЧНО РОЗВИНУТИХ КРАЇНАХ

Макрорегулювання економіки спрямоване на згладжування циклічних коливань. Воно є важливою передумовою збереження рівноваги та стійкого економічного зростання. Специфіка виникнення та розвитку останніх двох криз (1998–1999 рр. та 2008–2009 рр.) засвідчує перманентну актуальність проблеми антициклічного регулювання як у теоретичному, так і в практичному аспектах.

В економічній науці є три основні теорії, що пояснюють причини циклічних коливань: перша пов'язує цикли з динамікою капіталовкладень (Е.Хансен), друга – з нерівномірністю інноваційного процесу (Й.Шумпетер), третя – з коливаннями грошової маси (монетаристи: М.Фрідмен, А.Шварц, Е.Долан та інші). Кожен із дослідників виділяє певний фактор та розглядає його як визначальний.

Дослідники переважно застосовують два стандартні методи датування піків і нижніх точок циклів ділової активності в окремих країнах на глобальному рівні: статистичні процеду-

ри і методи суб'єктивної оцінки [8, 9, 16]. Статистичний метод ґрунтується на використанні показників реально-го ВВП. Суб'єктивний метод враховує динаміку значної кількості макроекономічних показників (реального ВВП, промислового виробництва, обсягів торгівлі, потоків капіталу, обсягів споживання нафти, рівень безробіття). Останній метод, наприклад, використовується Національним бюро економічних досліджень США. За допомогою обох методів на основі річних даних із 1960 по 2009 рік були виявлені чотири нижні точки глобальної економічної активності: 1975, 1982, 1991 і 2009 роки [8, с. 11–13].

В огляді світової економіки і фінансів Міжнародного валютного фонду [8, с. 105] для визначення циклічних піків і нижніх точок використовуються дані щодо квартальної динаміки реального ВВП. Цей алгоритм має назву процедури Брай-Бошена (Bry-Boschen) для квартальних даних [16]. Використовуючи процедуру Брай-Бошена, представники МВФ провели дослідження циклів ділової активності в 21 країні з розвинутою економікою за період із 1960 по 2009 рік [8, с. 99–108]. Основні результати цього дослідження наведено у таблиці 1.

Спади, пов'язані з фінансовими кризами, як правило, були гострішими і тривалішими, а періоди зростання після таких спадів – повільнішими. Експерти звертали увагу також на високу ймовірність впливу кредитного буму 2003–2004 років на стабільність фінансового сектору та макроекономічної кон'юнктури України [1, 15].

В середньому такі спади тривали приблизно два роки. За цей час реальний ВВП скорочувався більш як на 4.75%.

У аналітичних матеріалах МВФ також наведено аналіз впливу грошово-кредитної політики економічно розвинутих країн на згладжування економічних циклів [8, с. 115–131]. Як індикатор дискреційного компонента грошово-кредитної політики використовувалася номінальна процентна ставка і відхилення реальної процентної ставки від ставки за правилом Тейлора [8, с. 120].

За результатами дослідження МВФ встановлено, що дискреційні заходи грошово-кредитної політики під час спадів у більшості випадків мали експансіоністську спрямованість. Середнє зниження реальних процентних ставок понад рівень, що передбачаєть-

Таблиця 1. Узагальнена статистика циклів ділової активності в країнах із розвинутою економікою за період із 1960 до 2009 року

Показники	Тривалість ¹			Амплітуда ²		
	Спад	Пожвавлення ³	Зростання	Спад	Пожвавлення ⁴	Зростання
Усі цикли						
Середнє (1)	3.64	3.22	21.75	-2.71	4.05	19.56
Середньоквадратичне відхилення (2)	2.07	2.72	17.89	2.93	3.12	17.5
Коефіцієнт варіації (2)/(1)	0.57	0.84	0.82	1.08	0.77	0.89
Кількість спостережень	122	109	122	122	112	122
Спади, спричинені фінансовими кризами						
Середнє (1)	5.67**	5.64**	26.40**	-3.39	2.21***	19.47
Середньоквадратичне відхилення (2)	3.15	3.32	24.74	3.25	1.18	20.46
Коефіцієнт варіації (2)/(1)	0.56	0.59	0.94	0.96	0.53	1.05
Кількість спостережень	15	11	15	15	13	15
Спади з високим рівнем синхронізації						
Середнє (1)	4.54***	4.19*	19.97***	-3.45*	3.66**	16.24*
Середньоквадратичне відхилення (2)	2.5	3.59	15.32	2.96	1.72	11.85
Коефіцієнт варіації (2)/(1)	0.55	0.86	0.77	0.86	0.47	0.73
Кількість спостережень	37	32	37	37	34	37
Спади, пов'язані з фінансовими кризами та зі значним рівнем синхронізації						
Середнє	7.33	6.75	24.33	-4.82	2.82	18.83

Джерело: [8, с. 107].

Позначення *, ** і *** характеризують статистичну значущість на рівні відповідно 10.5 та 1 відсотка.

¹Кількість кварталів.

²Процентна зміна реального ВВП.

³Кількість кварталів до відновлення на рівні попереднього піку.

⁴Процентне збільшення реального ВВП через рік після завершення спаду.

ся правилом Тейлора, становить приблизно 0.2 в. п. за квартал. Для розвинутих країн, що входять до так званої Великої вісімки, були характерні рішучіші заходи грошово-кредитної політики. Експансіоністська грошово-кредитна політика у більшості випадків була пов'язана з коротшими спадами. Однопроцентне скорочення реальної процентної ставки щодо ставки, розрахованої за правилом Тейлора, підвищує вірогідність виходу зі спаду у заданому кварталі приблизно на 6% [8, с. 121].

У періоди спадів, пов'язаних із фінансовими кризами, експансіоністські заходи грошово-кредитної політики приводять до скорочення тривалості спадів, хоча вплив монетарної політики не є статистично значущим. Це може бути наслідком уповільнення дії каналів передавального механізму грошово-кредитної політики, пов'язаного з рівнем процентної ставки і станом банківського кредитування.

Експансіоністські заходи грошово-кредитної політики, які проводяться протягом спаду, зумовлюють активніше зростання. Реакція на зниження реальних відсоткових ставок на одне стандартне відхилення щодо ставок за правилом Тейлора протягом фази спаду пов'язана з підвищенням приблизно на 0.4% кумулятивних темпів зростання протягом фази зростання [8, с. 123]. Дослідники підкреслюють, що ретроспектив-

ний аналіз спадів, пов'язаних із фінансовими кризами, чітко вказує на істотне послаблення дієвості заходів

грошово-кредитної політики, якщо вони не підкріплюються відповідними заходами фінансової політики.

Протягом спаду 2008–2009 років у більшості країн із розвинутою економікою грошово-кредитна політика була оперативним пом'якшена, причому у значно більших масштабах, ніж під час попередніх спадів. Крім того, вживалися надзвичайні заходи для забезпечення ринків ліквідністю.

Результати досліджень багатьох науковців опосередковано підтверджують актуальність вивчення параметрів економічних циклів у країнах із ринком, що формується, зокрема в Україні. Цей висновок також випливає з тез, викладених у статті Анатолія Гальчинського [2].

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЦИКЛІВ В УКРАЇНІ ТА ІНШИХ КРАЇНАХ СНД

Для дослідження циклічності економічних процесів в Україні та інших країнах СНД використаємо підходи, близькі до методики МВФ. Як основний показник ідентифікації економічних циклів використаємо

Таблиця 2. Характеристика економічних циклів у країнах СНД за період із 1995 до 2009 року

Країна	Тривалість		Амплітуда	
	Спад	Пожвавлення та зростання	Спад	Пожвавлення та зростання
1. Усі цикли				
Азербайджан	–	55	–	183.5
Вірменія	5	55	-16.1	127.6
Білорусь	2	53	-0.4	97.9
Грузія	5	54	-5.37	92.8
Казахстан	3	5	-1.9	2.2
	2	40	-2.4	87.3
Киргизстан	–	36	–	47.5
	2	17	-0.2	21.5
Молдова	9	3	-9.9	1.6
	4	36	-6.5	52.5
Росія	5	3	-5.3	1.4
	4	40	-7.9	68.5
Таджикистан	–	51	–	93.5
Узбекистан	–	55	–	80.5
Україна	5	35	-17.2	62
Кількість спостережень	11	15	11	15
У середньому по СНД (1)	4.2	35.9	-6.7	68.0
Середньоквадратичне відхилення (2)	1.95	19.07	5.54	48.73
Коефіцієнт варіації (2)/(1)	0.47	0.53	0.83	0.72
2. Спади, спричинені фінансовими кризами та з високим рівнем синхронізації				
2.1 Усі економіки				
Середнє (1)	3.9	–	-8	–
Середньоквадратичне відхилення (2)	1.25	–	5.96	–
Коефіцієнт варіації (2)/(1)	0.32	–	0.75	–
Кількість спостережень	7	–	7	–
2.2 Найбільші економіки СНД				
Середнє (1)	3.3	–	-7	–
Середньоквадратичне відхилення (2)	1.3	–	6.51	–
Коефіцієнт варіації (2)/(1)	0.4	–	0.93	–
Кількість спостережень	4	–	4	–

Джерело: власні розрахунки на основі даних www.cisstat.com.

річні темпи зростання реального ВВП за період із 1995 до 2010 року. Для уточнення поворотних точок циклів також були використані (за наявності відповідних даних) квартальні показники реального ВВП за період із I кварталу 2008 до I кварталу 2010 року.

Дослідження провадилося щодо країн СНД, причому Туркменистан було вилучено з вибірки через відсутність даних, а Грузію включено як пострадянську державу, що має спільні з країнами СНД передумови формування своєї соціально-економічної парадигми. Інформаційною основою дослідження стали дані з офіційного сайту Міждержавного статистичного комітету Співдружності незалежних держав [18]. Для деталізації даних використовувалася інформація сайтів національних статистичних служб країн СНД. Виявлені параметри економічних циклів наведено у таблиці 2. Відсутність детальних статистичних даних не дає змоги виділяти окремо фази похвального та зростання. Всі інші показники інтерпретуються за аналогією узагальнення статистичних циклів ділової активності у країнах з розвинутою економікою, викладеного в таблиці 1.

Як бачимо з таблиці 2, протягом останніх 15 років у країнах СНД спостерігалось 11 завершених циклів та 4 цикли у фазі зростання. Середня тривалість періоду зростання становила 35,9 кварталів, що на 43% більше, ніж тривалість такого періоду в економічно розвинутих країнах (див. таблицю 1). Амплітуда зростання у країнах СНД в середньому становила 68%, а в економічно розвинутих країнах — 23,6%. Триваліше та динамічніше зростання країн СНД переважно було зумовлене безпрецедентним за тривалістю та динамікою спадом,

який йому передував.

Фінансово-економічна криза 2008–2009 років спричинила завершення періоду зростання в семи циклах ділової активності. Три епізоди спадів, після короткострокового економічного зростання, зумовлені фінансовою кризою 1998 року. Таким чином, спади у країнах СНД характеризувалися високою синхронністю.

Як зазначалося вище, практично всі спади в економіках країн СНД були спричинені фінансовими кризами 1998–1999 та 2008–2009 років. Тривалість спадів у країнах із розвинутою економікою, спричинених фінансовою кризою, становила 5,67 кварталу, що на 1,47 кварталу більше, ніж середня тривалість спадів у країнах СНД. Амплітуда спаду (кумулятивне зменшення реального ВВП) у країнах СНД в середньому становила 6,7%, що у два рази більше, ніж для спадів у економічно розвинутих країнах, пов'язаних із фінансовою кризою.

У таблиці 2 також наведено показники економічних циклів, які одночасно характеризуються двома ознаками: мають суттєвий рівень синхронізації (спостерігалися в економіках семи країн із одинадцяти) й спричинені фінансовою кризою 2008–2009 років. Основним висновком аналізу цієї групи показників є більша амплітуда падіння реального ВВП, яка на 1,3 п.п. перевищує середні показники спаду.

Окремий аналіз циклічності розвитку найбільших економік країн СНД (Росії, України, Казахстану та Білорусі) дав змогу виявити синхронність розвитку економічних циклів у цих країнах: у 1998 році три з чотирьох країн перебували у фазі спаду, а у 2008–2009 роках у ній перебували всі країни. Однак показники варіації (див. таблицю 2) засвідчують

значну різницю тривалості й амплітуди спадів у цих країнах. У середньому в найбільших економіках країн СНД спостерігалися нетривалі спади та менша амплітуда падіння реального ВВП. Очевидним винятком із цієї тенденції є показники економічного циклу в Україні.

Враховуючи результати дослідження економічних циклів, відображені в таблиці 2, можна визначити ряд особливостей формування та розвитку економічних циклів в Україні. По-перше, наша держава мала найкоротшу (не враховуючи короткотермінові періоди зростання 1996–1997 років) за тривалістю фазу економічного зростання. По-друге, в Україні під час кризи рівень реального ВВП упав до найнижчого рівня (–17,2%), що у 2,2 раза більше, ніж у середньому для високосинхронізованих спадів, спричинених фінансовими кризами у країнах СНД. По-третє, зростання реального ВВП України протягом періоду економічного зростання було меншим порівняно із середніми показниками інших країн СНД.

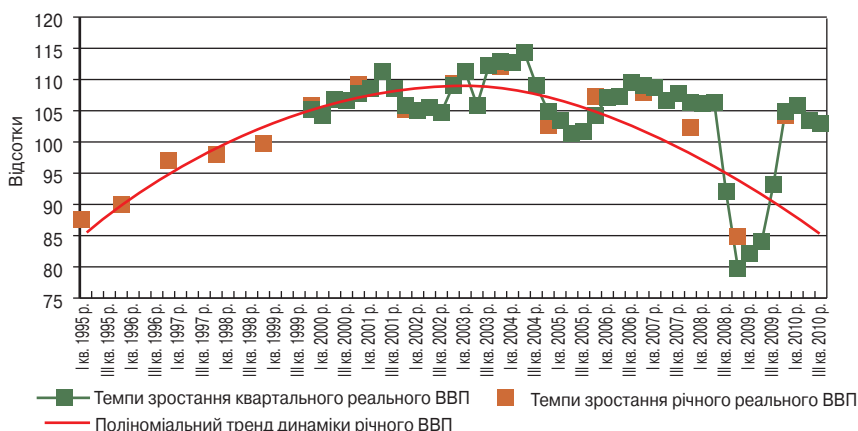
На графіку 1 відображено динаміку реального ВВП за річними показниками впродовж 1995–2010 років та щоквартальними показниками, починаючи з I кварталу 2000 р. до III кварталу 2010 р. Також наведено поліноміальний тренд другого ступеня динаміки реального ВВП, який побудовано за річними показниками. Коефіцієнт достовірності апроксимації (R^2) становить 78,6%.

Конфігурація лінії тренду свідчить про класичну форму економічного циклу України. Фаза зростання тривала з I кварталу 2000 р. до III кварталу 2008 р. включно, зокрема, його пік припав на період від IV кварталу 2003 р. до III кварталу 2004 р. включно. Фаза спаду тривала 5 кварталів: від IV кварталу 2008 р. до IV кварталу 2009 р. включно, причому найбільші темпи зниження ВВП спостерігалися у I кварталі 2009 року. Вже з I кварталу 2010 року економіка України вийшла на траєкторію зростання.

ВПЛИВ НБУ НА ФАЗИ ЕКОНОМІЧНИХ ЦИКЛІВ В УКРАЇНІ

Багато хто з вітчизняних [2, 3] та зарубіжних [1, 4, 15] дослідників прямо або опосередковано вказують на доцільність впливу на фази економічних циклів засобами грошово-кредитної політики. Наведені результати емпіричних до-

Графік 1. Динаміка реального ВВП України у 1995–2010 роках

Джерело: побудовано на основі офіційних статистичних даних Держкомстату України.

сліджень МВФ [8, 9] засвідчують активне застосування країнами з розвинутою ринковою економікою регулювання економічних циклів за допомогою інструментів монетарної політики. Однак у країнах із ринком, що формується, зокрема в Україні, проблема регулювання фаз економічних циклів за допомогою інструментів грошово-кредитної політики недостатньо вивчена.

Під час погравлення грошово-кредитна політика має бути проциклічною, що сприяє економічному зростанню. Однак на піку фази зростання (коли відбувається “перегрів економіки” та формуються диспропорції) і впродовж фази спаду доцільно враховувати антициклічні чинники при розробці та реалізації грошово-кредитної політики.

У дослідженнях МВФ індикатором впливу грошово-кредитної політики економічно розвинутих країн на фази економічних циклів є номінальна відсоткова ставка і відхилення реальної процентної ставки від ставки, розрахованої за правилом Тейлора. Цей підхід зумовлений ключовою роллю процентного каналу трансмісійного механізму грошово-кредитної політики у більшості розвинутих країн. Причини, що стримують використання процентного каналу в Україні, та шляхи підвищення його ефективності ґрунтовно досліджені у статті А.Сомик [13]. Отже, ми не можемо робити висновки щодо впливу грошово-кредитної політики НБУ на фази економічних циклів в Україні лише на основі дослідження динаміки процентних ставок НБУ, тому був проведений комплексний ретроспективний аналіз застосування основних інструментів грошово-кредитної політики.

Проаналізуємо вплив монетарної політики НБУ на фази економічних циклів на основі ретроспективного аналізу застосування основних інструментів ГКП. Відповідно до статті 25 Закону України “Про Національний банк України” основними інструментами грошово-кредитної політики є: обов’язкове резервування; процентна політика; рефінансування; управління золотовалютними резервами; операції з цінними паперами на відкритому ринку; регулювання імпорту й експорту капіталу; емісія власних боргових зобов’язань та операції з ними. Проаналізуємо особливості застосування цих інструментів ГКП у взаємозв’язку із фазами економічних циклів.

Графік 2. Динаміка відсоткових ставок грошового ринку України

Джерело: складено на основі статистичних даних офіційного сайту НБУ [17].

Розглядаючи схему механізму монетарної трансмісії та результати емпіричних досліджень особливостей його дії в Україні, викладені у монографії фахівців НБУ за редакцією В.С.Степанаха [6, с. 207], у структурі монетарного передавального механізму України можемо виділити чотири канали: процентний, кредитний, валютний (у складі каналу вартості активів) та канал очікувань економічних суб’єктів. Як зазначається у дослідженні [5, 6, с. 207; 14] та впливає зі змісту певних нормативних документів [10, 11], Національний банк вважає процентний канал трансмісійного механізму одним з основних. Індикатором процентної політики є облікова ставка НБУ. Формальний аналіз її динаміки дає підстави для таких висновків:

- у фазі зростання в 2000–2002 роках облікова ставка НБУ зменшилась у 5 разів (із 35% до 7%), формально виконуючи проциклічну функцію;
- на рівні історичного мінімуму (7%) облікова ставка була незмінною впродовж 21 місяця, тобто під час піку фази зростання процентна політика НБУ навіть формально не впливала на економічні процеси;
- така ситуація частково спричинена недостатнім взаємозв’язком між відсотковими ставками НБУ та ставками міжбанківського ринку, що нівелює вплив процентної політики регулятора на динаміку ставок роздрібного сегменту грошового ринку;
- багато вітчизняних та зарубіжних дослідників [6, 14, 15] акцентувало увагу на неефективності облікової ставки НБУ як інструменту грошово-кредитної політики;
- подальше незначне підвищення облікової ставки із 7% до 9,5% було зу-

мовлене необхідністю її узгодження з поточною ціновою кон’юнктурою, а не антициклічною складовою ГКП НБУ;

— упродовж 2006–2007 рр. облікова ставка знижувалася, що засвідчує проциклічний профіль ГКП;

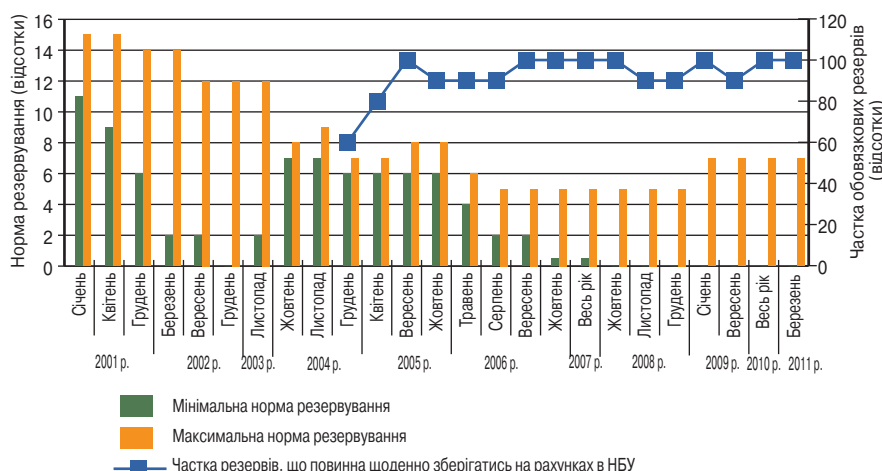
— протягом перших місяців останньої фінансово-економічної кризи облікова ставка залишалася на рівні 12%, відсутність змін в обліковій ставці підтверджує висновок щодо недостатньої ефективності у цей складний період процентної політики НБУ;

— із червня 2009 року НБУ поступово знижує облікову ставку, яка за станом на 01.05.2011 р. становила 7,75%. Це позитивний процес, адже впродовж фази спаду зниження вартості грошей має сприяти погравленню економічної діяльності.

Наочно ці висновки підтверджуються графіком 2. У місяцях, протягом яких відбувалася зміна облікової ставки НБУ, її значення розраховувалось як середньозважене (у цьому випадку вагою є кількість днів дії облікової ставки протягом місяця). Про недостатню ефективність процентної політики НБУ як складової антициклічної ГКП свідчать значні спреди та різноспрямована динаміка між ставками НБУ, з одного боку, та ставками міжбанківського ринку і ринку депозитів — з другого. Це твердження передусім стосується фази спаду, коли спостерігалось суттєве збільшення розриву між обліковою ставкою НБУ та середньозваженими ставками оптового і роздрібного сегментів грошового ринку України.

Упродовж останніх двох років Національний банк вжив низку заходів щодо підвищення ефективності процентної політики.

Графік 3. Динаміка основних параметрів обов'язкового резервування

Джерела: [6, с. 118, 12, 17], власні оцінки на основі нормативних актів НБУ.

По-перше, постановами Правління НБУ “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України” від 21.07.2009 р. № 415 та “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України” від 27.08.2009 р. № 511 внесено зміни до Положення “Про процентну політику Національного банку України” [10] щодо посилення впливу облікової ставки на процентні ставки за іншими інструментами НБУ.

По-друге, вдосконалено порядок використання інструментів НБУ з метою регулювання ліквідності. Зокрема, 30.04.2009 р. затверджено нове Положення “Про регулювання Національним банком України ліквідності банків України” [11].

По-третє, згідно з Постановою Правління НБУ “Про деякі питання регулювання грошово-кредитного ринку” від 29.09.2009 р. № 567, запроваджено плату (в розмірі 30% від облікової ставки) за залишками коштів обов'язкових резервів, що перераховані банками на окремий рахунок у НБУ. Таким чином, посилюється значення облікової ставки НБУ та процентного каналу трансмісії монетарних імпульсів.

Ще одним інструментом грошово-кредитної політики є обов'язкові резервні вимоги. Вплив цього інструменту визначається динамікою основних його параметрів: звітного періоду резервування; активів, що можуть зараховуватися для покриття резервів; об'єктів резервування; обсягів обов'язкових резервів, які мають щоденно зберігатися на рахунках банку в НБУ; нормативів обов'язкового резервування.

Динаміку норм резервування та частки обов'язкових резервів, яка має щоденно зберігатися на рахунках банку в НБУ, наведено на графіку 3. На осі абсцис позначено місяці, в які відбувалася зміна параметрів обов'язкового резервування. Права вісь ординат відображає зміну частки обов'язкових резервів, яка має щоденно зберігатися на рахунках банку в НБУ; а ліва — динаміку максимальних та мінімальних норм резервування.

Як бачимо на графіку 3, динаміка норм резервування в період 2001–2003 років визначала проциклічний характер застосування цього інструменту. Із жовтня 2004 року НБУ почав збільшувати нормативи резервних вимог, що пояснюється необхідністю подолання інфляційних тенденцій в економіці держави [6, с. 119]. Протягом 2006–2008 рр. норми резервування мали тенденцію до зниження, сягнувши мінімальних значень у 2008 році. Ця тенденція також є індикатором проциклічного застосування цього

інструменту. Упродовж фаз спаду та поживлення норми обов'язкових резервів суттєво не змінювались, як наслідок — обов'язкове резервування було нейтральним щодо фаз економічного циклу.

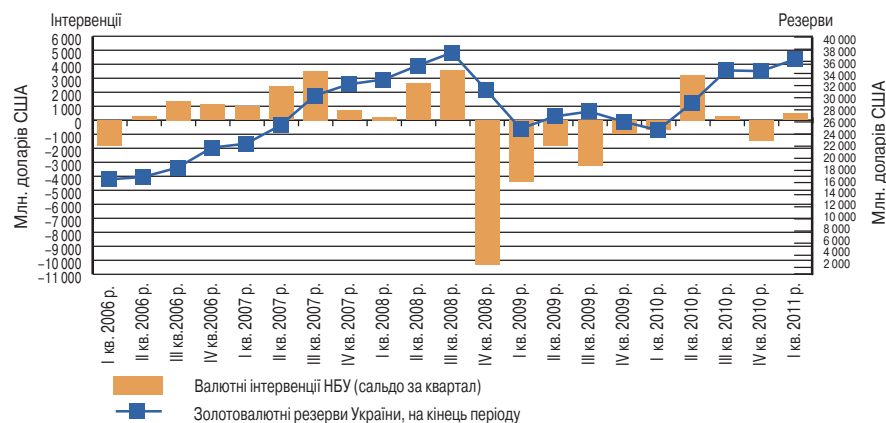
Аналіз динаміки частки обов'язкових резервів, яка має щоденно зберігатися на рахунках банку в НБУ (див. графік 3), підтверджує наші висновки щодо мінімального використання обов'язкових резервів для здійснення впливу на фази економічних циклів. Певна антициклічна спрямованість динаміки цього параметра протягом 2005 року повністю нівелюється необґрунтованими, у розрізі фаз економічного циклу, коливаннями у межах 90–100% у період із вересня 2005 до березня 2011 року.

Далі розглянемо управління золотовалютними резервами як один із основних інструментів ГКП НБУ. Відповідно до статті 28 Закону України “Про Національний банк України” регулятор забезпечує управління золотовалютними резервами держави, здійснюючи валютні інтервенції шляхом купівлі-продажу валютних цінностей на валютних ринках з метою впливу на курс національної валюти щодо іноземних валют та на загальний попит і пропозицію грошей в Україні.

На графіку 4 наведено динаміку валютних інтервенцій НБУ та золотовалютних резервів у 2006–2011 роках. Протягом 2006 року та перших трьох кварталів 2008 року валютні інтервенції були основним каналом нарощування грошової маси в нашій державі (або основним каналом кредитної емісії) та за формою мали проциклічний характер.

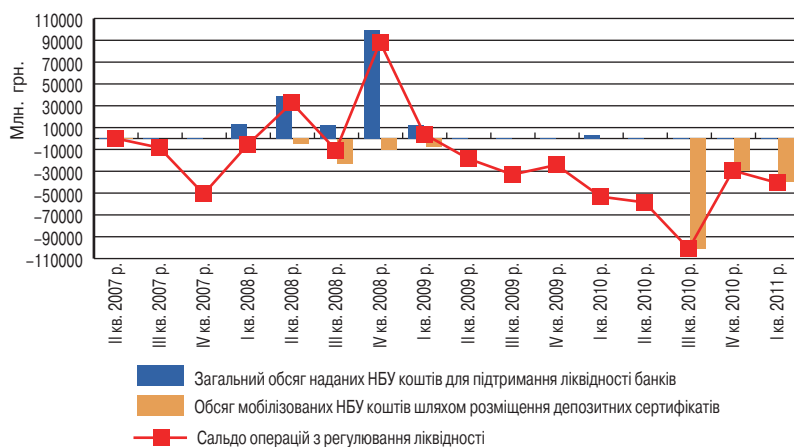
Під час фази спаду сальдо інтервенцій було від'ємним, тобто також виконувало проциклічну функцію.

Графік 4. Динаміка валютних інтервенцій НБУ та золотовалютних резервів у 2006–2011 роках

Джерело: складено на основі статистичних даних офіційного сайту НБУ [17].

Графік 5. Результати проведення операцій НБУ з регулювання ліквідності банків у 2007–2011 роках

Джерело: складено на основі статистичних даних офіційного сайту НБУ [17].

Тож, цей інструмент не розглядався НБУ як антициклічний, а використовувався з іншою метою: для підтримки стабільності обмінних курсів та формування достатніх золотовалютних резервів.

Далі проаналізуємо проведені НБУ операції щодо регулювання ліквідності банків (див. графік 5). Варто зупинитися передусім на порядку застосування двох інструментів ГКП НБУ: рефінансування банків та операцій НБУ з власними борговими зобов'язаннями (депозитними сертифікатами).

На графіку 5 зі знаком “+” наведено обсяг наданих НБУ коштів для підтримання ліквідності банків через постійно діючу лінію рефінансування (кредити овернайт) і шляхом проведення тендеру. За період із лютого 2008 року до січня 2009 року також враховано обсяг інших операцій з підтримки ліквідності, які переважно пов'язані із рефінансуванням банків в умовах загострення фінансової кризи. Зі знаком “-” наведено обсяги мобілізації коштів банків шляхом розміщення депозитних сертифікатів НБУ.

За результатами аналізу даних, наведених на графіку 5, можна зробити висновок, що операції НБУ з регулювання ліквідності мали переважно антициклічний характер: сприяли абсорбуванню надлишкової ліквідності у фазі зростання та слугували основним каналом нарощування грошової маси у період найбільшого спаду.

На нашу думку, ці операції здебільшого виконують роль противаги операціям НБУ на національному валютному ринку (див. графік 4). У періоди, коли Національний банк викуповує значні обсяги іноземної валюти, збільшуючи грошову масу в

обігу, паралельно проводяться операції з абсорбування надлишкової ліквідності. З іншого боку, у IV кварталі 2008 року та I кварталі 2009 року спостерігалися значні обсяги продажу іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку України, які були одним із основних факторів дефіциту гривневої грошової маси у комерційних банках. Цей дефіцит НБУ компенсував за рахунок значних обсягів рефінансування.

Викликає певне занепокоєння суттєве збільшення обсягів коштів банків, що мобілізовані регулятором шляхом розміщення власних депозитних сертифікатів під час економічного поживлення (з початку 2010 року). Така тенденція свідчить про формування надлишкової ліквідності у комерційних банків, яку вони не можуть ефективно розмістити шляхом кредитування реального сектору економіки держави. Таким чином, недостатньо активне відновлення кредитування у фазі економічного поживлення може у майбутньому стримувати темпи економічного зростання.

ВИСНОВКИ

З а результатами проведеного дослідження можемо зробити деякі висновки. По-перше, врахування циклічності розвитку економічних процесів є необхідною умовою для розробки грошово-кредитної політики спрямованої на формування рівноважного стану грошового ринку та стійкого економічного зростання. Це твердження набуває особливої актуальності, зважаючи на глибину і тривалість фази економічного спаду 2008–2009 років.

По-друге, науковці для досліджен-

ня точок повороту економічних циклів у великій вибірці країн використовують динаміку реального ВВП. Ми використали такий підхід при визначенні фаз економічних циклів у країнах СНД за період з 1995 до 2009 року. Встановлено, що параметри економічного циклу в Україні (тривалість та амплітуда фаз зростання і спаду) гірші, ніж у середньому в країнах СНД.

По-третє, грошово-кредитна політика НБУ на першому етапі фази зростання економічного циклу (2000–2004 рр.) була виразно проциклічною, що сприяло економічному зростанню. Проциклічний профіль ГКП був об'єктивно зумовлений необхідністю відновлення економіки після системної економічної кризи.

По-четверте, під час економічного зростання (2005–2008 роки), впродовж фази спаду (IV кв. 2008–2009 рр.), а також протягом фази поживлення (з початку 2010 року) грошово-кредитна політика переважно була нейтральною щодо параметрів економічного циклу. Порядок застосування основних інструментів ГКП (валютних інтервенцій, операцій регулювання ліквідності) переважно визначався чинниками, що лежать у площині забезпечення стабільної динаміки обмінного курсу та формування золотовалютних резервів. Основна функція НБУ, визначена Конституцією України, полягає у забезпеченні стабільності національної валюти. Однак зовнішня (обмінний курс) та внутрішня (рівень інфляції) стабільність гривні перебуває у безпосередньому взаємозв'язку із динамікою реального ВВП, а отже, і параметрами фаз економічних циклів. Таким чином, обґрунтованим є формування активнішої та дієвішої антициклічної грошово-кредитної політики у межах, що не суперечать виконанню НБУ своєї основної функції — забезпечення стабільності національної валюти. Потрібно підкреслити, що виконання цього завдання можливо лише за умови вирішення цілої низки проблем у сфері регулювання економічних процесів, які перебувають поза межами відповідальності Національного банку України.

По-п'яте, протягом 2009–2010 років Національним банком було вжито кілька заходів, спрямованих на підвищення дієвості процентного каналу трансмісійного механізму. Ці заходи, а також подальше формування необхідних умов ефективного роботи процент-

ного каналу, розглянутих у працях фахівців НБУ [5, 13], у перспективі сприятимуть використанню процентної політики НБУ як основного елемента антициклічної грошово-кредитної політики в Україні. Такий підхід цілком узгоджується з міжнародним досвідом.

Література

1. Андреа Шехтер. Кредитный бум в Украине: риски для стабильности финансового сектора // Аналитический отчет МВФ. — 2004. — 23 с.
2. Гальчинський А. Основи кейнсіанської моделі регулювання економічного циклу. Питання теорії // Вісник Національного банку України. — 2009. — № 1 — С. 3–8.
3. Гєсць В.М. Макроекономічна оцінка грошово-кредитної та валютно-курсової політики України до і під час фінансової кризи // Економіка України. — 2009. — № 2. — С. 5–24.
4. Головнин М.Ю. Теоретические подходы к проведению денежно-кредитной политики в условиях финансовой глобализации // Вопросы экономики — 2009. — № 4. — С. 42–59.
5. Гребеник Н. Основні віхи у формуванні та проведенні грошово-кредитної (монетарної) політики в Україні. Стаття друга. Розвиток і оптимізація механізмів та інструментів монетарної політики // Вісник Національного банку України. — 2010. — № 2. — С. 10–15.
6. Монетарна політика Національного банку України: сучасний стан та перспективи змін / За ред. В.С.Степанаха. — К.: Центр наукових досліджень Національного банку України, УБС НБУ, 2009. — 404 с.
7. Основные направления единой государственной денежно-кредитной политики на 2010 год и период 2011 и 2012 годов / Центральный банк Российской Федерации // http://www.cbr.ru/analyt/standart_system/print.asp?file=policy.html.

8. Перспективы развития мировой экономики: кризис и подъём / МВФ, апрель 2009. — 250 с. // <http://www.imf.org/external/russian/pubs/ft/weo/2009/01/pdf/texttr.pdf>.

9. Перспективы развития мировой экономики: финансовый стресс, экономические спады и подъёмы / МВФ, октябрь 2008. — 331 с. // www.imf.org/external/russian/pubs/ft/weo/2008/02/pdf/texttr.pdf.

10. Постанова Правління Національного банку України “Про затвердження Положення про процентну політику Національного банку України” від 18.08.2004 р. № 389 // <http://zakon1.rada.gov.ua>.

11. Постанова Правління Національного банку України “Про затвердження положення про регулювання Національним банком України ліквідності банків України” від 30.04.2009 р. № 259 // <http://zakon1.rada.gov.ua>.

12. Постанова Правління Національного банку України “Про окремі питання регулювання грошово-кредитного ринку” від 20.04.2010 р. № 210 // <http://zakon1.rada.gov.ua>.

13. Сомик А. Особливості дії трансмісійного механізму грошово-кредитної політики в період кризи: кредитний та процентний канали // Вісник Національного банку України. — 2010. — № 10. — С. 24–32.

14. Формування вартості кредитів у країнах з перехідною економікою та вплив на неї облікової ставки: Інформаційно-аналітичні матеріали / За редакцією к.е.н. О.І.Кіреєва, к.е.н. М.М.Шаповалової — Київ: Центр наукових досліджень НБУ, 2004. — 86 с.

15. Christoph Duenwald, Nikolay Gueorguiev, Andrea Schaechter. Too Much of a Good Thing? Credit Booms in Transition

Economies: The Cases of Bulgaria, Romania, and Ukraine / IMF Working Paper, June 2005. — 33 p.

16. Don Harding, Adrian Pagan. Dissecting the Cycle / Melbourne Institute Working Paper No. 13/99, May 1999. — 34 p.

17. Офіційний сайт Національного банку України // www.bank.gov.ua.

18. Офіційний сайт Міждержавного статистичного комітету Співдружності незалежних держав // www.cisstat.com.

Офіційна інформація/

Заборгованість за довгостроковими кредитами в іноземній валюті від нерезидентів¹

За станом на 31.03.2011 р., млрд. доларів США

Заборгованість за довгостроковими кредитами (А+Б)	91.8 ²
А. Заборгованість за кредитами, залученими або гарантованими державою	36.1
у тому числі за кредитами МВФ	16.7
Б. Заборгованість за приватними негарантованими державою кредитами	55.7

¹ Довгостроковий кредит – кредит із первісним або подовженим терміном погашення понад один рік.

² У загальній сумі зовнішнього довгострокового боргу враховано прострочену заборгованість за основною сумою та відсотками.

Матеріал підготовлено Генеральним департаментом грошово-кредитної політики.

Центр бізнес-навчання «Golden Staff»

На крок попереду!

Тільки кращі тренери та найсучасніші програми

10 років успіху у проведенні корпоративних тренінгів:

- Управління персоналом
- Особиста ефективність керівника
- Емоційний інтелект
- Продажі і робота з клієнтами
- Переговори
- Логістика та інше

Програми практичних курсів зі спеціальностей:

- Бухгалтерський і податковий облік
- Менеджер по роботі з персоналом і HR
- Трудове законодавство
- Реклама і ПіАр
- Маркетинг
- Логістика
- Основи бухгалтерського і податкового обліку для керівників

Формат навчання:

- Організація і проведення навчального процесу
- Перед і посттренінговий супровід
- Активна взаємодія через вправи, ігри, групову роботу, відеоаналіз
- Практикуми, майстерні, спаринги, фрістайли

м. Київ, вул. Шота Руставелі,
39/41, 13-й поверх
(044) 234 0994, 234 3558
e-mail: training@staff.ua
www.staff.ua

Нотатки з конференції/

Слово — молодим дослідникам

17 травня в Університеті банківської справи НБУ відбулася Перша науково-практична конференція “Проблеми забезпечення ефективного функціонування та стабільного розвитку банківської системи України”. На ній було підбито підсумки цьогорічних вузівського та Всеукраїнського конкурсів студентських наукових робіт із природничих, технічних і гуманітарних наук, у яких взяли активну участь представники Університету. Також учасники конференції виступили зі статтями, присвяченими актуальним проблемам розвитку банківсько-фінансової системи України.

Цей важливий у житті студентів Університету банківської справи НБУ захід було приурочено 5-річчю їх альма-матер та двадцятій річниці створення НБУ. У ньому взяли участь науковці вузу та переможці Всеукраїнського й вузівського конкурсів — представники Черкаського, Харківського, Львівського інститутів банківської справи та Інституту магістерської і післядипломної освіти УБС. Конференція розпочалася церемонією нагородження переможців Всеукраїнського конкурсу. До честі університету, його студенти здобули 16 дипломів і одну грамоту. Зокрема, перші місця посіли Олег Карпенко (спеціальність “Фінанси”), Тетяна Вантух та Наталія Остроушко (“Банківська справа”), Олена Лаврова (“Бухгалтерський облік, аналіз та аудит”), Марина Булах (“Економіка підприємництва та управління виробництвом”); другі та треті місця посіли ще дев’ять студентів УБС. Одержали нагороди і переможці університетського конкурсу, серед яких відзначили студентів усіх його інститутів.

На пленарному засіданні конференції студенти Університету банківської справи ознайомили її учасників зі своїми статтями, у яких не лише порушували важливі проблеми фінансово-кредитної системи, а й пропонували шляхи їх вирішення. Тетяна Вантух зі Львівського інституту банківської справи УБС НБУ підняла дуже гостру й актуальну тему — “Розвиток системи гарантування вкладів фізичних осіб в Україні”.

Молода дослідниця запропонувала удосконалити його діяльність шляхом підвищення цільового рівня капіталу Фонду до 3% від залучених депозитів. На її думку, необхідно також привести у відповідність до ризикованості діяльності банків обсяг страхових відрахувань; визначити можливості отримання додаткових коштів від НБУ та дешевих кредитів від уряду; поширити гарантії Фонду на депо-

зити юридичних осіб; запровадити дворівневу систему гарантування вкладів; забезпечити включення всіх фінансово-кредитних установ, у тому числі Ощадбанку України, до системи гарантування вкладів.

Віталій Романчукевич — аспірант Університету банківської справи, працівник Національного банку України, презентував свою роботу “Засоби посилення ролі процентної політики НБУ як механізму регулювання грошово-кредитного ринку”, в якій надав рекомендації щодо посилення зв’язку між короткостроковими і довгостроковими відсотковими ставками, а також між зміною довгострокових ставок та показниками реального сектору економіки і вжиття заходів щодо розвитку фондового ринку й сегменту небанківських фінансових установ.

Не менш глибокими й актуальними були виступи Ярослава Пристия (“Оцінка впливу фінансової кризи на стабільність банківських систем України та Польщі”), Олега Карпенка (“Фонди суверенного багатства та можливості їх створення в Україні”), Анни Баклан (“Прогнозування змін у діяльності банківської системи за допомогою регресійного аналізу”) та багатьох інших учасників науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених.

“Слід зазначити, що студенти Університету відразу після його створення почали брати участь у виконанні наукових розробок, які стосуються пріоритетних напрямів діяльності Національного банку України, — сказала проректор УБС НБУ Анжела Кузнецова. — Цього року вони представляли свої наукові дослідження у Всеукраїнському конкурсі за дев’ятнадцятьма напрямками, багато з яких пов’язані з діяльністю НБУ”.

Безперечно, це свідчить, що Університет проводить планомірну й системну підготовку молодих науковців —

майбутніх працівників вітчизняної банківської системи. Нині у своїй науковій діяльності вони шукають шляхи вирішення проблем, якими займається центральний та комерційні банки. Серед них — посилення фінансової стійкості банків, підвищення рівня їх капіталізації, ліквідності активів, гарантування вкладів та інші. Університет тісно співпрацює з Центром наукових досліджень НБУ, а також Генеральним департаментом грошово-кредитної політики, департаментом персоналу, Генеральним економічним департаментом, Генеральним департаментом регулювання грошового обігу, департаментом бухгалтерського обліку, департаментом фінансового моніторингу. Кращі наукові роботи, які брали участь у Всеукраїнському та вузівському конкурсах, будуть надіслані Національному банку України для можливого практичного використання.

Микола Пацера,
“Вісник НБУ”.

Управління Національного банку України
у Львівській області.

Структура активів банків України

№ п/п	Назва банку ¹	Грошові кошти та їх еквіваленти	Торгові цінні папери	Інші фінансові активи ²	Кошти в інших банках		Резерви під знецінення коштів в інших банках	Кредити та заборгованість клієнтів					Резерви під знецінення кредитів	Цінні папери в портфелі банку на продаж	
					Усього	У тому числі в іноземній валюті		Усього	кредити та заборгованість юридичних осіб	із них в іноземній валюті	кредити та заборгованість фізичних осіб	із них в іноземній валюті			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Група I (кількість банків у групі – 17)															
1	ПРИВАТБАНК	16037 482	88 804	0	3 191 284	3 191 284	-413 144	111 470 089	89 856 655	27 507 740	21 613 434	7 285 407	-17 278 325	95 545	
2	УКРЕКСІМБАНК	13 528 102	0	0	837 496	697 260	-37 260	52 357 132	51 266 045	26 305 665	1 091 087	879 865	-8 270 522	10 711 837	
3	ОЩАДБАНК	15 007 532	0	0	703 961	38	-56 045	45 036 664	40 192 409	2 367 999	4 844 255	1 142 698	-6 152 586	7 477 939	
4	РАЙФФАЙЗЕН БАНК "АВАЛЬ"	6 723 627	605 259	0	483 179	132 503	-23 946	43 750 191	21 898 453	10 849 955	21 851 738	16 893 220	-12 595 766	6 283 857	
5	УКРСИББАНК	5 656 245	0	18 509	1 775 499	722 152	-9 375	36 934 063	13 149 641	7 894 434	23 784 422	21 533 664	-10 777 429	8 735 060	
6	УКРСОЦБАНК	6 002 369	0	0	215 745	95 520	-12 632	37 165 309	18 043 388	12 643 991	19 121 921	16 694 729	-6 979 608	1 463 758	
7	ПРОМІНВЕСТБАНК	3 332 276	0	0	1 753 349	1 403 341	-44 303	27 379 598	26 248 104	12 528 381	1 131 493	612 487	-2 473 737	1 363 756	
8	ВТБ БАНК	2 982 936	330 736	642	383 339	50 001	-3 550	30 581 270	27 714 102	19 187 370	2 867 168	2 145 335	-5 701 444	2 097 253	
9	АЛЬФА-БАНК	5 271 805	610 260	0	1 540 489	672 580	-28 779	23 878 160	19 187 470	7 520 015	4 690 690	3 571 198	-6 307 035	962 002	
10	ОТП БАНК	1 745 145	0	5 039	369 015	43 600	-35 285	20 582 899	11 924 429	8 610 533	8 658 469	7 984 788	-3 147 476	3 905 160	
11	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	1 805 504	579 572	413 383	78 059	62 613	-5 451	19 371 314	15 273 163	3 424 069	4 098 152	2 963 844	-1 495 336	12 287	
12	"НАДРА"	695 049	423 187	0	524 587	222 026	-148 512	24 989 627	10 266 940	5 124 582	14 722 687	11 484 837	-5 813 265	4 647	
13	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	2 865 242	0	0	1 846 558	483 574	-8 303	14 104 586	10 840 209	5 744 655	3 264 377	2 375 439	-3 168 120	2 665 434	
14	БРОКБІЗНЕСБАНК	2 564 043	0	0	552 833	552 833	-1 679	12 405 387	9 509 090	2 560 750	2 896 297	1 138 883	-883 608	288 644	
15	КРЕДИТПРОМБАНК	1 688 141	139 928	6 996	236 268	235 590	-3 034	11 254 924	8 470 413	2 943 653	2 784 511	1 435 568	-1 649 649	1 359 478	
16	БАНК "ФОРУМ"	2 282 933	481 556	1 222	317 549	69 184	-162 864	14 071 796	9 883 703	4 929 106	4 188 093	3 591 394	-4 616 274	579 076	
17	УКРГАЗБАНК	557 523	34 842	0	2 261 652	245 530	-484 357	12 165 208	9 355 174	733 029	2 810 034	2 198 749	-5 015 981	2 486 960	
Група II (кількість банків у групі – 22)															
18	ДЕЛЬТА БАНК	1 706 403	0	0	1 027 116	295 159	-17 702	11 420 106	6 014 256	2 699 522	5 405 851	1 913 093	-2 707 228	1 645 872	
19	ДОЧІРНИЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	720 658	2 315 983	0	777 952	508 202	-19 395	9 747 348	8 430 656	5 011 371	1 316 693	1 139 659	-2 497 781	320 149	
20	СВЕДБАНК	1 691 953	97 477	0	663 618	80 753	-9 292	13 024 498	7 486 656	5 424 536	5 537 842	5 042 689	-5 887 652	385 536	
21	"ПІВДЕННИЙ"	1 320 085	0	0	608 718	543 419	-5 796	8 269 059	7 397 630	3 147 993	871 429	781 462	-646 659	50 892	
22	ЕРСТЕ БАНК	1 607 386	0	0	481 232	431 220	-1 440	5 269 067	1 926 454	1 431 262	3 342 612	3 160 352	-1 422 183	2 763 104	
23	РОДОВІД БАНК	85 839	81 520	0	4 231	0	-846	4 417 411	2 666 005	458 350	1 751 406	1 154 739	-3 355 157	512 896	
24	ІНГ БАНК УКРАЇНА	1 517 526	995 396	103	406 930	11 742	-16 802	6 517 575	6 420 175	4 876 829	97 401	75 023	-154 280	10 144	
25	ДОНГОРБАНК	4 868 809	0	623	289 644	18 453	-7 359	4 109 957	2 683 084	810 923	1 426 872	768 301	-1 170 414	675 040	
26	УНІКРЕДИТ БАНК	1 949 929	695 556	0	0	0	0	6 452 719	5 413 307	4 680 621	1 039 412	785 061	-826 243	246 143	
27	УНІВЕРСАЛ БАНК	1 278 253	861 785	0	460 919	209 750	-23 861	5 387 279	1 678 300	950 435	3 708 979	2 671 469	-1 288 807	1 104	
28	ВІСІБІ БАНК	490 338	295 000	0	639 315	615 434	-902	6 117 797	4 512 931	1 742 902	1 604 866	916 183	-1 299 096	2 359	
29	"ХРЕЩАТИК"	1 547 571	40 398	0	594 171	366 152	-548	4 254 384	3 696 323	404 033	558 061	118 988	-372 102	281 268	
30	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	407 920	22 924	0	226 454	219 257	-47 384	7 050 295	7 048 344	0	1 951	1 138	-992 443	89	
31	ІМЕКСБАНК	493 160	0	0	142 473	142 473	-1 265	5 899 772	5 364 721	235 150	535 051	206 617	-526 868	10	
32	ПРАВЕКС-БАНК	1 113 682	0	0	31 125	0	-310	4 824 144	1 101 386	443 353	3 722 758	2 104 550	-908 933	204 596	
33	СІТІБАНК (УКРАЇНА)	1 114 783	716 347	0	3 877	3 877	-290	2 176 772	2 123 583	740 007	53 189	0	-100 173	1 998 846	
34	БАНК "КРЕДИТ ДНІПРО"	656 163	0	0	574 360	498 570	-1 932	4 412 095	0	0	0	0	-435 147	67 479	
35	"КИЇВСЬКА РУСЬ"	399 137	0	0	584 465	564 092	-649	4 436 634	3 913 948	194 715	522 686	223 633	-226 568	174 412	
36	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	526 177	0	0	132 112	74 583	-2 051	4 686 037	2 687 937	1 081 425	1 998 099	966 562	-586 545	128 886	
37	КІБ КРЕДІ АГРІКОЛЬ	1 056 395	0	0	57 082	0	-2 972	3 497 525	3 475 548	991 616	21 977	125	-283 361	1 240	
38	БТА БАНК	1 606 619	0	0	0	0	0	2 297 219	1 846 264	360 764	450 955	353 433	-303 950	98 144	
39	КРЕДОБАНК	608 859	0	0	40 297	21 285	-3 354	3 975 104	2 973 888	1 346 391	1 001 216	725 251	-1 386 103	430 936	
Група III (кількість банків у групі – 21)															
40	ПІРЕУС БАНК МКБ	1 341 190	0	0	93 456	2 826	-178	2 921 474	2 247 503	1 486 132	673 971	609 900	-639 063	91 271	
41	МАРФІН БАНК	730 842	20 397	0	206 295	56 466	-2 847	3 090 542	2 128 837	1 138 913	961 705	900 702	-602 726	58 398	
42	ЄВРОГАЗБАНК	989 183	28 733	0	427 150	388 961	-82	558 303	317 075	171 978	241 228	54 012	-21 411	0	
43	"ТАВРИКА"	180 217	106	0	482 121	482 121	-465	2 883 196	2 596 584	400 056	286 611	76 213	-101 137	19 451	
44	МЕГАБАНК	331 793	0	0	115 291	115 291	-599	2 769 328	2 178 359	890 085	590 969	315 130	-147 676	141 850	
45	"КЛІРІНГОВИЙ ДІМ"	755 370	80 334	0	99 046	26 015	-19	2 741 636	2 466 557	184 796	275 079	120 695	-398 313	47 445	
46	ІНДУСТРІАЛБАНК	746 573	0	3 685	95 655	29 737	-3 723	2 080 158	1 895 003	638 046	185 155	152 966	-311 225	285 972	
47	СЕБ БАНК	622 780	0	0	119 179	9 171	-1 101	2 369 787	1 158 197	790 610	1 211 591	1 111 362	-574 192	309 570	
48	АКТИВ-БАНК	774 105	0	4 599	131 242	131 242	-96	2 144 541	1 459 604	293 541	684 937	149 620	-103 460	1 282	

¹ Назви банків подано за орфографією їхніх статутів.² Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визначенням результату переоцінки у фінансових результатах.

за станом на 01.04.2011 р. (у розрізі банків)

Тис. грн.

	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	Цінні папери в портфелі банку до погашення	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	Інвестиційна нерухомість	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	Відстрочений податковий актив	Основні засоби та нематеріальні активи	Інші фінансові активи	Резерви під інші фінансові активи	Інші активи	Резерви під інші активи	Довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття	Резерви під зменшення корисності інвестицій ³	Загальні активи	
															Усього	У тому числі в іноземній валюті
	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	-11 925	295 512	-2	1 025 367	0	588	6 036	1 809 266	11 791 943	-83 866	295 973	-693	40 534	0	128 360 468	54 683 286
	-257 918	1 610 077	-18 279	0	2 380 711	570 585	0	2 210 254	427 751	-12 420	221 173	-3 444	0	0	76 255 275	33 316 675
	-43 060	3 127 996	-15 367	0	0	81 130	0	2 446 646	247 029	-14 920	237 665	-3 317	0	0	68 081 268	11 664 136
	-18 236	5 233 696	-3 458	54 771	56 461	5 896	697 091	3 230 453	282 678	-128 681	255 604	-7 167	0	0	54 885 508	22 693 129
	-70 052	0	0	313 077	31 398	0	1 214 700	1 528 189	1 497 967	-107 874	141 254	-12 811	0	0	46 868 420	25 798 293
	-26 146	20 643	-20 643	7 162	240 576	141 047	112 192	3 247 405	182 400	-69 758	60 841	-5 607	0	0	41 745 051	26 264 581
	-50 190	397	-397	105	182 439	81 152	7 664	2 901 582	590 079	-134 529	60 974	-2 017	79	0	34 948 278	15 186 199
	-11 085	0	0	0	0	5 453	558 489	938 512	768 324	-33 426	687 915	-1 645	5 001	0	33 588 721	19 823 803
	-52 234	0	0	0	15 641	40 058	72 326	357 580	2 103 404	-4 124	14 411	-728	0	0	28 473 235	14 850 749
	-37 393	0	0	124 557	12 128	0	153 384	526 277	385 060	-5 513	50 590	-3 339	0	0	24 630 249	15 246 048
	-116	239 202	-6 450	0	0	7 109	40 111	130 255	1 724 068	-4 169	260 584	-477	28 122	-1 420	23 176 151	8 677 794
	-162	0	0	0	0	443	40	1 555 947	289 090	-112 757	35 985	-7 080	11 674	0	22 448 500	13 717 605
	-76 384	0	0	0	58 369	0	40 044	969 627	671 361	-21 916	97 766	-44 393	2 504	0	20 002 375	9 100 736
	-6 610	0	0	0	4 747	8 003	0	673 189	967 882	-3 250	64 809	-40 840	0	0	16 593 550	5 911 801
	-16 654	0	0	0	0	8 281	43 091	180 132	1 315 221	-2 199	28 169	-501	0	0	14 588 594	5 943 740
	-39 518	253 262	-96 060	0	0	2 209	18 105	543 674	16 136	-691	59 564	-6 629	1 964	0	13 707 010	6 979 417
	-313 063	6 047	-6 047	0	11 637	313	165 575	752 165	830 229	-19 133	96 527	-38 965	0	0	13 491 132	2 924 124
	-13 673	0	0	0	226 941	694	132 214	281 374	1 555 401	-885	75 259	-1 282	0	0	15 330 612	4 943 056
	-91 491	0	0	0	29 983	65	29 350	541 014	552 361	-5 474	56 516	0	0	0	12 477 238	5 769 785
	-31 799	0	0	0	202 793	63 224	392 817	364 049	64 338	-53 360	153 693	-655	166 551	0	11 287 788	7 057 629
	-22 102	0	0	118 805	0	1 284	0	587 783	62 753	-1 197	38 177	-491	0	0	10 381 310	4 803 783
	0	0	0	0	0	137	106 179	926 314	517 263	-10	21 526	-9 208	574	0	10 259 942	5 614 020
	-175 755	0	0	0	4 534	6 892	0	556 794	6 867 595	-3 419 553	4 352 205	-310	0	0	9 938 297	848 823
	0	0	0	0	0	973	17 948	8 462	42 655	-1 602	2 373	-34	0	0	9 347 368	5 628 041
	-38 871	0	0	0	43 102	0	11 122	275 477	253 092	-12 442	10 217	-127	0	0	9 307 871	3 620 062
	0	0	0	2 757	0	999	0	73 059	71 982	-8 580	30 730	-81	13	0	8 688 983	6 123 687
	0	0	0	0	4 655	538	254 533	270 910	983 180	-3 138	31 830	-1 301	0	0	8 217 880	5 134 972
	-5	0	0	78 490	135 306	3 710	273 030	268 871	126 296	-1 246	167 594	-3 188	50	0	7 293 719	3 068 599
	-25	171 099	0	0	0	8 428	10 701	268 141	23 729	-4 574	387 925	0	0	0	7 210 567	2 256 788
	0	0	0	0	0	1	0	43 631	721	-71	30 914	-212	0	0	6 742 611	2 153 347
	0	0	0	0	0	24	0	410 261	12 030	-91	17 776	0	0	0	6 447 281	678 595
	0	175 311	0	0	0	2 431	187 352	560 498	41 133	-3 746	33 682	-997	0	0	6 259 967	2 629 860
	0	0	0	0	0	71 861	0	37 979	35 666	-18 336	4 278	0	0	0	6 041 611	1 480 173
	-49	0	0	0	46 389	100	0	177 425	155 002	-1 217	63 694	0	2 743	0	5 717 106	2 572 405
	-1	0	0	0	95	89	0	139 554	27 225	-2 176	29 888	0	0	0	5 562 104	1 144 193
	0	0	0	0	3 745	802	0	381 955	28 557	-3 882	16 186	-2 074	0	0	5 309 904	1 855 660
	0	0	0	0	0	21 477	3 307	65 577	442 755	0	2 904	-57	0	0	4 861 871	991 741
	-1 622	0	0	0	27 385	625	10 456	108 829	543 876	-3 769	37 791	-2 215	0	0	4 419 389	1 986 921
	-100 855	0	0	0	0	4 801	47 424	587 833	38 975	-25 405	72 562	-2 830	247	-247	4 288 242	1 806 749
	-1 481	225 623	0	0	55 562	6 319	85 360	199 070	9 965	-8 131	18 569	-3 239	0	0	4 395 768	2 753 343
	-3 425	438 407	0	0	13 830	1 079	0	137 653	34 697	-2 083	114 927	-74	0	0	4 235 910	2 142 705
	0	0	0	0	0	0	197	230 738	1 354 039	-20	25 455	0	0	0	3 592 285	2 482 767
	0	0	0	0	0	1 441	1 302	6 941	6 907	-176	5 725	-14	12 809	0	3 498 423	1 046 289
	-920	0	0	0	0	23	0	167 309	76 100	-188	38 458	-63	0	0	3 490 707	1 525 429
	-7 416	0	0	0	0	188	0	123 411	4 313	-87	3 656	-264	0	0	3 449 301	1 385 065
	-15 355	22 640	-510	0	54 859	1 394	3 982	222 566	135 856	-1 533	34 683	-2 353	4 879	0	3 358 203	1 126 167
	-658	0	0	15 538	0	200	0	408 618	33 602	-5 802	7 622	-1 821	0	0	3 303 324	1 688 736
	0	0	0	0	0	1 717	7 784	281 208	1 075	-360	2 690	-28	0	0	3 246 299	1 067 101

³ Резерви під зменшення корисності інвестицій в асоційовані та дочірні компанії, що утримуються з метою продажу.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
49	ЕКСПРЕС-БАНК	1 575 591	0	0	798	798	-65	1 508 085	1 068 313	94 274	439 772	61 243	-132 072	9 352	
50	"ПІВДЕНКОМБАНК"	444 703	0	0	271 722	180 890	-10 382	1 894 203	1 816 614	104 223	77 589	52 275	-105 120	262 994	
51	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	125 826	0	490	598 080	437 389	-1 315	2 065 540	1 875 475	243 923	190 065	91 036	-125 280	150 737	
52	ФОЛКСБАНК	805 466	0	0	33 000	0	-330	2 049 624	655 667	341 947	1 393 957	1 264 421	-617 795	77	
53	"КИЇВ"	97 156	0	0	41 264	18 622	-18	5 172 561	4 496 836	1 006 445	675 725	304 032	-4 294 159	814 323	
54	УКРІНБАНК	100 634	0	0	253 140	212 257	-2 369	1 963 932	1 679 618	347 331	284 315	136 369	-155 630	65 974	
55	БМ БАНК	195 241	0	0	247 878	117 647	-16	2 269 374	1 873 633	1 062 902	395 741	287 316	-124 316	53 743	
56	ПРОКРЕДИТ БАНК	260 821	0	0	55 797	55 797	-254	2 167 459	1 141 994	662 881	1 025 466	661 570	-250 458	23 971	
57	УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК	578 138	0	0	72 893	0	-6	1 705 070	855 347	432 713	849 723	344 181	-68 118	9 741	
58	"ДІАМАНТ"	359 558	0	0	265 591	265 591	-326	1 635 410	1 541 778	269 025	93 631	29 766	-88 700	58 197	
59	АКТАБАНК	718 760	0	0	163 210	59 726	-57	846 730	792 607	378 289	54 123	687	-41 712	39 857	
60	ЕКСПОБАНК	736 218	76 892	0	38 104	10 930	-334	1 501 545	1 133 061	393 364	368 492	273 062	-309 222	8 933	
Група IV (кількість банків у групі – 116)															
61	БАНК "3/4"	382 256	0	0	2 344 120	1 103 620	-25 506	169 693	11 710	0	157 983	0	-3 816	4 807	
62	"СОЮЗ"	214 339	0	0	349 859	153 980	-564	1 891 168	1 890 113	2 802	1 055	0	-187 367	12 839	
63	БАНК КІПРУ	350 446	0	0	43 621	0	0	1 799 667	1 180 922	715 392	618 745	226 518	-208 129	35	
64	ПЛАТИНУМ БАНК	360 059	0	0	284 926	224 098	-10 809	1 375 245	48 884	0	1 326 361	655 745	-217 814	1 080	
65	ЗЛАТОБАНК	149 827	0	0	334 145	290 440	-22 623	1 729 123	1 610 082	580 444	119 041	15 894	-221 802	60	
66	"НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	543 717	0	0	133 977	121 975	-314	1 403 593	1 073 008	111 739	330 585	217 955	-76 610	63 216	
67	ЕРДЕ БАНК	215 116	87 057	0	324 501	162 326	-2 555	435 850	420 433	30 036	15 418	1 899	-22 942	23 177	
68	ЕНЕРГОБАНК	308 162	0	0	475 660	206 825	-133	1 062 195	799 432	231 786	262 763	50 184	-100 280	94 482	
69	ФІНБАНК	429 449	0	0	320 932	187 984	-657	877 614	732 543	185 285	145 071	25 438	-21 286	37 196	
70	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	107 967	0	0	521 448	383 338	-1 892	1 164 722	1 149 736	330 616	14 986	1 010	-58 765	0	
71	"БІЗНЕС СТАНДАРТ"	286 216	0	0	166 829	7 450	-1 265	824 548	614 845	294 588	209 703	134 295	-115 757	283 310	
72	МІСТО БАНК	617 403	0	0	47 775	47 775	-49	981 802	682 235	141 293	299 567	275 444	-171 514	68 791	
73	ІНТЕГРАЛ-БАНК	175 227	0	0	956 868	613 493	-9 760	502 779	437 671	15 602	65 108	30 680	-97 615	40 645	
74	БГ БАНК	160 704	0	0	405 109	289 793	-1 098	946 301	745 873	202 148	200 427	121 610	-67 780	24 189	
75	ФОРТУНА-БАНК	63 242	0	0	283 847	283 813	-859	1 278 016	1 250 616	191 849	27 399	17 459	-154 618	60	
76	"ГЛОБУС"	773 396	44 297	0	393 494	236 948	-10 027	387 800	375 684	0	12 116	8	-65 692	22 488	
77	ТЕРРА БАНК	128 241	53 114	0	539 592	287 361	-2 366	617 348	481 017	45 490	136 331	33 991	-40 039	273 728	
78	АСТРА БАНК	169 795	0	0	102 120	2 084	-20 552	729 262	250 560	6 959	478 702	89 505	-114 230	650 432	
79	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	123 784	0	0	128 646	128 646	-2 172	882 100	649 767	426 019	232 332	110 441	-120 415	477 051	
80	"АРКАДА"	111 563	0	0	0	0	0	1 237 257	1 197 518	0	39 740	308	-83 909	80	
81	КОНВЕРСБАНК	162 844	0	0	522 933	460 604	-915	495 906	443 489	39 472	52 417	9 381	-24 276	33 409	
82	БАНК "КАМБІО"	108 209	0	0	108 870	108 870	-233	1 076 033	969 646	351 772	106 387	66 303	-42 181	73 045	
83	"ДЕМАРК"	105 266	0	0	213 494	144 553	-1 437	1 149 711	1 047 786	130 205	101 925	49 151	-151 828	19 965	
84	"ДАНІЕЛЬ"	205 549	32 880	0	305 238	190 677	-175	580 915	369 399	19 837	211 516	102 891	-41 455	67 324	
85	БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	76 456	14 086	0	492 866	326 644	-1 159	291 054	195 477	58 849	95 577	57 980	-25 301	17 842	
86	"БАЗИС"	120 980	0	0	8 289	8 289	-103	987 047	800 762	186 023	186 285	132 000	-48 469	21 093	
87	ПОЛТАВА БАНК	284 067	0	0	16 731	5 081	-153	815 017	713 460	41 716	101 557	12 101	-50 178	27 396	
88	БАНК "МЕРКУРІЙ"	97 076	55 352	0	94 816	94 816	-390	741 047	491 332	70 373	249 715	72 697	-17 926	18 125	
89	БАНК "ЗОЛОТІ ВОРОТА"	138 803	0	0	1 100	1 100	-22	986 102	547 653	207 726	438 449	143 926	-104 776	30 666	
90	ХОУМ КРЕДИТ БАНК	413 011	0	0	0	0	-10	473 244	92 936	15 145	380 309	187 101	-109 114	252 492	
91	БАНК "ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА"	297 645	0	0	224 415	69 832	-182	637 476	541 774	280 086	95 701	83 658	-223 236	117 278	
92	ІНПРОМБАНК	111 275	1	0	58 747	23 714	-294	954 597	783 818	40 935	170 780	128 360	-251 958	412	
93	"ТК КРЕДИТ"	409 126	0	0	522	522	-80	610 240	576 246	247	33 993	16 334	-30 617	16 603	
94	УКРГАЗПРОМБАНК	84 292	0	0	309 372	153 102	-3 927	597 300	513 012	204 422	84 288	10 466	-62 883	364	
95	"КАПІТАЛ"	124 963	63 706	0	26 489	26 484	-47	751 936	548 055	66 885	203 881	79 668	-37 693	0	
96	ЄКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	49 539	0	0	84 564	2 056	-145	1 010 715	1 001 485	0	9 230	6 677	-183 420	16 948	
97	"ЮНЕКС"	131 906	0	0	110 901	74 810	-64	697 848	692 509	39 905	5 339	799	-44 033	44 000	
98	ПЛЮС БАНК	144 008	0	0	15 919	15 919	-17	743 015	115 539	31 067	627 476	70 725	-52 809	76	
99	КОМІНВЕСТБАНК	214 463	0	0	286 867	195 484	-54	345 680	265 256	107 424	80 424	11 279	-30 290	210	
100	ЗАХІДІНКОМБАНК	22 801	0	0	557	557	-6	1 201 083	958 026	114 950	243 057	145 126	-412 179	30 075	
101	АВТОКРАЗБАНК	50 173	23 689	0	47 500	0	-35	713 902	650 412	180 894	63 490	42 480	-55 441	17 470	
102	"ПРЕМІУМ"	141 618	0	0	446 422	379 847	-63	332 324	327 940	6 851	4 384	25	-102 008	0	
103	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	51 145	0	0	2 486	0	-2 486	714 620	686 449	334 303	28 170	16 962	-80 567	85 367	
104	АКЦЕНТ-БАНК	139 445	0	0	9 620	9 620	-90	780 166	90 893	12 860	689 273	413 700	-143 489	0	
105	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	99 358	0	0	128 909	113 219	-7 841	647 736	520 322	38 190	127 414	72 389	-122 399	28 614	
106	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	178 445	17 450	0	78 329	46 417	-118	540 035	522 556	269 393	17 479	10 963	-12 543	5 709	
107	АПЕКС-БАНК	103 569	0	5 217	290 651	138 333	-2 117	384 278	166 020	11 216	218 257	0	-19 635	29 833	
108	ЄВРОБАНК	92 302	0	0	27 137	11 216	-19	593 817	401 347	55 785	192 470	92 258	-18 178	57 799	
109	ДІАЛОГБАНК	384	0	0	1	1	0	245 530	245 530	0	0	0	-245 530	0	
110	"ПОРТО-ФРАНКО"	117 056	4 997	0	115 995	80 995	-3	448 580	344 251	175 390	104 329	72 043	-24 408	0	
111	"ЛЬВІВ"	42 562	0	0	40 428	36 076	-1 556	621 649	436 920	139 088	184 728	75 142	-112 784	0	

	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	-2 374	5 167	0	16 845	0	14	1 561	118 036	55 525	-71	15 176	-13	0	0	3 171 556	767 248
	0	0	0	0	0	838	257	17 237	165 816	-660	8 140	-587	0	0	2 949 159	743 997
	-557	0	0	0	28 885	60	0	20 260	4 273	-322	19 022	-112	0	0	2 885 588	757 021
	0	402 677	0	0	126	4 540	0	108 226	5 411	-439	3 151	0	0	0	2 793 734	1 748 688
	-196 297	0	0	0	82 923	1 773	205 445	473 958	24 840	-1 271	73 216	-12 606	276 912	0	2 760 020	182 820
	-329	0	0	0	108 854	524	0	285 645	7 568	-3 653	93 724	-91	0	0	2 717 923	679 095
	-12 422	0	0	0	0	2	0	27 184	12 940	-7 648	21 423	-61	0	0	2 683 322	1 495 517
	-1 122	0	0	0	0	6 311	37 973	141 527	24 516	-664	9 942	-1 194	0	0	2 474 626	1 317 463
	0	17 780	-703	52	0	71	2 771	104 339	15 870	-1 888	9 668	-400	0	0	2 445 279	1 162 581
	0	0	0	0	0	585	0	99 184	53 110	-8 602	19 937	-7	16 948	0	2 410 885	649 537
	0	0	0	0	0	0	0	322 244	310 575	-135	4 089	0	0	0	2 363 560	1 157 971
	-3	0	0	0	46 263	1 702	1 185	87 410	3 369	-1 769	5 629	-584	0	0	2 195 337	883 800
	0	0	0	0	0	0	3 280	3 223	1 478 782	0	18 568	0	0	0	4 375 409	2 616 199
	0	0	0	0	0	0	46	6 596	137 852	0	414	0	0	0	2 425 183	383 496
	-1	130 264	0	0	16 803	1 683	11	70 706	2 275	-12	113 612	-392	0	0	2 320 589	1 169 846
	0	141 367	0	70 868	6 531	32	177	120 146	4 486	-8	13 770	-24	0	0	2 150 032	1 021 526
	0	0	0	0	0	0	90	17 631	141 988	-252	2 679	-23	0	0	2 130 845	1 052 105
	-18	2 289	0	0	2 763	1 435	0	1 119	4 630	0	2 024	0	0	0	2 081 822	675 856
	0	0	0	0	0	0	2 957	85 577	778 462	-1 737	26 821	-118	0	0	1 952 167	1 102 198
	-471	0	0	0	6 944	264	985	83 839	21 666	-9 129	2 329	-5	0	0	1 946 508	717 272
	0	0	0	0	262	0	0	164 513	33 352	-229	13 291	0	0	0	1 854 437	758 226
	0	18 901	0	0	0	0	0	23 345	27 785	-323	1 363	0	0	0	1 804 550	794 432
	-7 240	0	0	0	8 648	615	318	67 602	119 784	-425	167 199	-8	0	0	1 800 373	563 173
	0	0	0	0	7 092	82	0	126 160	61 177	-44	9 252	-464	0	0	1 747 462	654 509
	-86	0	0	0	0	7	306	7 784	134 961	-23	3 494	-72	0	0	1 714 514	812 286
	-3 904	0	0	0	36 831	2 976	7 919	53 779	52 725	-2 169	67 660	-115	25 474	0	1 708 602	687 166
	0	0	0	0	0	14	1 399	181 349	24 471	-249	768	-1	0	0	1 677 437	501 783
	0	0	0	0	0	52	0	73 894	54 221	-2	2 413	0	0	0	1 676 335	688 998
	-5 502	0	0	0	0	250	0	66 637	1 438	0	9 236	-66	12 245	0	1 653 855	374 789
	0	0	0	0	0	100	0	49 560	1 132	-16	4 899	-236	0	0	1 572 264	173 117
	-16 415	0	0	0	0	167	0	12 030	7 944	-96	16 948	-569	0	0	1 509 003	691 967
	-11	0	0	0	0	178	0	230 808	4 375	0	2 589	-1 215	0	0	1 501 716	30 374
	-237	0	0	0	0	0	0	78 139	133 746	-48	26 104	-3 237	0	0	1 424 368	564 774
	0	0	0	0	14 273	0	182	49 291	5 260	-8	14 373	0	0	0	1 407 112	593 665
	-188	0	0	0	0	0	0	46 629	866	-572	309	-10	0	0	1 382 204	337 818
	0	0	0	0	5 875	7	0	101 660	51 645	-962	33 191	-21	0	0	1 341 670	489 604
	0	0	0	0	0	0	0	49 072	415 372	-252	390	0	198	0	1 330 623	916 835
	-2	11 359	0	0	2 921	703	719	97 629	6 337	-153	83 359	-36	0	0	1 291 673	356 573
	-1 260	0	0	0	0	5 123	4	146 795	1 949	-45	23 273	0	3 650	0	1 272 367	124 903
	-50	8 570	0	0	14 394	0	0	124 583	4 725	-49	85 535	-1	0	0	1 225 806	273 384
	0	0	0	0	224	0	445	50 220	37 194	-4 414	1 461	-9	0	0	1 136 993	343 264
	0	0	0	0	12 292	9 325	20 408	12 003	15 903	-10 634	5 935	-364	9 278	0	1 103 769	290 555
	-1 307	0	0	0	7 253	1 874	689	5 418	3 559	-2 861	22 717	-12	0	0	1 090 725	454 779
	-258	0	0	0	0	483	16	136 031	58 771	-276	1 326	0	0	0	1 068 876	193 009
	0	0	0	0	15 754	1	0	8 012	277	-40	6 620	0	0	0	1 036 417	55 022
	-6	13 731	0	0	0	0	0	33 423	51 558	-58	10 622	-10	0	0	1 033 777	418 515
	0	0	0	0	0	2	0	29 367	43 720	-894	7 283	-36	0	0	1 008 797	210 130
	-16 948	0	0	0	256	0	15	2 488	695	-173	25 605	0	0	0	990 138	6 966
	0	0	0	0	0	0	0	38 071	538	-11	5 133	-4	0	0	984 284	206 520
	-3	10 543	0	0	0	57	2 817	77 908	2 760	-580	13 955	-386	0	0	957 264	176 551
	-210	0	0	0	3 585	0	185	38 410	2 173	0	9 644	0	0	0	870 664	485 377
	0	0	0	0	0	1 780	0	17 206	1 052	-353	3 083	-213	0	0	864 886	125 500
	-580	0	0	0	0	614	3 883	33 607	1 242	-125	21 194	0	0	0	857 093	230 794
	0	0	0	0	0	0	100	34 711	109	-100	176	0	0	0	853 289	388 487
	-5 171	0	0	0	0	0	0	68 872	5 140	-51	1 116	-7	0	0	840 464	345 504
	0	0	0	0	0	0	451	22 011	30 248	-1 445	1 558	-28	0	0	838 447	383 783
	-1 972	0	0	0	15 436	532	5 630	25 315	3 873	-83	4 729	-337	0	0	827 501	193 361
	0	0	0	0	5 165	1	0	6 673	302	-5	958	0	0	0	820 400	448 235
	0	5 430	0	0	0	0	0	1 500	0	0	296	0	0	0	799 022	246 077
	0	0	0	0	0	4	0	6 032	15 098	-110	433	-4	0	0	774 311	224 862
	0	0	0	0	0	0	27	759 970	93	0	21	0	0	0	760 496	5
	0	0	0	0	20 675	95	165	34 328	8 663	-72	1 455	0	15 190	0	742 716	373 648
	0	12 902	0	0	946	340	0	54 283	923	-4	47 646	-38	0	0	707 296	222 025

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
112	БАНК "НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	109 221	0	0	37 597	0	0	566 422	357 715	25 514	208 707	19 149	-74 529	0
113	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	155 356	0	0	21 164	268	-63	437 289	258 051	33 125	179 238	4 116	-1 218	0
114	"НОВИЙ"	61 915	5 179	0	59 733	36 951	-34	512 765	470 496	69 243	42 269	16 282	-61 676	22 862
115	АГРОКОМБАНК	98 654	22 379	0	133 266	62 077	-1 879	301 746	199 535	46 368	102 211	58 634	-35 972	27 906
116	ФІНРОСТБАНК	200 691	0	0	86 430	41 280	-3 441	344 964	316 406	6 237	28 558	18 370	-36 458	0
117	МЕТАБАНК	97 768	0	0	10 817	3 125	-31	439 083	279 877	20 108	159 206	56 243	-37 254	4 955
118	"ГРАНТ"	60 273	0	0	647	637	-6	428 340	336 038	115 314	92 303	27 143	-8 325	4 320
119	БАНК "РУСКИЙ СТАНДАРТ"	179 911	0	0	12 737	12 737	-74	337 650	6 108	0	331 542	0	-17 557	0
120	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	148 212	0	0	31 224	31 224	-41	301 512	201 735	49 892	99 776	68 469	-7 495	4 526
121	СТАРОКІВСЬКИЙ БАНК	43 549	0	0	118 320	104 734	-141	307 127	98 691	38 719	208 436	54 309	-4 055	1 487
122	БАНК "РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	146 118	0	0	79 587	79 587	-6 888	326 395	0	0	326 395	0	-47 753	0
123	УКРКОМУНБАНК	174 271	797	0	691	691	-38	292 513	194 308	17 102	98 205	7 560	-23 052	0
124	УНІКОМБАНК	23 414	0	0	0	0	-303	629 280	623 159	0	6 121	1 192	-116 778	0
125	КЛАСИКБАНК	125 171	0	0	133 840	118 840	-26 653	317 457	317 457	0	0	0	-61 814	22 885
126	АРТЕМ-БАНК	53 743	0	0	211 687	190 187	-1 530	173 321	114 220	40 315	59 101	53 616	-16 700	58 592
127	БАНК "БОГУСЛАВ"	108 508	0	0	62 239	40 337	-1 200	332 177	296 912	24 677	35 266	10 298	-88 286	26 456
128	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	173 886	0	0	22 317	7 960	-406	155 480	132 037	31 733	23 443	0	-2 724	32 750
129	ЄВРОПРОМБАНК	59 822	0	0	84 459	82 059	-218	336 831	332 177	62 867	4 654	0	-10 971	0
130	ІНТЕРБАНК	36 969	6 454	0	13 297	13 297	-16	268 260	252 018	86 808	16 243	11 216	-65 851	132 948
131	"МОРСЬКИЙ"	46 525	0	0	113 813	26 873	-66	277 525	209 538	61 849	67 986	48 308	-45 332	38
132	АСВІО БАНК	53 660	0	0	35 439	0	-5 500	385 240	306 991	0	78 249	0	-6 805	0
133	СОЦКОМБАНК	5 116	0	0	6	6	0	726 697	542 203	174 280	184 494	98 834	-329 692	0
134	"КОНТРАКТ"	79 589	0	0	29 429	12 155	-90	252 749	227 793	84 740	24 955	3 201	-38 354	0
135	СИГМАБАНК	185 376	0	0	3 087	0	-31	251 690	251 487	194	204	0	-39 729	4 589
136	ІНВЕСТБАНК	34 884	9 768	0	71 553	14 213	-7 035	278 505	229 899	66 816	48 605	25 239	-20 005	60
137	РЕАЛ БАНК	80 162	0	0	45 000	0	-494	229 773	220 340	53 836	9 433	1 917	-735	34 197
138	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	106 736	0	0	152 593	137 896	-20 032	127 008	91 961	6 702	35 047	30 403	-24 644	5 062
139	ПОЛІКОМБАНК	26 271	0	0	48 882	48 882	-130	275 222	266 793	9 048	8 429	2 006	-26 206	3 199
140	ПРОМЕКОНОМБАНК	19 071	0	0	0	0	0	354 953	308 727	6 375	46 226	15 195	-31 360	10 836
141	АКОРДБАНК	115 321	0	2 836	69 965	14 727	-3	186 298	144 291	56 334	42 007	20 383	-7 500	60
142	ЛЕГБАНК	45 673	0	0	21 453	4 776	-5	245 821	229 499	69 043	16 321	96	-17 496	27 136
143	РЕГІОН-БАНК	69 762	0	0	36 567	7 960	-8	207 960	150 206	15 729	57 755	17 022	-12 577	8 030
144	РАДІКАЛ БАНК	109 038	0	0	398	398	-4	205 699	184 690	920	21 009	0	-1 778	602
145	БАНК "ТРАСТ"	25 123	0	0	24 278	24 278	-26	218 558	145 412	120 103	73 146	63 118	-5 408	0
146	КРЕДИТВЕСТ БАНК	18 986	0	0	176 187	110 570	-6	103 684	95 826	53 041	7 858	4 663	-18 116	0
147	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	12 101	0	0	24 000	0	-240	16 000	16 000	0	0	0	-200	225 998
148	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОНАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ	68 100	0	0	5 045	5 045	-180	263 356	227 243	0	36 112	29 068	-62 001	117
149	"УКООПСІЛКА"	15 521	0	0	11 272	5 970	-60	180 579	160 434	167	20 144	6 861	-3 831	0
150	МОТОР-БАНК	120 733	0	0	49 319	5 293	-5 730	74 959	74 513	0	446	0	-12 360	0
151	"КОНКОРД"	31 590	2 595	0	20 729	0	-205	226 384	224 575	15 224	1 809	858	-29 253	8 242
152	"СТОЛИЧНИЙ"	68 096	0	0	0	0	0	223 045	219 867	0	3 178	707	-41 394	4 457
153	ОКСІ БАНК	27 730	23 102	0	26 293	17	-1	177 477	147 798	73 892	29 679	6 542	-3 785	0
154	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	81 589	0	0	101 184	22 340	-5 017	47 198	44 239	30 728	2 959	1 756	-1 517	60
155	ФІНЕКСБАНК	102 254	0	0	15 000	0	-105	100 577	81 501	0	19 075	5 392	-13 984	0
156	ПРОФІН БАНК	49 816	0	0	31 293	1 291	-326	83 488	4 899	0	78 589	14 675	-19 441	25
157	ПРАЙМ-БАНК	119 780	0	0	4 486	4 486	-179	74 351	62 730	2 944	11 621	10 479	-5 945	0
158	"ЦЕНТР"	6 390	0	0	14 606	11 105	-47	92 295	59 105	2 268	33 190	0	-5 085	85 991
159	"СТАНДАРТ"	11 450	0	0	29 975	25 474	-34	85 657	85 178	0	479	0	-2 692	56 715
160	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	22 375	38 757	0	21 950	950	-475	83 457	67 334	2 481	16 123	9 665	-10 424	2
161	"КРЕДИТ-ОПТИМА"	9 628	0	0	45 795	32 890	-1 279	98 346	67 342	4 621	31 005	3 889	-7 310	0
162	ГРІН БАНК	7 018	0	0	50 219	11 714	-5 071	116 720	82 945	519	33 775	6 802	-18 503	2 987
163	СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	51 054	10 369	0	15 875	0	0	71 374	50 076	0	21 298	11 635	-5 023	0
164	ТММ-БАНК	2 261	0	0	0	0	0	87 496	61 231	0	26 266	7 804	-10 833	0
165	БАНК "ВЕЛЕС"	26 866	0	0	40	40	-1	123 593	122 150	1 899	1 443	165	-25 327	10
166	УКРБУДІНВЕСТБАНК	8 481	0	0	3 351	2 507	-846	112 538	59 950	0	52 408	10 426	-8 554	0
167	БАНК "РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ"	7 263	0	0	0	0	0	120 215	120 215	0	0	0	-6 011	0
168	БАНК СТОЛИЦЯ	2 287	0	0	0	0	0	114 321	70 578	17 721	43 742	22 069	-100 926	12 931
169	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	17 444	0	0	10 000	0	0	84 545	83 649	0	895	0	-15 255	0
170	АВАНТ-БАНК	13 983	0	0	19 622	0	-4 524	84 986	4 035	0	80 951	0	-2 468	0
171	РАДАБАНК	32 356	0	0	18 180	180	-724	58 481	57 572	2 127	909	189	-5 658	0
172	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	15 112	0	0	0	0	0	71 183	53 402	888	17 781	11 410	-5 774	8 396
173	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	3 346	0	0	13 000	0	0	25 731	25 089	0	642	0	-101	304
174	БАНК "АЛЪЯНС"	35 813	0	0	0	0	0	62 800	52 254	2 966	10 546	1 169	-3 843	0
175	"ФАМІЛЬНИЙ"	15 366	0	0	796	796	-8	35 690	404	0	35 286	21 718	-9 952	1
176	"ВОЛОДИМИРСЬКИЙ"	2 522	0	0	4 550	230	-4 449	388 996	233 306	73 940	155 690	70 853	-327 721	0

	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	0	0	0	0	0	1 093	0	27 713	4 132	-199	12 157	-21	0	0	683 585	80 103
	0	0	0	0	0	0	114	18 616	350	0	33 459	0	0	0	665 068	107 711
	-1	0	0	0	10 951	2 005	1 074	5 119	4 406	-1 163	570	-1	0	0	623 705	135 561
	0	0	0	0	0	0	0	64 317	6 725	-982	2 448	0	0	0	618 608	215 124
	0	0	0	0	0	13	916	11 242	5 226	-362	1 942	-983	0	0	610 179	72 177
	-94	24 441	-44	0	1 319	145	0	35 732	2 334	-474	16 417	-268	7 901	0	602 746	106 661
	-460	0	0	0	0	0	64	42 125	31 327	-22	15 900	-4	0	0	574 179	206 862
	0	0	0	22	0	58	1 067	22 050	7 515	-455	31 052	-988	0	0	572 988	111 633
	-432	0	0	0	9 457	6	283	57 792	1 827	-117	19 616	0	2	0	566 372	187 106
	0	0	0	0	0	8 761	0	70 019	198	0	8 979	-61	1 498	0	555 681	210 387
	0	0	0	0	0	207	17 422	16 424	3 351	-72	11 088	-41	0	0	545 837	210 505
	0	0	0	0	14 353	0	2 423	70 251	7 955	-421	2 635	-126	0	0	542 253	47 308
	0	0	0	0	0	9	0	3 936	178	-177	288	0	0	0	539 848	5 678
	0	0	0	0	0	0	42	2 140	9	-7	1 085	-972	0	0	513 183	95 435
	-90	0	0	0	0	0	0	25 152	75	-21	144	0	0	0	504 373	299 917
	0	0	0	0	6 425	0	0	22 081	2 857	-2	21 217	0	0	0	492 470	149 645
	0	0	0	0	0	200	0	24 605	79 119	-6	700	0	0	0	485 922	171 918
	0	0	0	0	0	0	0	2 076	31	0	8 733	0	0	0	480 763	174 506
	0	0	0	0	0	0	0	62 170	26 942	-6 596	2 838	-8	0	0	477 406	63 877
	0	0	0	0	0	658	0	42 647	14 060	-6	27 212	-84	0	0	476 990	137 030
	0	0	0	0	0	0	37	11 614	15	-10	232	-38	0	0	473 885	47 454
	0	0	0	28	0	0	0	23 968	392	-1	184	0	0	0	426 699	122 981
	0	0	0	0	2 039	0	0	48 302	25 458	-4 676	10 505	0	12 396	0	417 346	93 208
	-1 739	0	0	0	0	0	822	360	794	-794	2 312	0	0	0	406 740	8 652
	0	0	0	0	6 366	24	58	29 185	2 139	-83	704	-6	486	0	406 603	107 397
	-66	0	0	0	551	0	22	9 512	3 932	0	757	-3	0	0	402 607	96 878
	0	0	0	0	21 438	0	0	890	75	-14	27 513	0	0	0	396 624	235 456
	-1 628	0	0	0	7 638	0	0	50 938	149	-4	2 966	-15	0	0	387 283	64 058
	0	0	0	0	0	678	3 395	14 452	1 198	-604	11 202	0	0	0	383 821	16 760
	0	0	0	0	0	506	29	10 296	1 949	-69	1 557	0	0	0	381 245	176 129
	-713	0	0	0	0	250	0	9 065	29 735	-82	354	-2	0	0	361 188	119 654
	-27	85	-85	0	0	135	0	16 437	302	0	9 415	0	0	0	335 996	65 681
	0	0	0	0	0	0	0	5 610	3 507	0	2 692	0	0	0	325 764	51 146
	0	0	0	0	0	0	486	51 618	241	-48	485	-85	0	0	315 222	221 163
	0	0	0	0	0	0	22	1 638	74	-26	11 097	-31	0	0	293 510	169 388
	0	0	0	0	0	0	11 800	1 474	23	-1	249	-50	0	0	291 154	885
	-102	0	0	0	0	10	32	16 423	74	0	199	0	0	0	291 071	21 972
	0	0	0	0	0	263	1 341	58 245	55	-4	551	0	0	0	263 931	14 940
	0	22 976	0	0	0	14	318	7 790	2 264	0	169	0	0	0	260 451	56 388
	-366	0	0	0	0	0	0	350	0	0	20	0	0	0	260 086	109
	-131	0	0	0	0	0	0	4 838	12	0	162	0	0	0	259 085	2 082
	0	0	0	0	0	30	110	3 810	254	-3	1 797	0	0	0	256 815	96 086
	0	0	0	675	0	2 478	446	15 689	1 633	-54	328	-2	0	0	244 690	67 852
	0	0	0	0	0	0	43	4 032	1 524	-36	6 282	-7	0	0	215 580	27 785
	0	5 000	0	0	0	2	327	57 728	5 409	-43	2 199	-191	0	0	215 286	35 699
	0	0	0	0	0	65	0	11 138	1 574	0	368	0	0	0	205 638	85 917
	0	0	0	0	0	0	0	2 195	1	0	1 189	0	0	0	197 533	15 945
	0	0	0	0	0	0	0	7 120	8	0	179	0	0	0	188 378	26 520
	0	0	0	0	0	155	878	15 005	177	-9	2 436	-438	0	0	173 845	16 728
	0	0	0	0	0	0	0	13 770	13	-5	274	-97	0	0	159 136	46 769
	-617	0	0	0	0	18	132	3 149	1 026	-20	130	0	0	0	157 187	14 020
	0	0	0	0	0	0	137	7 006	1 115	-245	219	0	0	0	151 881	39 444
	0	0	0	0	1 133	204	0	60 378	4	0	85	0	0	0	140 730	4 766
	-10	0	0	0	965	50	3	3 529	7 561	-14	93	-1	0	0	137 357	2 655
	0	0	0	0	0	0	171	16 838	125	-22	214	0	0	0	132 116	16 949
	0	0	0	0	0	0	0	570	0	0	574	0	0	0	122 611	0
	-12 931	0	0	0	0	0	0	96 143	54 225	-53 988	7 233	-6	0	0	119 288	9 144
	0	0	0	0	0	21	343	21 264	85	-1	624	-1	0	0	119 069	2 779
	0	0	0	0	0	0	0	2 382	4	0	24	-3	0	0	114 006	11 621
	0	0	0	0	4 357	0	233	3 450	20	-1	244	0	0	0	110 938	6 209
	-48	416	-416	0	0	0	375	11 347	67	-61	7 298	-1	0	0	107 893	15 885
	0	0	0	0	24 674	175	0	38 255	53	-2	2 073	-8	0	0	107 499	227
	0	547	0	0	0	1	0	6 037	0	0	51	0	0	0	101 406	9 174
	0	15 404	0	0	0	371	0	32 990	950	-48	479	0	0	0	92 039	28 142
	0	0	0	0	0	6	613	4 511	17 326	-375	612	0	0	0	86 591	4 511

Структура зобов'язань банків України

№ п/п	Назва банку	Кошти банків		Кошти юридичних осіб		Кошти юридичних осіб на вимогу		Кошти фізичних осіб		Кошти фізичних осіб на вимогу		
		Усього	У тому числі в іноземній валюті	Усього	У тому числі в іноземній валюті	Усього	У тому числі в іноземній валюті	Усього	У тому числі в іноземній валюті	Усього	У тому числі в іноземній валюті	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
Група I (кількість банків у групі – 17)												
1	ПРИВАТБАНК	14 833 497	4 984 083	20 309 488	12 413 292	12 269 450	5 604 587	61 222 499	28 914 747	10 169 028	1 854 879	
2	УКРЕКСІМБАНК	15 300 920	10 370 208	18 163 894	7 562 594	10 064 073	6 517 374	13 291 209	8 151 568	1 517 003	748 508	
3	ОЩАДБАНК	16 135 267	1 600 671	12 407 266	5 561 579	7 256 361	1 498 624	20 721 599	2 716 651	9 032 140	201 395	
4	РАЙФФАЙЗЕН БАНК "АВАЛЬ"	16 608 095	16 277 666	11 738 403	3 431 023	9 414 260	1 806 901	16 411 031	6 511 477	6 069 782	1 447 632	
5	УКРСІББАНК	9 142 382	8 490 746	7 966 235	4 071 622	5 667 415	2 535 867	12 663 420	8 575 360	5 603 740	3 389 151	
6	УКРСОЦБАНК	17 581 263	17 358 480	4 899 161	1 391 552	3 187 879	434 006	10 009 970	5 212 161	3 084 697	1 238 303	
7	ПРОМІНВЕСТБАНК	7 319 894	7 316 505	7 951 462	2 112 822	6 208 541	1 414 736	10 798 164	3 700 837	2 741 625	324 239	
8	ВТБ БАНК	18 008 917	17 795 758	4 691 666	1 369 263	2 603 645	702 792	4 293 057	2 482 509	916 556	472 080	
9	АЛЬФА-БАНК	4 924 038	3 007 796	5 318 671	1 992 300	2 290 185	259 296	5 685 382	3 982 634	976 986	616 494	
10	ОТП БАНК	1 054 605	1 054 463	3 441 092	1 119 673	2 994 813	938 712	4 020 072	3 033 863	2 345 642	1 787 776	
11	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	8 200 089	1 378 173	3 119 759	1 773 209	977 663	351 450	6 891 557	3 404 739	479 078	129 939	
12	"НАДРА"	8 456 262	314 209	2 770 697	516 981	1 982 868	423 044	4 243 875	2 554 443	1 392 432	908 943	
13	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	5 342 878	2 086 568	2 612 941	1 123 600	1 394 220	491 797	5 501 755	3 716 538	1 513 466	843 248	
14	БРОКБІЗНЕСБАНК	3 159 764	476 137	3 573 934	1 492 777	1 175 043	292 691	6 523 086	4 156 110	1 591 256	864 030	
15	КРЕДИТПРОМБАНК	2 608 735	802 099	1 955 923	608 075	698 512	93 247	5 230 993	2 614 903	713 779	237 508	
16	БАНК "ФОРУМ"	2 321 214	2 316 068	1 896 241	1 207 224	657 271	140 420	6 144 587	4 600 247	1 081 259	513 388	
17	УКРГАЗБАНК	5 102 616	1 007 092	1 053 293	222 439	697 476	84 910	4 372 401	2 331 425	1 089 577	379 414	
Група II (кількість банків у групі – 22)												
18	ДЕЛЬТА БАНК	4 545 384	599 539	1 277 626	329 100	783 200	33 122	6 548 832	3 474 443	961 882	648 163	
19	ДОЧІРНИЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	3 520 842	2 942 139	2 661 620	771 278	1 191 945	402 556	3 187 803	2 272 462	513 922	389 642	
20	СВЕДБАНК	6 256 875	6 256 784	618 037	152 731	381 397	59 215	1 417 568	894 576	340 353	196 424	
21	"ПІВДЕННИЙ"	871 728	738 406	3 024 765	706 818	1 755 359	246 619	4 249 812	2 812 117	912 098	510 182	
22	ЕРСТЕ БАНК	6 158 064	5 275 477	673 305	79 969	559 437	73 433	878 141	379 520	539 657	196 444	
23	РОДОВІД БАНК	4 790 393	346 840	265 785	41 856	175 722	30 987	3 924 187	1 317 634	972 946	389 148	
24	ІНГ БАНК УКРАЇНА	4 601 138	4 561 093	2 853 732	890 294	2 591 510	803 735	37 369	16 979	37 369	16 979	
25	ДОНГОРБАНК	626 035	507 173	4 367 776	1 407 408	4 037 549	1 362 430	2 946 088	1 649 338	430 552	87 410	
26	УНІКРЕДИТ БАНК	5 160 147	5 160 147	1 509 898	610 783	1 187 342	471 454	706 388	494 154	311 747	182 795	
27	УНІВЕРСАЛ БАНК	2 271 314	2 009 831	648 955	72 057	538 147	20 110	2 565 030	1 802 285	936 895	678 776	
28	ВІЕЙБІ БАНК	786 080	352 245	1 298 689	473 286	459 706	108 465	3 311 087	1 703 332	993 505	422 575	
29	"ХРЕЩАТИК"	1 404 211	931 506	1 759 502	209 482	628 878	128 595	3 020 247	942 375	460 435	91 103	
30	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	3 134 212	73 323	1 330 958	65 196	1 254 897	58 284	337 937	115 331	59 955	5 099	
31	ІМЕКСБАНК	2 992 215	103 542	573 678	43 167	295 366	15 098	1 717 033	619 651	276 916	43 537	
32	ПРАВЕКС-БАНК	1 530 289	1 530 250	809 808	224 460	609 699	151 899	2 307 797	1 158 416	590 113	212 464	
33	СПІБАНК (УКРАЇНА)	605 103	438 610	4 500 488	1 058 560	3 691 937	897 031	25 299	9 461	25 299	9 461	
34	БАНК "КРЕДИТ ДНІПРО"	1 212 679	765 709	1 177 373	191 350	0	0	2 411 606	1 494 150	0	0	
35	"КИЇВСЬКА РУСЬ"	1 170 161	123 919	1 345 972	89 031	984 084	65 382	2 396 049	1 022 515	337 406	118 905	
36	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	1 296 116	1 138 469	900 058	55 101	703 568	54 022	2 032 971	662 540	868 250	315 633	
37	КІБ КРЕДІ АГРІКОЛЬ	248 651	4 135	3 254 562	1 187 088	1 943 393	1 098 455	25 527	23 471	25 527	23 471	
38	БТА БАНК	1 453 840	1 249 220	165 775	19 117	128 100	10 105	744 146	409 473	71 840	35 782	
39	КРЕДОБАНК	392 491	392 491	816 007	151 507	497 656	113 358	2 059 377	863 406	320 303	111 376	
Група III (кількість банків у групі – 21)												
40	ПІРЕУС БАНК МКБ	1 366 856	1 366 856	473 176	83 033	352 490	79 200	969 466	515 522	323 601	191 928	
41	МАРФІН БАНК	1 208 263	1 208 263	1 133 395	519 027	719 447	275 125	1 243 009	789 767	533 545	307 829	
42	ЄВРОГАЗБАНК	1 115 351	733 444	300 780	46 556	163 891	4 365	642 495	432 567	44 068	17 229	
43	"ТАВРИКА"	748 606	42 402	597 842	165 777	227 532	15 160	1 668 841	708 065	77 900	42 217	
44	МЕГАБАНК	439 204	352 177	766 576	271 575	454 670	201 623	1 058 149	430 629	210 904	77 215	
45	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	164 285	88 928	2 047 420	29 767	1 007 044	13 041	504 387	286 767	102 744	34 831	
46	ІНДУСТРІАЛБАНК	163 523	13 613	862 574	494 153	387 502	105 501	1 490 401	553 182	385 871	69 805	
47	СЕБ БАНК	1 806 387	1 806 382	568 181	95 493	530 949	69 500	370 513	221 961	172 484	95 228	
48	АКТИВ-БАНК	773 892	285 048	1 014 368	380 189	676 729	177 791	887 232	445 338	47 794	15 757	

за станом на 01.04.2011 р. (у розрізі банків)

Тис. грн.

	Боргові цінні папери, емітовані банком		Інші залучені кошти	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	Відстрочені податкові зобов'язання	Резерви за зобов'язаннями	Інші фінансові зобов'язання	Інші зобов'язання	Субординований борг	Зобов'язання, що пов'язані з довгостроковими активами ¹	Загальні зобов'язання	
	Усього	У тому числі в іноземній валюті									Усього	У тому числі в іноземній валюті
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
	567 419	480	5 623 728	25 000	66 469	93 148	11 919 103	170 340	1 203 685	0	116 034 376	64 419 212
	413 212	0	7 944 449	9 000	79 947	32 927	443 695	75 396	2 903 529	0	58 658 180	37 181 814
	204 316	0	0	12 213	510 712	2 728	368 399	76 285	804 440	0	51 243 225	10 771 585
	247	0	52 443	895	302 505	64 589	795 181	65 275	2 392 445	0	48 431 109	29 003 676
	6 080 927	6 080 927	29 426	0	0	33 578	1 797 382	94 373	4 194 257	0	42 001 981	32 914 687
	15 982	0	0	64 631	0	37 516	433 228	115 633	1 997 921	0	35 155 305	26 198 090
	1 030 034	7 548	28 151	0	536 697	3 254	401 775	86 361	2 255 086	0	30 410 879	15 497 625
	304 357	0	19 383	0	189 102	13 066	725 412	69 665	1 676 781	0	29 991 407	24 024 340
	96 623	0	5 140 256	0	0	20 262	2 145 665	35 220	1 972 013	0	25 338 130	18 196 382
	7	0	10 137 462	0	0	31 863	548 647	41 284	1 688 169	0	20 963 201	17 510 666
	0	0	497 862	0	7 571	3 060	1 498 466	12 285	1 022 947	0	21 253 595	9 432 104
	259	171	5 898 208	0	51 177	2 770	267 668	97 750	180 260	0	21 968 926	8 909 695
	114	0	2 781 760	1	0	29 169	581 259	50 232	221 682	0	17 121 790	10 304 597
	372	0	0	0	81 813	1 881	386 935	19 015	467 654	0	14 214 454	6 494 519
	191 382	0	1 340 964	0	15 346	679	31 275	45 753	1 342 187	0	12 763 237	6 708 040
	123 573	0	125 080	0	0	3 404	15 624	1 557 241	1 051 668	0	13 238 631	9 332 663
	48 868	0	63 928	0	201 024	3 082	629 875	33 992	50 510	0	11 559 589	4 245 794
	0	0	14	0	0	3 064	1 293 557	324 694	716 620	0	14 709 792	6 316 401
	469 742	0	362 334	0	30 028	44 258	585 129	4 231	469 647	0	11 335 634	7 420 657
	0	0	0	0	0	57 628	212 429	18 703	1 219 035	0	9 800 277	8 773 107
	4 084	4 084	125 804	3 794	44 321	20 802	334 129	8 263	174 945	0	8 862 449	4 906 953
	0	0	0	0	0	0	590 711	45 398	543 325	0	8 888 945	6 897 626
	0	0	56 062	0	36 642	3 282	27 703	23 756	50 411	0	9 178 221	1 776 520
	0	0	0	17 290	0	3 520	167 840	14 511	42 995	0	7 738 395	5 615 557
	0	0	0	0	0	885	237 108	10 929	462 380	0	8 651 200	3 995 263
	0	0	27 333	3 526	7 429	8 351	153 334	33 291	198 665	0	7 808 363	6 628 927
	0	0	2 338	0	0	1 290	1 023 117	13 218	817 994	0	7 343 257	5 716 300
	0	0	728 730	0	21 502	4	32 698	16 582	350 985	0	6 546 357	3 581 573
	39 465	0	0	292	18 236	285	34 534	41 405	310 310	0	6 628 487	2 325 492
	29 690	0	0	0	133	525	799	1 487	0	0	4 835 740	254 262
	431	0	1 232	1 565	0	9	36 355	55 196	103 480	0	5 481 194	873 978
	1	0	0	0	0	11 734	184 509	413 987	118 297	0	5 376 422	3 125 758
	0	0	0	0	54 399	4 365	22 643	2 176	0	0	5 214 474	1 515 536
	0	0	107 854	0	27 098	10 149	118 614	8 151	64 142	0	5 137 666	2 741 371
	0	0	10 375	0	8 858	191	23 779	95 983	227 674	0	5 279 042	1 256 606
	0	0	7 401	0	0	4 198	57 619	26 544	252 683	0	4 577 590	2 136 695
	0	0	0	0	8 687	2 285	551 406	3 834	228 333	0	4 323 285	1 214 694
	0	0	0	0	4 262	112	524 847	9 462	0	0	2 902 445	2 198 511
	0	0	67 724	0	0	1 577	71 533	6 508	276 532	0	3 691 750	1 795 609
	0	0	3	0	0	20	790 370	7 891	403 303	0	4 011 085	3 157 432
	0	0	45	1 000	5 406	2 566	11 635	117 856	0	0	3 723 174	2 632 127
	5 323	0	0	0	0	552	1 312 840	23 390	25 297	0	3 426 030	2 513 438
	90 020	55 552	0	3 337	0	5	1 122	2 112	67 615	0	3 179 501	1 039 950
	63 051	0	234 406	190	11 332	96	38 614	3 060	238 676	0	2 853 354	1 524 703
	0	0	0	0	29 757	347	3 295	2 878	86 628	0	2 838 997	1 385 065
	0	0	24 574	1 454	50 156	1 500	17 172	5 869	0	0	2 617 222	1 084 663
	0	0	0	8	57 473	1	17 557	9 433	0	0	2 829 553	2 134 391
	0	0	0	0	1 352	19	921	6 187	0	0	2 683 972	1 110 811

¹ Зобов'язання, що пов'язані з довгостроковими активами, призначеними для продажу, чи групами вибуття.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
49	ЕКСПРЕС-БАНК	112 600	0	1 290 146	476 786	1 092 259	341 299	1 284 854	230 177	603 366	23 279
50	"ПІВДЕНКОМБАНК"	244 334	120 765	1 068 560	67 527	832 415	33 167	1 121 199	433 482	236 110	91 093
51	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	646 989	277 378	542 399	164 264	177 537	21 793	1 061 727	412 778	73 372	28 611
52	ФОЛЬКСБАНК	1 951 533	1 951 526	193 541	22 144	103 750	17 570	232 338	80 153	98 307	40 827
53	"КИЇВ"	1 031 488	22 649	87 137	7 994	42 950	2 116	689 287	198 462	52 186	19 175
54	УКРІНБАНК	721 609	144 202	384 014	38 563	297 930	19 067	932 923	422 869	202 919	84 823
55	БМ БАНК	839 306	829 244	666 249	253 287	247 893	119 910	729 457	379 104	144 753	74 781
56	ПРОКРЕДИТ БАНК	54 388	0	351 289	63 121	321 690	60 350	1 097 647	676 180	514 205	332 758
57	УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК	72 862	72 862	1 051 478	481 468	218 205	21 281	966 250	528 113	43 347	5 130
58	"ДІАМАНТ"	404 927	122 838	751 039	47 908	437 176	28 698	949 335	455 934	65 051	35 773
59	АКТАБАНК	215 662	171 153	553 567	117 417	325 147	13 290	1 002 044	606 081	271 962	177 296
60	ЕКСПОБАНК	501 547	230 274	358 865	84 698	262 599	20 952	862 108	561 496	186 547	132 645
Група IV (кількість банків у групі – 116)											
61	БАНК "З/4"	2 656 066	1 355 069	9 088	0	9 088	0	53 792	44 036	4 304	4 068
62	"СОЮЗ"	517 970	209 448	646 491	876	421 779	876	86 061	25 848	26 240	6 817
63	БАНК КІПРУ	1 084 361	1 084 297	174 120	15 525	98 863	8 834	266 033	89 470	79 016	23 205
64	ПЛАТИНУМ БАНК	299 116	121 856	161 441	121 541	21 773	12 585	677 542	343 979	79 623	57 131
65	ЗЛАТОБАНК	339 567	60 795	477 243	219 000	207 048	61 098	818 039	517 182	73 903	32 302
66	"НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	364 502	41 326	626 691	50 972	292 025	25 243	886 300	614 534	13 848	9 238
67	ЕРДІЕ БАНК	348 040	166 198	122 636	9 444	90 100	1 509	404 019	125 042	26 655	1 562
68	ЕНЕРГОБАНК	562 779	304 348	472 565	99 903	206 350	20 627	518 254	161 426	104 948	36 707
69	ФІНБАНК	1 011 834	367 456	259 823	165 316	44 756	3 114	347 766	161 571	53 047	26 644
70	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	584 983	263 732	200 895	19 916	46 246	16 042	712 203	510 090	42 589	8 880
71	"БІЗНЕС СТАНДАРТ"	208 754	160 738	637 359	119 413	450 843	8 708	676 210	336 239	96 383	4 518
72	МІСТО БАНК	636 696	267 615	319 346	158 890	139 633	15 858	210 044	140 824	18 945	8 522
73	ІНТЕГРАЛ-БАНК	933 173	515 266	193 415	13 534	163 543	13 534	309 931	237 426	138 165	117 146
74	БГ БАНК	437 924	172 083	214 454	57 575	149 112	13 137	708 269	428 590	81 477	45 923
75	ФОРТУНА-БАНК	486 496	154 616	368 131	76 676	129 488	20 985	431 504	308 898	9 568	6 136
76	"ГЛОБУС"	1 157 669	516 833	43 682	2 451	8 449	28	231 296	148 736	97 947	67 181
77	ТЕРРА БАНК	447 964	65 604	292 191	54 761	114 048	2 553	553 253	300 276	66 698	31 406
78	АСТРА БАНК	116 451	116 436	109 781	8 887	72 895	8 688	247 424	11 552	46 713	7 685
79	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	862 938	782 208	93 389	13 818	84 371	13 818	22 450	12 881	11 384	7 871
80	"АРКАДА"	280 800	0	435 924	3 306	313 107	3 306	436 677	8 595	5 039	41
81	КОНВЕРСБАНК	461 802	308 141	181 540	4 490	130 065	2 012	590 345	264 758	88 772	29 137
82	БАНК "КАМБІО"	220 399	22 340	387 750	139 250	124 042	2 733	636 736	432 917	70 161	29 641
83	"ДЕМАРК"	280 297	155 986	213 586	77 994	88 061	182	667 763	115 231	83 537	1 714
84	"ДАНІЕЛЬ"	419 630	158 663	254 659	27 755	152 131	23 741	487 013	300 859	22 731	7 448
85	БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	524 728	337 674	72 388	27 540	43 003	6 861	207 559	137 948	14 513	10 921
86	"БАЗИС"	81 000	0	330 568	102 747	142 001	18 721	514 384	148 846	107 545	21 290
87	ПОЛТАВА БАНК	0	0	430 016	40 046	253 602	35 033	586 348	76 842	136 275	5 691
88	БАНК "МЕРКУРІЙ"	94 760	0	238 235	76 565	180 966	52 103	605 290	200 658	115 941	17 033
89	БАНК "ЗОЛОТІ ВОРОТА"	0	0	331 077	29 086	197 374	2 887	652 804	343 293	65 470	15 667
90	ХОУМ КРЕДИТ БАНК	8 756	8 756	169 211	24 514	72 712	3 941	573 187	312 888	61 545	36 409
91	БАНК "ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА"	269 363	269 357	282 168	85 491	128 588	11 347	312 398	216 958	42 424	12 260
92	ІНПРОМБАНК	136 602	0	360 931	173 727	292 282	154 799	316 007	61 993	129 721	20 739
93	"ТК КРЕДИТ"	39 402	0	722 073	41 744	563 376	40 855	65 495	20 303	7 937	657
94	УКРГАЗПРОМБАНК	234 704	162 172	171 199	27 582	101 752	17 331	356 884	194 890	45 353	15 815
95	"КАПІТАЛ"	86 153	43 053	255 759	20 462	38 641	3 133	463 916	151 152	41 344	7 279
96	СКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	234 124	0	303 471	1 422	73 523	1 422	161 679	12 084	6 963	3 222
97	"ЮНЕКС"	140 905	53 487	333 142	78 695	170 368	78 246	167 224	81 130	42 391	12 558
98	ПЛЮС БАНК	63 583	47 752	142 338	8 000	50 177	7 414	534 006	116 109	20 941	6 502
99	КОМІНВЕСТБАНК	286 604	245 989	92 450	13 236	80 073	12 483	360 472	212 039	109 949	43 181
100	ЗАХІДІНКОМБАНК	59 277	0	176 888	8 894	47 002	7 075	379 521	162 832	55 628	34 577
101	АВТОКРАЗБАНК	98 884	7 515	215 061	120 231	52 424	1 071	358 712	88 871	25 597	1 976
102	"ПРЕМІУМ"	566 985	379 841	13 939	4 360	9 597	19	11 036	8 883	1 132	2
103	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	7 961	7 961	181 465	86 012	42 505	9 610	352 202	198 493	35 209	8 086
104	АКЦЕНТ-БАНК	303 755	302 618	25 766	127	9 480	127	313 446	187 231	21 056	7 647
105	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	128 496	55 404	113 563	13 097	66 886	2 106	282 115	148 111	29 068	8 799
106	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	104 448	55 492	285 669	112 930	154 843	88 014	299 120	217 387	18 186	1 790
107	АПЕКС-БАНК	490 450	156 178	27 669	83	1 338	83	59 897	52 749	1 966	237
108	ЄВРОБАНК	27 156	15 920	339 932	28 016	128 232	19 347	205 172	121 270	33 555	21 887
109	ДІАЛОГБАНК	54 135	0	2 083	102	2 078	102	526 198	11 069	9 593	3
110	"ПОРТО-ФРАНКО"	151 295	86 548	122 883	15 564	29 737	4 421	332 337	295 442	94 056	91 010
111	"ЛЬВІВ"	1 122	1 122	212 816	45 918	69 609	11 249	283 487	117 971	31 638	10 657
112	БАНК "НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	16 742	1 592	295 134	7 089	187 066	3 879	215 328	64 120	32 653	10 109
113	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	19 901	19 901	133 092	25 401	16 937	1 218	157 867	54 172	4 732	916

	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
	0	0	0	8 721	7 562	1 471	70 883	6 537	0	0	2 782 775	750 887
	0	0	48 000	0	260	2 010	161 941	1 512	69 321	0	2 717 138	781 818
	0	0	0	6 795	1 096	2 324	2 907	4 193	0	0	2 268 431	856 575
	0	0	0	0	8 256	3 052	11 669	4 101	159 200	0	2 563 690	2 226 105
	0	0	0	0	251 850	892	2 373	6 565	0	0	2 069 593	229 800
	0	0	0	0	42 773	577	5 923	4 604	195 219	0	2 287 641	759 861
	0	0	0	0	120	6	1 791	3 105	120 120	0	2 360 154	1 583 041
	0	0	580 421	0	0	1 446	21 778	7 373	119 221	0	2 233 563	1 454 378
	0	0	584	902	13 325	967	6 256	6 924	104 650	0	2 224 198	1 155 313
	0	0	0	157	1 241	2 318	8 484	4 345	20 042	0	2 141 889	628 083
	4 867	0	0	411	7	1 548	273 532	9 086	0	0	2 060 722	1 167 741
	91 805	80 142	0	0	26 944	52	4 404	2 930	107 920	0	1 956 576	1 049 686
	0	0	0	0	151	11	1 238 903	279	0	0	3 958 292	2 637 986
520 259	0	0	0	0	194	199	139 465	33 813	221 915	0	2 166 366	373 984
0	0	0	0	0	6 496	22	9 284	160 550	0	0	1 700 867	1 198 060
51 009	0	0	432 147	0	0	519	23 568	19 096	110 800	0	1 775 238	1 135 621
0	0	0	0	60	0	0	136 813	1 494	119 929	0	1 893 146	1 050 033
3	0	0	0	0	4 905	122	6 561	2 740	83 770	0	1 975 592	711 332
0	0	0	0	0	2 775	14 962	831 215	1 383	0	0	1 725 029	1 127 201
0	0	0	24 860	0	5 147	90	2 691	17 884	139 300	0	1 743 568	706 315
0	0	0	0	0	9 435	0	39 288	460	61 298	0	1 729 904	765 061
0	0	0	834	0	7	80	15 823	1 792	0	0	1 516 617	808 362
63 594	0	0	0	0	5 870	71	586	344	25 049	0	1 617 836	616 418
0	0	0	0	0	19 666	86	249 394	144 839	0	0	1 580 071	735 823
0	0	0	0	0	1 060	78	100 313	1 885	50 435	0	1 590 290	861 422
0	0	0	0	0	11 249	34	39 664	3 793	0	0	1 415 387	697 892
0	0	0	0	450	39 686	2 503	770	1 688	0	0	1 331 229	542 521
0	0	0	0	0	1 615	407	54 311	505	0	0	1 489 486	706 683
0	0	0	33 871	0	457	4	1 525	2 980	56 000	0	1 388 245	420 915
0	0	0	0	0	6 955	99	4 203	4 436	0	0	489 348	137 328
0	0	0	0	0	9 745	2 298	8 211	222	0	0	999 252	818 944
0	0	0	0	13	10 899	15 039	2 349	6 589	0	0	1 188 291	11 902
3 459	817	0	0	0	0	190	1 563	2 030	82 701	0	1 323 631	582 832
5 021	5 021	5 000	0	0	8 228	203	257	1 195	40 583	0	1 305 371	611 458
0	0	0	0	0	952	1 166	2 179	2 250	0	0	1 168 194	349 288
0	0	0	0	63	18 258	344	415	826	16 500	0	1 197 708	487 557
0	0	0	0	346	7	0	415 887	106	0	0	1 221 021	918 652
78 060	14 926	0	0	172	6 606	36	5 773	1 507	116 080	0	1 134 188	370 185
0	0	0	0	695	22 452	6	3 193	2 222	10 042	0	1 054 975	116 898
0	0	19 300	719	16 539	27	1 975	51 309	31 768	0	0	1 059 921	277 958
0	0	0	0	0	3 522	108	6 849	1 583	40 196	0	1 036 140	373 614
0	0	62	0	0	0	0	12 145	4 109	0	0	767 470	346 466
0	0	0	0	0	550	0	3 546	207 606	63 680	0	1 139 311	636 070
0	0	25 234	310	0	60	626	1 518	0	0	0	841 288	235 721
0	0	0	0	0	1 750	0	33 743	1 269	3 500	0	867 232	62 046
68 668	35 497	4 701	403	1 228	15	37 022	2 568	0	0	0	877 392	455 468
0	0	0	0	121	53	4 515	537	40 000	0	0	851 055	214 715
359	0	0	4	6 515	0	997	149	0	0	0	707 299	13 509
0	0	0	511	7 823	1 125	1 213	2 042	0	0	0	653 985	214 561
0	0	0	1	968	0	14 494	1 674	0	0	0	757 065	173 121
7 475	2 520	0	0	1 152	95	9 213	771	0	0	0	758 233	482 543
0	0	0	0	0	136	10 543	5 115	0	0	0	631 479	172 992
0	0	890	0	10 423	257	498	1 870	60 620	0	0	747 215	247 960
0	0	0	0	0	7	47	190 159	0	0	0	782 173	393 084
90 313	82 822	0	210	0	95	282	218	0	0	0	632 746	375 358
0	0	0	0	0	0	10 096	666	0	0	0	653 728	493 600
0	0	0	0	0	342	7 681	1 678	30 304	0	0	564 178	220 685
114	114	0	0	567	0	1 964	438	48 305	0	0	740 626	434 244
17 835	17 835	0	0	67	146	10 751	70 142	0	0	0	676 956	237 584
0	0	287	0	57	753	69 466	319	69 923	0	0	713 065	234 242
0	0	0	0	2	7	61 091	179 463	20 497	0	0	843 475	11 171
0	0	0	0	0	5	2 776	6 811	18 742	0	0	634 847	399 746
20 566	0	22 537	0	0	12	2 216	1 002	53 071	0	0	596 828	240 981
65 826	15 712	0	0	2 491	34	4 341	466	41 000	0	0	641 361	88 552
0	0	0	0	0	279	737	100 713	40 348	0	0	452 936	99 589

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
114	"НОВИЙ"	46 674	15 399	245 217	100 899	125 377	66 746	185 019	26 487	12 864	1 194
115	АГРОКОМБАНК	200 119	116 857	137 913	8 320	98 996	5 276	147 013	92 246	31 932	19 453
116	ФІНРОСТБАНК	98 608	15 012	116 290	98	66 443	98	259 961	81 079	40 514	4 801
117	МЕТАБАНК	10 012	10 012	105 749	1 185	89 323	1 185	368 260	98 760	77 611	16 258
118	"ГРАНТ"	12 556	7 437	155 245	22 323	83 189	21 527	240 364	113 381	46 854	14 116
119	БАНК "РУСКИЙ СТАНДАРТ"	254 949	72 729	20 994	380	4 849	380	37 238	6 580	27 855	2 129
120	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	30 139	16 525	183 734	36 581	87 193	29 560	250 114	131 661	51 775	30 401
121	СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК	124 281	0	87 285	6 035	63 438	4 841	234 811	175 399	1 276	1 264
122	БАНК "РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	121 094	111 542	6 101	8	5 101	8	115 328	38 738	3 153	1
123	УКРКОМУНБАНК	0	0	201 357	422	167 626	141	218 073	41 704	43 627	2 070
124	УНІКОМБАНК	0	0	23 881	20	9 560	20	13 107	1 203	2 353	18
125	КЛАСИКБАНК	271 718	119 503	3 952	1	3 952	1	7 097	4 817	2 649	398
126	АРТЕМ-БАНК	101 387	80 117	68 580	46 035	60 170	42 803	168 394	104 702	9 484	2 083
127	БАНК "БОГУСЛАВ"	54 164	54 164	92 026	9 756	45 717	3 407	145 465	77 053	24 847	13 212
128	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	200 160	104 739	69 669	26	8 946	26	39 971	21 042	3 162	779
129	ЄВРОПРОМБАНК	81 312	0	113 897	36 758	72 525	909	162 000	132 734	44 762	42 557
130	ІНТЕРБАНК	13 052	0	166 435	38 877	129 497	5 071	115 406	72 796	15 726	12 623
131	"МОРСЬКИЙ"	54 737	0	120 287	11 657	69 353	8 384	191 235	86 681	38 121	16 823
132	АСВІО БАНК	7 960	7 960	119 900	14 608	93 801	5 778	222 198	24 139	24 735	23 880
133	СОЦКОМБАНК	146 514	0	61 477	34 346	59 783	34 346	209 787	154 493	7 616	5 398
134	"КОНТРАКТ"	27 395	20 394	114 950	2 916	90 116	2 355	156 507	71 604	15 914	13 249
135	СИГМАБАНК	114 667	0	95 918	800	36 438	800	42 711	1 748	41 417	1 748
136	ІНВЕСТБАНК	79 508	0	50 780	5 403	31 318	4 873	181 953	98 655	45 945	26 048
137	РЕАЛ БАНК	30 843	26 189	65 917	10 949	43 791	6 286	172 160	53 807	38 253	11 397
138	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	93 758	79 070	136 731	118 906	20 404	10 557	74 617	54 438	37 925	23 553
139	ПОЛІКОМБАНК	64 500	0	47 894	10 747	37 525	5 025	160 064	46 398	75 752	26 310
140	ПРОМЕКОНОМБАНК	37 023	0	38 545	113	23 870	89	168 826	26 442	3 919	800
141	АКОРДБАНК	68 711	68 711	53 883	17 256	42 206	17 256	139 243	64 610	30 081	13 323
142	ЛЕГБАНК	39 677	21 496	60 012	10 541	55 294	8 624	127 436	69 648	28 269	18 801
143	РЕГІОН-БАНК	46 430	15 127	64 445	5 004	53 728	4 906	146 261	40 062	16 631	1 683
144	РАДИКАЛ БАНК	16 000	0	113 386	1 626	87 808	1 626	37 722	8 171	12 353	2 824
145	БАНК "ТРАСТ"	180 694	154 577	9 144	5 044	6 515	2 414	799	48	245	46
146	КРЕДИТВЕСТ БАНК	97 005	97 005	51 128	2 340	48 683	2 340	23 505	17 325	8 570	5 880
147	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	0	0	80 814	391	21 176	391	0	0	0	0
148	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОНАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ	6 993	3 251	62 549	2 556	49 019	2 556	29 813	12 591	16 972	3 349
149	"УКООПСІЛКА"	5 881	0	108 694	6 663	39 439	295	40 012	4 955	7 081	1 536
150	МОТОР-БАНК	0	0	113 488	43 332	111 947	43 332	21 247	6 917	4 172	10
151	"КОНКОРД"	3 958	0	81 911	0	5 168	0	60 214	1 337	32 488	197
152	"СТОЛИЧНИЙ"	15 000	0	75 941	3	55 490	3	77 758	7 317	10 210	410
153	ОКСІ БАНК	26 224	26 224	19 689	5 285	11 636	937	118 489	52 917	11 812	3 309
154	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	71 517	19 067	43 772	9 075	35 812	1 115	31 958	19 876	17 423	7 365
155	ФІНЕКСБАНК	0	0	83 666	1 409	83 666	1 409	53 869	25 426	5 522	3 547
156	ПРОФІН БАНК	5 050	5 049	38 613	19 302	22 152	2 996	41 459	2 590	17 024	1 918
157	ПРАЙМ-БАНК	4 486	4 486	37 774	22 700	33 399	22 700	64 974	61 142	4 620	1 242
158	"ЦЕНТР"	11 103	0	33 269	11 686	8 981	0	31 623	1 953	1 435	670
159	"СТАНДАРТ"	27 422	0	27 594	0	14 287	0	34 632	28 006	5 349	5 195
160	ПРОМІСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	0	0	41 550	2 071	29 307	1 217	42 239	13 575	20 128	3 821
161	"КРЕДИТ-ОПТИМА"	45 825	45 825	1 587	9	1 537	9	35 601	3 349	1 113	726
162	ГРІН БАНК	45 405	0	294	0	0	0	34 565	16 315	0	0
163	СХІДНО-ПРОМІСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	15 920	15 920	34 950	7 897	27 858	7 897	34 581	10 397	10 313	1 912
164	ТММ-БАНК	3 006	0	5 800	61	5 800	61	37 418	14 467	648	160
165	БАНК "ВЕЛЕС"	0	0	28 391	51	26 955	51	9 399	1 038	1 402	1 038
166	УКРБУДІНВЕСТБАНК	0	0	19 115	4	1 355	4	15 246	12 974	4 087	2 596
167	БАНК "РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ"	0	0	2 555	0	2 555	0	0	0	0	0
168	БАНК СТОЛИЦЯ	57 868	1 892	12 250	2 465	11 596	2 465	36 998	13 065	7 479	3 324
169	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	22 000	0	2 360	57	1 804	57	26 430	4 661	1 384	180
170	АВАНТ-БАНК	14 501	0	17 802	11 563	13 584	11 563	339	0	21	0
171	РАДАБАНК	0	0	7 056	865	6 943	865	6 346	760	985	760
172	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	0	0	14 958	465	9 952	465	23 954	3 097	1 391	197
173	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	0	0	7 375	173	7 375	173	0	0	0	0
174	БАНК "АЛЬЯНС"	0	0	18 534	4 575	14 409	1 856	8 548	1 207	6 458	68
175	"ФАМІЛЬНИЙ"	24	0	8 400	979	8 379	979	21 526	20 244	20 851	19 664
176	"ВОЛОДИМИРСЬКИЙ"	0	0	64 628	81	17 746	0	148 386	38 225	52 428	23 471

	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
	0	0	0	0	0	10	3 900	3 030	43 979	0	527 830	163 902
	1 012	0	0	0	13	1 043	2 427	1 760	0	0	491 300	218 005
	0	0	1	0	909	588	679	545	39 297	0	516 878	96 238
	0	0	0	0	1 661	8	1 768	3 308	0	0	490 767	110 292
	0	0	0	124	5 744	22	27 058	740	24 350	0	466 205	192 936
	101 834	0	0	139	0	880	2 374	690	41 772	0	460 870	121 460
	0	0	0	0	8 098	86	505	2 647	11 380	0	486 704	194 304
	0	0	0	0	10 815	1 675	581	4 469	16 409	0	480 328	200 384
	0	0	90	0	0	204	18 245	1 581	52 488	0	315 131	202 781
	0	0	0	0	11 002	176	10 919	704	0	0	442 231	42 700
	0	0	0	487	0	0	9 958	41	0	0	47 473	1 226
	0	0	0	0	0	183	916	110	0	0	283 976	124 321
	0	0	33 933	0	108	0	649	314	38 878	0	412 243	303 910
	0	0	0	0	85	101	2 760	11 491	0	0	306 093	155 056
	0	0	0	0	41	0	48 422	56	14 122	0	372 442	174 215
	0	0	0	119	2	0	14	564	45 312	0	403 219	169 492
	0	0	0	7	23	0	286	83 407	29 973	0	408 590	117 428
	0	0	0	0	0	105	25 538	252	35 346	0	427 500	98 337
	0	0	0	303	8	0	213	370	0	0	350 952	46 831
	0	0	0	0	0	7	3 823	23 511	81 426	0	526 546	293 366
	0	0	0	0	7 556	2 828	5 387	18 292	14 360	0	347 275	109 975
	0	0	0	0	982	0	9 810	7	0	0	264 095	5 163
	0	0	0	141	1 035	0	2 965	287	0	0	316 670	106 464
	0	0	0	39	1 198	1	6 315	372	0	0	276 845	96 713
	0	0	0	0	5 541	3	159	161	23 880	0	334 850	276 342
	0	0	0	97	15 803	9	269	371	0	0	289 007	57 190
	0	0	9 000	0	0	108	457	353	65 576	0	319 889	26 648
	17 590	17 590	0	0	8	18	187	1 931	0	0	281 571	168 233
	0	0	0	0	2 052	0	29 785	410	15 443	0	274 815	135 657
	0	0	0	0	1 723	1	2 144	352	7 000	0	268 356	62 216
	75 825	23 981	0	0	5	16	6 673	68	0	0	249 696	37 256
	0	0	0	0	4 371	0	87	814	40 337	0	236 247	200 014
	0	0	0	0	0	60	236	32	44 520	0	216 486	161 195
	0	0	0	0	1 504	14 844	37	2 907	0	0	100 106	17 085
	0	0	0	18	137	0	929	199	0	0	100 638	18 877
	0	0	0	154	14 587	25	154	319	0	0	169 825	11 653
	0	0	0	0	0	3	77	64	0	0	134 879	50 250
	0	0	0	0	658	63	4	177	0	0	146 984	1 400
	0	0	0	0	2	0	568	92	0	0	169 360	7 320
	0	0	0	0	0	0	283	269	600	0	165 554	84 444
	0	0	0	200	1 572	2 866	585	599	15 502	0	168 572	64 145
	0	0	0	0	0	19	95	151	11 484	0	149 285	26 841
	0	0	987	0	1 989	37	1 503	2 381	7 958	0	99 978	35 538
	0	0	0	0	2 709	249	30 845	101	0	0	141 138	89 892
	0	0	0	0	26	0	7	17	0	0	76 046	13 640
	0	0	0	0	0	0	4	237	12 034	0	101 923	28 006
	0	0	0	0	881	0	547	73	0	0	85 290	15 655
	0	0	0	5	643	0	20	115	7 581	0	91 378	49 183
	0	0	0	0	132	0	67	67	9 519	0	90 049	16 315
	0	0	0	122	515	100	296	277	9 600	0	96 360	34 413
	0	0	0	0	1 118	402	5	377	0	0	48 127	14 530
	0	0	0	0	0	138	25 241	89	0	0	63 258	1 103
	0	0	4 000	47	0	42	54	34	0	0	38 537	12 981
	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2 557	0
	0	0	0	0	10 833	155	358	1 149	2 079	0	121 692	17 486
	0	0	0	0	5	110	40	334	15 426	0	66 704	4 735
	0	0	0	88	0	11	8	10	0	0	32 760	11 563
	0	0	0	284	0	94	65	578	0	0	14 422	1 625
	0	0	0	65	1 861	10	139	519	17 507	0	59 012	21 324
	0	0	0	0	0	129	0	1 371	32 109	0	40 985	173
	0	0	0	0	67	5	660	21 416	0	0	49 230	5 783
	0	0	0	0	3 575	25	1 924	114	8 637	0	44 224	29 931
	0	0	0	0	0	0	846	608	26 836	0	241 304	47 480

Структура власного капіталу банків України

№ п/п	Назва банку	Статутний капітал	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	Емісійні різниці	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку
1	2	3	4	5	
Група I (кількість банків у групі – 17)					
1	ПРИВАТБАНК	8 860 202	0	0	1 112 887
2	УКРЕКСІМБАНК	16 393 510	0	0	142 058
3	ОЩАДБАНК	13 892 000	0	0	1 168 399
4	РАЙФФАЙЗЕН БАНК "АВАЛЬ"	3 002 775	0	3 033 306	277 048
5	УКРСИББАНК	7 511 665	0	811 260	843 380
6	УКРСОЦБАНК	1 270 000	0	1 001 011	2 128 832
7	ПРОМІНВЕСТБАНК	5 298 715	-13 031	0	1 097 908
8	ВТБ БАНК	5 415 784	0	0	181 277
9	АЛЬФА-БАНК	3 715 997	0	6	228 869
10	ОТП БАНК	2 868 191	0	2 754	429 310
11	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	2 000 000	0	0	13 189
12	"НАДРА"	390 363	0	638 910	667 046
13	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	2 522 842	0	98 129	405 039
14	БРОКБІЗНЕСБАНК	1 981 800	0	0	50 189
15	КРЕДИТПРОМБАНК	1 838 335	0	1 061	0
16	БАНК "ФОРУМ"	4 434 619	-9 318	5 168	38 638
17	УКРГАЗБАНК	5 700 000	0	135 942	0
Група II (кількість банків у групі – 22)					
18	ДЕЛЬТА БАНК	510 000	0	0	83 366
19	ДОЧІРНИЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	2 310 229	0	0	125 252
20	СВЕДБАНК	5 440 928	0	0	13 455
21	"ПІВДЕННИЙ"	918 101	0	335 564	120 924
22	ЕРСТЕ БАНК	1 370 500	0	490 000	3 529
23	РОДОВІД БАНК	8 409 298	0	535 524	573 038
24	ІНГ БАНК УКРАЇНА	731 298	0	0	344 729
25	ДОНГОРБАНК	771 650	0	3 531	219 345
26	УНІКРЕДИТ БАНК	653 508	0	2 018	151 840
27	УНІВЕРСАЛ БАНК	1 152 672	0	527 485	27 986
28	ВІЕЙБІ БАНК	1 248 619	0	430 119	16 129
29	"ХРЕЩАТИК"	728 861	0	0	36 354
30	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	1 850 000	0	0	55 252
31	ІМЕКСБАНК	890 000	0	0	41 068
32	ПРАВЕКС-БАНК	905 741	0	672	1 332
33	СІТІБАНК (УКРАЇНА)	66 500	0	253 091	59 605
34	БАНК "КРЕДИТ ДНІПРО"	315 000	0	0	181 795
35	"КИЇВСЬКА РУСЬ"	276 080	0	0	20 868
36	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	1 050 000	0	0	31 945
37	КІБ КРЕДІ АГРІКОЛЬ	172 929	0	0	215 838
38	БТА БАНК	1 500 000	0	3	21 813
39	КРЕДОБАНК	1 918 969	0	38	40 176
Група III (кількість банків у групі – 21)					
40	ПІРЕУС БАНК МКБ	842 792	0	0	41 245
41	МАРФІН БАНК	330 000	0	80 212	73 063
42	ЄВРОГАЗБАНК	160 000	0	0	5 309
43	"ТАВРИКА"	250 000	0	0	63 951
44	МЕГАБАНК	500 000	0	138	97 797
45	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	439 693	0	0	22 303
46	ІНДУСТРІАЛБАНК	607 798	0	8 022	136 326
47	СЕБ БАНК	675 689	0	2	0
48	АКТИВ-БАНК	312 750	0	0	80 021
49	ЕКСПРЕС-БАНК	248 768	0	0	79 222

за станом на 01.04.2011 р. (у розрізі банків)

Тис. грн.

	Резерви переоцінки необоротних активів			Резерви переоцінки цінних паперів	Резерви переоцінки за операціями хеджування	Прибуток/збиток минулих років	Прибуток/збиток поточного року	Усього власного капіталу	Усього пасивів
	Усього	У тому числі:							
		резерви переоцінки нерухомості	резерви переоцінки нематеріальних активів						
	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	365 626	365 622	0	52 113	0	1 500 610	434 654	12 326 092	128 360 468
	943 363	943 261	0	28 155	0	72 880	17 130	17 597 096	76 255 275
	1 116 717	1 113 815	0	72 998	0	461 323	126 607	16 838 043	68 081 268
	907 523	907 419	0	206 575	0	-974 363	1 536	6 454 400	54 885 508
	8 171	6 376	7 973	68 478	0	-4 205 918	-170 598	4 866 439	46 868 420
	2 145 816	2 145 178	0	7 180	0	35 007	1 901	6 589 746	41 745 051
	1 683 954	1 681 493	0	62 527	0	-3 544 000	-48 674	4 537 398	34 948 278
	146 845	146 455	0	42 283	0	-2 306 368	117 493	3 597 314	33 588 721
	137 394	137 394	0	-31 239	0	-918 351	2 427	3 135 104	28 473 235
	0	0	0	-1 891	0	99 179	269 506	3 667 048	24 630 249
	32 644	12 015	0	26	0	-188 395	65 092	1 922 556	23 176 151
	142 142	142 142	0	0	0	-1 359 026	140	479 574	22 448 500
	409 466	389 124	0	44 083	0	-607 410	8 436	2 880 585	20 002 375
	274 545	274 545	0	0	0	60 092	12 470	2 379 096	16 593 550
	77 803	77 803	0	-12 145	0	-80 360	663	1 825 357	14 588 594
	90 954	90 954	0	25 442	0	-3 819 493	-297 629	468 379	13 707 010
	203 848	203 616	0	-83 292	0	-4 028 143	3 188	1 931 543	13 491 132
	0	0	0	3 061	0	14 935	9 457	620 820	15 330 612
	116 948	116 948	0	10 848	0	-1 478 668	56 996	1 141 605	12 477 238
	48 506	48 506	0	54	0	-4 030 722	15 291	1 487 511	11 287 788
	96 919	96 919	0	-8 784	0	42 607	13 529	1 518 861	10 381 310
	0	0	0	-876	0	-479 520	-12 635	1 370 997	10 259 942
	113 474	113 474	0	1 840	0	-8 480 128	-392 971	760 076	9 938 297
	0	0	0	27	0	455 600	77 319	1 608 973	9 347 368
	97 977	97 977	0	-6 105	0	-430 960	1 234	656 671	9 307 871
	33	0	0	1 380	0	61 265	10 578	880 621	8 688 983
	599	599	0	57	492	-834 999	332	874 623	8 217 880
	64 507	64 507	0	0	0	-929 598	-82 414	747 362	7 293 719
	17 601	17 601	0	-653	0	-209 409	9 325	582 080	7 210 567
	0	0	0	29	0	1 347	244	1 906 872	6 742 611
	3 795	3 795	0	0	0	27 522	3 702	966 087	6 447 281
	241 982	240 214	0	-2 198	0	-284 075	20 092	883 545	6 259 967
	0	0	0	20 399	0	302 134	125 408	827 137	6 041 611
	72 335	0	0	5 332	0	4 567	410	579 440	5 717 106
	76 905	76 905	0	0	0	-90 951	161	283 063	5 562 104
	0	0	0	-2 462	0	-356 526	9 356	732 314	5 309 904
	24 962	0	0	0	0	95 787	29 070	538 586	4 861 871
	12 787	12 787	0	7 045	0	6 505	-31 210	1 516 944	4 419 389
	206 546	206 546	0	10 942	0	-1 541 878	-38 301	596 491	4 288 242
	22 039	22 039	0	4 254	0	-497 108	-28 540	384 683	4 395 768
	27 681	27 681	0	-4 380	0	6 045	115	512 736	4 235 910
	0	0	0	0	0	767	178	166 255	3 592 285
	0	0	0	-946	0	5 203	713	318 921	3 498 423
	36 086	36 086	0	661	0	2 026	645	637 353	3 490 707
	37 527	37 527	0	526	0	64 151	46 105	610 304	3 449 301
	9 914	3 605	0	-41 011	0	15 569	4 363	740 981	3 358 203
	213 000	212 976	0	-4 333	0	-427 550	16 963	473 771	3 303 324
	167 118	167 118	0	875	0	1 173	390	562 327	3 246 299
	40 443	40 435	0	0	0	17 514	2 834	388 780	3 171 556

1	2	3	4	5	
50	"ПІВДЕНКОМБАНК"	170 000	0	0	53 180
51	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	500 000	0	9 540	33 638
52	ФОЛЬКСБАНК	360 000	0	864	28 757
53	"КІІВ"	3 567 544	0	847	349 572
54	УКРІНБАНК	204 423	0	12	29 335
55	БМ БАНК	419 908	0	0	5 383
56	ПРОКРЕДИТ БАНК	298 333	0	778	0
57	УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК	134 160	0	11 436	29 180
58	"ДІАМАНТ"	210 000	0	0	54 406
59	АКТАБАНК	297 000	0	0	2 880
60	ЕКСПОБАНК	304 231	0	0	9 185
Група IV (кількість банків у групі – 116)					
61	БАНК "3/4"	185 000	0	0	6
62	"СОЮЗ"	256 000	0	0	1 223
63	БАНК КІПРУ	541 000	0	41	50 644
64	ПЛАТИНУМ БАНК	380 567	0	0	430
65	ЗЛАТОБАНК	232 500	0	0	2 304
66	"НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	75 000	0	0	35 863
67	ЕРДЕ БАНК	211 941	0	0	1 872
68	ЕНЕРГОБАНК	219 451	0	0	28 209
69	ФІНБАНК	85 050	0	44	13 423
70	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	250 000	0	0	34 016
71	"БІЗНЕС СТАНДАРТ"	165 000	0	0	449
72	МІСТО БАНК	166 080	0	1 056	18 356
73	ІНТЕГРАЛ-БАНК	100 000	0	14	22 597
74	БГ БАНК	265 000	0	0	13 154
75	ФОРТУНА-БАНК	190 000	0	0	35 517
76	"ГЛОБУС"	160 000	0	0	3 446
77	ТЕРРА БАНК	257 141	0	0	6 501
78	АСТРА БАНК	1 050 000	0	0	851
79	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	505 000	0	0	0
80	"АРКАДА"	220 445	0	13	41 223
81	КОНВЕРСБАНК	95 890	0	0	1 241
82	БАНК "КАМБІО"	77 147	0	0	603
83	"ДЕМАРК"	176 000	0	393	30 536
84	"ДАНІЕЛЬ"	86 412	0	0	5 436
85	БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	60 000	0	0	7 830
86	"БАЗИС"	127 406	0	0	20 746
87	ПОЛТАВА БАНК	70 500	0	60	68 352
88	БАНК "МЕРКУРІЙ"	91 500	0	0	10 124
89	БАНК "ЗОЛОТІ ВОРОТА"	129 780	0	0	2 351
90	ХОУМ КРЕДИТ БАНК	307 350	0	0	1 711
91	БАНК "ПІТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА"	113 040	0	124	40 389
92	ІНПРОМБАНК	173 648	0	0	0
93	"ТК КРЕДИТ"	151 829	0	5	14 775
94	УКРГАЗПРОМБАНК	82 800	0	5	60 363
95	"КАПІТАЛ"	164 078	0	1 049	6 662
96	ЄКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	247 526	0	7 000	23 719
97	"ЮНЕКС"	292 000	0	4 161	822
98	ПЛЮС БАНК	147 000	0	0	9 240
99	КОМІНВЕСТБАНК	100 000	0	0	9 228
100	ЗАХІДІНКОМБАНК	174 319	0	0	136 911
101	АВТОКРАЗБАНК	105 000	0	1 525	4 103
102	"ПРЕМІУМ"	70 000	0	0	6 578
103	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	143 000	0	0	53 180
104	АКЦЕНТ-БАНК	125 560	0	41	26 288
105	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	230 000	0	17 924	10 369
106	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	75 750	0	0	127
107	АПЕКС-БАНК	120 000	0	0	0
108	ЄВРОБАНК	66 670	0	0	60
109	ДІАЛОГБАНК	62 450	0	0	904
110	"ПОРТО-ФРАНКО"	99 154	0	0	7 291
111	"ЛЬВІВ"	174 905	0	230	9 936
112	БАНК "НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	88 085	0	0	38 602

	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	4 473	4 375	0	0	0	3 754	613	232 021	2 949 159
	7	0	0	737	0	52 834	20 401	617 157	2 885 588
	40 588	40 521	0	0	0	-203 522	3 357	230 044	2 793 734
	237 276	237 276	0	0	0	-3 468 559	3 748	690 427	2 760 020
	219 763	219 763	0	0	0	-24 617	1 367	430 282	2 717 923
	0	0	0	2 067	0	-97 793	-6 397	323 168	2 683 322
	40 131	40 131	0	0	0	-90 326	-7 853	241 063	2 474 626
	37 017	37 017	0	0	0	5 130	4 158	221 080	2 445 279
	0	0	0	0	0	3 642	948	268 997	2 410 885
	0	0	0	539	0	2 268	151	302 838	2 363 560
	75 191	75 130	0	28	0	-139 985	-9 889	238 761	2 195 337
	0	0	0	5 522	0	289	226 300	417 117	4 375 409
	0	0	0	40	0	1 198	356	258 817	2 425 183
	12 655	12 644	0	0	0	15 032	350	619 722	2 320 589
	0	0	0	0	0	-8 900	2 697	374 793	2 150 032
	0	0	0	0	0	2 450	444	237 699	2 130 845
	0	0	0	-10 613	0	5 245	736	106 230	2 081 822
	0	0	0	-5	0	12 413	918	227 138	1 952 167
	19 309	19 309	0	-376	0	-46 234	-17 419	202 939	1 946 508
	28 574	28 574	0	-3 023	0	416	50	124 534	1 854 437
	0	0	0	0	0	2 709	1 208	287 933	1 804 550
	20 614	20 614	0	-3	0	-3 650	128	182 537	1 800 373
	58 675	58 675	0	0	0	-67 470	-9 307	167 390	1 747 462
	0	0	0	597	0	493	523	124 224	1 714 514
	13 250	13 250	0	-127	0	1 693	244	293 215	1 708 602
	119 057	119 057	0	0	0	1 053	581	346 209	1 677 437
	0	0	0	135	0	20 463	2 805	186 849	1 676 335
	986	986	0	133	0	738	111	265 611	1 653 855
	0	0	0	2 797	0	21 845	7 424	1 082 916	1 572 264
	0	0	0	1 710	0	-6 674	9 715	509 751	1 509 003
	0	0	0	0	0	48 572	3 172	313 425	1 501 716
	4 530	4 530	0	-2 099	0	1 085	90	100 737	1 424 368
	24 685	24 685	0	-1 106	0	264	148	101 741	1 407 112
	5 908	5 908	0	0	0	971	202	214 011	1 382 204
	51 549	51 549	0	0	0	472	94	143 962	1 341 670
	36 418	36 418	0	66	0	5 120	167	109 601	1 330 623
	23 218	23 218	0	-8 386	0	208	-5 707	157 485	1 291 673
	76 659	76 659	0	0	0	0	1 821	217 393	1 272 367
	59 139	59 139	0	0	0	4 967	156	165 885	1 225 806
	10 565	10 565	0	-1 335	0	-40 780	272	100 853	1 136 993
	0	0	0	2 217	0	45 378	-20 356	336 299	1 103 769
	0	0	0	-124	0	-80 504	-121 512	-48 586	1 090 725
	100 875	100 869	0	0	0	-48 126	1 191	227 588	1 068 876
	1 182	1 005	0	83	0	354	957	169 185	1 036 417
	6 997	6 997	0	-238	0	5 650	808	156 385	1 033 777
	363	363	0	0	0	-11 346	-3 065	157 742	1 008 797
	1 313	1 313	0	0	0	894	2 388	282 840	990 138
	25 420	25 420	0	0	0	6 221	1 677	330 299	984 284
	34 573	34 573	0	0	0	7 682	1 705	200 200	957 264
	3 049	3 049	0	0	0	121	33	112 431	870 664
	17 534	17 534	0	75	0	-95 708	276	233 407	864 886
	9 194	9 194	0	-330	0	-12 187	2 572	109 878	857 093
	0	0	0	0	0	1 185	-6 647	71 116	853 289
	0	0	0	0	0	9 949	1 589	207 717	840 464
	3 075	3 075	0	0	0	29 380	376	184 719	838 447
	0	0	0	-134	0	2 629	2 534	263 322	827 501
	0	0	0	364	0	2 663	871	79 774	820 400
	0	0	0	96	0	1 424	546	122 066	799 022
	0	0	0	-6 466	0	894	87	61 245	774 311
	52	52	0	0	0	-9 553	-136 831	-82 978	760 496
	145	0	0	0	0	1 187	91	107 869	742 716
	38 137	38 137	0	0	0	-104 456	-8 285	110 468	707 296
	7 472	7 472	0	0	0	-80 744	-11 191	42 224	683 585

1	2	3	4	5	
113	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	210 000	0	0	581
114	"НОВИЙ"	150 000	0	0	2 150
115	АГРОКОМБАНК	93 112	0	1	11 188
116	ФІНРОСТБАНК	85 000	0	0	2 924
117	МЕТАБАНК	34 551	0	1 612	68 618
118	"ГРАНТ"	60 000	0	0	16 082
119	БАНК "РУСКИЙ СТАНДАРТ"	133 000	0	0	0
120	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	47 107	0	0	8 018
121	СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК	30 210	0	0	9 064
122	БАНК "РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	201 400	0	0	2 987
123	УКРКОМУНБАНК	56 700	0	0	7 899
124	УНІКОМБАНК	460 564	0	0	2 503
125	КЛАСИКБАНК	220 000	0	0	3 624
126	АРТЕМ-БАНК	86 000	0	0	5 232
127	БАНК "БОГУСЛАВ"	180 000	0	0	4 165
128	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	110 000	0	0	2 858
129	ЄВРОПРОМБАНК	74 500	0	0	1 289
130	ІНТЕРБАНК	36 050	0	0	32 238
131	"МОРСЬКИЙ"	78 461	0	0	24
132	АСВІО БАНК	104 000	0	27	14 175
133	СОЦКОМБАНК	155 227	0	0	12 616
134	"КОНТРАКТ"	36 226	0	0	10 004
135	СИГМАБАНК	136 000	0	0	5 966
136	ІНВЕСТБАНК	69 280	0	0	12 279
137	РЕАЛ БАНК	100 000	0	0	17 438
138	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	33 250	0	0	22 135
139	ПОЛІКОМБАНК	44 500	0	0	17 558
140	ПРОМЕКОНОМБАНК	76 200	0	0	0
141	АКОРДБАНК	96 400	0	0	1 075
142	ЛЕГБАНК	56 500	0	0	24 818
143	РЕГІОН-БАНК	42 362	0	12	3 178
144	РАДИКАЛ БАНК	75 000	0	0	0
145	БАНК "ТРАСТ"	69 000	0	0	118
146	КРЕДИТВЕСТ БАНК	72 175	0	2 902	1 604
147	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	228 666	0	0	0
148	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОНАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ	153 000	0	0	6 878
149	"УКООПСІЛКА"	42 626	0	0	8 070
150	МОТОР-БАНК	120 000	0	0	769
151	"КОНКОРД"	108 000	0	0	5 018
152	"СТОЛИЧНИЙ"	87 335	0	0	2 625
153	ОКСІ БАНК	85 540	0	0	806
154	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	61 277	0	0	6 529
155	ФІНЕКСБАНК	72 474	0	0	62
156	ПРОФІН БАНК	96 250	0	3	11 921
157	ПРАЙМ-БАНК	41 100	0	3 920	9 097
158	"ЦЕНТР"	120 000	0	0	0
159	"СТАНДАРТ"	85 000	0	0	0
160	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	70 000	0	609	13 651
161	"КРЕДИТ-ОПТИМА"	63 000	0	0	4 313
162	ГРІН БАНК	56 650	-1 041	7	10 750
163	СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	49 700	0	0	4 720
164	ТММ-БАНК	66 000	0	5 765	18 569
165	БАНК "ВЕЛЕС"	58 000	0	5 200	7 347
166	УКРБУДІНВЕСТБАНК	91 846	0	0	1 275
167	БАНК "РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ"	120 000	0	0	0
168	БАНК СТОЛИЦЯ	272 040	0	0	1 581
169	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	48 856	0	0	3 054
170	АВАНТ-БАНК	80 000	0	0	229
171	РАДАБАНК	80 000	0	0	8 767
172	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	38 221	0	0	1 053
173	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	95 000	0	0	3 886
174	БАНК "АЛЪЯНС"	44 779	0	0	7 323
175	"ФАМІЛЬНИЙ"	33 587	0	0	2 480
176	"ВОЛОДИМИРСЬКИЙ"	116 010	0	0	27 063

	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	0	0	0	0	0	1 120	430	212 131	665 068
	2 387	2 359	0	-16	0	-56 402	-2 242	95 875	623 705
	18 090	18 090	0	-723	0	5 203	438	127 308	618 608
	0	0	0	0	0	4 874	504	93 302	610 179
	5 451	4 935	0	93	0	1 457	197	111 979	602 746
	30 622	30 225	0	0	0	1 077	193	107 974	574 179
	0	0	0	13	0	-21 138	244	112 119	572 988
	24 295	24 295	0	0	0	202	45	79 668	566 372
	35 270	35 270	0	372	0	401	37	75 353	555 681
	0	0	0	0	0	8 197	18 122	230 706	545 837
	35 587	35 587	0	0	0	12	-176	100 023	542 253
	0	0	0	0	0	25 022	4 284	492 374	539 848
	0	0	0	7 885	0	644	-2 947	229 206	513 183
	0	0	0	65	0	430	403	92 131	504 373
	0	0	0	229	0	5 447	-3 463	186 378	492 470
	0	0	0	0	0	564	57	113 480	485 922
	0	0	0	0	0	1 509	245	77 543	480 763
	309	309	0	0	0	191	29	68 816	477 406
	16 256	16 256	0	0	0	-24 375	-20 876	49 490	476 990
	0	0	0	0	0	4 550	180	122 933	473 885
	0	0	0	0	0	-50 452	-217 239	-99 848	426 699
	23 440	23 440	0	0	0	132	271	70 072	417 346
	0	0	0	0	0	642	37	142 644	406 740
	6 742	6 742	0	0	0	804	828	89 933	406 603
	1 951	1 260	0	4 378	0	1 724	272	125 761	402 607
	6 216	6 216	0	0	0	25	148	61 774	396 624
	35 390	35 390	0	0	0	825	3	98 276	387 283
	943	943	0	54	0	-13 333	68	63 932	383 821
	0	0	0	0	0	1 582	616	99 674	381 245
	4 911	4 756	0	-497	0	180	460	86 373	361 188
	5 678	5 655	0	0	0	16 300	110	67 640	335 996
	0	0	0	52	0	919	97	76 068	325 764
	9 480	9 480	0	0	0	180	197	78 975	315 222
	0	0	0	0	0	255	88	77 024	293 510
	0	0	0	498	0	-35 504	-2 612	191 048	291 154
	13 394	13 394	0	0	0	18 824	-1 663	190 433	291 071
	43 324	43 324	0	0	0	20	65	94 105	263 931
	0	0	0	0	0	4 447	356	125 572	260 451
	0	0	0	0	0	67	17	113 102	260 086
	5	0	0	0	0	-337	97	89 725	259 085
	0	0	0	0	0	4 293	622	91 261	256 815
	4 376	4 376	0	0	0	2 613	1 324	76 119	244 690
	0	0	0	0	0	-6 352	111	66 295	215 580
	6 238	6 238	0	0	0	712	184	115 308	215 286
	8 127	8 127	0	0	0	1 670	587	64 500	205 638
	0	0	0	-325	0	164	1 649	121 488	197 533
	0	0	0	144	0	1 085	226	86 455	188 378
	1 344	1 344	0	0	0	2 542	409	88 555	173 845
	0	0	0	0	0	99	347	67 758	159 136
	0	0	0	0	0	489	283	67 138	157 187
	0	0	0	0	0	1 017	84	55 521	151 881
	0	0	0	0	0	1 939	331	92 603	140 730
	3 536	3 536	0	0	0	0	16	74 099	137 357
	0	0	0	0	0	270	188	93 578	132 116
	0	0	0	0	0	0	54	120 054	122 611
	34 856	34 856	0	0	0	-196 989	-113 892	-2 404	119 288
	0	0	0	0	0	413	42	52 365	119 069
	0	0	0	0	0	750	267	81 246	114 006
	462	462	0	0	0	6 472	815	96 516	110 938
	5 603	0	0	0	0	3 985	19	48 881	107 893
	0	0	0	-25	0	-32 496	149	66 514	107 499
	0	0	0	0	0	51	23	52 176	101 406
	10 725	10 725	0	0	0	1 021	2	47 815	92 039
	1 071	1 071	0	0	0	-54 554	-244 304	-154 714	86 591

Фінансові результати діяльності банків України

№ п/п	Назва банку	Чистий процентний дохід/ (чисті процентні витрати)	Процентні доходи	Процентні витрати	Чистий комісійний дохід/ (чисті комісійні витрати)	Комісійні доходи	Комісійні витрати	Результат від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку	Результат від операцій з хеджування	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів ¹	Результат від торгівлі іноземною валютою	Прибуток/(збиток), який виникає під час первісного визнання активів ²	Прибуток/(збиток), який виникає під час первісного визнання зобов'язань ³	Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Група I (кількість банків у групі – 17)														
1	ПРИВАТБАНК	1 227 562	3 401 154	-2 173 592	780 038	897 830	-117 792	4 403	0	0	84 447	0	0	0
2	УКРЕКСІМБАНК	851 898	1 796 866	-944 968	112 883	138 856	-25 973	0	0	0	37 327	0	0	0
3	ОЩАДБАНК	1 013 663	1 840 746	-827 083	240 695	287 054	-46 359	0	0	0	23 587	0	0	0
4	РАЙФФАЙЗЕН БАНК "АВАЛЬ"	1 045 923	1 669 388	-623 465	270 767	315 738	-44 971	9 652	0	0	34 888	0	0	-64
5	УКРСИББАНК	801 693	1 413 397	-611 704	86 279	146 408	-60 129	0	0	613	8 176	0	0	0
6	УКРСОЦБАНК	719 831	1 216 530	-496 700	114 095	141 066	-26 971	0	0	0	-3 964	0	0	0
7	ПРОМІНВЕСТБАНК	353 809	953 038	-599 229	83 136	99 806	-16 669	0	0	0	13 808	-6742	0	0
8	ВТБ БАНК	536 600	1 005 676	-469 076	64 999	77 783	-12 784	9 077	0	4 399	16 435	0	0	0
9	АЛЬФА-БАНК	371 568	881 184	-509 617	29 757	37 354	-7 597	3 844	0	0	15 385	0	0	0
10	ОТП БАНК	533 183	743 400	-210 216	65 109	74 540	-9 431	0	0	-2 901	24 526	-18	0	0
11	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	89 320	517 999	-428 679	66 554	74 269	-7 715	38 067	0	-4 635	15 472	0	0	0
12	"НАДРА"	92 730	417 416	-324 686	-23 718	35 862	-59 580	0	0	0	6 780	0	0	0
13	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	240 002	532 326	-292 324	52 038	72 030	-19 992	0	0	0	2 481	0	0	21 011
14	БРОКБІЗНЕСБАНК	74 839	384 164	-309 325	47 073	51 198	-4 125	209	0	0	5 653	-33	0	0
15	КРЕДИТПРОМБАНК	119 987	421 628	-301 640	23 106	25 917	-2 810	15	0	6 644	3 510	0	0	0
16	БАНК "ФОРУМ"	158 932	400 922	-241 990	17 628	24 019	-6 391	182	0	6 406	2 524	0	0	0
17	УКРГАЗБАНК	226 655	457 488	-230 833	23 021	27 974	-4 953	3 196	0	0	3 079	0	0	0
Група II (кількість банків у групі – 22)														
18	ДЕЛЬТА БАНК	1 706 280	2 044 737	-338 456	161 348	166 617	-5 268	0	0	0	0	0	0	0
19	ДОЧІРНІЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	212 606	365 933	-153 327	27 718	32 815	-5 097	-9 455	0	8 540	16 726	0	0	0
20	СВЕДБАНК	259 050	402 180	-143 130	23 659	26 008	-2 348	2 322	0	-711	2 984	0	0	0
21	"ПІВДЕННИЙ"	108 858	262 045	-153 187	45 814	56 818	-11 004	0	0	0	4 954	523	194	0
22	ЕРСТЕ БАНК	126 438	220 031	-93 594	7 039	12 737	-5 698	0	0	6 754	-758	0	0	0
23	РОДОВІД БАНК	-108 718	82 410	-191 129	5 927	8 669	-2 741	0	0	0	573	0	0	0
24	ІНГ БАНК УКРАЇНА	134 544	148 635	-14 091	-20 052	23 398	-43 450	24 148	0	-6 143	5 973	0	0	0
25	ДОНГОРБАНК	75 771	188 295	-112 524	17 055	21 001	-3 946	0	0	1 294	2 226	0	0	0
26	УНІКРЕДИТ БАНК	102 061	169 522	-67 461	14 503	23 988	-9 486	7 302	0	0	2 432	0	0	0
27	УНІВЕРСАЛ БАНК	146 367	217 017	-70 650	5 747	8 138	-2 391	5 941	0	-532	2 336	0	0	0
28	ВІЕЙБІ БАНК	24 818	161 064	-136 245	27 644	34 239	-6 595	3 282	0	371	2 671	0	0	0
29	"ХРЕЩАТИК"	34 760	205 103	-170 344	21 440	26 692	-5 252	37	0	0	4 440	0	0	0
30	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	153 173	241 170	-87 997	3 567	3 850	-283	0	0	-50 799	38 663	0	0	0
31	ІМЕКСБАНК	106 267	233 407	-127 140	16 870	17 629	-760	0	0	36	1 733	0	0	0
32	ПРАВЕКС-БАНК	105 481	175 809	-70 328	60 222	63 766	-3 544	0	0	0	8 689	-54	-60	0
33	СІТБАНК (УКРАЇНА)	56 657	82 227	-25 570	4 877	7 184	-2 306	26 929	0	0	28 435	0	0	0
34	БАНК "КРЕДИТ ДНІПРО"	54 779	161 702	-106 923	9 991	15 329	-5 338	0	0	0	0	-226	-10	0
35	"КИЇВСЬКА РУСЬ"	28 077	162 733	-134 656	11 266	13 674	-2 409	0	0	0	2 519	0	0	0
36	КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК	74 601	153 509	-78 908	35 363	38 195	-2 833	0	0	0	5 690	0	0	0
37	КІБ КРЕДІ АГРИКОЛЬ	43 513	57 674	-14 161	10 949	21 712	-10 763	0	0	-5	7 296	0	0	0
38	БТА БАНК	65 683	101 629	-35 946	2 376	2 858	-481	0	0	0	3 115	0	0	0
39	КРЕДОБАНК	42 553	104 646	-62 093	24 026	26 281	-2 255	0	0	0	1 656	0	0	0
Група III (кількість банків у групі – 21)														
40	ПІРЕУС БАНК МКБ	31 621	66 705	-35 083	4 199	5 499	-1 300	0	0	0	809	0	0	0
41	МАРФІН БАНК	53 448	97 288	-43 841	16 916	19 308	-2 393	-106	0	0	1 777	-367	20	0
42	ЄВРОГАЗБАНК	5 349	35 592	-30 243	1 119	1 416	-297	-169	0	0	14 379	0	0	0
43	"ТАВРИКА"	13 492	107 914	-94 423	4 572	5 081	-509	0	0	-15	994	0	0	0
44	МЕГАБАНК	29 250	84 312	-55 062	29 431	30 982	-1 551	0	0	0	1 196	0	0	0
45	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	39 708	79 295	-39 587	4 472	4 677	-205	137	0	0	232	0	0	0
46	ІНДУСТРІАЛБАНК	44 903	101 939	-57 036	10 976	13 377	-2 400	0	0	-372	252	0	0	0

¹ Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах.

² Прибуток/(збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова.

³ Прибуток/(збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова.

за станом на 01.04.2011 р. (у розрізі банків)

Тис. грн.

	Результат від переоцінки іноземної валюти	Резерви під заборгованість за кредитами	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	Знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	Резерви за зобов'язаннями	Інші операційні доходи	Доходи (витрати) від довгострокового погашення заборгованості	Адміністративні та інші операційні витрати	Результат від участі в капіталі	Дохід від участі в капіталі	Втрати від участі в капіталі	Дохід/(збиток) від довгострокових активів, призначених для продажу	Прибуток/(збиток) до оподаткування	Витрати на податок на прибуток	Прибуток/(збиток) після оподаткування	Чистий прибуток/(збиток) від продажу довгострокових активів 4	Чистий прибуток/(збиток) банку
	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
	-47 225	-702 593	6	4 302	0	3 638	129 049	0	-1 083 058	0	0	0	0	400 568	34 085	434 654	0	434 654
	35 593	-845 890	-24 330	29 877	22 375	-909	8 444	0	-201 138	0	0	0	0	26 130	-9 000	17 130	0	17 130
	4 573	-627 382	-382	42 853	-191	-1 028	5 830	0	-563 410	0	0	0	0	138 809	-12 202	126 607	0	126 607
	4 080	-656 979	-11 155	4 660	0	-1 267	19 409	0	-711 378	0	0	0	0	8 536	-7 000	1 536	0	1 536
	21 867	-341 842	-205	2 055	0	36 879	5 945	0	-792 018	0	0	0	0	-170 557	-41	-170 598	0	-170 598
	11 205	-551 854	368	-216	-18	-12 616	73 431	0	-324 839	0	0	0	0	25 423	-23 522	1 901	0	1 901
	31 747	-316 686	4 802	13 173	0	35 624	11 941	0	-273 287	0	0	0	0	-48 674	0	-48 674	0	-48 674
	-48 486	-186 164	182	729	0	-10 943	2 446	0	-271 781	0	0	0	0	117 493	0	117 493	0	117 493
	8 092	-246 328	-1 522	-568	0	-3 163	23 431	0	-198 070	0	0	0	0	2 427	0	2 427	0	2 427
	-3 459	224 940	5 222	532	0	-13 802	9 886	0	-573 713	0	0	0	0	269 506	0	269 506	0	269 506
	-3 054	35 298	-7	0	662	0	2 575	0	-175 158	0	0	0	0	65 092	0	65 092	0	65 092
	34 441	-639 083	0	0	0	117 275	576 421	0	-164 706	0	0	0	0	140	0	140	0	140
	6 902	-156 801	-1 723	-4 315	0	-8 344	2 995	0	-142 977	0	0	0	0	11 270	-2 834	8 436	0	8 436
	-3 662	-15 463	0	10	0	4 431	2 962	0	-103 548	0	0	0	0	12 470	0	12 470	0	12 470
	-7 761	-74 451	24 382	193	0	2 126	3 324	708	-101 120	0	0	0	0	663	0	663	0	663
	-6 320	-309 817	-978	400	-832	562	3 773	0	-170 089	0	0	0	0	-297 629	0	-297 629	0	-297 629
	785	-100 394	-27 722	-1 562	0	2 203	2 198	0	-129 039	0	0	0	0	2 420	768	3 188	0	3 188
	4 311	622 377	0	15	0	-1 980	14 397	0	-2 637 890	0	0	0	0	-131 141	140 598	9 457	0	9 457
	1 044	-52 572	0	-440	0	-20 392	1 163	0	-127 942	0	0	0	0	56 996	0	56 996	0	56 996
	17 478	131 346	-275	33	0	-25 800	10 135	0	-404 929	0	0	0	0	15 291	0	15 291	0	15 291
	781	-53 629	-23	115	0	2 161	813	0	-92 831	0	0	0	0	17 729	-4 200	13 529	0	13 529
	-4 357	-49 045	0	32 751	0	29	1 728	0	-133 214	0	0	0	0	-12 635	0	-12 635	0	-12 635
	12 148	-235 874	-67	-1 175	0	3 321	1 199	0	-70 305	0	0	0	0	-392 971	0	-392 971	0	-392 971
	-358	-6 626	1 476	-262	0	-298	681	0	-38 475	0	0	0	0	94 609	-17 290	77 319	0	77 319
	2 441	-56 191	-843	-99	0	-595	1 068	0	-40 893	0	0	0	0	1 234	0	1 234	0	1 234
	10 629	-48 552	0	-178	0	-19 109	568	0	-55 552	0	0	0	0	14 103	-3 526	10 578	0	10 578
	150	-71 584	281	1 945	0	245	1 323	0	-91 887	0	0	0	0	332	0	332	0	332
	2 813	-75 860	0	0	0	0	23 130	0	-117 852	0	0	0	267	-108 714	26 300	-82 414	0	-82 414
	375	14 465	0	27	0	-146	720	0	-66 588	0	0	0	0	9 528	-203	9 325	0	9 325
	-1 073	-131 301	0	0	0	1 319	93	0	-13 367	0	0	0	0	274	-30	244	0	244
	-3 908	-73 416	0	0	0	-9	963	0	-43 958	0	0	0	0	4 577	-875	3 702	0	3 702
	5 162	155 632	0	0	0	-10 606	1 765	0	-305 992	0	0	0	0	20 241	-149	20 092	0	20 092
	-493	36 269	0	27 485	0	5 699	1 349	0	-36 962	0	0	0	0	150 246	-24 837	125 408	0	125 408
	13 838	-15 855	0	0	0	-1 488	630	0	-61 249	0	0	0	0	410	0	410	0	410
	-401	557	0	11 164	0	59	1 015	0	-54 095	0	0	0	0	161	0	161	0	161
	-170	8 341	0	-343	0	-791	20 824	0	-134 158	0	0	0	0	9 356	0	9 356	0	9 356
	5 494	-10 135	0	16	0	280	213	0	-19 350	0	0	0	0	38 270	-9 200	29 070	0	29 070
	-1 150	-62 859	0	0	0	270	437	0	-39 083	0	0	0	0	-31 210	0	-31 210	0	-31 210
	1 161	-23 328	-250	12	0	-910	2 103	0	-85 323	0	0	0	0	-38 301	0	-38 301	0	-38 301
	837	-13 690	0	-18	0	21	622	0	-52 806	0	0	0	0	-28 404	0	-28 404	-137	-28 540
	-304	-16 895	0	267	0	272	2 903	0	-56 816	0	0	0	0	1 115	-1 000	115	0	115
	-253	-10 726	0	0	0	819	11	0	-10 351	0	0	0	0	178	0	178	0	178
	508	-470	0	0	0	0	175	0	-18 542	0	0	0	0	713	0	713	0	713
	268	-16 353	0	14	0	386	1 497	0	-44 845	0	0	0	0	844	-199	645	0	645
	75	14 794	1	0	230	1	139	0	-13 683	0	0	0	0	46 105	0	46 105	0	46 105
	-324	-5 911	-1 211	11	291	-503	1 529	0	-43 824	0	0	0	0	5 818	-1 454	4 363	0	4 363

4 Чистий прибуток/(збиток) від продажу довгострокових активів, призначених для продажу.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
47	СЕБ БАНК	36 198	50 621	-14 422	15 581	17 024	-1 443	0	0	0	2 184	0	0	0
48	АКТИВ-БАНК	18 070	78 136	-60 067	4 436	4 821	-385	0	0	395	2 634	0	0	0
49	ЕКСПРЕС-БАНК	28 528	73 200	-44 672	47 166	48 843	-1 677	0	0	0	3 346	0	0	0
50	"ПІВДЕНКОМБАНК"	20 668	85 452	-64 785	9 818	10 891	-1 074	0	0	0	2 685	0	0	0
51	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	42 799	98 271	-55 472	3 738	4 314	-575	0	0	0	2 223	0	0	0
52	ФОЛЬКСБАНК	41 636	60 511	-18 875	5 893	6 169	-276	0	0	0	887	0	0	0
53	"КІІВ"	137 919	185 384	-47 465	6 501	7 030	-529	0	0	0	147	0	0	0
54	УКРІНБАНК	40 083	88 010	-47 926	7 786	9 505	-1 719	0	0	0	1 904	0	0	0
55	БМ БАНК	9 150	53 756	-44 607	15 626	16 299	-673	0	0	0	1 813	-180	167	0
56	ПРОКРЕДИТ БАНК	61 258	88 649	-27 391	14 559	16 851	-2 291	0	0	0	1 977	0	0	0
57	УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК	23 021	92 066	-69 045	11 070	12 473	-1 403	0	0	0	5 407	0	0	0
58	"ДІАМАНТ"	32 242	76 449	-44 206	11 346	12 682	-1 336	0	0	0	3 394	0	0	0
59	АКТАБАНК	-293	32 909	-33 201	14 185	30 942	-16 757	0	0	0	19 214	0	0	0
60	ЕКСПОБАНК	-1 441	41 124	-42 565	6 004	6 437	-432	155	0	0	835	0	0	0
Група IV (кількість банків у групі – 116)														
61	БАНК "3/4"	18 370	25 900	-7 529	99	479	-380	0	0	235 973	2 138	0	0	0
62	"СОЮЗ"	30 028	57 913	-27 886	25 760	27 829	-2 069	0	0	0	2 716	0	0	0
63	БАНК КІПРУ	49 067	64 262	-15 195	3 868	3 996	-128	0	0	0	358	0	0	0
64	ПЛАТИНУМ БАНК	81 661	119 768	-38 107	-132	125	-258	0	0	0	489	0	0	0
65	ЗЛАТОБАНК	31 746	71 462	-39 716	5 541	6 300	-759	0	0	0	119	0	30 716	0
66	"НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	14 665	58 568	-43 903	2 566	3 712	-1 146	0	0	0	265	0	0	0
67	ЕРДЕ БАНК	1 909	23 423	-21 514	13 151	17 926	-4 775	846	0	0	-1 440	0	0	0
68	ЕНЕРГОБАНК	9 794	45 752	-35 958	4 074	4 571	-497	0	0	0	118	0	0	0
69	ФІНБАНК	11 982	43 150	-31 168	1 630	3 413	-1 783	0	0	0	3 116	0	0	0
70	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	17 005	50 379	-33 374	2 576	3 061	-486	0	0	0	3 164	0	0	0
71	"БІЗНЕС СТАНДАРТ"	16 941	45 144	-28 203	7 982	9 257	-1 275	0	0	0	2 988	0	0	0
72	МІСТО БАНК	25 081	40 776	-15 695	1 632	1 813	-181	0	0	0	-399	0	0	0
73	ІНТЕГРАЛ-БАНК	19 578	34 344	-14 765	7 472	8 150	-678	0	0	0	2 040	0	0	0
74	БГ БАНК	6 362	32 942	-26 580	2 576	3 550	-973	0	0	0	329	0	0	0
75	ФОРТУНА-БАНК	22 581	52 986	-30 405	2 331	2 682	-351	0	0	0	118	0	0	0
76	"ГЛОБУС"	14 241	28 457	-14 216	501	1 559	-1 057	-418	0	-771	3 404	0	0	0
77	ТЕРРА БАНК	5 007	35 660	-30 653	2 323	2 692	-369	23	0	63	1 095	0	0	0
78	АСТРА БАНК	31 017	40 645	-9 628	9 303	9 569	-267	0	0	0	449	-621	0	0
79	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	30 511	39 263	-8 752	4 035	4 330	-294	0	0	0	233	0	0	0
80	"АРКАДА"	22 432	45 733	-23 301	13 436	13 461	-25	0	0	0	202	0	0	0
81	КОНВЕРСБАНК	-3 547	25 283	-28 830	32 398	32 905	-507	0	0	0	2 085	0	0	0
82	БАНК "КАМБІО"	11 040	46 800	-35 761	3 011	3 752	-741	1	0	0	667	0	0	0
83	"ДЕМАРК"	13 755	47 198	-33 443	3 504	3 607	-103	0	0	0	911	0	0	0
84	"ДАНІЕЛЬ"	4 148	29 175	-25 027	2 132	2 589	-457	6 220	0	0	812	0	0	0
85	БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	7 564	18 109	-10 545	1 855	2 300	-445	548	0	32	-318	0	0	0
86	"БАЗИС"	4 215	36 594	-32 379	8 043	8 796	-754	0	0	0	742	0	0	0
87	ПОЛТАВА БАНК	9 046	36 104	-27 058	10 508	10 952	-443	0	0	0	3 004	0	0	0
88	БАНК "МЕРКУРІЙ"	4 935	32 546	-27 611	5 015	5 201	-186	1	0	2 393	298	0	0	0
89	БАНК "ЗОЛОТІ ВОРОТА"	8 574	34 090	-25 516	7 756	8 598	-842	0	0	0	695	0	2	0
90	ХОУМ КРЕДИТ БАНК	9 845	30 799	-20 954	8 199	8 728	-528	0	0	0	344	-191	0	0
91	БАНК "ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА"	2 474	14 337	-11 863	4 604	5 382	-778	0	0	0	2 012	0	0	0
92	ІНПРОМБАНК	23 756	41 278	-17 521	241	255	-14	0	0	0	1 860	0	0	0
93	"ТК КРЕДИТ"	9 455	25 816	-16 361	4 092	7 954	-3 862	0	0	0	177	0	0	0
94	УКРГАЗПРОМБАНК	11 128	28 931	-17 803	2 858	3 303	-445	0	0	0	817	0	0	0
95	"КАПІТАЛ"	611	32 444	-31 832	3 127	4 281	-1 154	4 199	0	-298	59	0	0	0
96	ЕКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	23 919	43 697	-19 778	2 205	2 599	-394	0	0	0	6	-159	7	0
97	"ЮНЕКС"	13 894	29 898	-16 004	1 229	1 575	-347	0	0	0	563	0	0	0
98	ПЛЮС БАНК	5 828	32 721	-26 892	11 534	13 644	-2 110	0	0	0	661	0	0	0
99	КОМІНВЕСТБАНК	3 478	16 009	-12 531	5 983	6 231	-248	0	0	0	853	0	0	0
100	ЗАХІДІНКОМБАНК	21 190	36 922	-15 732	1 024	1 219	-195	0	0	0	99	0	0	0
101	АВТОКРАЗБАНК	9 628	30 706	-21 078	4 065	6 711	-2 646	-468	0	0	80	0	0	0
102	"ПРЕМІУМ"	13 343	15 489	-2 145	240	254	-13	0	0	0	55	0	0	0
103	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	10 939	30 153	-19 214	1 610	1 815	-205	0	0	0	68	0	0	0
104	АКЦЕНТ-БАНК	11 119	22 418	-11 299	14 066	14 710	-644	0	0	0	576	0	0	0
105	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	10 094	23 228	-13 134	3 867	4 583	-716	0	0	0	494	0	0	0
106	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	6 345	20 795	-14 451	2 802	3 542	-740	-21	0	0	683	0	0	0
107	АПЕКС-БАНК	14 719	22 582	-7 862	529	588	-58	-44	0	0	-1 104	0	0	0
108	ЄВРОБАНК	8 539	23 297	-14 758	776	1 988	-1 212	0	0	0	1 512	0	0	0
109	ДІАЛОГ БАНК	-4 850	8 696	-13 546	-2	0	-2	0	0	0	0	0	0	0
110	"ПОРТО-ФРАНКО"	4 873	17 093	-12 220	2 083	2 424	-342	0	0	0	38	0	0	0
111	"ЛЬВІВ"	3 605	18 960	-15 355	2 336	2 527	-190	5	0	0	129	0	0	0
112	БАНК "НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	6 256	23 212	-16 956	7 223	7 349	-127	0	0	0	262	0	0	0

	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
	-11	2 307	-24	43	6	-1	1 461	0	-40 782	0	0	0	0	16 963	0	16 963	0	16 963
	-313	-2 983	0	0	0	3	166	0	-21 662	0	0	0	0	745	-354	390	0	390
	-1 254	5 194	0	1	0	-27	1 068	0	-74 006	-264	0	-264	0	9 752	-6 918	2 834	0	2 834
	-513	-5 332	0	0	0	-969	357	0	-25 914	0	0	0	0	799	-186	613	0	613
	-848	728	0	-1 677	0	-1 681	1 188	0	-19 274	0	0	0	0	27 196	-6 795	20 401	0	20 401
	23	-23 554	0	0	0	-2 061	2 429	0	-21 896	0	0	0	0	3 357	0	3 357	0	3 357
	13 974	-125 740	-857	-1 248	0	0	534	0	-27 482	0	0	0	0	3 748	0	3 748	0	3 748
	-380	-23 374	0	-91	0	-7	6 662	0	-31 216	0	0	0	0	1 367	0	1 367	0	1 367
	348	-2 427	0	0	0	2	224	0	-31 037	0	0	0	0	-6 315	-82	-6 397	0	-6 397
	-1 090	-39 281	0	0	0	6 110	2 245	0	-55 474	0	0	0	0	-9 695	1 843	-7 853	0	-7 853
	29	-6 927	0	411	-31	661	208	0	-29 228	0	0	0	0	4 620	-463	4 158	0	4 158
	-768	-15 284	0	1 691	0	102	5 114	0	-36 732	0	0	0	0	1 105	-157	948	0	948
	-1 034	-5 717	0	6	0	-242	51	0	-25 520	0	0	0	0	651	-500	151	0	151
	823	-2 399	0	0	0	-9	1 024	0	-14 881	0	0	0	0	-9 889	0	-9 889	0	-9 889
	-34	-30 897	0	1 154	0	-11	14	0	-3 605	0	0	0	0	223 199	3 101	226 300	0	226 300
	-689	-45 276	0	1 097	0	-121	19	0	-12 937	0	0	0	0	597	-241	356	0	356
	101	-23 670	0	0	0	-9	217	0	-28 582	0	0	0	0	1 350	-1 000	350	0	350
	0	-23 621	0	0	0	-53	24 330	0	-79 977	0	0	0	0	2 697	0	2 697	0	2 697
	-1 046	-51 791	0	0	0	0	77	0	-14 837	0	0	0	0	525	-81	444	0	444
	0	-9 009	0	9	0	59	63	0	-7 883	0	0	0	0	736	0	736	0	736
	-419	6 913	0	1	0	-4 451	38	0	-15 629	0	0	0	0	918	0	918	0	918
	199	-1 125	74	0	0	207	3 317	0	-34 078	0	0	0	0	-17 419	0	-17 419	0	-17 419
	67	-978	0	518	0	387	203	0	-16 789	0	0	0	0	137	-87	50	0	50
	-1 554	-6 246	0	0	0	532	34	0	-14 291	0	0	0	0	1 219	-11	1 208	0	1 208
	-76	-10 489	-60	-1 148	0	33	284	0	-16 326	0	0	0	0	128	0	128	0	128
	-26	-27 189	0	731	0	22	163	0	-9 322	0	0	0	0	-9 307	0	-9 307	0	-9 307
	-229	-15 042	0	6	0	218	23	0	-13 470	0	0	0	0	597	-74	523	0	523
	69	3 976	2	0	0	-5	4 437	0	-17 213	0	0	0	0	533	-1	533	-289	244
	328	-17 228	0	0	0	-68	664	0	-7 695	0	0	0	0	1 031	-450	581	0	581
	-404	-9 275	0	43	0	-288	206	0	-4 433	0	0	0	0	2 805	0	2 805	0	2 805
	-2	-1 522	0	6 045	0	70	128	0	-13 088	0	0	0	0	142	-31	111	0	111
	197	-861	0	1 472	0	23	559	0	-32 959	0	0	0	0	8 578	-1 154	7 424	0	7 424
	-627	-4 625	-339	-1 458	0	-971	1 781	0	-18 824	0	0	0	0	9 715	0	9 715	0	9 715
	1 044	-5 183	0	0	0	5 983	1 276	0	-31 280	0	0	0	0	7 910	-4 738	3 172	0	3 172
	24	-945	0	9	0	-27	46	0	-29 900	0	0	0	0	142	-52	90	0	90
	-270	-1 815	0	-146	0	40	195	0	-12 508	0	0	0	0	215	-67	148	0	148
	-330	-7 783	191	0	0	0	272	0	-10 319	0	0	0	0	202	0	202	0	202
	-372	-3 041	0	0	0	-109	234	0	-9 842	0	0	0	0	182	-88	94	0	94
	324	-2 696	0	0	0	0	221	0	-7 264	0	0	0	0	265	-98	167	0	167
	284	-2 873	0	343	0	-16	777	0	-17 223	0	0	0	0	-5 707	0	-5 707	0	-5 707
	112	-2 152	-2	0	0	1	428	0	-18 595	0	0	0	0	2 351	-530	1 821	0	1 821
	-32	-1 357	0	0	0	0	133	0	-11 230	0	0	0	0	156	0	156	0	156
	253	-7 151	0	-29	0	-43	1 363	0	-11 147	0	0	0	0	272	0	272	0	272
	804	21 096	0	0	0	0	13 842	0	-74 294	0	0	0	0	-20 356	0	-20 356	0	-20 356
	-838	-113 365	0	2	0	0	265	0	-16 663	0	0	0	0	-121 510	-3	-121 512	0	-121 512
	-241	-28 931	7 563	5 773	0	0	174	0	-8 945	0	0	0	0	1 251	-61	1 191	0	1 191
	22	-4 030	0	0	0	0	271	0	-9 006	0	0	0	0	980	-23	957	0	957
	-620	-749	0	0	0	141	74	0	-12 601	0	0	0	0	1 048	-240	808	0	808
	72	2 135	0	-4 243	0	-33	30	0	-8 703	0	0	0	0	-3 044	-21	-3 065	0	-3 065
	80	-19 083	-174	0	0	-62	211	0	-4 383	0	0	0	0	2 565	-178	2 388	0	2 388
	43	-4 785	0	66	0	230	261	0	-9 226	0	0	0	0	2 276	-599	1 677	0	1 677
	-47	-1 097	0	0	0	0	12 243	0	-27 418	0	0	0	0	1 705	0	1 705	0	1 705
	97	-350	0	0	0	-28	122	0	-10 122	0	0	0	0	33	0	33	0	33
	-5 815	-7 269	0	0	0	33	73	0	-9 059	0	0	0	0	276	0	276	0	276
	195	-1 980	0	0	0	-256	60	0	-7 310	0	0	0	0	4 014	-1 441	2 572	0	2 572
	-2	-17 827	0	0	0	-7	28	0	-2 170	0	0	0	0	-6 339	-308	-6 647	0	-6 647
	108	-4 421	-1 940	0	0	284	40	0	-4 890	0	0	0	0	1 799	-210	1 589	0	1 589
	-208	-4 014	0	0	0	95	1 691	0	-22 869	0	0	0	0	456	-80	376	0	376
	260	1 984	0	321	0	17	292	0	-14 794	0	0	0	0	2 534	0	2 534	0	2 534
	22	-587	0	0	0	39	172	0	-8 583	0	0	0	0	871	0	871	0	871
	-362	-9 677	0	-138	-1	-133	15	0	-3 258	0	0	0	0	546	0	546	0	546
	-119	-10 007	0	11 067	0	-241	19	0	-11 459	0	0	0	0	87	0	87	0	87
	-302	-130 462	0	0	0	0	-5	0	-1 209	0	0	0	0	-136 831	0	-136 831	0	-136 831
	85	-2 131	0	0	0	-2	303	0	-5 137	0	0	0	0	111	-20	91	0	91
	-20	-4 447	0	0	0	0	216	0	-10 108	0	0	0	0	-8 285	0	-8 285	0	-8 285
	9	-5 421	0	0	0	0	98	0	-19 606	0	0	0	0	-11 178	-13	-11 191	0	-11 191

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
113	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	7 822	19 229	-11 407	1 903	2 662	-759	0	0	0	3 783	0	0	0	
114	"НОВИЙ"	502	14 317	-13 814	4 168	5 064	-896	0	0	0	616	0	0	0	
115	АГРОКОМБАНК	3 767	12 287	-8 521	2 809	4 417	-1 608	28	0	0	1 350	0	0	0	
116	ФІНРОСТБАНК	3 207	17 053	-13 847	5 930	7 831	-1 902	0	0	0	461	0	0	0	
117	МЕТАБАНК	7 438	18 648	-11 209	6 034	6 226	-192	0	0	0	369	0	0	0	
118	"ГРАНТ"	858	18 706	-17 848	3 922	4 371	-449	0	0	0	1 256	0	0	0	
119	БАНК "РУСКИЙ СТАНДАРТ"	804	8 046	-7 242	25 287	26 291	-1 004	0	0	0	6	0	0	0	
120	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	1 924	13 262	-11 338	3 829	4 019	-190	0	0	0	613	0	0	0	
121	СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК	1 746	13 503	-11 757	2 292	2 621	-329	0	0	0	220	0	0	0	
122	БАНК "РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	24 108	29 339	-5 230	2 116	2 526	-409	0	0	0	38	0	0	0	
123	УКРКОМУНБАНК	930	9 310	-8 381	8 264	9 203	-939	0	0	0	283	0	0	0	
124	УНІКОМБАНК	14 718	17 645	-2 927	410	643	-232	0	0	0	27	0	0	0	
125	КЛАСИКБАНК	12 946	13 635	-689	28	29	-1	0	0	0	1	3	-5	0	
126	АРТЕМ-БАНК	2 752	11 876	-9 124	1 975	2 214	-239	0	0	0	140	0	0	0	
127	БАНК "БОГУСЛАВ"	8 478	14 833	-6 355	1 431	1 628	-197	0	0	0	143	0	0	0	
128	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	4 819	8 011	-3 192	1 095	3 380	-2 286	0	0	0	-360	0	0	0	
129	ЄВРОПРОМБАНК	6 247	12 782	-6 535	409	503	-94	0	0	0	41	0	0	0	
130	ІНТЕРБАНК	8 673	14 683	-6 010	5 149	5 798	-649	0	0	0	11	0	0	0	
131	"МОРСЬКИЙ"	955	10 092	-9 137	1 810	1 925	-115	0	0	0	505	0	0	0	
132	АСВІО БАНК	6 411	16 562	-10 151	201	214	-13	0	0	0	0	0	0	0	
133	СОЦКОМБАНК	18 698	28 995	-10 298	35	35	0	0	0	0	11	0	0	0	
134	"КОНТРАКТ"	3 158	11 393	-8 236	1 578	3 384	-1 806	0	0	0	880	0	0	0	
135	СИГМАБАНК	6 050	11 447	-5 397	542	705	-162	0	0	0	2 845	0	0	0	
136	ІНВЕСТБАНК	4 508	13 570	-9 063	1 733	1 838	-105	-9	0	0	281	0	0	0	
137	РЕАЛ БАНК	5 546	13 051	-7 504	1 182	2 007	-825	0	0	0	1 085	0	0	0	
138	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	902	6 907	-6 005	310	391	-81	0	0	0	38	0	0	0	
139	ПОЛІКОМБАНК	4 270	11 862	-7 593	1 560	1 583	-23	0	0	0	193	0	0	0	
140	ПРОМЕКОНОМБАНК	5 518	15 618	-10 100	882	1 210	-328	0	0	0	204	0	0	0	
141	АКОРДБАНК	4 774	9 873	-5 099	2 439	2 650	-211	1	0	2 836	-753	0	0	0	
142	ЛЕГБАНК	3 751	9 793	-6 042	1 593	1 966	-373	0	0	0	-221	0	0	0	
143	РЕПОН-БАНК	4 330	10 547	-6 217	1 558	1 737	-179	0	0	0	323	0	0	0	
144	РАДИКАЛ БАНК	2 035	7 902	-5 867	1 699	2 016	-317	0	0	0	993	0	0	0	
145	БАНК "ТРАСТ"	4 378	6 922	-2 543	506	517	-11	0	0	0	27	0	0	0	
146	КРЕДИТВЕСТ БАНК	3 974	5 557	-1 583	1 052	1 284	-232	0	0	0	344	0	0	0	
147	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	3 544	3 602	-58	1 418	2 000	-582	0	0	0	28	0	0	0	
148	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОНАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ	4 766	5 064	-298	1 576	3 310	-1 733	0	0	0	23	0	0	0	
149	"УКООПСПІЛКА"	3 477	6 907	-3 430	640	1 247	-607	0	0	0	850	0	0	0	
150	МОТОР-БАНК	4 715	5 926	-1 211	1 952	2 089	-137	0	0	0	208	0	0	0	
151	"КОНКОРД"	2 834	8 039	-5 205	125	176	-51	2	0	0	290	0	0	0	
152	"СТОЛИЧНИЙ"	5 369	10 730	-5 360	845	985	-140	0	0	0	-111	0	0	0	
153	ОКСІ БАНК	5 506	9 666	-4 160	509	619	-110	0	0	-3	162	0	0	0	
154	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	4 835	7 070	-2 235	2 502	2 877	-376	0	0	0	2	0	0	0	
155	ФІНЕКСБАНК	2 820	4 750	-1 931	966	1 115	-149	0	0	0	66	0	0	0	
156	ПРОФІН БАНК	2 083	4 089	-2 007	1 049	1 298	-249	0	0	0	34	0	0	0	
157	ПРАЙМ-БАНК	2 638	4 411	-1 773	550	909	-359	0	0	0	470	0	0	0	
158	"ЦЕНТР"	5 313	7 318	-2 005	107	123	-16	0	0	0	34	0	0	0	
159	"СТАНДАРТ"	1 944	4 277	-2 333	514	537	-23	0	0	0	4	0	0	0	
160	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	4 007	5 676	-1 669	1 176	1 284	-108	436	0	0	54	0	0	0	
161	"КРЕДИТ-ОПТИМА"	2 486	4 189	-1 702	222	227	-5	0	0	0	127	0	0	0	
162	ГРІН БАНК	2 379	5 283	-2 904	71	72	0	0	0	0	731	0	0	0	
163	СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	2 159	3 421	-1 262	1 447	1 514	-67	156	0	0	69	0	0	0	
164	ТММ-БАНК	2 176	3 744	-1 568	226	232	-6	0	0	0	6	0	0	0	
165	БАНК "ВЕЛЕС"	2 785	3 292	-508	1 782	4 291	-2 509	0	0	0	16	0	0	0	
166	УКРБУДІНВЕСТБАНК	2 895	4 143	-1 247	425	428	-3	0	0	0	37	0	0	0	
167	БАНК "РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ"	437	437	0	-5	0	-5	0	0	0	0	0	0	0	
168	БАНК СТОЛИЦЯ	960	3 482	-2 523	187	216	-29	0	0	0	12	0	0	0	
169	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	2 295	4 262	-1 968	870	888	-18	0	0	0	142	0	0	0	
170	АВАНТ-БАНК	2 840	3 065	-225	78	86	-8	0	0	0	8	0	0	0	
171	РАДАБАНК	2 794	3 104	-309	387	408	-22	0	0	0	4	0	0	0	
172	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	2 035	3 464	-1 429	703	726	-23	0	0	0	363	0	0	0	
173	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	1 160	1 625	-464	31	37	-7	0	0	0	0	0	0	0	
174	БАНК "АЛЬЯНС"	766	1 137	-370	183	185	-2	0	0	0	24	0	0	0	
175	"ФАМІЛЬНИЙ"	1 029	1 480	-452	389	524	-136	0	0	0	21	0	0	0	
176	"ВОЛОДИМИРСЬКИЙ"	2 770	7 829	-5 060	216	261	-45	0	0	0	10	0	0	0	

	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
	52	-379	0	0	0	-262	623	0	-13 111	0	0	0	0	430	0	430	0	430
	-312	-1 000	0	0	0	7	316	0	-6 540	0	0	0	0	-2 242	0	-2 242	0	-2 242
	24	893	0	1	0	964	106	0	-9 503	0	0	0	0	438	0	438	0	438
	-225	-2 023	0	0	0	-588	82	0	-6 339	0	0	0	0	504	-1	504	0	504
	47	-845	0	19	-3	0	550	0	-13 062	0	0	0	0	547	-351	197	0	197
	293	388	147	0	0	13	127	0	-6 685	0	0	0	0	318	-126	193	0	193
	18	-2 396	0	0	0	-130	1 526	0	-24 870	0	0	0	0	244	0	244	0	244
	-245	312	247	0	0	4	257	0	-6 772	0	0	0	0	170	-125	45	0	45
	0	-104	0	0	0	0	18	0	-4 135	0	0	0	0	37	0	37	0	37
	-4	6 286	0	0	0	0	10 644	0	-25 066	0	0	0	0	18 122	0	18 122	0	18 122
	128	-653	0	0	0	-60	392	0	-9 357	0	0	0	0	-74	-102	-176	0	-176
	0	-8 198	0	0	0	0	3	0	-1 896	0	0	0	0	5 065	-781	4 284	0	4 284
	1	-13 116	0	0	0	0	1	0	-2 140	0	0	0	0	-2 281	-666	-2 947	0	-2 947
	-33	-1 492	0	0	0	0	107	0	-3 046	0	0	0	0	403	0	403	0	403
	0	-5 500	0	213	0	0	29	0	-8 255	0	0	0	0	-3 461	-2	-3 463	0	-3 463
	-351	-650	0	91	0	0	0	0	-4 588	0	0	0	0	57	0	57	0	57
	18	-1 377	0	0	0	0	15	0	-4 969	0	0	0	0	384	-139	245	0	245
	-356	-4 462	0	-640	0	0	26	0	-8 372	0	0	0	0	29	0	29	0	29
	-57	-20 007	0	0	0	-9	107	0	-4 180	0	0	0	0	-20 876	0	-20 876	0	-20 876
	15	-4 015	0	0	0	0	9	0	-2 174	0	0	0	0	447	-266	180	0	180
	-146	-231 420	0	0	0	0	11	0	-4 427	0	0	0	0	-217 239	0	-217 239	0	-217 239
	96	-116	0	0	0	-88	10	0	-5 247	0	0	0	0	271	0	271	0	271
	319	-3 254	-512	1	0	0	21	0	-5 976	0	0	0	0	37	0	37	0	37
	122	-1 424	0	0	0	0	319	0	-4 546	0	0	0	0	984	-157	828	0	828
	0	-31	0	0	0	24	32	0	-7 362	0	0	0	0	475	-204	272	0	272
	-3	1 092	0	0	0	0	317	0	-2 461	0	0	0	0	195	-47	148	0	148
	133	-1 224	0	0	0	6	221	0	-5 074	0	0	0	0	86	-82	3	0	3
	-161	-758	0	0	0	-1	43	0	-5 590	0	0	0	0	137	-69	68	0	68
	-371	39	0	83	0	-3	54	0	-8 239	0	0	0	0	860	-244	616	0	616
	-555	-1 815	-18	3 006	0	0	330	0	-5 611	0	0	0	0	460	0	460	0	460
	44	-302	0	0	0	-1	181	0	-6 023	0	0	0	0	110	0	110	0	110
	0	-163	0	-3	0	42	7	0	-4 444	0	0	0	0	165	-68	97	0	97
	16	965	0	0	0	0	281	0	-5 964	0	0	0	0	209	-12	197	0	197
	16	-979	0	0	0	-51	5	0	-4 274	0	0	0	0	88	0	88	0	88
	-63	2 909	0	0	0	-3 294	0	0	-8 271	0	0	0	0	-3 730	1 118	-2 612	0	-2 612
	98	-5 362	0	0	0	0	180	0	-2 895	0	0	0	0	-1 614	-49	-1 663	0	-1 663
	8	22	0	0	0	-19	25	0	-4 848	0	0	0	0	155	-91	65	0	65
	2	-2 369	0	0	0	-2	6	0	-4 155	0	0	0	0	356	0	356	0	356
	104	-1 925	8	0	0	-4	0	0	-1 417	0	0	0	0	17	0	17	0	17
	6	-2 679	0	0	0	0	5	0	-3 164	0	0	0	0	270	-174	97	0	97
	-81	874	0	0	0	0	374	0	-6 466	0	0	0	0	876	-253	622	0	622
	-91	704	0	0	0	92	4	0	-6 524	0	0	0	0	1 524	-200	1 324	0	1 324
	40	761	0	0	0	52	37	0	-4 630	0	0	0	0	111	0	111	0	111
	9	9 377	0	0	0	-2	925	0	-13 207	0	0	0	0	267	-83	184	0	184
	66	711	0	1	0	0	94	0	-3 659	0	0	0	0	871	-284	587	0	587
	218	942	0	-1 742	0	0	15	0	-3 237	0	0	0	0	1 649	0	1 649	0	1 649
	0	128	0	515	0	0	3	0	-2 792	0	0	0	0	317	-92	226	0	226
	24	-166	0	0	0	100	83	0	-5 307	0	0	0	0	409	0	409	0	409
	14	-1 350	0	0	0	0	6	0	-1 154	0	0	0	0	351	-5	347	0	347
	113	-516	241	-275	0	0	2	0	-2 464	0	0	0	0	283	0	283	0	283
	100	-44	0	0	0	4	61	0	-3 691	0	0	0	0	261	-177	84	0	84
	16	-490	0	0	0	29	16	0	-1 648	0	0	0	0	331	0	331	0	331
	3	-3 050	0	0	0	-25	66	0	-1 559	0	0	0	0	18	-1	16	0	16
	16	-441	0	0	0	137	3	0	-2 838	0	0	0	0	235	-47	188	0	188
	0	-6 011	0	7 354	0	0	0	0	-1 720	0	0	0	0	54	0	54	0	54
	12	-111 544	0	0	0	-131	101	0	-3 489	0	0	0	0	-113 892	0	-113 892	0	-113 892
	7	-588	0	0	0	0	0	0	-2 515	0	0	0	0	212	-170	42	0	42
	1	-729	0	0	0	0	2	0	-1 875	0	0	0	0	327	-60	267	0	267
	11	94	0	0	0	-18	20	0	-2 193	0	0	0	0	1 099	-284	815	0	815
	0	-20	0	0	0	0	24	0	-3 020	0	0	0	0	85	-65	19	0	19
	2	615	0	12	0	111	104	0	-1 885	0	0	0	0	149	0	149	0	149
	138	-421	0	0	0	-5	63	0	-726	0	0	0	0	23	0	23	0	23
	-9	311	0	0	0	-18	296	0	-2 015	0	0	0	0	3	-1	2	0	2
	-461	-243 099	0	0	0	0	17	0	-3 758	0	0	0	0	-244 304	0	-244 304	0	-244 304

Спеціально для "Вісника НБУ"/

Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у квітні 2011 року

Обсяги кредитів, наданих Національним банком для підтримання ліквідності банків України у квітні 2011 р. (в розрізі інструментів)

Показники	Відсотки	
	2011 р.	У тому числі за квітень
Обсяги рефінансування банків, усього	100.00	100.00
У тому числі через:		
– кредити "овернайт", надані через постійно діючу лінію рефінансування	71.30	100.00
– кредити рефінансування, надані шляхом проведення тендера	28.70	–
– операції прямого РЕПО	–	–
– інші кредити	–	–
– стабілізаційний кредит	–	–
– кредити, надані для фінансування чемпіонату Європи з футболу 2012 року	–	–

Середньозважена процентна ставка за кредитами, наданими Національним банком для підтримання ліквідності банків України у квітні 2011 р.

Показники	Відсотки річні	
	2011 р.	У тому числі за квітень
Середньозважена процентна ставка за кредитами рефінансування, всього	9.83	9.76
У тому числі за:		
– кредитами "овернайт", наданими через постійно діючу лінію рефінансування	9.76	9.76
– кредитами, наданими шляхом проведення тендера	10.00	–
– операціями прямого РЕПО (розрахунково)	–	–
– за іншими кредитами	–	–
– стабілізаційним кредитом	–	–
– кредитами, наданими для фінансування чемпіонату Європи з футболу 2012 року	–	–

Процентні ставки банків за кредитами та депозитами у національній валюті у квітні 2011 р.*

Показники	Відсотки річні	
	Квітень 2011 р.	
На міжбанківському ринку:		
за кредитами, наданими іншим банкам	3.0	
за кредитами, отриманими від інших банків	3.1	
за депозитами, розміщеними в інших банках	4.0	
за депозитами, залученими від інших банків	4.1	
На небанківському ринку:		
за кредитами**	13.0	
за депозитами	6.0	

* За щоденною звітністю банків; відображено вартість кредитів (депозитів), фактично наданих (отриманих) банками.

** Без урахування ставок за кредитами "овердрафт".

Темпи зростання грошової маси у квітні 2011 р.

Агрегати грошової маси	01.01.2011 р.		01.02.2011 р.		01.03.2011 р.		01.04.2011 р.		01.05.2011 р.	
	%	Млн. грн.	%	Млн. грн.	%	Млн. грн.	%	Млн. грн.	%	Млн. грн.
Готівка. Гроші поза банками										
M0, % до початку року	116.5	25 960.5	96.3	–6 751.6	97.0	–5 429.5	98.1	–3 461.5	101.2	2 209.4
M0 + переказані кошти в національній валюті										
M1, % до початку року	124.0	56 145.1	98.9	–3 240.7	98.9	–3 187.1	102.4	7 023.8	105.2	15 164.5
M1 + переказані кошти в іноземній валюті та інші кошти										
M2, % до початку року	123.1	112 068.9	100.4	2 541.2	101.0	6 255.9	103.7	21 890.1	106.5	38 586.6
M2 + цінні папери власного боргу банків										
M3, % до початку року	122.7	110 573.3	100.6	3 293.1	101.2	7 313.9	103.9	23 508.9	106.8	40 572.0

Примітка. Облікова ставка Національного банку України у квітні 2011 р. не змінювалася і, починаючи з 10.08.2010 р., становить 7.75% річних.

Починаючи з 01.02.2009 р. встановлено такі нормативи обов'язкового резервування для формування банками обов'язкових резервів (постанова Правління Національного банку України від 30.01.2009 р. № 33): за строковими коштами і вкладками (депозитами) юридичних і фізичних осіб у національній валюті – 0; за строковими коштами і вкладками (депозитами) юридичних і фізичних осіб у іноземній валюті – 4; за коштами вкладів (депозитів) юридичних і фізичних осіб у національній валюті на вимогу та коштами на поточних рахунках – 0; за коштами вкладів (депозитів) юридичних і фізичних осіб у іноземній валюті на вимогу та коштами на поточних рахунках – 7, за коштами, які залучені банками від банків-нерезидентів та фінансових організацій-нерезидентів – 2.

Правлінням НБУ прийнято постанову від 29.09.2009 р. № 567, згідно з якою з 02.10.2009 р. за залишками коштів обов'язкових резервів, що перераховані банками на окремий рахунок у Національному банку України, Національний банк нараховує проценти в розмірі 30% від облікової ставки НБУ за умови дотримання банком порядку формування та зберігання обов'язкових резервів.

Правлінням НБУ прийнято постанову від 20.04.2010 р. № 210, згідно з якою з 01.05.2010 року встановлено порядок формування обов'язкових резервів на окремому рахунку в Національному банку України у розмірі 100% від суми обов'язкових резервів, сформованих за попередній звітний період резервування згідно з установленими нормативами на відповідний період; банкам дозволено для покриття обов'язкових резервів зараховувати придбані ними цільові облігації внутрішніх державних позик України, випущені з метою залучення коштів для фінансування заходів, пов'язаних із підготовкою і проведенням чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні, у розмірі 100% від їх номінальної вартості.

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготовлено працівниками Генерального департаменту грошово-кредитної політики
Національного банку України.

Ринок державних цінних паперів України у квітні 2011 року

Результати розміщення облігацій внутрішніх державних позик у квітні 2011 року

Номер розміщення	Дата проведення розрахунку за придбані облігації	Пропозиція				Результати розміщення					Встановлений рівень доходності облігацій, %	Середньозважений рівень доходності облігацій, %
		Встановлені обмеження на загальний обсяг розміщення облігацій, грн.	Номинал облігацій, грн.	Розмір купона на одну облігацію, грн.	Термін погашення облігацій	Кількість розміщених облігацій, шт.	Загальна сума розміщення ОВДП, тис. грн.	Усього	Залучено коштів до державного бюджету від розміщення облігацій, тис. грн.	Випуск ОВДП для збільшення тугного капіталу банків		
Постанова КМУ від 30.03.2011 р. № 323	06.04.2011 р.	-	1 000	47.50	21.02.2018 р.	1 975 000	1 975 000.00	1 975 000.00	-	1 975 000.00	9.50	9.50
46	06.04.2011 р.	-	1 000	47.50	19.09.2018 р.	1 975 001	1 975 001.00	1 975 001.00	-	1 975 001.00	9.50	9.50
47	06.04.2011 р.	1 000	1 000	-	06.07.2011 р.	-	-	-	-	-	-	-
48	06.04.2011 р.	30 000	1 000	-	14.12.2011 р.	30 000	28 476.30	28 476.30	28 476.30	-	7.75	-
49	06.04.2011 р.	197 000	1 000	49.30	12.12.2012 р.	197 000	203 705.88	203 705.88	203 705.88	-	9.60	9.60
50	13.04.2011 р.	100 000	1 000	-	12.10.2011 р.	100 000	96 861.00	96 861.00	96 861.00	-	6.50	6.50
51	13.04.2011 р.	300 000	1 000	-	07.03.2012 р.	300 000	279 990.00	279 990.00	279 990.00	-	7.95	7.95
52	13.04.2011 р.	359 000	1 000	53.75	26.03.2014 р.	359 000	363 132.09	363 132.09	363 132.09	-	10.45	10.45
53	20.04.2011 р.	1 000	1 000	-	20.07.2016 р.	-	-	-	-	-	-	-
54	20.04.2011 р.	1 110 000	1 000	-	20.07.2011 р.	-	-	-	-	-	-	-
55	20.04.2011 р.	1 580 000	1 000	46.20	14.12.2011 р.	1 110 000	1 059 193.60	1 059 193.60	1 059 193.60	-	7.50	7.36
56	20.04.2011 р.	1 000	1 000	-	17.04.2013 р.	1 580 000	1 580 000.80	1 580 000.80	1 580 000.80	-	9.40	9.24
57	27.04.2011 р.	140 000	1 000	-	13.07.2016 р.	-	-	-	-	-	-	-
58	27.04.2011 р.	1 000	1 000	-	12.10.2011 р.	140 000	135 933.00	135 933.00	135 933.00	-	6.50	6.50
59	27.04.2011 р.	1 066 000	1 000	53.75	25.04.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-
Разом	27.04.2011 р.	1 066 000	1 000	53.75	26.03.2014 р.	1 066 000	1 084 094.42	1 084 094.42	1 084 094.42	4 831 387.09	10.45	10.39
						8 832 001	8 781 388.09	8 781 388.09	4 831 387.09	3 950 001.00		

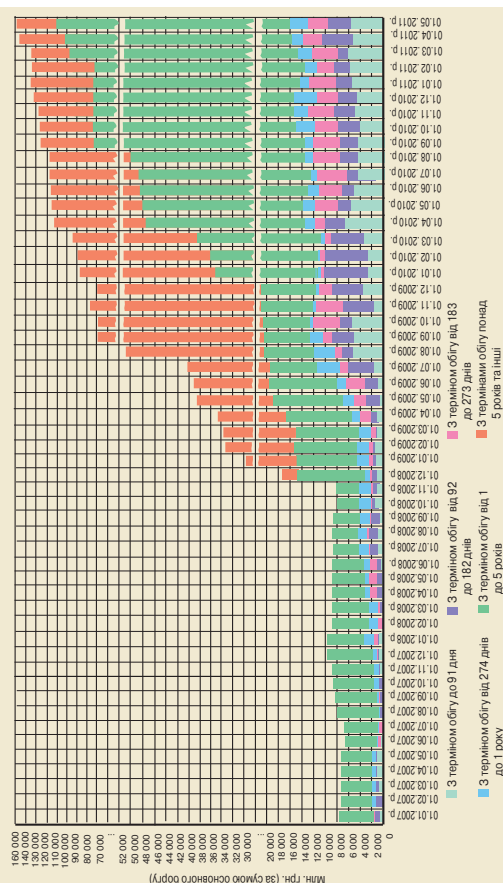
Обсяг розміщення облігацій внутрішніх державних позик за квітень 2011 року*

Період	Кількість розміщених облігацій, шт.	Результати розміщення ОВДП		Обсяг розміщених облігацій, тис. грн.		з яких:
		Усього	з яких:	зачулено коштів до державного бюджету	з яких:	
Счень	2 882 780	2 805 449.61	2 805 449.61	2 805 449.61	2 805 449.61	випуск ОВДП для збільшення формування статутного капіталу банків
Лютий	3 085 000	3 032 178.70	3 032 178.70	3 032 178.70	3 032 178.70	
Березень	9 742 000	9 665 075.08	9 665 075.08	4 665 075.08	4 665 075.08	
I квартал	15 709 780	15 502 703.39	10 502 703.39	10 502 703.39	10 502 703.39	
Квітень	8 832 001	8 781 388.09	4 831 387.09	4 831 387.09	3 950 001.00	
Травень						
Червень						
II квартал	8 832 001	8 781 388.09	4 831 387.09	4 831 387.09	3 950 001.00	
I півріччя	24 541 781	24 284 091.48	15 334 090.48	15 334 090.48	3 950 001.00	
Липень						
Серпень						
Вересень						
III квартал						
Жовтень						
Листопад						
Грудень						
IV квартал						
Усього з початку року	24 541 781	24 284 091.48	15 334 090.48	15 334 090.48	3 950 001.00	

*За станом на 01.05.2011 р.

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготовлено працівниками Генерального департаменту грошово-кредитної політики Національного банку України.

Обсяг облігацій внутрішніх державних позик, які перебувають в обігу (на 1 травня 2011 року)

Александр Петрик. *Перспективы обеспечения ценовой стабильности в Украине.*

Рассматриваются пути достижения и поддержки Национальным банком Украины ценовой стабильности в государстве.

Тарас Савченко. *Цикличность экономических процессов и влияние Национального банка Украины на фазы экономических циклов.*

Исследуя подходы к определению фаз экономических циклов в экономически развитых странах, а также проводя сравнительный анализ параметров экономических циклов Украины и других стран СНГ, автор раскрывает результаты ретроспективного анализа влияния денежно-кредитной политики Национального банка Украины на фазы экономических циклов в Украине. В частности обосновывает целесообразность учета параметров экономических циклов в процессе разработки и реализации денежно-кредитной политики.

Николай Пацера. *Как принимали Основной Закон Украины.*

Краткий обзор того, как регулируется Конституцией отечественная банковская система, а также воспоминания бывшего председателя Национального банка Украины, народного депутата Украины, погибшего в апреле 1998 года от руки убийцы, Вадима Гетьмана об историческом заседании Верховного Совета Украины, на котором 28 июня 1996 года была принята Конституция Украины.

Андрей Папуша. *Подарок к празднику.*

Фоторепортаж о сдаче в эксплуатацию отремонтированного и достроенного помещения Управления Национального банка Украины в Черниговской области.

Роман Подвысоцкий. *Никто не забыт, ничто не забыто!*

Сообщение о чествовании в Национальном банке Украины ветеранов Великой Отечественной войны 1941–1945 годов — бывших работников банковской системы по случаю 66-й годовщины Великой Победы.

Виктор Новиков. *Последние изменения в банковском законодательстве.*

Вскоре вступает в силу Закон Украины “О внесении изменений к некоторым законам о регулировании деятельности банков”, принятие которого затягивалось не один год.

Изменения и дополнения к Государственному реестру банков, внесённые в апреле 2011 г.

Основные показатели деятельности банков Украины на 1 мая 2011 года.

Игорь Волошин. *Ценообразование розничных вкладов с учётом риска перевложения.*

Предложен подход к определению важной составляющей риска ликвидности — риска перевложения, или ролл-овер. Дано определение арбитража по срокам погашения. Доказано, что только возрастающие кривые доходности являются кривыми доходности, свободными от арбитража по срокам погашения. Предложено нейтрализовать риск оттока средств вследствие отказа вкладчика перевложить погашаемый вклад, уменьшением процентной ставки сравнительно со ставкой по вкладам, свободным от риска. На основе этого подхода построены риск-нейтральные кривые доходности, свободные от риска перевложения.

Структура активов, обязательств, собственного капитала, финансовые результаты деятельности банков Украины по состоянию на 01.04.2011 г.

Сергей Круглик, Алексей Еременко. *Пересмотр квот в Международном валютном фонде.*

Рассмотрены критерии распределения квот между стра-

нами-участниками Международного валютного фонда, а также влияние этого процесса на позицию Украины в МВФ.

Юрий Кожуховский, Николай Стародуб, Александр Нога, Владимир Шумихин, Владимир Лахненко. *Особенности процесса чеканки монет на Банкотно-монетном дворе Национального банка Украины.*

Проанализированы основные закономерности влияния технологических факторов процесса чеканки на качество монет. В частности установлена зависимость производительности процесса чеканки от оптимальных параметров заготовок для изготовления монет.

О выпуске в обращение памятной монеты “Георгій Береговий”.

Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание памятной монеты номиналом 5 гривень, посвященной лётчику-космонавту, уроженцу Полтавской области Георгию Тимофеевичу Береговому (1921–1995). Фотоизображение аверса и реверса монеты.

Сергей Козьменко, Ксения Багмет. *Развитие региональных рынков банковского страхования: зарубежный опыт.*

Исследуются региональные рынки банковского страхования на примере экономически развитых стран мира и возможности их развития в Украине.

Официальный курс гривни к иностранным валютам, устанавливаемый Национальным банком Украины один раз в месяц (за апрель 2011 года).

Официальный курс гривни к иностранным валютам, устанавливаемый Национальным банком Украины ежедневно (за апрель 2011 года).

Задолженность по долгосрочным кредитам в иностранной валюте от нерезидентов (по состоянию на 31.03.2011 г.).

Основные монетарные параметры денежно-кредитного рынка Украины в апреле 2011 года.

Объёмы кредитов, предоставленных Национальным банком для поддержания ликвидности банков Украины, средне-взвешенная процентная ставка по кредитам, предоставленным Национальным банком для поддержания ликвидности банков Украины, процентные ставки банков по кредитам и депозитам в национальной валюте, динамика роста денежной массы по состоянию на 01.05.2011 г.

Рынок государственных ценных бумаг Украины в апреле 2011 года.

Роман Подвысоцкий. *Банкиры-практики проанализировали современные стандарты финансовой отчётности.*

Сообщение о международном семинаре “Бухгалтерский учёт ценных бумаг”, который состоялся 16–20 мая в Киеве на базе Университета банковского дела Национального банка Украины при участии представителей НБУ, Мирового банка, центральных банков Азербайджана, Армении, Болгарии, Грузии, Молдовы, Монголии, России, Румынии.

Екатерина Киреева. *Повышение эффективности использования государственных средств за счёт внедрения социальных платёжных карточек.*

Обоснована целесообразность массового внедрения разнообразных социальных чиповых платёжных карточек для увеличения доли безналичных расчётов граждан Украины в общем объёме всех расчётов и в частности для повышения эффективности использования государственных средств.

Николай Пацера. *Слово — молодым исследователям.*

Отчёт о Первой научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых учёных, посвящённой 5-летию Университета банковского дела НБУ и 20-летию Национального банка Украины.

ANNOTATIONS

Oleksandr Petryk. *Prospects of price stability in Ukraine.*

Considered are ways to reach the price stability in the country and its maintenance by the National Bank of Ukraine.

Taras Savchenko. *The recurrence of economic processes and NBU impact on phases of economic cycles.*

Analyzing approaches to certain phases of economic cycles in developed countries and carrying out the competitive analysis of parameters of economic cycles in Ukraine and other CIS countries, the author gives the results of the retrospective analysis of the impact of NBU monetary policy on phases of economic cycles in Ukraine. In particular, he grounds that it would be expedient to take into consideration parameters of economic cycles in the development and implementation of the monetary policy.

Mykola Patsera. *How the fundamental law of Ukraine has been adopted.*

A brief review of the regulation of the banking system of Ukraine by the Constitution. The article contains reminiscences of Vadym Hetman, former NBU Governor, people's deputy, who was killed in April 1998 by a hired assassin, about the historic meeting of the Verkhovna Rada of Ukraine, at which the Constitution of Ukraine was adopted on 28 June 1996.

Andrii Papusha. *A present on the occasion of the holiday.*

Photo-report on commissioning of the overhauled building of the NBU Branch in Chernihiv region.

Roman Pidvysotskyi. *No one is forgotten, nothing is forgotten.*

Report on the celebration in honor of the Second World War veterans – former banking system officials on the occasion of the 66th anniversary of the Great Victory.

Viktor Novikov. *Recent changes in the banking legislation.*

The author considers the Law of Ukraine “On amendments to some laws on banks’ activity regulation”, which soon will come into force. The adoption of this law was delayed during several years.

Amendments to the State Register of Banks made in April 2011.

Main indicators of activities of Ukrainian banks as of 1 May 2011.

Ihor Voloshyn. *Setting of interest rates on retail deposits taking into account redeposit risks.*

The author suggests an approach to the definition of the important component of risk liquidity – redeposit risk, or rollover. Given is the definition of arbitration by original maturity. The author proves that solely increasing yield curves are the yield curves free of arbitration by original maturity. He suggests ways to neutralize the risk of funds outflow in case of depositor's denial to redeposit funds; the risk can be brought to naught by declining the interest rate versus the interest rate on risk-free deposits. On the basis of this approach, there are built risk-neutral yield curves free of the redeposit risk.

Pattern of assets, liabilities, equity capital, and financial results of Ukrainian banks' activities as of 1 April 2011.

Serhii Kruhlyk, Oleksii Yeremenko. *Revision of quotas by the International Monetary Fund.*

Considered are criteria of quota distribution among countries-participants of the International Monetary Fund, and an impact of this process on the position of Ukraine in the IMF.

Yurii Kozhukhovskiy, Mykola Starodub, Oleksandr Noha, Volodymyr Shumikhin, and Volodymyr Lakhnenko. *Peculiarities of the coinage process at the NBU Printing and Minting Works.*

The authors consider main regularities of the impact of technological factors of the coinage process on coins quality. In particular, they establish the dependence between the efficiency of the coinage process and optimal parameters of workpieces for coinage.

Putting into circulation the commemorative coin “Heorhii Berehovyi”.

Official report on putting into circulation the 5 hryvnia commemorative coin dedicated to Heorhii Berehovyi (1921 – 1995), the space pilot, who was born in Poltava region. Obverse and reverse of the coin are enclosed.

Serhii Kozmenko, Ksenia Bahmet. *Development of regional markets of banking insurance: foreign experience.*

The authors discuss regional markets of banking insurance, giving developed world countries as an example. Considered are possibilities of the development of such markets in Ukraine.

Official exchange rate of hryvnia against foreign currencies established monthly by the National Bank of Ukraine (in April 2011).

Official exchange rate of hryvnia against foreign currencies established daily by the National Bank of Ukraine (in April 2011).

Debts on foreign currency long-term loans granted by non-residents (as of 31 March 2011).

Major monetary parameters of the monetary market of Ukraine in April 2011.

Volumes of NBU loans for support of banks liquidity, average weighted interest rates on NBU loans for support of banks liquidity, interest rates of banks on national currency loans and deposits, dynamics of money supply growth as of 1 May 2011.

Government securities market in Ukraine in April 2011.

Roman Pidvysotskyi. *Bankers-practitioners discussed present standards of financial reporting.*

Information about the international seminar “Securities accounting” held on 16 – 20 May 2011 by the NBU Banking University, in which representatives of the NBU, World Bank, and central banks of Azerbaijan, Armenia, Bulgaria, Georgia, Moldova, Russia, and Romania took place.

Kateryna Kirieieva. *An increase in the efficiency of the public funds use owing to social payment cards implementation.*

The author grounds the expediency of mass implementation of various social chip payment cards in order to increase the portion of non-cash settlements of Ukrainian population within total settlements, in particular, to enhance the efficiency of the public funds use.

Mykola Patsera. *Young researchers are recognized.*

Report on the First scientific and practical conference of students, aspirants, and young scientists, dedicated to the 5th anniversary of the NBU Banking University and 20th anniversary of the National Bank of Ukraine.